

CHRISTIAN JACQ

* * *

RAMZES

BITKA PRI KADEŠI

MOTÝL

Copyright © by Éditions Robert Laffont, S. A., Paris, 1996
Translation © Anna Rusnáková 1998
Cover design © Branko Kocian 1998
Slovak edition © by vydavateľstvo Motýľ 1998

Digitalizácia: MimoI

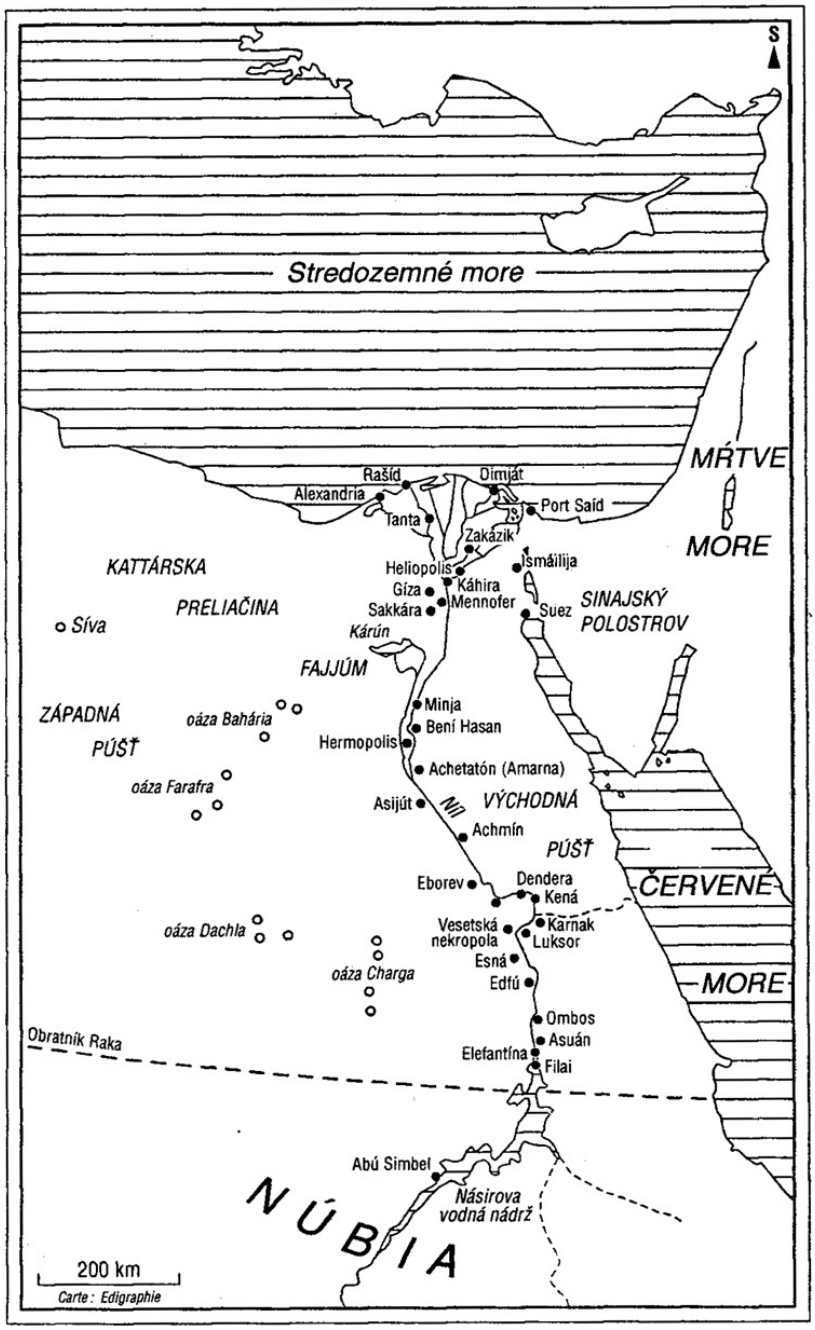
ISBN 80-88775-63-9

CHRISTIAN JACQ

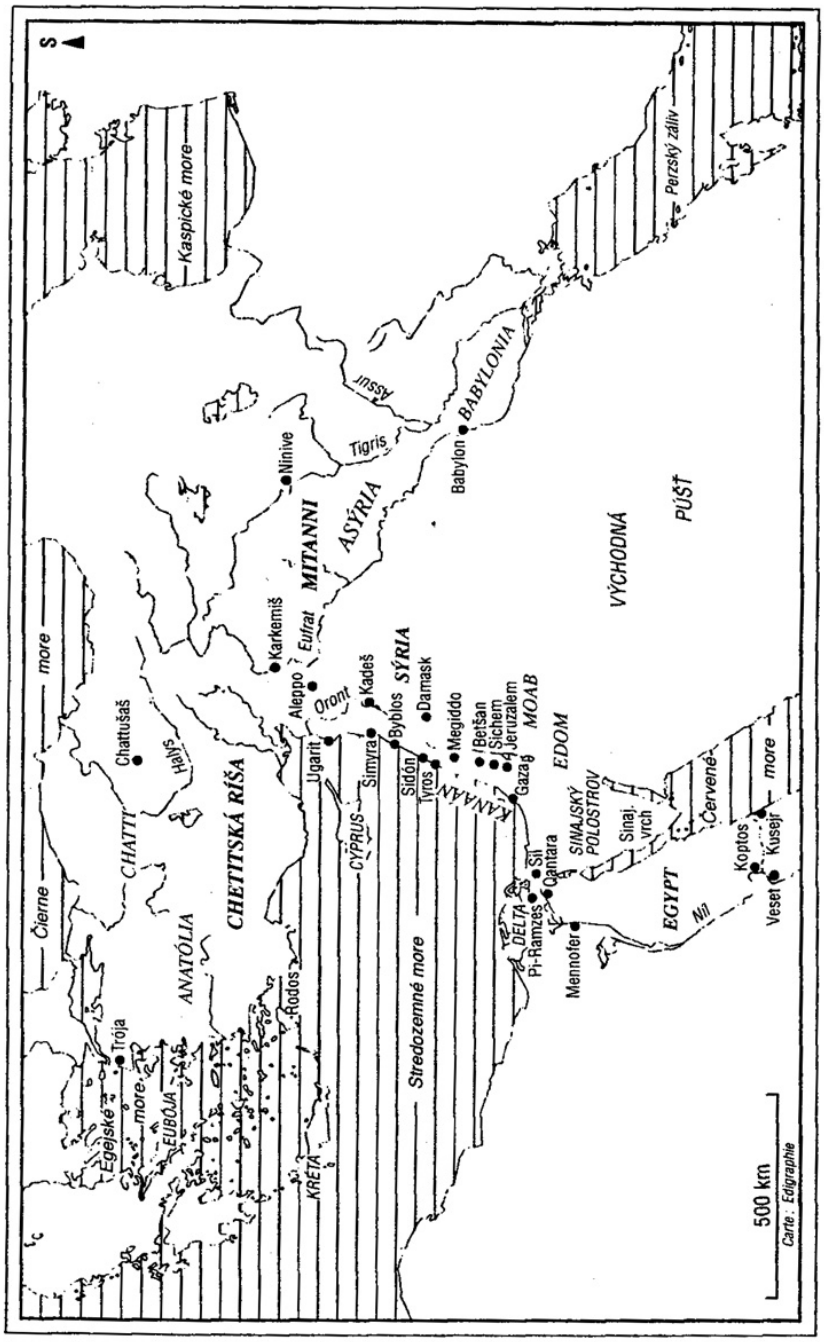
RAMZES

BITKA PRI KADEŠI

S
Stredozemné more
MŔTVE
MORE
Rašíd
Dimját
Alexandria
Port Said
Tanta
Zakázik
Ismáilija
KATTÁRSKA
PRELIAČINA
Heliopolis
Káhira
Giza
Mennofer
Sakkára
Suez
SINAJSKÝ
POLOSTROV
Síva
Kárún
FAJJÚM
ZÁPADNÁ
PÚŠŤ
oáza Bahária
Minja
Bení Hasan
Hermopolis
Achetatón (Amarna)
oáza Farafra
Asijút
NIL
VÝCHODNÁ
PÚŠŤ
Achmín
Eborev
Dendera
Kená
ČERVENÉ
MORE
oáza Dachla
Vesetská
nekropola
Karnak
Luksor
Esná
oáza Charga
Edfú
Ombos
Asuán
Obratník Raka
Elefantína
Filai
Abú Simbel
Násirova
vodná nádrž
NÚBIA
200 km
Carte : Edigraphie

Mapa Egypta

Mapa starovekého Blízkeho východu – Nová ríša

1. kapitola

Daniov kôň cválal po rozpálenej cestičke vedúcej do Levieho sídla, juhosýrskej osady, ktorú založil slávny faraón Setchi. Danio, Egypťan po otcovi a Sýrčan po matke, si zvolil počestné povolanie poštového zamestnanca a špecializoval sa na doručovanie urgentných správ. Egyptská vláda mu poskytla koňa, potraviny a odev. Zadarmo prespával na poštových staniciach, a pritom mal aj služobný domček v Sile, severovýchodnom pohraničnom meste. Skrátka, dobre si žil. Bol neustále na cestách s množstvom príležitostí stretávať sa s krotkými Sýrčankami, z ktorých ale niektoré občas zatúžili po sobáši s úradníkom. Akonáhle však hrozilo, že nejaký milostný vzťah začal byť príliš vážny, vzal mladý muž okamžite nohy na plecia.

Danio jednoducho neznášal žiadne putá, aj keď to bola náruč oddanej milenky. Nebolo totiž nič krajšie, ako uháňať po prašných cestách do šírych diaľok.

U svojich nadriadených bol dobre zapísaný pre svoju metodickú precíznosť. Od samého začiatku svojej kariéry nestratil ani jeden list a často pracoval dlhšie než mal stanovené, len aby uspokojil ponáhľajúceho sa odosielateľa. Za svoje poslanie považoval roznášanie pošty čo najrýchlejším možným spôsobom.

Od nástupu Ramzesa po smrti Setchiho sa Danio spolu s mnohými inými Egypťanmi obával, že sa z mladého faraóna stane veľký bojovník, ktorý sa vydá so svojou armádou dobýjať Áziu, aby z Egypta vytvoril centrum obrovskej ríše. Za prvé štyri roky svojej vlády však prudký a búrlivý Ramzes zväčšil chrám v Luksore, dokončil mohutnú stĺpovú sálu v Karnaku, začal výstavbu svojho chrámu miliónov rokov na západnom vesetskom brehu a postavil v Delte nové hlavné mesto Pi-Ramzes. Pokračoval v zahraničnej politike svojho otca, ktorá spočívala v zachovávaní zmluvy o

neútočení s Chetitmi, najobávanejšími anatolskými bojovníkmi. Zdalo sa, že aj Chetiti upustili od úmyslu zaútočiť na Egypt a rešpektujú jeho protektorát nad južnou Sýriou.

Poštárova budúcnosť by bola ružová, keby vojenská korešpondencia medzi Pi-Ramzesom a opevneniami na Horovej ceste nenadobudla neobyčajné rozmery.

Danio spovedal nadriadených a vypytoval sa dôstojníkov. Nikto nič nevedel, ale povrávalo sa o problémoch v severnej Sýrii, dokonca aj v provincii Amurru[1], ktorá patrila pod egyptský vplyv.

Bolo jasné, že pošta, ktorú Danio prevážal, mala za cieľ pripraviť veliteľov pevností Horovej cesty, severovýchodnej línie opevnenia, aby uviedli svoje jednotky do pohotovosti.

Vďaka Setchiho rozhodným akciám vytvárali Kanaán[2], Amurru a južná Sýria nárazníkovú oblasť, ktorá chránila Egypt pred náhlou inváziou. Bolo samozrejme nevyhnutné ustavične dohliadať na panovníkov týchto nepokojných oblastí a často ich privádzať k rozumu. Občasné pokusy o zradu, opakujúce sa pri každej zmene ročného obdobia, rýchlo a spoľahlivo upokojovalo núbijské zlato. K ďalším účinným prostriedkom na zachovanie mieru patrila aj stála prítomnosť egyptských oddielov a vojenské prehliadky počas veľkých sviatkov, ako napríklad na konci žatvy.

Pevnosti Horovej cesty v minulosti opakovane zatvorili svoje brány a zabránili každému cudzincovi prekročiť hranice. Chetiti na ne nikdy nezaútočili a obavy z ťažkých bojov boli zažehnané.

Danio preto zostával optimistom. Chetiti poznali silu egyptskej armády, Egypťania sa obávali násilia a krutosti Anatolčanov. Preto bolo v záujme obidvoch krajín vyhnúť sa priamemu konfliktu, zotrvať na svojich pozíciách a obmedziť sa na slovné útoky.

---

[1] Približne dnešný Libanon.

[2] Kanaán zahŕňal Palestínu a Feníciu. (Pozn. autora.)

Keďže sa Ramzes pustil do veľkých stavieb, nemal v úmysle vyprovokovať stretnutie.

Danio precválal okolo stély označujúcej poľnohospodársku oblasť, ktorá prináležala Leviemu sídlu. Náhle zastavil koňa a vrátil sa späť. Zarazila ho neobvyklá vec.

Pred stélou zoskočil z koňa na zem a rozhorčene sa uistil, že má poškodený oblúk a niekoľko hieroglyfov bolo vytlčených kladivom. Magický nápis sa tým stal nečitateľným a Levie sídlo už neochraňoval. Páchateľ bude prísne potrestaný. Poškodenie živého kameňa podlieha trestu smrti.

Niet pochýb, že posol sa stal prvým svedkom drámy a okamžite to ohlási vojenskému veliteľovi oblasti. Akonáhle sa veliteľ o katastrofe dozvie, odošle hlásenie do rúk faraóna.

Okolo Levieho sídla bola tehlová hradbová stena. Z oboch strán prístupovej brány ležali sfingy. Posol opäť znehybnel od úžasu: väčšia časť hradieb bola zničená, obe sfingy boli prevrátené a povaľovali sa bokom.

Niekto prepadol Levie sídlo.

Z mestečka sa neozýval žiadny zvuk. Obvykle tu bývalo rušno: cvičenie pešiakov, výcvik jazdcov, živé diskusie pri fontáne na hlavnom námestí, krik detí, híkanie oslov... Od neobvyklého ticha Daniovi zovrelo hrdlo. Vyschlo mu v ústach. Otvoril kožený vak s vodou a zhlboka sa napil.

Zvedavosť nakoniec zvíťazila nad strachom. Mal by sa vrátiť a upozorniť najbližšiu vojenskú garnizónu, ale chcel vedieť, čo sa stalo. Poznal tu takmer všetkých osadníkov, od veliteľa až po hostinského. Niektorí patrili k jeho dobrým priateľom.

Kôň zaerdžal a vzoprel sa. Danio ho potľapkal po šiji, aby ho upokojil, ale zviera sa nechcelo pohnúť z miesta.

Danio teda vkročil do utíchnutého mestečka pešky.

Obilné sýpky boli vyrabované, nádoby rozbité. Nezostalo nič zo zásob potravín a pitia.

Dvojposchodové domčeky sa zmenili na trosky. Ani jeden neunikol útočníkovi, posadnutému ničivou zúrivosťou. Nebol ušetrený ani dom veliteľa.

Nezostala stáť jediná stena malého chrámu. Socha božstva bola rozbitá na kusy a zbavená hlavy.

A stále to tiesnivé, hlboké ticho.

V studni boli nahádzané zdochliny oslov. Na hlavnom námestí zostali stopy po spálenom nábytku a papyrusoch.

Zápach.

Lepkavý, ostrý, odporný zápach, ktorý mu vnikal do nosa, ho ťahal k mäsiarstvu na severnom okraji sídliska v tieni krytého stĺporadia. Tam sa vždy piekla na ražni hydina, porážal a štvrtil sa dobytok a kusy mäsa sa varili vo veľkých kotloch. Hlučné a živé miesto, kde Danio rád obedoval, keď skončil roznášanie pošty.

Pohľad na to miesto mu vyrazil dych.

Boli tu všetci: vojaci, obchodníci, remeselníci, starci, ženy, deti, nemluvňatá. Všetci zavraždení, nahádzaní jeden cez druhého. Veliteľ bol narazený na kôl, všetci traja dôstojníci odlúčenej jednotky obesení na tráme, podopierajúcom strechu mäsiarstva.

Na drevenom stĺpe bol nápis chetitským písmom: „Víťazstvo armády mocného panovníka Chatti Muvatalliša. Takto zahynú všetci jeho nepriatelia.“

Chetiti... Ako mali vo zvyku, uskutočnili neobyčajne krutý prepad, neušetrili jediného svojho protivníka. Tentokrát však opustili zónu svojho vplyvu a zaútočili neďaleko severovýchodnej egyptskej hranice.

Poštára zachvátil panický strach. Čo keby sa chetitské komando potĺkalo ešte po okolí?

Cúvol, neschopný odtrhnúť zrak od hrozného výjavu. Ako môže byť niekto taký krutý? Zmasakrovať takýmto spôsobom ľudské bytosti a nechať ich bez pohrebu?

Vrhol sa k bráne so sfingami. Tvár mu horela.

Jeho kôň zmizol.

Úzkostlivo pátral po obzore a bál sa, že uvidí chetitských vojakov. Náhle sa na úpätí kopca objavil oblak prachu.

Vozy... Vozy, ktoré mierili priamo k nemu!

Šialený od strachu sa rozbehol, čo mu dych stačil.

2. kapitola

Pi-Ramzes, nové hlavné mesto Egypta, ktoré vybudoval Ramzes v srdci Delty, už malo viac než stotisíc obyvateľov. Ovinuté dvomi nílskymi ramenami, Reovými vodami a vodami Avarisu, tešilo sa príjemnej klíme dokonca aj v lete. Pretínali ho mnohé kanály, umelé jazero umožňovalo plavby na loďkách, rybníky poskytovali milovníkom lovu rýb na udicu pekné úlovky.

Mesto bolo zásobované všakovakými potravinami z bohatého okolitého vidieka a vďaka všadeprítomným modro sfarbeným škridliciam, ktoré sa nádherne leskli na priečeliach domov, sa mu hovorilo „tyrkysové mesto“.

Bolo to skutočne zvláštne mesto: spájalo pokojný a harmonický svet s vojenským centrom, predstavovaným štyrmi veľkými kasárňami a zbrojnou manufaktúrou, postavenou neďaleko paláca. Dňom aj nocou tu pracovali robotníci už niekoľko mesiacov. Vyrábali vozy, brnenie, meče, kopije, štíty a hroty šípov. Uprostred fabriky bola rozsiahla taviareň s dielňou na prácu s bronzom.

Z manufaktúry práve vyšiel jeden vojnový voz, pevný a ľahký zároveň. Bol už na rampe vedúcej na veľké stĺpové nádvorie, kde sa hromadili rovnaké vozidlá, keď truhlára skúmajúceho hotový výrobok poklepkal po pleci jeho majster.

- Tam, dole pri rampe... To je on!

- On?

Remeselník sa otočil.

Áno, bol to skutočne on, faraón, pán Horného a Dolného Egypta, Syn svetla, Ramzes.

Dvadsaťšesťročný Setchiho následník vládol už štyri roky a tešil sa láske aj obdivu celého ľudu. Jeho atletická postava, vysoká vyše meter osemdesiat, oválna tvár, korunovaná nádhernou hrivou farby benátskeho zlata, vysoké a široké čelo, výrazné obočie, dlhý,

mierne zahnutý nos, jemne tvarované uši, plné pery, výrazná čeľusť a žiarivý, prenikavý pohľad nenechával nikoho na pochybách o jeho nadprirodzenej sile.

Otec, slávny faraón Setchi, sa dlho venoval jeho výchove, podroboval ho tvrdým skúškam a zasväcoval do tajov kráľovského remesla. Ramzes po ňom zdedil podmaňujúcu silu osobnosti. Nemusel byť ani oblečený do obradného odevu, už len jeho prítomnosť vzbudzovala rešpekt.

Kráľ vystúpil na rampu a prezeral si voz. Dielovedúci a truhlár stuhli v obavách pred jeho úsudkom. Skutočnosť, že panovník osobne a nečakane navštívil ich manufaktúru dokazovala, aký význam prikladá akosti vyrábaných zbraní.

Ramzes sa neuspokojil s povrchnou prehliadkou. Preskúmal každú drevenú súčiastku, ohmatal oje, uistil sa o pevnosti kolies.

- Krásna práca, - povedal nakoniec, - ale bude potrebné overiť, ako sa bude ten voz správať v teréne.

- S tým sa ráta, Veličenstvo, - vysvetľoval dielovedúci. - V prípade poruchy označí vozataj chybnú súčiastku a my vykonáme okamžitú opravu.

- Sú poruchy časté?

- Nie, Veličenstvo, a tie, ktoré sa vyskytnú, dielňa využíva pri náprave omylov a skvalitňovaní materiálov.

- Len tak ďalej.

- Veličenstvo... Môžem vám položiť jednu otázku?

- Počúvam ťa.

- Vojna... už bude skoro?

- Bojíš sa jej?

- Vyrábame zbrane, ale konfliktu sa nebojíme. Koľko Egypťanov zomrie, koľko žien sa stane vdovami, koľko detí zostane bez otca? Nech nás bohovia chránia pred takým zlom!

- Kiežby ťa počuli! Ale čo urobíme, keď bude Egypt ohrozený?

Dielovedúci sklonil hlavu.

- Egypt je našou matkou, našou minulosťou i budúcnosťou, - pokračoval Ramzes. - Dáva nám všetko, čo potrebujeme, a my sa mu odvďačíme sebectvom a zbabelosťou?

- Ale my chceme žiť, Veličenstvo!

- Ak to bude nutné, faraón položí za Egypt svoj život. A teraz sa pusť v pokoji do práce, majster.

Aké bolo jeho hlavné mesto radostné! Pi-Ramzes bol splneným snom, úsmevom šťastia, každým dňom stále viac posilňovaným. Bývalé sídlo Avaris, prekliate centrum ázijských uchvatiteľov, bolo premenené na úchvatné a elegantné mesto, kde akácie a sykomory štedro poskytovali tieň bohatým aj chudobným.

Kráľ miloval prechádzky po okolitej krajine, hýriacej zeleňou a pretkanej cestičkami, lemovanými kvetinami a kanálmi, vyzývajúcimi ku kúpaniu. Rád si pochutnal na medovom jablku, ocenil sladkú cibuľku, prešiel sa olivovým hájom a vdychoval vôňu záhrad. Panovníkova prechádzka končievala v čoraz živšom vnútornom prístave obklopenom skladmi, v ktorých sa hromadilo bohatstvo mesta, vzácne kovy a drevo, ako aj zásoby obilia.

V posledných týždňoch sa však Ramzes netúlal ani po okolitej krajine, ani po uliciach svojho tyrkysového mesta, ale väčšinu času trávil v kasárňach, v spoločnosti vysokých dôstojníkov, vojakov od vozatajstva i pechoty, spokojných s ubytovacími podmienkami v nových priestoroch.

Vojaci z povolania, z ktorých značnú časť tvorili žoldnieri, boli spokojní so svojím platom aj stravou. Mnohí sa však sťažovali na náročný výcvik a ľutovali, že sa pred niekoľkými rokmi, keď sa mier zdal byť neohrozený, dali naverbovať. Nikto, dokonca ani z ostrieľaných profesionálov, nebol nadšený predstavou prechodu od cvičenia, hoci namáhavého, k stretnutiu s Chetitmi. Všetkých desila krutosť dosiaľ neporazených anatolských bojovníkov.

Ramzes cítil, ako zmýšľanie vojakov stále viac poznamenáva strach, a preto sa pokúšal proti tomuto zlu bojovať opakovanými

návštevami všetkých kasární a osobnou účasťou na najrôznejších cvičných manévroch. Kráľ musel vystupovať rozvážne a udržiavať v oddieloch dôveru, aj keď jeho duša bola zmietaná nepokojom.

Aký šťastný sa cítil v meste, odkiaľ utiekol Mojžiš, jeho priateľ z detstva, ktorý tu na čele hebrejských tehlárov postavil palác, vily aj všetky ostatné domy! Iste, Mojžiš bol obvinený z vraždy Egypťana Saryho, kráľovho švagra. Ramzes ale neprestával o jeho vine pochybovať, pretože Sary, jeho bývalý učiteľ, mal krivý charakter a voči podriadeným robotníkom sa správal hanebným spôsobom. Nebol Mojžiš vyštvaný nejakým zhlukom nepriaznivých okolností?

Keď nepremýšľal o svojom zmiznutom a dosiaľ nezvestnom priateľovi, trávil kráľ dlhé hodiny v spoločnosti svojho staršieho brata Šenara, ministra zahraničných vecí, a Ašu, šéfa rozviedky. Šenar kedysi učinil všetko možné, aby svojmu mladšiemu bratovi zabránil stať sa faraónom, ale jeho prehra mu zrejme vrátila rozum a svoju novú úlohu bral vážne. Aša, inteligentný a skvelý diplomat, bol jedným z Ramzesových a Mojžišových univerzitných spolužiakov a požíval plnú kráľovu dôveru.

Všetci traja denne študovali správy prichádzajúce zo Sýrie a pokúšali sa jasnovidecky odhadnúť situáciu.

Do akej miery bude môcť Egypt tolerovať postup Chetitov?

Ramzes nespúšťal oči z veľkej mapy Blízkeho východu a Ázie, rozloženej na pracovnom stole. Na severe kráľovstvo Chatti so svojím hlavným mestom Chattušaš v srdci anatolskej plošiny. Južnejšie je potom obrovská Sýria s riekou Oront, rozkladajúca sa pozdĺž Stredozemného mora. Najväčšie opevnené mesto v krajine - Kadeš pod kontrolou Chetitov. Na juhu zase provincia Amurru a prístavy Byblos, Tyros a Sidon v egyptskej zóne vplyvu a potom Kanaán, ktorého kniežatá boli rovnako verné faraónovi.

Pi-Ramzes, hlavné mesto Egypta, delilo od Chattušaša, sídla chetitského panovníka Muvatalliša, osemsto kilometrov. Zdalo sa,

že vzhľadom na rozsiahle územie medzi severovýchodnou hranicou Egypta a strednou Sýriou sú Horný a Dolný Egypt v bezpečí pred každým pokusom o inváziu.

Chetiti sa však neuspokojili s dohodou, uzavretou so Setchim. Opustili vymedzené územie a prenikli smerom k Damašku, hlavnému mestu Sýrie.

Tak bol aspoň presvedčený Aša, ktorý čerpal z hlásení svojich spravodajských agentov. Ramzes však skôr, než sa postaví na čelo vojska s cieľom zatlačiť útočníka na sever, vyžadoval úplnú istotu. Šenar ani Aša sa neodvážili vysloviť jednoznačnú mienku a zostalo teda výlučne na faraónovi, aby zvážil svoje rozhodnutie a konal.

Vznetlivý Ramzes chcel zaútočiť okamžite, ako sa o chetitských výbojoch dozvedel. Avšak príprava jeho oddielov, presťahovaných z väčšej časti z Mennoferu do Pi-Ramzesu, vyžadovala ešte niekoľko týždňov, ak nie mesiacov. Práve táto lehota, ktorú kráľ znášal s istou netrpezlivosťou, asi nakoniec zabránila zbytočnému konfliktu. Už desať dní totiž neprišlo zo strednej Ázie žiadne poplašné hlásenie.

Ramzes zamieril k palácovej voliére, kde boli v tieni sykomor rozmaznávané kolibríky, sojky, sýkorky, dudky, čajky a mnoho iných vtákov, užívajúcich si chládok v blízkosti osviežujúcich bazénikov, pokrytých modrými lotosmi.

Bol presvedčený, že ju nájde práve tu, ako vyludzuje zo svojej lutny tóny nejakej starej melódie.

Nefertari, veľká kráľovská manželka, jeho sladká láska, bola jedinou ženou, ktorá mu napĺňala srdce. Aj keď nemala urodzený pôvod, bola krajšia než všetky palácové krásky a jej hlas, sladký ako med, nevyslovil nikdy zbytočné slová.

V útlej mladosti túžila Nefertari venovať sa meditáciám a stať sa kňažkou v nejakom provinčnom chráme, ale princ Ramzes sa do nej hlboko zamiloval. Ani jeden vtedy netušil, že sa stanú kráľovským párom a v ich rukách bude osud Egypta.

Nefertari si získala celý dvor svojimi čiernymi vlasmi, modrozelenými očami, miernosťou a sklonom k rozjímaniu. Taktne a účinne pomáhala svojmu kráľovskému manželovi a podarilo sa jej naplniť zázrak harmonického spojenia kráľovnej a manželky.

Meritamon, dcéra, ktorú kráľovi porodila, sa podobala na ňu. Nefertari už nemohla mať ďalšie deti, ale zdalo sa, že toto trápenie skĺzlo po nej ako ranný vánok. Láska, ktorú s Ramzesom budovali už osem rokov, jej pripadala ako jeden z prameňov šťastia pre celý Egypt.

Ramzes ju chvíľu pozoroval bez toho, aby ho zbadala. Rozprávala sa s ďatľom, ktorý poletoval okolo nej, občas zaspieval a nakoniec sadol na kráľovnino zápästie.

- Si tu so mnou, však?

Ako obyčajne, vycítila jeho prítomnosť. Pristúpil k nej.

- Dnes sú vtáci nervózni, - poznamenala kráľovná. - Bude búrka.

- Čo sa hovorí po paláci?

- Ľudia sú vyplašení, žartujú o zbabelosti nepriateľa, chvália silu našich zbraní, oznamujú budúce sobáše, krášlia sa na prípadné vymenovanie.

- A čo sa hovorí o kráľovi?

- Že sa stále viac podobá na svojho otca a že dokáže ochrániť krajinu pred nešťastím.

- Kiežby dvorania vraveli pravdu...

Ramzes vzal Nefertari do náručia a ona si oprela hlavu o jeho plece.

- Zlé správy?

- Zdá sa, že je pokoj.

- Chetitské nájazdy skončili?

- Aša nedostal žiadne poplašné hlásenie.

- Sme pripravení bojovať?

- Nikto z našich vojakov sa nehrnie do stretnutia s anatolskými bojovníkmi. Veteráni sa domnievajú, že nemáme žiadnu šancu poraziť ich.

- Je to aj tvoj názor?

- Viesť vojnu takého rozsahu vyžaduje skúsenosti, ktoré nemám. Aj môj otec odmietol pustiť sa do takého riskantného dobrodružstva.

- Ak Chetiti zmenia svoje správanie, tak preto, že veria vo víťazstvo na dosah ruky. V minulosti bojovali egyptské kráľovné zo všetkých síl, aby udržali nezávislosť svojej krajiny. Aj keď mi násilie naháňa hrôzu, budem ti v prípade nevyhnutného boja stáť vždy po boku.

Náhle voliéra ožila tisíckami zvukov.

Dudok vyletel na najvyšší konár sykomory, ostatné vtáky sa rozpŕchli na všetky strany.

Ramzes a Nefertari vzhliadli hore a zbadali poštového holuba, vyčerpaného, ako keby márne hľadal svoj cieľ. Kráľ natiahol ruku a holub priletel k nemu.

Na pravej nohe mal pripevnený malý papyrusový zvitok, dlhý niekoľko centimetrov. Text, podpísaný vojenským pisárom, bol napísaný drobnými, ale čitateľnými hieroglyfmi.

Keď ho Ramzes prečítal, mal pocit, že mu do tela preniká meč.

- Mala si pravdu, že príde búrka, - povedal svojej žene. - Práve vypukla.

3. kapitola

Veľká audienčná sála v Pi-Ramzese bola skvostná. Prichádzalo sa k nej po majestátnom schodisku, zdobenom postavami pokorených nepriateľov. Stelesňovali neustále sa obnovujúce sily zla, ktoré mohol len faraón podrobiť bohyni Maat, zákonu harmónie, ktorej žijúcou tvárou bola kráľovná.

Okolo vstupných dverí boli na bielom podklade modrou farbou namaľované korunovačné mená kráľov, umiestnené na oválnych kartušiach, pripomínajúcich svojou formou vesmír, kráľovstvo faraóna, Syna stvoriteľa a jeho predstaviteľa na zemi. Každý, kto prekročil prah Ramzesovho sídla, bol unesený jeho krásou.

Podlaha bola pokrytá leštenými keramickými dlaždicami, vytvárajúcimi obrazy bazénov a rozkvitnutých záhrad. Bola tam kačka na modrozelenom rybníku, ryba plávajúca medzi bielymi lotosmi. Bledá zeleň, tmavá červeň, svetlá modrá, zlatistá žltá a lomená biela oživovali na stenách čarovný svet vtákov, hniezdiacich v mokrinách. Zrak oslňovali kvetinové motívy s lotosmi, vlčími makmi, margarétami a kosatcami.

Majstrovským dielom v sále bola tvár mladej ženy, rozjímajúcej pri záhone ruží. Podobnosť s Nefertari bola taká zrejmá, že nikto nepochyboval o pocte, ktorú dal týmto spôsobom panovník najavo svojej manželke.

Keď Ramzes vystúpil po schodoch, ktorých posledný stupeň zdobil lev zvierajúci v tlame nepriateľa z temnôt, venoval krátky pohľad záhonu ruží, dovážaných z južnej Sýrie, egyptského protektorátu.

Všetci zhromaždení na dvore mlčali v napätom očakávaní.

Boli tu ministri spolu so svojimi námestníkmi, ďalej ceremoniári, kráľovskí pisári, mágovia a odborníci v posvätných vedách, vrchní obetníci, strážcovia štátnych tajomstiev vysoko postavené

dámy vo vládnych funkciách a všetci ostatní, ktorým vstup na dvor povolil žoviálny, ale aj príliš starostlivý správca paláca Rome.

Nebývalo zvykom, aby Ramzes zvolal také početné zhromaždenie, preto všetci prítomní tajili dych v obave pred oznámením nejakého nešťastia. Bolo isté, že sa obsah jeho prejavu veľmi rýchlo rozšíri po celej krajine.

Kráľ mal na hlave dvojitú korunu, spojenie červenej a bielej, Dolného a Horného Egypta, symbol nevyhnutnej jednoty celej krajiny. Na hrudi mal sechem, žezlo symbolizujúce autoritu a faraónovu vládu nad životnými silami.

- Chetitské komando zničilo Levie sídlo, dedinu založenú mojím otcom. Anatolskí barbari zmasakrovali všetkých obyvateľov, vrátanie žien, detí a nemluvniat.

Ozval sa šum rozhorčených hlasov. Ani jeden vojak žiadnej armády na svete sa nesmel dopustiť ničoho podobného.

- Túto ohavnosť objavil poštový úradník, - pokračoval kráľ. - Pomäteného od hrôzy ho priviedla jedna z našich hliadok, ktorá ma o tom informovala. K týmto jatkám Chetiti navyše pripojili zničenie miestnej svätyne a zneuctenie Setchiho stély.

Zo zástupu dvoranov rozhorčene vystúpil krásny starec, poverený dohľadom nad palácovými archívmi, nesúci titul „predstavený strážcov štátneho tajomstva“. Pred faraónom sa uklonil.

- Veličenstvo, máte dôkaz, že páchateľmi tohto zločinu sú skutočne Chetiti?

- Tu je ich podpis: „Víťazstvo armády mocného panovníka Chatti Muvatalliša. Takto zahynú všetci jeho nepriatelia.“ Zároveň nám odkazujú, že kniežatá z Amurru a Palestíny sa práve vzbúrili a podrobili sa Chetitom. Egyptskí usadlíci boli povraždení a tí, ktorí prežili, sa uchýlili do našich pevností.

- Potom ale, Veličenstvo, je to...

- Vojna.

Ramzesova pracovňa bola svetlá a priestranná. Okná olemované modrými a bielymi štvorcovými kachličkami umožňovali kráľovi vychutnať každé ročné obdobie a vdychovať vôňu tisícok kvetov. Na pozlátených stolíkoch stáli kytice ľalií a dlhý akáciový stôl slúžil na odkladanie rozvinutých papyrusových zvitkov. V rohu stála dioritová socha Setchiho, sediaceho na tróne s očami uprenými na druhý svet.

Ramzes zvolal poradu najbližších spolupracovníkov. Prítomný bol len Ameni, priateľ a oddaný osobný sekretár, ďalej starší brat Šenar a Aša.

Ameni, vo veku dvadsaťštyri rokov takmer plešatý, s dlhými jemnými rukami, malý a chudý, zasvätil celý svoj život službe Ramzesovi. So svojou krehkou postavou nebol schopný žiadneho športu, ale zato bol neúnavným pracovníkom. Vo svojej pracovni trávil dni aj noci, spal len málo a za hodinu spracoval viac spisov než celá jeho skupina kvalifikovaných pisárov za deň. Ameni, Ramzesov nosič sandálov, by mohol zastávať akékoľvek ministerské kreslo, ale zostával radšej vo faraónovom tieni.

- Mágovia vykonali všetko potrebné, - oznámil. - Vyrobili voskové figúrky Aziatov a Chetitov a hodili ich do ohňa. Okrem toho napísali ich mená na vázy a poháre z pálenej hliny, ktoré potom rozbili. Prikázal som každý deň rovnaký rituál, až do odchodu našej armády.

Šenar pokrčil plecami. Ramzesov starší brat, zavalitý a pretučnený, mal tvár okrúhlu ako mesiac, mäsité požívačné pery, malé hnedé oči a úlisný hlas. Bradu, ktorú si nechával rásť na znamenie smútku po svojom otcovi, si už oholil.

- Nespoliehajme sa na čary, - ozval sa. - Ako minister zahraničných vecí navrhujem, aby sme odvolali našich vyslancov v Sýrii, Amurru a Palestíne. Sú to babráci, neschopní postrehnúť pavúčie siete, ktoré priamo pred ich očami splietali Chetiti v našich protektorátoch.

- Už sa stalo, - informoval Ameni.

- Aspoň ste mi to mohli povedať, - odsekol popudene Šenar.

- Už sme to urobili, a to je dôležité.

Ramzes, ľahostajný k týmto slovným výpadom, zabodol ukazovák na jedno miesto na mape, rozloženej na akáciovom stole.

- Sú v pohotovosti aj posádky na severozápadnej hranici?

- Áno, Veličenstvo, - odpovedal Aša. - Cez hranicu neprejde ani jeden Líbyjčan.

Aša, jedináčik z bohatej šľachtickej rodiny, bol pre svoju eleganciu príkladom aristokrata a jeho rafinovaný odev ukážkou vybraného vkusu. Mal jemnú oválnu tvár, iskrivý, trochu pohŕdavý pohľad, ovládal niekoľko jazykov a odjakživa ho zaujímali medzinárodné vzťahy.

- Naše hliadky kontrolujú líbyjský pobrežný pás aj púštnu oblasť na západ od Delty. Naše pevnosti sú v pohotovostnom stave a bez problémov by zadržali každý útok. Ten je však nepravdepodobný. V tejto chvíli by žiadny bojovník nedokázal zjednotiť líbyjské kmene.

- Predpoklad, alebo istota?

- Istota.

- Konečne nejaká upokojujúca informácia!

- Je však jediná, Veličenstvo. Moji agenti mi práve doručili volanie o pomoc starostov z Megidda, cieľa karaván, z Damasku a z fénických prístavov, do ktorých smeruje množstvo obchodných lodí. Chetitské výboje a destabilizácia celej oblasti už teraz narušujú obchodnú výmenu. Ak ihneď nezasiahneme, Chetiti nás odrežú od našich partnerov a zničia ich. Svet, ktorý vybudoval Setchi a jeho predchodcovia, sa zrúti.

- Aša, ty si myslíš, že si to neuvedomujem?

- Uvedomuje si človek nebezpečenstvo smrti s dostatočnou silou, Veličenstvo?

- Skutočne sa využili všetky diplomatické prostriedky? - opýtal sa Ameni.

- Obyvateľstvo celého jedného mestečka bolo zmasakrované, - pripomenul Ramzes. - Akú diplomaciu je možné po takej hrôze použiť?

- Vojna bude mať za následok tisícky mŕtvych.

- Ameni vari navrhuje kapituláciu? - opýtal sa Šenar uštipačne.

Osobný kráľov sekretár zovrel päste.

- Odvolajte svoju otázku, Šenar.

- Že by ste sa konečne aj pobili, Ameni?

- To stačí, - prerušil ich podpichovanie Ramzes. - Schovajte si svoju energiu na obranu Egypta. Šenar, ty si za okamžitý a priamy vojenský zásah?

- Nie som si istý... Nebolo by lepšie vyčkať a posilniť našu obranu?

- Zásobovanie nie je pripravené, - doplnil Ameni. - Vydať sa do bitky len s improvizovaným zabezpečením by nás doviedlo ku katastrofe.

- Čím ďalej budeme váhať a vyčkávať, tým ďalej sa rozšíri revolta v Kanaáne. Je potrebné čo najrýchlejšie ju zastaviť, aby sa medzi nami a Chetitmi vytvorila nárazníková oblasť. V opačnom prípade získajú predsunutú základňu na svoju inváziu.

- Faraón nesmie neuvážene riskovať svoj život, - vyhlásil popudene Ameni.

- Obviňuješ ma z ľahkomyseľnosti? - opýtal sa ľadovo Aša.

- Nepoznáš skutočný stav našich oddielov! Ich vybavenie je ešte nedostatočné, aj keď zbrojárska manufaktúra pracuje na plnú prevádzku.

- Nech už sú ťažkosti akékoľvek, je nevyhnutné nastoliť v našich protektorátoch poriadok. Ide tam o prežitie Egypta.

Šenar nezasiahol do diskusie medzi obidvoma priateľmi. Ramzes, ktorý dôveroval rovnakou mierou Amenimu i Ašovi, pozorne počúval.

- Odíďte, - nariadil nakoniec.

Akonáhle ostal sám, zahľadel sa kráľ na slnko, tvorcu svetla, z ktorého vzišiel.

Syn svetla mal schopnosť pozorovať túto dennú hviezdu priamo bez toho, aby si spálil oči.

- Na každom si všímaj predovšetkým jeho ducha a hľadaj v ňom to, čo je jedinečné, - radil mu Setchi. - Rozhodovať sa však budeš musieť ty sám. Miluj Egypt viac než seba samého a cesta sa ti sama odhalí!

Ramzes premýšľal o slovách, ktoré pred chvíľou predniesli muži na porade. Nerozhodný Šenar sa hlavne nechcel znepáčiť. Ameni si želal uchovať krajinu ako svätyňu a odmietal vidieť vonkajšiu realitu. Aša videl situáciu celkovo a nesnažil sa zakryť jej vážnosť.

Kráľa sužovali ešte ďalšie starosti: mal Mojžiš ťažkosti? Aša bol poverený, aby ho našiel, ale neprišiel na žiadnu stopu. Jeho informátori zostali nemí. Ak sa Hebrejovi podarilo odísť z Egypta, zamieril buď do Líbyje, alebo smerom ku kniežatstvám Edomu a Moabu, alebo azda do Kanaánu či Sýrie. V období pokoja by ho napokon našli. Ak v súčasnosti Mojžiš ešte žije, zistiť, kde sa ukrýva, je možné len šťastnou náhodou.

Ramzes vyšiel z paláca a zamieril do rezidencie svojich generálov. Jeho jedinou starosťou bude urýchlenie príprav armády.

4. kapitola

Šenar zatiahol obe drevené závory na dverách svojej pracovne na ministerstve zahraničných vecí a potom vyzrel z okna, aby sa uistil, že na vnútornom nádvorí nie je nikoho. Strážnikovi v predizbe obozretne nariadil, aby sa vzdialil a hliadkoval až na konci chodby.

- Nik nás nemôže počuť, - povedal Ašovi.

- Nebolo by opatrnejšie stretnúť sa inde?

- Musíme vzbudiť dojem, že pracujeme vo dne v noci pre bezpečnosť krajiny. Ramzes nariadil, aby úradníci, ktorí nebudú prítomní bez závažného dôvodu, boli okamžite odvolaní. Sme jednoducho vo vojne, milý Aša!

- Ešte nie.

- Kráľ sa už rozhodol. Je to isté. Presvedčili ste ho.

- V to dúfam, musíme byť ale opatrní. Ramzes je niekedy nepredvídateľný.

- Naše divadielko bolo skvelé. Môj brat si myslel, že váham a neodvažujem sa jednoznačne vyjadriť zo strachu, že sa mu znepáčim. A vy, naopak rázny a úsečný, ste môj nedostatok energie ešte zdôraznili. Ako by nás Ramzes mohol podozrievať zo spojenectva?

- Spokojný Šenar naplnil dva poháre bielym vínom z mesta Imau, preslávеného svojimi vinicami.

Pracovňa ministra zahraničných vecí nebola na rozdiel od pracovne kráľa príkladom skromnosti: výplne stoličiek zdobené lotosmi, dekoratívne vankúše, konferenčné stolíky na bronzových podstavcoch, steny s maľovanými scenériami lovu na vtáky v bažinách a hlavne priam záplava exotických váz z Líbyje, Sýrie, Babylonu, Kréty, Rhodosu, Grécka a Ázie. Bola to Šenarova vášeň.

Za väčšinu týchto unikátnych kúskov draho zaplatil, ale jeho posadnutosť nemohla byť nikdy ukojená.

Týmito skvostami doslova zaplnil svoje vily vo Vesete, Mennoferi a Pi-Ramzese.

Vybudovanie nového hlavného mesta, ktoré pociťoval ako ďalšie neznesiteľné Ramzesovo víťazstvo, bola však výhra. Šenar sa tak priblížil k tým, ktorí sa ho rozhodli vyniesť k moci, k Chetitom, aj k výrobným strediskám tých skvostných váz. Kochať sa pohľadom na ne, hladkať ich a myslieť na miesta ich pôvodu mu spôsobovalo nevýslovnú radosť.

- Ameni mi robí starosti, - vyhlásil Aša. - Nechýba mu dôvtip a...

- Ameni je hlupák a slaboch, ktorý prežíva v Ramzesovom tieni. Jeho otrocká poslušnosť mu zakrýva oči a zapcháva uši.

- Kritizoval však môj názor.

- Ten pisárik si myslí, že Egypt je jediný na svete, môže sa krásne schovať za svoje pevnosti, zatvoriť hranice a zabrániť tak každému nepriateľovi vniknúť dovnútra. Ako zaprisahaný odporca vojny je presvedčený, že stiahnuť sa do seba je jedinou šancou pre mier. Stretnutie s vami by bolo teda nevyhnutné, ale poslúži nám.

- Ameni je najbližším Ramzesovým radcom, - namietol Aša.

- V období mieru určite áno. Chetiti nám však vyhlásili vojnu a váš výklad bol celkom presvedčivý. A zabúdate na kráľovnú matku Tuju a veľkú kráľovskú manželku Nefertari!

- Myslíte azda, že sa im vojna páči?

- Nenávidia ju, ale egyptské kráľovné vždy bojovali zo všetkých síl, aby uchránili Obidve krajiny a často preberali značnú iniciatívu. Boli to práve veľké dámy z Vesetu, ktoré reorganizovali armádu a podnietili ju k vyhnaniu hyksóskych uchvatiteľov z Delty. Moja ctená matka Tuja a tá kúzelnícka Nefertari, ktorá si podmanila celý dvor, nebudú určite výnimkami a budú Ramzesa podporovať, aby prešiel do útoku.

- Kiežby bol váš optimizmus oprávnený.

- Aša si ovlažil pery vo víne, ktoré uchovávalo chuť ovocia, a Šenar vyprázdnil svoj pohár naraz.

Aj keď jeho tunika i košeľa boli veľmi drahé, Ašovej elegancii sa nevyrovnal.

- Ale on je oprávnený, priateľ môj, verte tomu, že je! A či nie ste veliteľom našej špionážnej siete, jedným z Ramzesových priateľov z detstva a jediný človek, ktorého počúva, ak ide o zahraničnú politiku?

Aša mlčky prikývol.

- Sme už blízko cieľa, - pokračoval vzrušene Šenar. - Buď Ramzes zahynie v bitke, alebo bude porazený. Potom bude zneuctený a nútený vzdať sa vlády. V obidvoch prípadoch tu budem jedine ja, kto bude schopný vyjednávať s Chetitmi a zachrániť Egypt pred katastrofou.

- Tento mier bude potrebné vykúpiť, - poznamenal Aša.

- Na náš plán som nezabudol. Kniežatá z Kanaánu a Amurru zahrniem zlatom, zložím rozprávkové dary vládcovi Chetitov a nebudem šetriť nemenej rozprávkovými sľubmi. Egypt síce bude nejaký čas chudobnejší, ale ja budem vládnuť. Na Ramzesa sa rýchlo zabudne. Hlúposť a stádovitosť ľudu, ktorý dnes nenávidí, čo včera zbožňoval - túto zbraň budem vedieť využiť!

- Vzdali ste sa myšlienky na obrovskú ríšu, ktorá sa bude rozkladať od stredu Afriky až k anatolským plošinám?

Šenar sa zamyslel.

- O tom som vám hovoril, to je pravda, ale v oblasti obchodu... Keď zavládne opäť mier, obnovíme obchodné prístavy, rozšírime cesty karaván a nadviažeme obchodné styky s Chetitmi. Potom bude Egypt pre mňa príliš malý.

- A čo keby tá vaša ríša platila aj... v politickom slova zmysle?

- Teraz vám nerozumiem.

- Muvatalliš vládne Chetitom železnou rukou, ale na chattušašskom dvore bujnejú intrigy. Za pravdepodobných následníkov sú považovaní dvaja: Uri-Tešup verejne, Chattušil, kňaz bohyne Ištar, tajne. Keby Muvatalliš v bitke zahynul, ujal by sa moci jeden z nich. Obaja muži sa nenávidia a ich stúpenci sú ochotní navzájom sa pozabíjať.

Šenar si pohladkal bradu.

- Podľa vás ide o viac než o obyčajné palácové pletky?

- O oveľa viac. Chetitskému kráľovstvu hrozí rozklad.

- Keby sa rozpadlo na niekoľko kusov, niekto šikovný by ich mohol spojiť... a pripojiť ich územie k egyptským provinciám. To by bola ríša, Aša, obrovská ríša! Babylónia, Sýria, Cyprus, Rhodos, Grécko a severné územie... by boli mojimi budúcimi protektorátmi!

Mladý diplomat sa usmial.

- Faraóni na to nemali dosť ctižiadosti, pretože sa starali len o šťastie a blahobyt Egypta. Vy máte inú povahu, Šenar. A preto musí byť Ramzes jedným alebo druhým spôsobom odstránený.

Šenar nemal pocit, že zrádza.

Keby Setchiho myseľ neoslabila nemoc, bol by to on, jeho starší syn, ktorému by prenechal svoj trón. Šenar sa stal obeťou nespravodlivosti a bude bojovať, aby vydobyl späť, čo mu právom patrí.

Pátravo sa zahľadel na Ašu.

- Ramzesovi ste o tom všetkom samozrejme nehovorili!

- Pochopiteľne, ale všetky hlásenia, ktoré prostredníctvom svojich agentov dostávam, sú hocikedy kráľovi prístupné. Sú zaregistrované a pridelené na toto ministerstvo. Žiadne nemôže zmiznúť alebo byť zničené bez toho, aby nevzbudilo pozornosť a podozrenie zo sprenevery.

- Vykonával už Ramzes nejakú kontrolu?

- Zatiaľ nie, ale sme tesne pred vypuknutím vojny. Musím si dať pozor pred každou nečakanou kontrolou.

- Ako si s tým poradíte?

- Znovu opakujem: žiadne hlásenie nechýba, ani nie je pozmenené.

- V tom prípade vie Ramzes všetko!

Aša zľahka obkrúžil prstom okraj alabastrovej čaše.

- Špionáž je ťažké umenie, Šenar. Holý fakt je síce dôležitý, ale jeho interpretácia ešte väčšmi. Moja úloha spočíva v tom, aby som jednotlivé skutočnosti skladal dohromady a predložil kráľovi ich výklad. V súčasnej situácii mi nemôže vyčítať ani mäkkosť, ani nerozhodnosť. Trval som na tom, aby čo najrýchlejšie zorganizoval protiútok.

- Hráte vlastnú hru, a nie tú, ktorú rozohrali Chetiti!

- Posudzujete len holé fakty, - odsekol Aša. Rovnako zareaguje aj Ramzes. Kto by mu to mohol vyčítať?

- Nerozumiem vám.

- Preprava oddielov z Mennoferu do Pi-Ramzesu je spojená s množstvom zásobovacích problémov, ktoré zďaleka nie sú vyriešené. Keď budeme Ramzesa podnecovať, aby sa poponáhľal, získame prvú výhodu: neprekonateľnú nepripravenosť našich vojakov, pretože ich vybavenie bude nedostatočné, či sa to týka akosti, alebo množstva.

- A ďalšie výhody?

- Samotný terén a obrovská zrada našich spojencov. Ramzesovi som ju nezatajil, ale nejako zvlášť som nezdôrazňoval jej hĺbku. Divokosť chetitských nájazdov a masakra v Levom sídle vzbudili u kniežat z Kanaánu, Amurru a veliteľov prístavov hrôzu. Setchi mal pred chetitskými bojovníkmi rešpekt. To však nie je Ramzesov prípad a miestni vladári zo strachu, že teraz sú na rade oni, prejdú pod ochranu Muvatalliša radšej dobrovoľne.

- Sú presvedčení, že Ramzes im nepomôže a rozhodli sa, že napadnú Egypt ako prví, aby uspokojili svojho nového pána, cisára Chatti... Je to tak?

- To je výklad faktov.

- Ten váš je rovnaký?

- Môj obsahuje ešte niekoľko maličkostí navyše. Znamená mlčanie niektorých našich pevností, že sa ich už zmocnil nepriateľ? Ak je to tak, stretne sa Ramzes s oveľa ostrejším odporom, než sa predpokladalo. A navyše je pravdepodobné, že Chetiti posilnili vzbúrencov značným množstvom vojakov.

Šenar rozkošnícky našpúlil pery.

- Úžasné budúce prekvapenie pre egyptské oddiely! Ramzes by mohol byť porazený hneď v prvej bitke, ešte skôr, než sa vôbec stretne s Chetitmi!

- Tento predpoklad nemôžeme vylúčiť, - usúdil Aša.

5. kapitola

Na konci namáhavého dňa odpočívala kráľovná matka Tuja v záhrade. Na úsvite vykonala obrad v kaplnke bohyne Hathor, ženského slnka, potom vybavila niekoľko protokolárnych formalít, vypočula pár ufňukaných dvoranov, na Ramzesovu žiadosť prehovorila s ministrom poľnohospodárstva a napokon s Nefertari, veľkou kráľovskou manželkou.

Štíhla, s prísnymi a prenikavými očami mandľového tvaru, jemným rovným nosom a takmer hranatou bradou predstavovala Tuja nepopierateľnú autoritu vysokej morálnej úrovne. Na hlave mala parochňu zo stočených pramienkov, ktorá jej zakrývala uši aj šiju. Oblečené mala dlhé vlnené šaty s nádherným plisovaním. Na krku mala šesťradový ametystový náhrdelník, na zápästiach zlaté náramky. V akúkoľvek hodinu bola bezchybne upravená.

Setchi jej chýbal čoraz viac. Neprítomnosť zosnulého faraóna sa stávala postupom času ešte bolestnejšia a Tuja už túžila po poslednom prevoze, ktorý by ju zaviedol k manželovi.

Kráľovskí manželia jej poskytovali nemálo radostí: Ramzes bol skutočne veľký vladár a Nefertari bola stvorená na to, aby sa stala veľkou kráľovnou. Rovnako ako Setchi a Tuja, aj oni vášnivo milovali svoju vlasť a obetovali by jej aj svoj život, keby to bolo nutné.

Keď videla prichádzať Ramzesa, Tuja okamžite zbadala, že dospel k vážnemu rozhodnutiu. Kráľ ponúkol matke rameno a potom spolu kráčali pomalým krokom po pieskovej aleji pomedzi rozkvitnuté tamarišky.

- Leto bude nemilosrdné, - poznamenala Tuja. Našťastie si si vybral dobrého ministra poľnohospodárstva. Hrádze budú spevnené a zavlažovacie nádrže rozšírené. Vody by malo byť dosť, aj úroda by mala byť dobrá.

- Moja vláda by mohla byť dlhá a šťastná.

- A prečo by nebola? Bohovia sú ti naklonení a sama príroda ti ponúka všetky svoje dary.

- Vojna je už neodvratná.

- Ja viem, syn môj. Tvoje rozhodnutie je správne.

- Potreboval som, aby si mi to potvrdila.

- Nie, Ramzes. Keďže Nefertari súhlasí s tvojimi myšlienkami, je kráľovský pár schopný konať aj bezo mňa.

- Môj otec kedysi odmietol bojovať s Chetitmi.

- Zdalo sa, že Chetiti upustili od úmyslu bojovať s Egyptom. Keby porušili prímerie, Setchi by okamžite prešiel do útoku.

- Naši vojaci ešte nie sú pripravení.

- Majú strach, však?

- Kto by im to zazlieval?

- Ty.

- Veteráni šíria o Chetitoch hrôzostrašné bájky.

- Sú také, že by mohli vydesiť faraóna?

- Je načase rozohnať prízraky...

- Budú rozohnané len na bojovom poli, keď Obidve krajiny zachráni odvaha.

Meba, bývalý minister zahraničných vecí, Ramzesa nenávidel. Bol presvedčený, že ho kráľ bez príčiny pozbavil miesta, a čakal len na prvú príležitosť, aby sa mu za to pomstil.

Rovnako ako niektorí ďalší dvorania, stavil na faraónovu porážku.

Po štyroch úspešných rokoch Ramzes konečne podľahne.

Bohatý sveták Meba s bojovnou tvárou preberal v kruhu asi desiatich hodnostárov niekoľko malicherných ohováračiek z vysokej pi-ramzeskej spoločnosti. Jedlo bolo dobré, ženy skvelé. Musel nejako zabiť čas, kým na trón nastúpi Šenar.

Sluha pošepkal niečo Mebovi. Diplomat okamžite vstal.

- Priatelia, kráľ prichádza. Poctí nás svojou prítomnosťou.

- Mebovi sa triasli ruky. Kráľ nemal vo zvyku objavovať sa na súkromných recepciách.

Prítomní hostia sa uklonili.

- To je nesmierna česť, Veličenstvo! Budete taký láskavý a posadíte sa?

- Nie. Prišiel som vám oznámiť, že bude vojna.

- Vojna...

- Azda ste počas svojich radovánok začuli niečo o tom, že nepriatelia sú pred bránami Egypta?

- To je naša hlavná starosť! - uisťoval ho Meba.

- Naši vojaci sa obávajú, že konfliktu sa už nedá vyhnúť, - pripojil sa nejaký príčinlivý pisár. - Vedia, že to bude znamenať pochod s plným nákladom po neschodných cestách pod páliacim slnkom. Nebudú sa môcť po vôli ani napiť, pretože voda bude na prídel. Nohy im vypovedia službu, ale oni budú musieť ísť ďalej, zabudnúc pritom na boľavý chrbát a vlčí hlad. A odpočinok v tábore? Márna nádej. Bude ich tam čakať len drina s prípravou na prenocovanie. Keď bude poplach, tak všetci zasa na nohy, s očami ešte zalepenými od spánku. Strava? Hrozná. Nejaká starostlivosť? Zanedbateľná. A čo povedať o nepriateľských šípoch a oštepoch, ustavičnom strachu a smrti?

- Skvelý literárny prejav, - konštatoval Ramzes. - Aj ja poznám ten starý text naspamäť. Dnes už však nejde len o literatúru.

- Našej armáde dôverujeme, Veličenstvo, - vyhlásil Meba. - Vieme, že zvíťazí, nech už bude vystavená akýmkoľvek útrapám.

- Vzrušujúce slová, ale tie mi nestačia. Poznám odvahu tvoju aj všetkých prítomných šľachticov a som hrdý, že ste sa ihneď dobrovoľne prihlásili.

- Veličenstvo... Naša armáda z povolania na to postačí!

- Potrebujem schopných mužov, ktorí by velili mladým regrútom. Nemajú vari ísť šľachtici a bohatí príkladom? Všetci ste zajtra ráno očakávaní v ústredných kasárňach.

V tyrkysovom meste to vrelo. Premenilo sa na vojenskú základňu, veliteľstvo vozatajstva, ústredie peších regimentov a prístav vojnovej flotily, od úsvitu až do súmraku sa venovalo manévrom a cvičeniam. Ramzes prenechal riadenie vnútroštátnych záležitostí Nefertari, Tuji a Amenimu a trávil celé dni v zbrojárskej manufaktúre a v kasárňach.

Monarchova prítomnosť ľudí upokojovala a povzbudzovala. Kontroloval akosť kopijí, mečov a štítov, prezeral si nováčikov, hovoril s najvyššími dôstojníkmi i prostými vojakmi, jedným aj druhým sľuboval žold úmerný ich udatnosti. Žoldnieri boli uistení, že získajú slušné prémie, ak privedú Egypt k víťazstvu.

Veľkú pozornosť faraón venoval koňom. Od ich dobrej fyzickej kondície bude z veľkej časti závisieť osud bitky, preto Ramzes denne kontroloval niektoré stajne a prísne trestal každú nedbanlivosť.

Armáda zhromaždená v Pi-Ramzese začínala fungovať ako veľké telo ovládané hlavou, na ktorú sa všetci za každých okolností obracali. Vidieť faraóna tak zblízka, môcť s ním občas prehovoriť, to boli výsady, ktoré všetkých vojakov privádzali do vytrženia. Také šťastie by im záviděl nejeden dvoran. Faraónovo správanie dodávalo mužom akúsi zvláštnu energiu, novú silu. Aj napriek tomu však Ramzes zostával vzdialený a nedosiahnuteľný. Zostával faraónom, výnimočnou bytosťou obdarenou iným životom.

Keď panovník zazrel Ameniho, ako vstupuje do kasární, bol veľmi prekvapený. Jeho verný sekretár pociťoval voči podobným miestam veľký odpor.

- Máš v úmysle chopiť sa meča alebo kopije?

- Do Pi-Ramzesu prišiel náš básnik a chcel by ťa vidieť.

- Ubytoval si ho dobre?

- Jeho dom je rovnaký ako v Mennoferi.

Homér sedel pod citrónovníkom, svojím obľúbeným stromom, popíjal víno korenené anízom a koriandrom a fajčil šalviové listy, napchaté do veľkej slimačej ulity, ktorá mu slúžila ako fajka. Pozdravil kráľa mrzutým hlasom.

- Zostaňte sedieť, Homér.

- Ešte som schopný pokloniť sa pánovi Obidvoch krajín.

Ramzes sa usadil na stoličku vedľa gréckeho básnika. Hektor, Homérov čiernobiely kocúr, vyskočil panovníkovi do lona a pri prvom pohladení začal priasť.

- Chutí vám moje víno, Veličenstvo?

- Je trochu ťažké, ale vonia lákavo. Ako sa máte?

- Kosti ma bolia, zrak začína slabnúť, ale klíma všetky bolesti uľahčuje.

- Páči sa vám dom?

- Je skvelý. Kuchár, slúžka a záhradník sem prišli so mnou. Sú to dobrí ľudia a vedia sa o mňa postarať bez toho, aby ma obťažovali. Boli zvedaví tak, ako som bol zvedavý ja, a chceli poznať nové hlavné mesto.

- Nemal by ste v Mennoferi väčší pokoj?

- V Mennoferi sa nič nedeje! Tu sa rozhoduje o osude sveta. Kto to môže vedieť lepšie než básnik? Vypočujte si toto: *Takto on prosebne riekol i počul ho Apollón Foibos. Zostúpil z olympských kopcov a hneval sa vo svojom srdci, majúc na pleci luk a tuľajku, z oboch strán krytú. Ako sa pohol, zmorený hnevom, tu na jeho pleci odrazu zrinčali šípy. I kráčal podobný noci. Potom si ďaleko od lodí sadol a vypustil strelu: nato hneď strieborný luk mu strašným rinkotom zaznel. Spočiatku vysielal strely len do múľ a do rýchlych psiskov, potom však sústavne metal a strieľal pichľavé strely do samých ľudí; a hranice mŕtvol im horeli stále.*[3]

---

[3] Preklad Miloslav Okál. (Pozn. prekl.)

- To sú verše z vašej Iliady?

- Presne tak, ale hovoria skutočne len o minulosti? Toto tyrkysové mesto, plné záhrad a jazierok, sa mení na vojenský tábor!

- Nemám na výber, Homér.

- Vojna je hanbou ľudstva, dôkazom, že je zvrhlé a zmanipulované neviditeľnými silami. Každý verš Iliady je zaklínadlo na vymetenie násilia zo srdca ľudí, ale moja mágia mi občas pripadá veľmi smiešna.

- Aj napriek tomu by ste mali pokračovať v písaní, a ja, ja musím vládnuť, aj keď sa moje kráľovstvo mení na vojenský tábor.

- Bude to vaša prvá veľká vojna, však? A dokonca to bude veľká vojna ako taká...

- Desí ma rovnako ako vás, ale nemám ani čas, ani právo mať strach.

- Je nevyhnutná?

- Áno.

- Nech Apolón povzbudí vašu ruku, Ramzes, a smrť je vaším spojencom!

6. kapitola

Stredne vysoký Raia s hnedými živými očami a špicatou bradou sa stal najbohatším sýrskym obchodníkom v Egypte. Usadil sa v krajine už dávno a patrilo mu niekoľko obchodov vo Vesete, Mennoferi a Pi-Ramzese. Predával konzervované mäso prvej akosti a luxusné vázy dovážané zo Sýrie a Ázie. Jeho bohatá a vybraná klientela neváhala zaplatiť za zahraničné majstrovské diela vysoké sumy, len aby na svojich banketoch a recepciách mohla oslňovať hostí získanými unikátmi.

Zdvorilý a diskrétny Raia sa tešil skvelej povesti. Vďaka rýchlemu rastu obchodov už získal desať lodí a tristo oslov prepravujúcich tovar z jedného mesta do druhého. Mal mnoho priateľov vo vláde, armáde, na polícii a bol jedným z dvorných a šľachtických dodávateľov.

Nikto láskavého obchodníka nepodozrieval, že je špiónom v službách Chetitov, ktorý dostáva ich kódované odkazy ukryté v označených vázach a informuje svojich pánov okľukou cez jedného zo svojich agentov v južnej Sýrii. Hlavný faraónov nepriateľ bol takto oboznámený podrobným spôsobom o vývoji politickej situácie v Egypte, náladách obyvateľstva, hospodárskych i vojenských možnostiach Obidvoch krajín.

Keď sa Raia predstavil správcovi Šenarovho nádherného sídla, zdal sa zamestnanec Setchiho staršieho syna nesvoj.

- Pán má veľmi veľa práce. Nesmiem ho vyrušovať.

- Mali sme dohodnutú schôdzku, - pripomenul Raia.

- Je mi to ľúto.

- Napriek tomu ho upozornite, že som tu a rád by som mu ukázal výnimočnú vázu, unikátny výtvor talentovaného remeselníka.

Správca zaváhal. Poznal Šenarovu vášeň a rozhodol sa ho teda informovať, hoci sa pán možno nahnevá.

O štvrť hodiny neskôr videl Raia odchádzať prostovlasú, mladú, príliš nalíčenú osôbku s tetovaním na obnaženom ľavom pleci, nepochybne jedno z tých očarujúcich cudzích dievčatiek z najprepychovejšieho domu piva v Pi-Ramzese.

- Môj pán vás očakáva, - povedal správca.

Raia prešiel krásnou záhradou, v strede ktorej sa v tieni paliem ligotala hladina veľkého bazénu.

Unavený Šenar odpočíval v tieni na ležadle.

- Roztomilé dievča, ale také vyčerpávajúce... Trochu piva, Raia?

- Rád.

- Veľa dvorných dám myslí len na to, ako by sa za mňa vydali, ale mňa tento druh šialenstva neláka. Akonáhle sa dostanem k moci, budem mať dosť času na to, aby som si našiel vhodnú manželku. Teraz si zatiaľ užívam potešenia... A ty, Raia... ešte stále žiadne hniezdočko so samičkou?

- Nech ma bohovia ochraňujú! Obchod mi nedopraje takmer žiadny voľný čas.

- Správca mi povedal, že si schoval pre mňa nejaký nádherný objav.

Obchodník veľmi pomaly vytiahol z plátenného vaku, vypchatého kúskami látok, maličkú porfýrovú vázu, ktorej ucho malo podobu lane. Na bokoch vázy boli lovecké scény.

Šenar ju pohladkal a pozorne si prehliadol každý detail. Potom vstal a fascinovane ju obišiel.

- Hotový zázrak... zázrak, ktorý nemá obdobu!

- A jej cena je mierna.

- Zaplatí ti môj správca.

Ramzesov starší brat stíšil hlas.

- A čo mi odkazujú moji chetitskí priatelia?

- Ach, bohovia! Sú viac než inokedy rozhodnutí podporiť vás. Považujú vás za Ramzesovho nástupcu.

Na klamanie Ramzesa využíval Šenar nielen Ašu, ale aj Raiu, chetitského zveda. Aša nepoznal skutočnú Raiovu úlohu a naopak ani Raia netušil o Ašovi. Pánom hry bol Šenar, ktorý premiestňoval svojich pešiakov tak, ako sa mu to hodilo, a udržiaval medzi svojimi tajnými spojencami nepriepustné hranice.

Jedinou neznámou, avšak obrovskou, boli Chetiti.

- Aký rozsiahly je útok, Raia?

- Chetitské komandá vykonali smrtiace nájazdy v strednej a južnej Sýrii, na fenickom pobreží a v provincii Amurru, aby vydesili obyvateľstvo. Ich najskvelejším kúskom bolo zničenie Levieho sídla a Setchiho stély. Rozjatrili predstavivosť do takej miery, že vyprovokovali nečakané zvraty starých spojeneckých zväzkov.

- Značí to, že Fenícia a Palestína sú pod chetitskou kontrolou?

- Viac než to! Povstali proti Ramzesovi! Ich kniežatá sa chopili zbraní a obsadili pevnosti, z ktorých vyhnali egyptských vojakov. Faraón nevie, že narazí na celý pás obranných postavení, ktoré ho pripravia o sily. Akonáhle budú Ramzesove straty dosť vysoké, vrhne sa naňho chetitská armáda a zničí ho. A to bude vaša šanca, Šenar. Nastúpite na egyptský trón a uzavriete trvalé spojenectvo s víťazom.

Raiove predpovede sa veľmi líšili od Ašovho názoru. V obidvoch prípadoch sa Šenar stane faraónom namiesto živého či mŕtveho Ramzesa, ale podľa Raiu by bol chetitským vazalom, zatiaľ čo v druhom prípade naopak vztiahne ruku na ich rîšu.

Všetko bude závisieť od rozsahu Ramzesovej porážky a škôd, ktoré utrpí chetitská armáda.

- Ako sa správajú obchodné centrá?

- Ako obvykle. Prikláňajú sa k silnejšej strane. Aleppo, Damašek, Palmyr a fenické prístavy už zabudli na Egypt a pridali sa k Muvatallišovi, vladárovi Chatti.

- Nie je to z hľadiska egyptskej prosperity znepokojujúce?

- Naopak! Chetiti sú najlepší bojovníci Ázie a Orientu, ale veľmi zlí obchodníci. Prenechajú vám s dôverou reorganizáciu medzinárodného obchodu... vrátane zisku, ktorý bude prináležať vám. Nezabúdajte, že ja som obchodník. Mám v úmysle zostať v Egypte a zbohatnúť tu. Chetiti nám na to poskytnú potrebnú stabilitu.

- Budeš mojím ministrom financií, Raia.

- Ak dajú bohovia, nazhŕňame si majetok. Vojna potrvá len nejaký čas. Dôležité bude držať sa bokom a pozbierať ovocie, ktoré spadne zo stromu.

Pivo bolo lahodné a tieň osviežujúci.

- Ramzesovo správanie ma znepokojuje, - zveril sa Šenar.

Obchodníkova nálada poklesla.

- Čo podniká?

- Ustavične je v tých svojich kasárňach a dodáva vojakom energiu, ktorú by ináč nikdy nemohli mať. Ak bude pokračovať, budú sa nakoniec všetci cítiť neporaziteľní.

- A ďalej?

- Manufaktúra na výrobu zbraní pracuje vo dne v noci.

Raia si poškriabal briadku.

- To nie je nič vážne... Meškanie za Chetitmi je príliš veľké na to, aby sa mohlo dohoniť. A čo sa týka Ramzesovho vplyvu, ten skončí hneď pri prvom stretnutí. Akonáhle sa ocitnú Egypťania zoči - voči Chetitom, rozpŕchnu sa.

- Nepodceňuješ naše vojská?

- Keby ste sa zúčastnili chetitského útoku, nevyčítali by ste nikomu, že zomrel od strachu.

- Prinajmenšom jeden muž však strach nepocíti.

- Ramzes?

- Mám na mysli veliteľa jeho osobnej stráže Serramannu, toho sardínskeho obra. Je to bývalý pirát, ktorý si celkom získal Ramzesov u dôveru.

- Už prišla aj ku mne povesť o ňom. Prečo vám tak prekáža?

- Pretože Ramzes ho vymenoval na čelo elitného regimentu, zloženého z veľkej časti zo žoldnierov. Ten Serramanna ich môže strhnúť k hrdinským činom.

- Pirát alebo žoldnier... Nie je ťažké ich kúpiť.

- To práve nie je možné! Pociťuje k Ramzesovi oddané priateľstvo a stráži ho verne ako pes. A psia láska sa nedá kúpiť.

- Je možné ho odstrániť.

- Na to som už pomyslel, milý Raia, ale je lepšie vyhnúť sa akémukoľvek hrubému a príliš okatému zásahu. Serramanna je prudký a veľmi nedôverčivý muž. Dokázal by sa zbaviť prípadných útočníkov. A prebudili by sme Ramzesovu zvedavosť.

- Čo by ste si teda želali?

- Držať Serramannu bokom nejakým iným spôsobom. Ani jeden z nás do toho nesmie byť zapletený.

- Som opatrný, pane, a myslím, že viem o jednom riešení...

- Znova zdôrazňujem: ten Sardínčan má inštinkt šelmy.

- Zbavím vás ho.

- Bola by to pre Ramzesa veľmi tvrdá rana. Dostaneš za to slušnú odmenu.

Sýrsky obchodník si pomädlil ruky.

- Mám pre vás ešte jednu dobrú správu, pane. Viete, aké spojenie s Pi-Ramzesom majú egyptské vojská v cudzine?

- Poslovia na koňoch, zrakové signály a poštové holuby.

- Vo vzbúrených oblastiach sa môžu používať len poštové holuby. Hlavný chovateľ týchto vzácnych vtákov sa však nepodobá Serramannovi. Aj keď pracuje pre armádu, dá sa podplatiť. Bude pre mňa hračkou zničiť pôvodné správy a nahradiť ich inými. Rozvrátime egyptskú spravodajskú službu bez toho, aby si to uvedomovala.

- Skvelá perspektíva, Raia, ale nezabudni pre mňa nájsť ďalšie vázy, rovnako nádherné ako je táto.

7. kapitola

Serramanna hľadel na vojnu nevraživo. Tento sardínsky obor, ktorý zanechal pirátske remeslo a stal sa veliteľom Ramzesovej osobnej stráže, mal Egypt, miesto výkonu svojej služby, ako aj Egypťanky, s ktorými trávil hodiny potešenia, veľmi rád. Nenofar, jeho najnovšia milenka, prekonala všetky predchádzajúce. Hneď pri ich prvom milostnom dobrodružstve sa jej ho podarilo vyčerpať, jeho, Sardínčana! Škoda, že vojna ho zbaví takého šťastia.

Bdieť nad Ramzesovou bezpečnosťou nebude žiadna zábava, veď koľkokrát už jeho monarcha nedbal na jeho nabádanie k opatrnosti! Ale jeho kráľ je veľký a Serramanna ho obdivuje. Pre záchranu Ramzesovej vlády bude potrebné zabiť Chetitov a Serramanna to s radosťou urobí. Dokonca dúfal, že svojím vlastným mečom presekne hrdlo Muvatallišovi, ktorého jeho vojaci volali „Veľký šéf.“ Sardínčan sa vysmieval: „Veľký šéf“ na čele barbarov a vrahov! Akonáhle splní svoje poslanie, navonia si fúzy, zakrútené do špirály a zaútočí na Nenofar.

Keď ho Ramzes vymenoval za veliteľa elitného zboru egyptskej armády, povereného najťažšími úlohami, pocítil Serramanna divokosť, vracajúcu sa silu mladosti. Vládca Obidvoch krajín ho poctil takou dôverou a on mu so zbraňou v ruke dokáže, že sa nezmýlil. Výcvik, ktorému podrobil svojich podriadených, vylúčil všetkých chvastúňov a pohodlných pupkáčov. Ponechá si len skutočných bojovníkov, schopných bojovať jeden proti desiatim a vydržať bez mihnutia početné zranenia.

Dátum odchodu oddielov nikto nepoznal, ale Serramannov inštinkt vytušil jeho blízkosť. V jeho kasárňach začínali byť vojaci nervózni. V paláci sa konali porady štábov jedna za druhou, aj Ramzes sa často radil s Ašom, veliteľom špionážnej služby.

Od úst k ústam sa šírili zlé správy: vzbúrenie sa ustavične rozmáhalo, vo Fenícii a Palestíne boli popravení hodnostári verní Egyptu. Správy, ktoré prinášali poštové holuby, však naopak tvrdili, že všetky pevnosti odolávajú a odrážajú nepriateľské útoky.

Upokojiť Kanaán teda nebude príliš ťažké. Ramzes sa pravdepodobne rozhodne pokračovať ďalej na sever, smerom k Amurru a Sýrii. Tam sa nevyhnutne stretne s Chetitmi, ktorých komandá sa podľa spravodajských agentov stiahli z južnej Sýrie.

Serramanna sa Chetitov nebál. Nezaujímala ho ich povesť hrdlorezov a priam horel nedočkavosťou, aby sa už s tými barbarmi pobil, čo najviac ich pozabíjal a prizeral sa, ako budú tí zvyšní s revom utekať.

Kým sa však bude môcť pustiť do týchto lákavých súbojov, na ktoré Egypťania len tak nezabudnú, musí Sardínčan splniť ešte jednu povinnosť.

Opustil palác a pred sebou mal len krátku cestu do štvrte, v ktorej boli dielne a sklady. V uličkách bol rušný život, otvárali sa obchody truhlárov, krajčírov a výrobcov sandálov. Kúsok ďalej smerom k prístavu stáli skromné obydlia hebrejských tehliarov.

Medzi robotníkmi a ich rodinami vyvolal príchod obra nepokoj. Mojžišovým útekom stratili Hebreji príkladného vodcu, ktorý ich bránil proti každej forme násilia a vracal im zabudnutú hrdosť. Objavenie sa neslávne známeho Sardínčana neveštilo nič dobré.

Serramanna chytil jedného utekajúceho chlapca.

- Prestaň sa metať, sopliak! Kde býva tehliar Abner?

- Ja neviem.

- Nedráždi ma!

Chlapec dostal z jeho tónu strach a rozhovoril sa. Dokonca súhlasil, že zavedie Sardínčana až k Abnerovmu obydliu. Ten sa tlačil s prikrývkou na hlave v kúte prijímacej miestnosti.

- Poď so mnou, - zavelil Serramanna.

- Odmietam!

- Čoho sa bojíš, kamarát?

- Neurobil som nič zlé.

- Takže sa nemáš čoho báť.

- Nechaj ma, prosím ťa!

- Chce ťa vidieť kráľ.

Pretože sa Abner stále tlačil k stene, zdvihol ho Sardínčan jednou rukou a prehodil cez chrbát osla, ktorý potom istým a pokojným krokom zamieril k pi-ramzesskému palácu.

Abner bol vystrašený. Padol pred Ramzesom na zem a neodvážil sa zdvihnúť zrak.

- Vyšetrovanie tých dramatických udalostí ma neuspokojilo, - povedal kráľ. - Chcem vedieť, čo sa skutočne stalo! Ty to vieš, Abner.

- Veličenstvo, ja som len tehliar...

- Mojžiš je obvinený, že zabil Saryho, manžela mojej sestry. Ak sa potvrdí, že tento zločin skutočne spáchal, budú ho musieť potrestať najprísnejším spôsobom. Ale prečo by niečo také robil?

Abner dúfal, že sa o jeho úlohu v celej záležitosti už nebude nikto zaujímať.

- Mojžiš sa musel zblázniť, Veličenstvo.

- Prestaň sa mi vysmievať, Abner.

- Veličenstvo!

- Sary ťa nemal rád.

- Klebety, len obyčajné klebety...

- Nie, svedectvo. Vstaň!

Trasúci sa Hebrej zaváhal. Stál so sklonenou hlavou, neschopný uniesť Ramzesov pohľad.

- Si zbabelec, Abner?

- Obyčajný tehliar, ktorý chce v pokoji žiť, Veličenstvo, len to som.

- Múdri príliš neveria na náhodu. Prečo si zapletený do tej tragédie?

Abner by mohol klamať ďalej, ale faraónov hlas jeho obhajobu rozbil.

- Mojžiš... Mojžiš bol vodcom tehliarov. Ja aj moji ľudia sme boli povinní počúvať, ale Sary na jeho autoritu žiarlil.

- Sary ti ubližoval?

Abner zakoktal niekoľko nezrozumiteľných slov.

- Hovor jasnejšie, - vyzval ho kráľ.

- Sary... Sary nebol dobrý človek, Veličenstvo.

- Dokonca bol ľstivý a krutý, to viem.

Ramzesovo vyhlásenie Abnera upokojilo.

- Sary sa mi vyhrážal, - priznal sa Hebrej. - Prinútil ma, aby som mu dával časť svojho zárobku.

- Vydieranie... Prečo si sa mu podriadil?

- Mal som strach, Veličenstvo, hrozný strach! Sary by ma zmlátil, okradol...

- Prečo si sa nesťažoval?

- Sary mal veľa známych na polícii. Nikto by sa neopovážil protiviť sa mu.

- Nikto okrem Mojžiša!

- Na jeho nešťastie, Veličenstvo, na jeho nešťastie...

- Nešťastie, ktoré ti nie je cudzie, Abner.

Hebrej by rád zmizol hlboko pod zem, unikol sile panovníkovho ducha, ktorý do neho prenikal ako rýľ do bahna.

- Zveril si sa Mojžišovi, však?

- Mojžiš bol dobrý a odvážny...

- Pravdu, Abner!

- Áno, Veličenstvo, zveril som sa mu.

- Ako reagoval?

- Povedal, že sa ma zastane.

- Ako?

- Že prikáže Sarymu, aby ma už nechal na pokoji, myslím ... Mojžiš toho veľa nenahovoril.

- Fakty, fakty, Abner, len fakty.

- Odpočíval som doma, keď tam odrazu vtrhol Sary, celý bez seba od zlosti. „Ty hebrejský pes“, kričal na mňa, „ty si sa opovážil prehovoriť!“ Začal ma mlátiť, tak som sa snažil chrániť si tvár rukami a utiecť mu. Do toho vošiel Mojžiš, začal sa so Sarym biť a zrazu bol Sary mŕtvy... Keby sa do toho nezaplietol Mojžiš, ležal by som tam mŕtvy ja.

- Povedané inými slovami, oprávnená obrana! Vďaka tvojmu svedectvu súd Mojžiša oslobodí a umožní mu opäť zaujať svoje miesto medzi Egypťanmi.

- Ja som to nevedel, ja...

- Prečo si mlčal, Abner?

- Bál som sa.

- Koho? Sary je mŕtvy. Alebo ťa prenasleduje ďalší majster?

- Nie, nie...

- Tak z čoho máš strach?

- Zo súdu, polície...

- Lož je ťažká chyba, Abner. Ty azda neveríš na váhy na onom svete, ktoré zvážia naše činy?

Hebrej si zahryzol do pery.

- Mlčal si, - pokračoval Ramzes, - pretože si sa bál, aby sa vyšetrovatelia nezačali o teba zaujímať. Pomôcť Mojžišovi, mužovi, ktorý ti zachránil život, to ti ani nenapadlo.

- Veličenstvo!

- Taká je pravda, Abner. Chcel si zostať v tieni, pretože aj ty si vydierač. Serramanna vedel rozviazať jazyk začínajúcim tehliarom. Vykorisťuješ ich bez najmenších výčitiek svedomia.

Hebrej padol pred kráľom opäť na kolená.

- Pomáham im nájsť prácu, Veličenstvo... Za to dostanem spravodlivú odmenu.

- Si obyčajný darebák, Abner, ale pre mňa máš obrovskú cenu, pretože môžeš očistiť Mojžiša a ospravedlniť jeho čin.

- Vy... vy mi odpustíte?

Serramanna ťa zavedie k sudcovi, ktorý vypočuje tvoje svedectvo. Nevynecháš ani jednu podrobnosť a svoju výpoveď pod prísahou podpíšeš. A nech už o tebe nikdy nepočujem, Abner.

8. kapitola

Plešivec, hodnostár Domu života v Heliopole, mal na starosti kontrolu akosti potravín, ktoré mu prinášali roľníci a rybári. Veľmi starostlivo, ba až puntičkársky prehliadal každý kus ovocia, zeleniny, každú rybu. Predávajúci sa ho báli a zároveň si ho vážili, pretože určoval spravodlivé ceny. Nikto sa však nemohol stať jeho výsadným dodávateľom, pretože neprepadal rutine a nikomu neposkytoval žiadne výhody. Záležalo výhradne na prvotriednej akosti potravín, ktoré budú posvätené a ponúknuté bohom predtým, ako sa rozdelia ľuďom.

Po vykonanom výbere posielal Plešivec svoje nákupy do kuchýň Domu života, ktorých názov „čisté miesto“ vyjadroval ustavičnú starostlivosť o hygienu. Kňaz nešetril neohlásenými .kontrolnými návštevami, po ktorých často udeľoval tvrdé sankcie.

V to ráno zamieril do skladu sušených a solených rýb.

Drevená závora na dverách, ktorej mechanizmus poznal len on a vedúci skladu, bola prepílená.

Prekvapene strčil do dverí.

Obvyklé ticho a prítmie.

Urobil zopár krokov, ale nepostrehol nič zvláštne. Trochu upokojený sa zastavil pri každej nádobe. Na každej bol štítok udávajúci názov a počet rýb, ktoré sa tu konzervovali, ako aj dátum nasolenia.

Pri dverách bolo jedno miesto prázdne.

Niekto ukradol jednu kaďu.

Prináležať k domu kráľovnej bola česť, o ktorej snívali všetky dámy pri dvore. Nefertari si však všímala skôr schopnosti a spoľahlivosť, než bohatstvo a postavenie. Rovnako ako Ramzes pri zostavovaní vlády, aj ona mnohých prekvapila, keď si vybrala

mladé ženy zo skromných pomerov, kaderníčky, tkáčky alebo slúžky.

Závideniahodná funkcia, spočívajúca v starostlivosti o šatstvo veľkej kráľovskej manželky Nefertari, bola zverená peknej brunetke z ľudovej štvrti v Mennoferi. Starala sa hlavne o obľúbené šaty kráľovnej, ktorá napriek bohatému šatníku dávala prednosť starobylým šatám a starému šálu, príjemnému vo večernom chlade a pripomínajúcemu jej noc, ktorú strávila snením po prvom stretnutí s princom Ramzesom, prudkom a zároveň takom jemnom.

Rovnako ako ostatné zamestnankyne kráľovninho domu, aj táto komorná prechovávala voči svojej panej hlboký obdiv. Nefertari dokázala vládnuť s pôvabom, nariaďovať s úsmevom. Nič neprehliadla, neprijala žiadne neospravedlnené meškanie, žiadne výhovorky. Akonáhle sa objavil nejaký problém, rada ho prediskutovala priamo s obvinenou slúžkou a vypočula jej vysvetlenie. Bola dôvernou priateľkou kráľovnej matky a vedela si nakloniť všetky srdcia.

Komorná prevoňala tkaniny jemnými esenciami z kráľovského laboratória, a keď ukladala šaty do drevených truhlíc a skríň, starostlivo narovnávala každý nežiadúci záhyb. Keď sa priblížil večer, zašla po starý šál, ktorý si kráľovná pri rituáloch na konci dňa s obľubou prehodila cez plecia.

Z tváre komornej vyprchala všetka krv.

Šál nebol na svojom mieste.

„To nie je možné,“ pomyslela si. Určite si poplietla truhlice! Prehľadala teda ďalšiu a ešte ďalšiu a potom aj skrine.

Márne.

Vypytovala sa ostaných komorných, kráľovninej kaderníčky, práčok... Nikto ju nepriviedol na žiadnu stopu.

Obľúbený kráľovnin šál niekto ukradol.

V audienčnej sieni pi-ramzesského paláca sa zhromaždila vojnová rada. Generáli, stojaci na čele štyroch armád, sa dostavili na pozvanie kráľa, najvyššieho veliteľa egyptských oddielov. Ameni si robil poznámky, na základe ktorých neskôr zostaví správu.

Generáli boli pisári zrelého veku, vzdelaní vlastníci veľkých panstiev, dobrí správcovia. Dvaja z nich už s Chetitmi bojovali pod velením Setchiho, ale ich nasadenie bolo len krátke a obmedzené. V skutočnosti nikto z vysokých dôstojníkov dosiaľ nepoznal rozsiahly konflikt s neistým koncom. Čím bola táto osudná vojna bližšie, tým sa horšie cítili.

- Aký je stav našej výzbroje?

- Dobrý, Veličenstvo.

- Výroba zbraní?

- Nespomaľuje sa. Podľa vašich príkazov boli zdvojnásobené odmeny kováčov a výrobcov hrotov. Potrebujeme ale viac mečov a dýk na boj zblízka.

- A vozy?

- O niekoľko týždňov ich bude dosť.

- Kone?

- Je o ne dobre postarané. Budú vo výbornej telesnej kondícii.

- Morálka mužov?

- Tak tu nás tlačí topánka, Veličenstvo, - priznal najmladší z generálov. - Vaša prítomnosť síce pôsobí blahodarne, ale naďalej sa šíria tisícky zvestí o krutosti a neporaziteľnosti Chetitov. Napriek všetkým našim snahám tieto chýry zanechali na ľuďoch svoje stopy.

- Dokonca aj u mojich generálov?

- To nie, Veličenstvo, samozrejme, že nie... Ale v určitých ohľadoch pretrvávajú pochybnosti.

- V ktorých?

- Nuž... Bude nás nepriateľ vysoko prevyšovať, čo do počtu?

- Začneme nastolením poriadku v Kanaáne.

- Chetiti sú už tam?

- Nie, ich armáda sa nepustila tak ďaleko od svojich základní. Ich komandá len zasiali nepokoj a presvedčili miestne kniežatá, aby nás zradili a vyprovokovali konflikty, ktoré nás oslabia. Z toho však nebude nič. Rýchle znovudobytie našich provincií vzbudí u vojakov potrebný elán, aby pokračovali v ťažení na sever a získali veľké víťazstvá.

- Niektorí si robia starosti... o naše pevnosti.

- Nie je dôvod. Predvčerom priletelo do paláca desať poštových holubov a prinieslo upokojujúce správy. Žiadna pevnosť nepadla do rúk nepriateľa. Majú dosť jedla a zbraní, aby pred naším príchodom odrazili prípadný útok. Aj napriek tomu sa musíme poponáhľať, lebo už máme veľké meškanie.

Ramzesovo želanie bolo príkazom. Generáli sa uklonili a vrátili sa do svojich kasární s pevným rozhodnutím urýchliť prípravy na pochod.

- Babráci, - uľavil si Ameni a odložil jemne zastrúhanú trstinu, ktorá mu slúžila na písanie.

- Posudzuješ ich veľmi prísne, - nesúhlasil Ramzes.

- Tak sa na nich pozri: sú vystrašení, príliš bohatí a pripútaní k pohodlnému životu! Až doteraz trávili viac času povaľovaním sa vo svojich záhradách než súbojmi na vojnovom poli. Ako sa zachovajú zoči - voči Chetitom, ktorých jediným životným krédom je vojna? Tvoji generáli budú okamžite mŕtvi alebo na úteku.

- Radíš mi vymeniť ich?

- Príliš neskoro... a na čo by to bolo dobré? Všetci tvoji vysokí dôstojníci sú rovnakí ako oni.

- Želáš si azda, aby sa Egypt zdržal vojenského zásahu?

- To by bola smrteľná chyba... Musíme konať, máš pravdu, ale situácia je jasná: naša schopnosť zvíťaziť závisí len a len od teba!

Ramzes prijal svojho priateľa Ašu neskoro v noci. Kráľ i veliteľ špionážnych služieb si len výnimočne dopriali chvíľky oddychu. Napätie v hlavnom meste stále narastalo.

Obaja muži stáli pri jednom z okien faraónovej pracovne a pozorovali nočnú oblohu, na ktorej sa trblietali tisícky hviezd.

- Nejaké novinky, Aša?

- Stále rovnaká situácia: na jednej strane vzbúrenci, na druhej naše pevnosti. Naši stúpenci čakajú na tvoj zásah.

- Horím nedočkavosťou, ale nemám právo riskovať životy svojich vojakov. Nepripravenosť, nedostatočná vybavenosť... Príliš dlho sme sa nechali čičíkať zdanlivým pokojom. Prebudenie je drsné, ale prospešné.

- Kiežby ťa bohovia vyslyšali.

- Pochybuješ o ich pomoci?

- Budeme na potrebnej úrovni?

- Tí, ktorí budú bojovať pod mojím velením, ubránia Egypt s nasadením vlastného života. Keby sa Chetitom podarilo uskutočniť ich zámer, znamenalo by to vládu tmy.

- Pomyslel si na to, že by si mohol zahynúť?

- Nefertari zabezpečí regentstvo, a ak to bude potrebné, ujme sa vlády.

- Aká krásna je dnešná noc... Prečo ľudia myslia len nato, ako by sa navzájom pobili?

- Kedysi som sníval o vláde v mieri. Osud však rozhodol inak a ja pred ním nebudem utekať.

- Môže byť k tebe nepriateľský, Ramzes.

- Ty mi neveríš?

- Mám možno strach ako každý.

- Objavil si nejaké stopy po Mojžišovi?

- Žiadne. Zdá sa, že zmizol.

- Nie, Aša.

- Odkiaľ berieš tú istotu?

- Pretože si vôbec nezačal nijaké pátranie.

Mladý diplomat sa nedal vyviesť z miery.

- Odmietol si poslať svojich agentov po Mojžišových stopách, - pokračoval Ramzes, - pretože si nepraješ jeho zadržanie a odsúdenie na smrť.

- Nie ja azda Mojžiš naším priateľom? Ak ho privediem späť do Egypta, bude skutočne odsúdený na najvyšší trest.

- Mýliš sa, Aša.

- Ty, faraón, nemôžeš porušiť zákon!

- To nemám v úmysle. Mojžiš bude môcť žiť v Egypte na slobode, pretože ho súd pozbaví viny.

- Ale... Či nezabil Saryho?

- V situácii nevyhnutnej sebaobrany, podľa riadne potvrdeného svedectva.

- Fantastická správa!

- Pátraj po Mojžišovi a nájdi ho.

- Nebude to ľahké... Vzhľadom na súčasné nepokoje sa možno skrýva na nejakom neprístupnom mieste.

- Nájdi ho, Aša.

9. kapitola

Do štvrti tehliarov vstúpil s pochmúrnym výrazom Serramanna. Štyria mladí Hebreji, ktorí prišli zo stredného Egypta, bez váhania obvinili Abnera z vydierania. Dostali síce vďaka nemu prácu, ale za akú cenu!

Polícia viedla vyšetrovanie mizerným spôsobom. Sary bol muž pochybnej povesti, ale ešte vplyvný, a Mojžiš nepohodlný muž. Smrť prvého a zmiznutie druhého prišli len vhod.

Možno sa prehliadli nejaké dôležité skutočnosti. Sardínčan preto všade kládol mnoho otázok a nakoniec vrazil znovu do Abnerových dverí.

Tehliar akurát dočítal tabuľku pokrytú číslami a pochutnával si na chlebe s cesnakom. Akonáhle zočil Serramannu, ukryl tabuľku pod zadok.

- Tak čo, Abner, účtuješ?

- Som nevinný!

- Ak budeš pokračovať v tých svojich pochybných kšeftoch, budeš mať do činenia so mnou.

- Kráľ ma chráni!

- Čo sa zdá, to je sen.

Sardínčan vzal sladkú cibuľu a zahryzol do nej.

- Nemáš niečo na pitie?

- Ale áno, v truhlici...

Serramanna nadvihol veko.

- Pri bohovi Besovi! Ty máš ale naozaj čím oslavovať! Džbány vína a piva... To tvoje povolanie ti pekne vynáša.

- To sú... dary.

- Je krásne byť tak milovaný.

- Čo chceš odo mňa? Svedčil som!

- Jednoducho mám rád tvoju spoločnosť, je to silnejšie než ja.

- Povedal som všetko, čo viem.

- Never tomu. Keď som bol pirátom, vypočúval som väzňov sám. Veľa z nich sa už nepamätalo, kam ukrylo korisť. Samozrejme, vďaka mojim presvedčovacím metódam si nakoniec všetci spomenuli.

- Ja nemám žiadny majetok!

- Tvoje bohatstvo ma nezaujíma.

Zdalo sa, že si Abner vydýchol. Zatiaľ čo si Sardínčan otváral nádobu s pivom, Hebrej využil príležitosť a strčil tabuľku pod rohož.

- Čo to máš zapísané na tej drevenej tabuľke, Abner?

- Nič, nič...

- Stavím sa, že to sú sumy, ktoré si vyrazil zo svojich hebrejských bratov. Nádherný dôkaz pre súd.

Vystrašený tehliar neprotestoval.

- Môžeme sa dohodnúť, priateľ. Nie som ani policajt, ani sudca.

- Čo... čo navrhuješ?

- Nezaujímaš ma ty, ale Mojžiš. Poznáš ho dobre, však?

- O nič viac ako hocikoho iného.

- Neklam, Abner. Chcel si, aby ťa chránil, a preto si ho špehoval, aby si sa dozvedel, aký je to človek, ako sa správa, s kým sa stýka.

- Celý čas len pracoval.

- S kým sa stýkal?

- So stavbyvedúcim, robotníkmi...

- A po práci?

- Rád diskutoval s náčelníkmi hebrejských kmeňov.

- O čom hovorili?

- My sme hrdý a nedôverčivý národ... Občas zatúžime po nezávislosti. V očiach menšiny blúznivcov bol Mojžiš vodcom. Akonáhle však bola dokončená výstavba Pi-Ramzesu, rýchlo sa zabudlo na všetky tie bludy.

- Jeden z robotníkov, ktorých si „ochraňoval“, mi rozprával o nejakej podivnej osobe, s ktorou Mojžiš dlho hovoril medzi štyrmi očami vo svojom služobnom byte.

- Je to pravda... Toho chlapa nikto nepoznal. Povrávalo sa, že je to akýsi architekt z juhu, ktorý dáva Mojžišovi technické rady, ale na stavbe sa nikdy neukázal.

- Opíš mi ho.

- Asi šesťdesiat rokov, vychudnutý, výraz dravého vtáka, zahnutý nos, vystúpené lícne kosti, veľmi úzke pery, výrazná brada.

- A odev?

- Obyčajná tunika... Architekt by bol oblečený lepšie. Človek by prisahal, že sa ten chlap snažil byť čo najmenej nápadný. Hovoril len s Mojžišom.

- Hebrej?

- Určite nie.

- Koľkokrát bol v Pi-Ramzese?

- Najmenej dvakrát.

- Videl ho ešte niekto po Mojžišovom úteku?

- Nie.

Serramannovi vyprahlo v hrdle a vyprázdnil celý džbán sladkého piva.

- Dúfam, že si mi nič nezatajil, Abner, inak by som sa nezdržal a stratil by som nad sebou kontrolu.

- O tom mužovi som vám povedal všetko!

- Nechcem od teba, aby si sa stal čestným, to by bolo príliš ťažké, ale aspoň sa snaž, aby sa na teba zabudlo.

- Chceli by ste... ešte iné amfory okrem tej, ktorú ste vypili?

Sardínčan stisol palcom a ukazovákom Abnerov nos.

- Čo keby som ti za trest odtrhol nos?

Bolesť bola taká silná, že Abner omdlel.

Serramanna pokrčil plecami, vyšiel z tehliarovho domu a hlboko zamyslený zamieril k palácu.

Pátranie mu prinieslo veľa nového.

Mojžiš osnoval spiknutie. Chcel sa postaviť na čelo Hebrejov pravdepodobne preto, aby požadoval pre svoj ľud ďalšie výsady, možno aj samosprávne mesto v Delte. A čo keď tým záhadným mužom bol cudzinec, ktorý prišiel ponúknuť Hebrejom pomoc zvonka? V tom prípade by bol Mojžiš najťažším zradcom.

Serramanna vedel, že Ramzes by nikdy nebol ochotný vypočuť také neisté úvahy. Kým ich teda vysloví, aby varoval kráľa pred falošným priateľom, musí získať dôkazy.

Sardínčan strčí hoci aj ruku do ohňa za svojho pána.

Krásna Iset, druhá Ramzesova manželka a matka jeho syna Chaa, mala v pi-ramzesskom paláci vyhradených niekoľko prepychových miestností. Hoci na jej vzťahu k Nefertari nebol žiadny tieň, žila radšej v Mennoferi a zaháňala smútok na najrôznejších banketoch, kde rada prijímala hold svojej kráse.

Zelenooká kráska s drobným, rovným noštekom, jemnými ústami, pôvabná, veselá a hravá, bola odsúdená na prepychový, ale prázdny život. Napriek svojej mladosti žila len v spomienkach. Bola prvou Ramzesovou milenkou a bola doňho ešte stále vášnivo zaľúbená, nemala však chuť bojovať, aby ho znovu získala. Raz ho dokonca chvíľu aj nenávidela. Bohovia ho obdarili všetkými prednosťami, vrátane schopnosti neustále ju priťahovať, hoci jeho srdce patrilo Nefertari...

Keby bola aspoň veľká kráľovská manželka škaredá, hlúpa a odporná... Krásna Iset však podľahla šarmu jej osobnosti a uznávala ju ako výnimočné stvorenie, kráľovnú zodpovedajúcu Ramzesovej veľkosti.

„Aký zvláštny osud to je,“ myslela si často mladá žena, „vidieť milovaného muža v náručí inej ženy a uznávať pritom, že táto krutá situácia je spravodlivá a správna!“

Keby sa Ramzes objavil, pôvabná Iset by mu nič nevyčítala. Oddala by sa mu s rovnakým opojením ako pri ich prvom milovaní v domčeku z rákosia, schovanom uprostred zelene. Aj keby bol pastierom alebo rybárom, túžila by po ňom tak isto.

Iset vôbec nebažila po moci. Nebola by schopná niesť úlohu egyptskej kráľovnej a zvládať povinnosti, ktorým čelila Nefertari. Závisť a žiarlivosť boli krásnej Iset cudzie a ďakovala nebeským mocnostiam, že ju obdarili neporovnateľným šťastím: možnosťou milovať Ramzesa.

Dnešný letný deň bol šťastný.

Krásna Iset sa hrala s deväťročným Chaom a s Nefertarinou dcérou Meritamon, ktorá už čoskoro oslávi štvrté narodeniny. Deti sa spolu veľmi dobre znášali. Chaova vášeň pre čítanie a písanie neustupovala, učil sestru hieroglyfy a viedol jej rúčku, keď si nevedela poradiť. Dnešná lekcia sa týkala kresby vtákov a vyžadovala obratnosť a presnosť.

- Poď sa kúpať, voda je fantastická.

- Radšej sa učím, - odpovedal Cha.

- Musíš vedieť aj plávať.

- To ma nezaujíma.

- Tvoja sestra si možno chce odpočinúť.

Ramzesova a Nefertarina dcéra bola rovnako krásna ako jej matka. Váhala, pretože sa bála, že rozhnevá Iset alebo brata. Plávala rada, ale nechcela sa dotknúť Chaa, ktorý poznal toľko tajomstiev!

- Dovolíš mi ísť do vody? - spýtala sa úzkostlivo.

Cha sa zamyslel.

- Dobre, ale nebuď tam veľmi dlho. Musíš znovu nakresliť prepeličie kuriatko. Jeho hlavička nie je dosť okrúhla.

Meritamon utekala ku krásnej Iset, šťastnej, že jej Nefertari s dôverou zverila výchovu svojej dcérky.

Mladá žena a dievčatko vkĺzli do chladivej a priezračnej vody bazénu v tieni sykomory. Áno, dnešný deň je veľmi šťastný.

10. kapitola

V Mennoferi bola úmorná horúčava. Severný vietor utíchol a žeravé ovzdušie vysúšalo hrdlá ľudí i zvierat. Medzi strechami domov bolo natiahnuté husté plátno, ktoré vytváralo v uličkách tieň. Predavači vody nevedeli, kam skôr skočiť.

Čarodejník Ofir vo svojej pohodlnej vile horúčavou netrpel. Otvory v strope zabezpečovali prúdenie vzduchu, miesto bolo pokojné, osviežujúce a vhodné na sústredenie, nevyhnutné na vykonávanie jeho čiernej mágie.

Ofir cítil, ako sa ho zmocňuje nadšené vzrušenie. Zvyčajne Líbyjčan vykonával svoje umenie chladne, takmer ľahostajne. Nikdy však nepodnikol takú ťažkú vec. Jej obsah ho rozrušil. On, syn Achnatonovho líbyjského radcu, sa konečne pomstí.

Jeho vznešený hosť Šenar, Ramzesov starší brat a minister zahraničných vecí, prišiel uprostred popoludnia, keď ulice mesta boli pusté. Šenar použil pre istotu voz riadený nemým sluhom, ktorý patril jeho spojencovi Mebovi.

Mág Šenara úctivo pozdravil a minister pocítil nevoľnosť rovnako ako minule. Líbyjčan s profilom dravého vtáka mal ľadový pohľad. Svojimi tmavými očami, úzkymi perami a zahnutým nosom sa podobal skôr na démona než na človeka. Jeho hlas a správanie však boli jemné a chvíľami sa mohlo zdať, že tu hovorí nejaký starý, dôveryhodný kňaz.

- Prečo to pozvanie, Ofir? Taký postup sa mi veľmi nepáči.

- Pokračoval som v našej záležitosti, pane. Nebudete sklamaný.

- V to dúfam už kvôli vám.

- Ráčte ma láskavo nasledovať... Dámy nás očakávajú.

Šenar toto sídlo daroval Ofirovi, aby mág mohol v pokoji vykonávať svoje čary a podporiť tým ministrovo uchopenie moci. Ramzesov starší brat pochopiteľne nechal zapísať dom na meno

svojej sestry Dolente. Toľko cenných spojencov, ktorých mohol plne využívať! Aša, kráľov priateľ z detstva a geniálny intrigán, sýrsky obchodník Raia, obratný chetitský špión a teraz aj Ofir, ktorého mu predstavil naivný Meba, bývalý minister zahraničných vecí, ktorého miesto zaujal Šenar a nahovoril mu, že iniciátorom tejto výmeny bol Ramzes. Ofir stelesňoval podivný a nebezpečný svet, pred ktorým sa mal Šenar na pozore, ale jeho moc uškodiť niekomu sa mu zdala užitočná.

Ofir sa vydával za duchovného vodcu politického programu, ktorého cieľom bolo obnovenie Achnatonovho kacírstva, nastolenie kultu jediného boha ako štátneho náboženstva a získanie trónu pre bezvýznamnú Litu, potomka bláznivého kráľa. Šenar pred Ofirom vyhlásil, že s rozšírením tejto sekty súhlasí a že toto hnutie by mohol podporiť aj Mojžiš. Preto sa mág stretol s Mojžišom a snažil sa mu dokázať, že majú spoločný cieľ.

Šenar predpokladal, že každá, hoci aj minimálna vnútorná opozícia bude pre Ramzesa tvoriť ďalšiu prekážku. Akonáhle nadíde ten pravý okamih, zbaví sa všetkých svojich nepohodlných spojencov, pretože človek na tróne nesmie mať minulosť.

Bohužiaľ, Mojžiš spáchal vraždu a ušiel. Bez Hebrejovej podpory nemal Ofir žiadnu šancu zhromaždiť dostatočný počet Atonových prívržencov a ohroziť Ramzesovu moc. Čarodejník síce preukázal svoje schopnosti, keď skomplikoval Nefertarin pôrod do takej miery, že ohrozil život matky aj dievčatka, ale nakoniec obidve ostali nažive. Aj keď kráľovná stratila schopnosť priviesť na svet ďalšie deti, mágia kráľovského domu zvíťazila nad čarami Líbyjčana.

Ofir sa stal zbytočným, ba dokonca začal prekážať. Preto akonáhle Šenar dostal odkaz, aby sa urýchlene dostavil do Mennoferu, začal premýšľať o jeho odstránení.

- Náš hosť je tu, - oznámil Ofir dvom ženám sediacim v polotieni a držiacim sa za ruky.

Prvou bola Dolente, jeho sestra, ustavične unavená brunetka. Druhá, pritučná Lita, bola podľa Ofira Achnatonovou vnučkou. Šenar ju považoval za mentálne nevyspelú, úplne podriadenú Ofirovej vôli.

- Mojej drahej sestričke sa vodí dobre?

- Som šťastná, že ťa vidím, Šenar. Tvoja prítomnosť dokazuje, že sme na dobrej ceste.

Dolente a Sary, jej manžel, kedysi márne dúfali, že im Ramzes umožní privilegovať ich postavenie pri dvore. Keď im to nevyšlo, začali proti kráľovi intrigovať. Keď Ramzes ich triky odhalil, len vďaka iniciatíve Nefertari a Tuji, kráľovnej matky, sa zachoval šľachetne a nepostavil ich pred súd. Sary, bývalý Ramzesov učiteľ, bol potrestaný zosadením do funkcie ministra na stavbe, kde si svoju zatrpknutosť a zlosť vylieval na hebrejských tehliaroch. Svojimi podlosťami vyvolal Mojžišov hnev a privodil si tým vlastnú smrť. Dolente zas úplne prepadla Ofirovmu a Litinmu kúzlu. Prisahala už len na Atona, jediného boha, a bojovala za návrat jeho kultu a pád bezbožného faraóna Ramzesa.

Šenarovi sa Dolentina nenávisť hodila a sľúbil sestre popredné postavenie v budúcom senáte. Túto negatívnu silu využije proti bratovi čo najviac. Potom, keď sa sestrina poblúznenosť stane neznesiteľnou, pošle ju do exilu.

- Máš správy o Mojžišovi? - opýtala sa Dolente.

- Zmizol, - odpovedal Šenar. - Jeho hebrejskí bratia ho pravdepodobne zabili a pochovali v púšti.

- Strácame cenného spojenca, - uznal Ofir, - ale vôľa jediného boha bude naplnená. Nie je nás azda čoraz viac?

- Musíme byť opatrní, - poznamenal Šenar.

- Aton nám pomôže! - vykríkla vášnivo Dolente.

- Zo svojho počiatočného plánu som neupustil, - vyhlásil čarodejník, - je to oslabenie Ramzesovej magickej obrany, jedinej skutočnej prekážky na našej ceste.

- Váš prvý pokus nebol účinný, - pripomenul Šenar.

- Musíte mu ale priznať istý úspech.

- Výsledok je nedostatočný.

- To uznávam, pane. Preto som sa rozhodol použiť inú techniku.

- Akú?

Líbyjský mág ukázal na džbán označený štítkom.

- Prečítali by ste to láskavo?

- Heliopolis, Dom života, Štyri ryby: mugily. Nejaké konzervované potraviny?

- Nie hocijaké: potraviny určené na obetu pre bohov, starostlivo vybrané a už naplnené mágiou. Okrem toho mám aj tento kus látky.

Ofir ukázal šál.

- Prisahal by som, že...

- Áno, pane, je to naozaj obľúbený šál veľkej kráľovskej manželky Nefertari.

- Vy ste ho... ukradli?

- Mám veľa spojencov, ako som vám už spomenul.

Šenar bol prekvapený. Aké spojenectvo mág využíval?

- Zhromaždenie týchto dvoch vecí, posvätnej potravy a šálu, ktorý sa dotýkal kráľovninho tela, bolo nevyhnutné, aby sme sa pohli vpred. Vďaka nám a našej odhodlanosti sa nám podarí obnoviť Atonov kult. Lita musí vládnuť. Ona bude kráľovnou, vy budete faraónom.

Lita pozdvihla k Šenarovi očarený a dôverčivý zrak. Tá maličká bola celkom príťažlivá a bola by veľmi dobrou milenkou.

- Zostáva Ramzes...

- Je to len človek, - vyhlásil Ofir, - a neodolá prudkým a opakovaným útokom. Aby sa mi to podarilo, potrebujem pomoc.

- Moja je vám už k dispozícii! - zvolala Dolente a pevnejšie zovrela ruku Lity, nespúšťajúcej z čarodejníka rozšírené oči.

- Váš plán? - opýtal sa Šenar. Ofir si prekrížil ruky na hrudi.

- Aj vaša pomoc je nevyhnutná, pane.

- Moja? Ale...

- Všetci štyria si prajeme smrť kráľovského páru. My štyria symbolizujeme štyri svetové strany, hranice času, celý vesmír. Ak bude jedna z tých štyroch síl chýbať, čary nebudú účinné.

- Ja nie som žiadny čarodejník!

- Postačí vaša dobrá vôľa.

- Povedz áno, - prosila Dolente.

- Čo budem musieť urobiť?

- Jediné prosté gesto, - odpovedal Ofir. - To prispeje k Ramzesovmu pádu.

- Začnime.

Mág otvoril nádobu a vytiahol štyri nasolené a vysušené ryby. Lita ako omámená odstrčila Dolente a ľahla si na chrbát. Ofir položil na jej hruď Nefertarin šál.

- Uchopte jednu z týchto rýb za chvost, - nariadil Dolente. Vysoká ochabnutá brunetka počúvla. Z vrecka svojej tuniky vytiahol Ofir miniatúrnu figúrku znázorňujúcu Ramzesa a vopchal ju do rybej papule.

- Druhú rybu, Dolente. Mág zopakoval postup.

Štyri ryby prehltli štyri figúrky.

- Buď zahynie kráľ vo vojne, - prorokoval Ofir, - alebo padne do pasce, ktorú mu pripravíme po jeho návrate. Bude navždy odlúčený od kráľovnej.

Ofir prešiel do malej miestnosti. Nasledovala ho Dolente, ktorá niesla na natiahnutých rukách štyri ryby, a Šenar, ktorý z túžby zvíťaziť nad Ramzesom prekonal svoj strach. Uprostred miestnosti bolo ohnisko.

- Pane, vhoďte ryby do ohňa. Tak sa vaša vôľa vyplní. Šenar nezaváhal.

Akonáhle sa zoškvarila štvrtá ryba, ozval sa výkrik, pri ktorom mu stuhla krv. Všetci traja sa vrátili do hosťovskej miestnosti.

Nefertarin šál sa sám od seba vznietil a popálil svetlovlasú Litu tak, že skoro stratila vedomie.

Ofir zdvihol šál a plameň sa uhasil.

- Akonáhle bude šál úplne spálený, - vysvetlil, - stanú sa Ramzes a Nefertari korisťou démonov podsvetia.

- Bude musieť Lita zasa trpieť? - starostila sa Dolente.

- Lita súhlasila so svojou obetou. Po celý čas musí ostať pri vedomí. Budete sa o ňu starať, Dolente. Len čo sa jej popálenina zahojí, začneme znovu a tak ďalej, až do úplného zničenia šálu. Zaberie to síce nejaký čas, ale napokon zvíťazíme.

11. kapitola

Najvyšší lekár Horného a Dolného Egypta, vrchný palácový lekár doktor Pariamachu bol svižný päťdesiatnik s dlhými, jemnými a pestovanými rukami. Bol ženatý so šľachtičnou z Mennoferu, mali spolu tri krásne deti, mohol sa chváliť, že urobil skvelú kariéru, bol bohatý a každý si ho vážil.

V to letné ráno ponížene vyčkával v kráľovskej predsieni a nepohol sa z miesta. Ako by nestačilo to, že Ramzes nebol nikdy nemocný, navyše ešte nechal slávneho lekára čakať viac než dve hodiny. Konečne sa objavil komorník a uviedol ho do Ramzesovej pracovne.

- Veličenstvo, som vaším pokorným služobníkom, ale...

- Ako sa vám darí, doktor?

- Veličenstvo, som veľmi znepokojený! Pri dvore sa povráva, že ma máte v úmysle vymenovať za lekára armády, ktorá potiahne na sever.

- Nebola by to azda veľká česť?

- Iste, Veličenstvo, ale nebol by som užitočnejší v paláci?

- Možno by som to mal uvážiť.

Pariamachu neskrýval svoju úzkosť.

- Veličenstvo, smiem vedieť vaše rozhodnutie?

- Keď to uvážim, máte pravdu. Vaša prítomnosť v paláci je nevyhnutná.

Lekár ledva zadržal úľavné vydýchnutie.

- Plne dôverujem svojim asistentom, Veličenstvo. Budete spokojný s každým, koho vyberiete.

- Už som si vybral. Myslím, že poznáte môjho priateľa Setaua.

Zavalitý muž bez parochne, zle oholený, s hranatou hlavou a útočným pohľadom, oblečený do antilopej tuniky s mnohými vreckami, podišiel k lekárovi, ktorý inštinktívne ustúpil o krok.

- Rád vás poznávam, doktor! Uznávam, že moja kariéra nie je obzvlášť oslnivá, ale zato mám svojich priateľov: sú to hady. Chceli by ste pohladkať zmiju, ktorú som včera večer ulovil?

Doktor ustúpil o ďalší krok a užasnuto pozrel na kráľa.

- Veličenstvo, schopnosti na lekársku službu...

- Počas mojej neprítomnosti buďte obzvlášť ostražitý, doktor. Budete osobne zodpovedný za zdravie kráľovskej rodiny.

Setau ponoril ruku do jedného vrecka. Pri predstave, že z neho vytiahne nejakého plaza, Pariamachu sa urýchlene pozdravil a už ho nebolo.

- Ako dlho budeš ešte obklopený podobnou zberbou? - opýtal sa pohŕdavo lovec hadov.

- Nebuď taký prísny. Občas sa mu aj podarí nejakého pacienta vyliečiť. Mimochodom... súhlasil by si s tvojím menovaním do funkcie veliteľa lekárskych služieb v armáde?

- Také miesto ma nezaujíma, ale nemám právo nechať ťa odísť samotného.

Nádoba so sušenými rybami z heliopolského Domu života a šál kráľovnej Nefertari... Dve krádeže, jediný vinník. Serramanna si bol istý, že ho odhalil: nemôže to byť nikto iný než Rome, správca paláca. Sardínčan ho podozrieval už dlhší čas. Tento príliš žoviálny chlapík kráľa neustále zrádzal, dokonca sa ho pokúsil aj zabiť.

Ramzes si vybral zlého správcu.

Sardínčan však nemohol s kráľom hovoriť ani o Mojžišovi, ani o Romem. Jeho slová by určite vyvolali prudkú reakciu, ktorá samozrejme neskončí v zadržaní toho lotra Romeho, ani nezlomí panovníkovo priateľstvo k Hebrejovi. Na koho by sa teda mohol obrátiť, ak nie na Ameniho? Osobný Ramzesov sekretár, prezieravý a nedôverčivý, ho určite vypočuje.

Serramanna prešiel pomedzi dvoch vojakov strážiacich vstup do chodby, ktorá viedla k Ameniho pracovni. Neúnavný pisár riadil

oddelenie dvadsiatich vysokých úradníkov, poverených spracovaním všetkých významných spisov. Ameni z nich potom vytváral správu, ktorú predkladal faraónovi.

Za Sardínčanom sa ozval zvuk ponáhľajúcich sa krokov.

Prekvapene sa obrátil. Desať pešiakov naňho mierilo svojimi kopijami.

- Čo vám to napadlo?

- Máme svoje príkazy.

- Príkazy vám azda dávam ja!

- Musíme vás zadržať.

- Čo je to za hlúposť?

- My len počúvame príkazy.

- Ustúpte, lebo vás prerazím!

Ameniho dvere sa otvorili a na prahu sa objavil osobný kráľov sekretár.

- Ameni, povedz tým hlupákom, aby sa rozišli!

- To ja som im prikázal, aby ťa zadržali.

Ani stroskotanie by bývalého piráta neprekvapilo viac, než toto. Niekoľko sekúnd nebol schopný reakcie, čo vojaci ihneď využili, aby mu odobrali zbrane a zviazali ruky za chrbtom.

- Vysvetli mi...

Na Ameniho znamenie strčili vojaci Serramannu do sekretárovej pracovne. Pisár uprel zrak na nejaký papyrus.

- Poznáš istú Nenofar?

- Samozrejme, je to jedna z mojich mileniek. Tá posledná, aby som bol presný.

- Hádali ste sa?

- Len z lásky, bolo to v zápale hry.

- Nútil si ju k niečomu?

Sardínčan sa usmial.

- Párkrát sme sa tvrdo stretli v niekoľkých turnajoch, ale bolo to len na dosiahnutie potešenia.

- Nemáš teda nič, čo by si tej dievčine vyčítal?

- Áno, nehanebne ma vyčerpáva.

Ameni zostal ľadovo chladný.

- Dotyčná Nenofar proti tebe vzniesla ťažké obvinenie.

- Ale... ona je povoľná, na to ti môžem prisahať!

- Nehovorím o vašej sexuálnej neviazanosti, ale o tvrdej zrade.

- Zrade... počul som dobre?

- Nenofar ťa obviňuje, že si špión v službách Chetitov.

- Ty si zo mňa uťahuješ, Ameni!

- To dievča miluje svoju krajinu. Keď objavila tie čudné drevené tabuľky, schované v tvojej spálni v truhlici na bielizeň, uznala za nevyhnutné priniesť ich. Poznávaš ich?

Ameni ukázal Sardínčanovi usvedčujúce predmety.

- To nie je moje!

- Je to dôkaz tvojho zločinu. V týchto textoch, dosť neohrabane napísaných, oznamuješ svojej chetitskej spojke, že urobíš všetko, aby si zneschopnil elitnú jednotku, ktorej velíš.

- To je absurdné!

- Výpoveď tvojej milenky bola zapísaná sudcom. Prečítal ju nahlas pred svedkami a ona ju potvrdila.

- To je podlá taktika, ako ma pripraviť o dôveru a oslabiť Ramzesa.

- Podľa dátumov na tabuľkách si zradcom už osem mesiacov. Chetitský cisár ti sľúbil veľké bohatstvo, ktoré dostaneš po porážke Egypta.

- Ja som Ramzesovi verný! Udelil mi milosť, aj keď ma mohol pripraviť o život. Preto môj život patrí jemu.

- Krásne slová, ktoré však popierajú činy.

- Veď ty ma poznáš, Ameni. Bol som pirátom, to je pravda, ale nikdy som nezradil priateľa!

- Myslel som si, že ťa poznám, ale ty sa podobáš tým dvoranom, ktorých možno nalákať iba na zisk. Či sa žoldnier nezapredá tomu, kto mu zaplatí viac?

Zronený Serramanna sa vzpriamil.

- Ak ma faraón vymenoval za veliteľa svojej osobnej stráže a elitnej vojenskej jednotky, znamená to, že mi dôveruje.

- Dôvera orientovaná nesprávnym smerom.

- Popieram, že som spáchal zločin, z ktorého ma obviňuješ.

- Rozviažte mu ruky!

Serramanna pocítil veľkú úľavu. Ameni ho vypočúval so svojou obvyklou prísnosťou, ale len preto, aby ho očistil!

Faraónov osobný sekretár podal Sardínčanovi zrezanú trstinu namočenú do čierneho atramentu a kúsok vápenca s hladko vyleštеným povrchom.

- Napíš svoje meno a funkcie, - prikázal.

Sardínčan nervózne počúvol.

- Je to rovnaké písmo ako na drevených tabuľkách. Tento nový dôkaz bude priložený k spisom. Si vinný, Serramanna.

Bývalý pirát od hnevu celý bez seba sa snažil na Ameniho vrhnúť, ale do bokov sa mu zabodli štyri kopije, až mu vytrysklo trochu krvi.

- Ďalšie priznanie, nemyslíš?

- Chcem vidieť to dievča a vytĺcť z nej všetky tie klamstvá!

- Uvidíš ju pri procese.

- To je premyslený kúsok, Ameni.

- Priprav si dobre svoju obranu, Serramanna! Pre zradcu tvojho druhu existuje jediný trest: smrť. A nepočítaj s Ramzesovou zhovievavosťou.

- Nechaj ma hovoriť s kráľom, mám pre neho závažné odhalenie.

- Naša armáda odchádza zajtra do bitky. Tvoji chetitskí priatelia budú prekvapení tvojou neprítomnosťou.

- Nechaj ma prehovoriť s kráľom, prosím ťa!

- Hoďte ho do väzenia a dobre ho strážte, - nariadil Ameni.

12. kapitola

Šenarova nálada bola vynikajúca a chuť do jedla obrovská. Jeho raňajky, „vypláchnutie úst“, pozostávali z obilnej kaše, dvoch pečených prepelíc, kozieho syra a okrúhleho medového koláča. Dnešného nádherného dňa, keď sa Ramzes konečne vydá so svojou armádou na sever, si doprial ešte jedno potešenie: husacie stehno pečené na rozmaríne, rasci a trebuľke.

Teraz, keď Serramannu zadržali a uvrhli do väzenia, bola útočná schopnosť egyptských oddielov veľmi oslabená.

Šenar ponoril pery do pohára s čerstvým mliekom, keď zrazu vstúpil do jeho súkromného apartmánu Ramzes.

- Nech je tvoja tvár ochránená, - pozdravil ho Šenar zdvorilým starodávnym spôsobom, používanom ráno.

Kráľ mal na sebe bielu suknicu a košeľu s krátkymi rukávmi, na zápästiach strieborné náramky.

- Môj drahý braček sa nezdá byť pripravený na cestu.

- Ale... ty ma chceš vziať so sebou, Ramzes?

- Zdá sa, že v tebe nie je vojnová duša.

- Nemám ani tvoju silu ani odvahu.

- Počúvni moje pokyny: počas mojej neprítomnosti budeš zhromažďovať informácie zo zahraničia a budeš ich predkladať Nefertari, Tuji a Amenimu, ktorí budú tvoriť moju regentskú radu, oprávnenú prijímať rozhodnutia. Ja budem v prvej línii spolu s Ašom.

- On odchádza s tebou?

- Jeho prítomnosť je tam nevyhnutná, pretože dobre pozná terén.

- Diplomacia, bohužiaľ, neuspela...

- Je mi to ľúto, Šenar, ale na ďalšie váhanie už niet času.

- Akú taktiku zvolíš?

- Nastolím poriadok v provinciách, ktoré nám boli podrobené, urobím prestávku a potom sa pustíme na Kadeš, kde sa stretneme s Chetitmi. Keď začnem túto druhú časť výpravy, možno ťa povolám k sebe.

- Bude mi veľkou cťou byť spojený s konečným víťazstvom.

- Egypt to tentokrát opäť prežije.

- Buď opatrný, Ramzes. Naša krajina ťa potrebuje.

Ramzes sa preplavil cez kanál oddeľujúci štvrť, kde boli dielne a sklady, od najstaršej pi-ramzesskej časti, mestečka Avarisu, kedysi hlavného mesta hyksóskych uchvatiteľov, neslávne známych Aziatov. Nachádzal sa tu chrám Sutecha, hrozného boha búrky a kozmických vírov, držiteľa najmocnejšej sily vesmírneho diela a ochrancu Ramzesovho otca Setchiho, jediného kráľa Egypta, ktorý sa odvážil nosiť jeho meno.

Ramzes prikázal, aby svätyňa obávaného Sutecha bola zväčšená a skrášlená. Práve na tomto mieste Setchi prinútil svojho syna postaviť sa priamo pred boha, keď ho tajne pripravoval na najvyššiu funkciu.

V srdci mladučkého princa sa vtedy stretol strach so silou potrebnou na jeho prekonanie. Z tohto súboja sa zrodil oheň Sutechovej povahy, ktorú Setchi zhrnul do ponaučenia: „Veriť v dobrotu ľudských stvorení je chyba, ktorej sa faraón nesmie dopustiť.“

Na nádvorí pred krytou časťou chrámu bola vztýčená stéla z ružovej žuly[4]. Na jej vrchole bol podivný živočích, do ktorého sa vtelil Sutech: akási psovitá šelma s červenými očami, veľkými vztýčenými ušami a dlhým ňufákom, zahnutým smerom dolu. Podobné stvorenie nikdy nikto nevidel a ani neuvidí. V oblúku stély bol Sutech zobrazený v ľudskej podobe. Na hlave mal kužeľovitú

[4] Vysoká 2,20m a široká 1,30m.

korunu, slnečný kotúč a dva rohy. V pravej ruke držal kľúč života, v ľavej „žezlo moci“.

Hieroglyfický text, datovaný štvrtého dňa štvrtého mesiaca v roku štyristo[5], začínal vzývaním:

Buď pozdravený, Sutech, syn bohyne nebies,
Ty, ktorého moc je veľká v bárke miliónov rokov.
Ty, ktorý sa nachádzaš na prove bárky svetla a skolíš svojich nepriateľov,
Ty, ktorého hlas je hromový!
Dovoľ faraónovi, by nasledoval tvoje Ka.

Ramzes vstúpil do krytého chrámu a zastavil sa pred Sutechovou sochou. V bojoch, ktoré ho čakajú, bude energiu boha nevyhnutne potrebovať.

Sutech, schopný premeniť štyri roky vlády na štyristo rokov vyrytých do kameňa, bude jeho najlepším spojencom!

Ameniho pracovňa bola zaplnená papierovými zvitkami, uloženými v kožených puzdrách, ktoré sa tiesnili v drevených truhliciach. Na všetkých boli štítky udávajúce obsah dokumentu a dátum registrácie. V tejto oblasti panoval prísny poriadok a nikto tu nemal povolené upratovať. Tejto úlohy sa puntičkársky ujímal sám Ameni.

- Dovoľ mi, aby som išiel s tebou, - zveril sa Ramzesovi.

- Priateľ môj, tvoje miesto je tu. Denne sa porozprávaš s kráľovnou a s mojou matkou. Nech už Šenar podnikne čokoľvek, nedovoľ mu rozhodovať.

- Nebuď dlho preč.

- Hodlám udrieť rýchlo a silno.

---

[5] Podľa toho nazvali egyptológovia tento výnimočný monument „Stéla roku 400“. (Pozn. autora.)

- Budeš si musieť poradiť bez Serramannu.

- Prečo?

Ameni mu opísal príčinu Sardínčanovho zadržania. Ramzes sa zachmúril.

- Spíš žalobu jasne a zreteľne, - nariadil. - Po našom návrate ho vypočujem. Určite mi objasní dôvody svojho konania.

- Pirát zostane pirátom.

- Jeho proces a potrestanie budú príkladom pre ostatných.

- Škoda, jeho silu by si potreboval, - ľutoval Ameni.

- Jeho meč by ma zasiahol do chrbta.

- Sú naše vojská skutočne pripravené na boj?

- Už nemajú na výber.

- Veličenstvo sa domnieva, že máme reálnu šancu zvíťaziť?

- Podrobíme rebelov, ktorí rozosievajú zmätok v našich protektorátoch, ale potom...

- Prv, než sa pustíš na Kadeš, pošli mi rozkaz, aby som sa k tebe pripojil.

- Nie, priateľ. Ty si najviac potrebný tu, v Pi-Ramzese. Keby som zmizol, Nefertari by potrebovala tvoju pomoc.

- Práca pre vojnu bude pokračovať, - sľúbil Ameni. - Budeme naďalej vyrábať zbrane. Ja... požiadal som Setaua a Ašu, aby chránili tvoju bezpečnosť. Keď tam nebude Serramanna, ľahko by si sa mohol dopustiť nejakej neopatrnosti.

- Keby som sa nepostavil na čelo svojej armády, nebola by už vopred porazená?

Jej vlasy boli tmavšie než najtmavšia noc, jemnejšie než ovocie figovníka, jej zuby boli belšie než sadrový prach, jej prsia pevnejšie než rajčiny.

Nefertari, jeho manželka, kráľovná Egypta, ktorej žiarivý pohľad bol pýchou Obidvoch krajín.

- Po stretnutí so Sutechom som hovoril s matkou, - zveril sa jej Ramzes.

- Čo hovorila?

- Rozprávala mi o Setchim a o jeho dlhom rozjímaní, ktorému sa venoval predtým, než išiel do boja. Slúžilo mu nato, aby si počas nekonečných dní cestovania uchoval dostatok energie.

- Duša tvojho otca žije ďalej v tebe a bude bojovať po tvojom boku.

- Nechávam kráľovstvo v tvojich rukách, Nefertari. Tvojimi vernými spojencami budú Tuja a Ameni. Serramanna bol práve uväznený, Šenar sa istotne opäť pokúsi presadiť. Drž pevne kormidlo štátnej lode.

- Spoliehaj sa len sám na seba, Ramzes.

Kráľ vzal svoju manželku do náručia, ako keby ju už nemal nikdy uvidieť.

Z Ramzesovej modrej koruny viseli dva dlhé pruhy plisovaného ľanu, siahajúce až po pás. Na sebe mal podšitý kožený odev, kombináciu kabátca a suknice, vytvárajúcu akýsi pancier pokrytý kovovými doštičkami. Všetko prekrýval majestátny, dlhý priesvitný plášť.

Akonáhle Homér zbadal prichádzať faraóna v tomto bojovom úbore, prestal fajčiť svoju fajku a vstal. Hektor, čiernobiely kocúr, sa uchýlil pod stoličku.

- Takže nastal čas, Veličenstvo.

- Chcel som vás pred odchodom na sever ešte pozdraviť.

- Práve som napísal tieto verše: „*Zapriahol kone, čo kovové kopytá mali, lietali rýchle a na šijách zlaté hrivy im viali; sám si zlaté obliekol šaty a do ruky vzal bič zo zlata, zdobený krásne, a potom vystúpiac na voz, bičom pošibal kone; tie radostne leteli s vozom priestorom medzi zemou a širym hviezdnatým nebom.*“[6]

- Obidva moje kone si takú poctu zaslúžia. Na tú skúšku, ktorú spolu podstúpime, ich pripravujem už niekoľko dní.

---

[6] Preklad Miloslav Okál. (Pozn. prekl.)

- Ten odchod, aká škoda... Práve som sa dozvedel zaujímavý recept. Keď zmiešam jačmenný chlieb so šťavou z datlí, ktoré sám vykôstkujem, dostanem po vykvasení pivo, ktoré je vynikajúce na trávenie. Tak rád by som vám ho dal ochutnať!

- To je predsa starý egyptský recept, Homér.

- A pripravený gréckym básnikom musí mať chuť priam neprekonateľnú.

- Po mojom návrate sa spolu toho piva napijeme.

- Hoci sa na staré kolená stávam hašterivým, nenávidím osamelé pitie, hlavne keď si môžem pozvať drahého priateľa, ktorý by so mnou užíval toto potešenie. Zdvorilosť vás azda prinúti vrátiť sa čo najskôr, Veličenstvo.

- Presne to mám v úmysle. A okrem toho by som si tiež rád prečítal vašu Iliadu.

- Uplynie ešte veľa rokov, kým ju dokončím. Preto starnem pomaly, chcem využiť čas. Vy ho, Veličenstvo, naopak zahustíte v dlani!

- Do skorého videnia, Homér.

Ramzes nastúpil do voza, ťahaného dvoma z jeho najlepších koni: „Vesetským víťazstvom“ a „Spokojnou Mut“. Mladé, statné a inteligentné kone netrpezlivo čakali, kedy sa pustia do nesmiernych diaľav.

Psa Strážcu zveril kráľ Nefertari. Mohutný núbijský lev Zabijak stál vedľa voza. Aj táto silná a nádherná šelma pociťovala túžbu ukázať svoje bojové schopnosti.

Faraón zdvihol pravú ruku.

Voz sa rozbehol, kolesá sa otáčali stále rýchlejšie a lev sa prispôsobil tempu. Tisícky pešiakov obklopené jednotkami vozatajstva nasledovali Ramzesa.

13. kapitola

Napriek júnovej horúčave, ešte väčšej než inokedy, egyptská armáda verila, že táto vojna sa bude podobať prechádzke po lúke. Prechod severovýchodnou časťou Delty bol očarujúcim zážitkom. Sedliaci zabudli na hrozbu visiacu nad Obidvoma krajinami a žali kosákmi pšeničné klasy. Ľahký dych mora rozvieval obilie a pohrával sa s jeho zlatom a zeleňou. Hoci kráľ nariadil rýchly pochod, pešiaci sa kochali pohľadom na polia, nad ktorými sa vznášali pelikány, volavky a ružové plameniaky.

Oddiely sa zastavovali v dedinách, kde ich prijímali pohostinní obyvatelia. Bojovníci jedli zeleninu a čerstvé ovocie, miešali vodu s krajovým vínom a nezabúdali ani na dúšok sladkého piva. Obraz vyhladovaného a smädného vojaka, motajúceho sa vo svojom výstroji, bol taký vzdialený a neskutočný!

Ramzes sa ujal vrchného velenia armády, rozdelenej do štyroch divízií po päťtisíc mužov, zverených pod ochranu bohov Rea, Amona, Sutecha a Ptaha. K týmto dvadsiatimtisícom vojakov sa pripojili záložníci, z ktorých časť ostala v Egypte, a elitná jednotka vozatajstva. Aby znížil ťažkopádnosť riadenia, vytvoril kráľ roty po dvesto mužov pod velením zástavníkov.

Generál vozatajstva, divízni generáli, armádni pisári a vrchný veliteľ intendantúry nevyvíjali žiadnu iniciatívu a obracali sa na Ramzesa s každým problémom. Našťastie sa kráľ mohol spoľahnúť na jasné a výstižné zákroky Ašu, ktorého zbor vysokých dôstojníkov veľmi rešpektoval.

Setau potreboval celú káru, aby na ňu uložil všetko, čo považoval za najnutnejšie vybavenie človeka odchádzajúceho na nepokojné severné územie: päť bronzových britiev, nádoby s pomádami a balzamami, brúsku, drevený hrebeň, niekoľko mechov s čerstvou vodou, paličky, sekeru, sandále, rohože, plášť, suknice,

tuniky, palice, niekoľko desiatok nádob s oxidom olovnatým, asfaltom, červenou hlinkou a kamencom, hlinené nádoby s medom, vrecká s rascou, ricínom a valeriánou. Na druhej káre boli odvary, najrôznejšie zlúčeniny a lieky, všetko pod dohľadom Setauovej manželky Lotos, jedinej ženy v celej expedícii. Pretože všetci o nej vedeli, že zaobchádza s hadmi ako so zbraňami, nikto sa k pôvabnej Núbijčanke s pružným a jemným telom ani len nepriblížil.

Setau mal okolo krku náhrdelník s piatimi cesnakovými strúčikmi, ktoré zaháňali morové výpary a chránili jeho chrup. Napodobňovalo ho veľa vojakov, poznajúc vlastnosti tejto rastliny, ktorá podľa legendy chránila mliečne zuby mladého Hora, skrývajúceho sa spolu so svojou matkou Eset v bažinách Delty, aby unikli hnevu Sutecha, odhodlaného zahubiť Usirovho syna a následníka.

Hneď pri prvej zastávke sa Ramzes odobral do svojho stanu, nasledovaný Ašom a Setauom.

- Serramanna ma chcel zradiť, - oznámil im.

- To je prekvapivé, - povedal Aša. - Myslím si, že poznám ľudí, a mal som pocit, že ten muž ti bude verný.

- Ameni proti nemu zhromaždil presvedčivé dôkazy.

- Čudné, - poznamenal Setau.

- Ty si Serramannu nemal veľmi v láske, - pripomenul mu Ramzes.

- Často sme mali potýčky, to je pravda, ale uznával som ho. Ten pirát je čestný chlap, ktorý vie dodržať slovo. A tebe svoje slovo dal.

- Ignoruješ dôkazy?

- Ameni sa zrejme mýli.

- To on nemá vo zvyku.

- Nech už je Ameni aký chce, nie je neomylný. Môžeš si byť istý, že ťa Serramanna nezradil, ale že ho chceli odstrániť, aby ťa oslabili.

- Aša, čo si o tom myslíš ty?

- Setauov názor mi pripadá celkom reálny.

- Akonáhle bude v našich protektorátoch znovu nastolený poriadok a Chetiti požiadajú o milosť, tak celú túto záležitosť objasníme. Buď je Serramanna zradca, alebo niekto naňho narafičil falošné dôkazy. Chcem poznať pravdu, nech už ide o čokoľvek.

- Tak tohto ideálu som sa zbavil, - poznamenal Setau. - Kde žijú ľudia, tam prekvitá lož.

- Moja úloha spočíva v tom, aby som proti nej bojoval a zničil ju, - vyhlásil Ramzes.

- A preto ti nezávidím. Hady ťa aspoň nepodrazia od chrbta.

- Iba ak sa nedáš na útek, - upresnil Aša.

- V tom prípade si trest, ktorý ti udelia, zaslúžiš.

Ramzes vycítil hlbokú pochybnosť, ktorá hlodala v mysliach priateľov. Vedel, čo cítia, a mohli by diskutovať celé hodiny, aby ten prízrak zahnali: čo ak tie dôkazy podstrčil sám Ameni? Ameni, ten prísny a neúnavný pisár, ktorému panovník zveril materiálne riadenie štátu s istotou, že ho nezradí. Ani Aša, ani Setau sa ho neodvážili obviniť priamo, ale Ramzes nemal právo robiť sa hluchým.

- Prečo by sa Ameni tak podlo zachoval? - opýtal sa ich.

Setau a Aša sa na seba len pozreli a mlčali.

- Keby Serramanna prišiel na niečo podozrivé ohľadom môjho sekretára, - pokračoval Ramzes, - určite by ma o tom informoval.

- Neuväznil ho Ameni preto, aby mu v tom zabránil? - uvažoval nahlas Aša.

- To je nepravdepodobné, - poznamenal Setau. - Tápeme v tme. Keď sa vrátime do Pi-Ramzesu, uvidíme.

- Múdro rozmýšľaš, - riekol Aša.

- Ten vietor sa mi nepáči, - povedal Setau. To nie je normálny letný vietor. Prináša choroby a skazu, ako keby sa rok už chystal umrieť. Daj si pozor, Ramzes. Ten jedovatý dych neveští nič dobré.

- Najlepšou zárukou úspechu je rýchla akcia. Žiadny vietor náš postup nespomalí.

Pevnosti pozdĺž severovýchodnej hranice Egypta tvoriace Vladárov múr sa spolu dorozumievali optickými signálmi a posielali pravidelné hlásenia na dvor. V období mieru mali za úlohu kontrolovať príchod cudzincov do krajiny. Od vyhlásenia všeobecnej pohotovosti neprestávali lukostrelci a strážnici pozorovať horizont z kruhových galérií. Táto veľká hradba bola vybudovaná pred mnohými stáročiami Senvosretom I.[7], aby zabránila beduínom kradnúť v Delte dobytok a zabránila každému pokusu o inváziu.

„Každý, kto prekročí túto hranicu, stáva sa jedným z faraónových synov“ - oznamovala zákonodarná stéla, postavená v každej zo starostlivo udržiavaných pevností, obsadených dobre vyzbrojenou a dobre platenou posádkou. Pôsobili tu vojaci aj colníci, ktorí vyberali poplatky od obchodníkov zamýšľajúcich predávať svoj tovar v Egypte.

Vladárov múr, postupom času ešte zosilnený, egyptské obyvateľstvo upokojoval. Vďaka tomuto obrannému systému, ktorý sa už neraz osvedčil, sa krajina neobávala ani neočakávaného útoku, ani vyčíňania barbarov, vábených bohatstvom Delty.

Ramzesova armáda postupovala vpred v úplnom poriadku. Niektorí veteráni začínali veriť v obyčajnú inšpekčnú cestu, ktorú musel z času na čas faraón uskutočniť, aby predviedol svoju vojenskú moc.

Akonáhle zbadali strelnice s lukostrelcami pripravenými na streľbu, ich optimizmus poklesol.

Dvojitá brána sa otvorila, aby Ramzes mohol prejsť. Ledva sa jeho voz zastavil uprostred veľkého nádvoria pokrytého pieskom, pribehol k panovníkovi nejaký brucháč, nad ktorým držal sluha slnečník.

---

[7] Druhý kráľ 12. dynastie, stavebník pyramídy pri Lište. (Pozn. prekl.)

- Sláva vám, Veličenstvo! Vaša prítomnosť je dar bohov.

Aša vopred podal Ramzesovi podrobnú správu o hlavnom guvernérovi Vladárovho múru. Bol to bohatý vlastník pozemkov, pisár vychovaný univerzitou v Mennoferi, náruživý jedák, otec štyroch detí, ktorý nenávidel vojenský život a usiloval sa o čo najrýchlejší odchod z tohto miesta, výhodného, ale nudného. Chcel sa stať vysokým úradníkom v Pi-Ramzese, kde by mal na starosti zásobovanie kasární. Hlavný guvernér Vladárovho múru nikdy nedržal v ruke zbraň a bál sa násilia. Jeho účty však boli bezchybné a vďaka jeho vrelému vzťahu k dobrému jedlu dostávali posádky pevností vynikajúcu stravu.

Kráľ zosadol z voza a pohladkal obidva kone, ktoré sa mu odmenili vďačným pohľadom.

- Dal som pripraviť banket, Veličenstvo. Nebude vám tu nič chýbať. Komnata síce nebude taká pohodlná ako v paláci, ale dúfam, že sa vám bude páčiť a že si odpočiniete.

- Nemám v úmysle odpočívať, ale potlačiť vzburu.

- Samozrejme, Veličenstvo. Bude to záležitosť len niekoľkých dní.

- Odkiaľ beriete tú istotu?

- Hlásenia z našich opevnení v Kanaáne sú upokojujúce. Rebeli nie sú schopní sa zorganizovať a bijú sa navzájom.

- Vyskytli sa útoky na naše postavenie?

- V žiadnom prípade, Veličenstvo! Tu je posledná správa, ktorú priniesol poštový holub dnes ráno.

Ramzes si prečítal odkaz napísaný pokojnou rukou. Priviesť Kanaán k rozumu sa naozaj ukazovalo ako ľahká úloha.

- Nech čo najstarostlivejšie opatria moje kone, - nariadil faraón.

- Stajňa aj krmivo sa im budú páčiť, - sľúbil guvernér.

- Kde je sieň s mapami?

- Zavediem vás tam, Veličenstvo.

Pri úsilí neomeškať sa za kráľom ani o sekundu by guvernér nakoniec možno aj schudol. Dokonca aj jeho vlastný sluha mal čo robiť, aby za ním stačil.

Ramzes privolal Ašu, Setaua a generálov.

- Hneď zajtra sa vydáme rýchlym pochodom na sever, - oznámil kráľ a ukázal cestu na mape, rozloženej na nízkom stole. Potiahneme západne od Jeruzalema pozdĺž pobrežia, nadviažeme kontakt s našou prvou pevnosťou a podrobíme si kanaánskych rebelov. Potom sa utáboríme v Megidde, odkiaľ podnikneme ďalšiu ofenzívu.

- Generáli súhlasili, Aša mlčal.

- Setau vyšiel z miestnosti, pozrel na oblohu a vrátil sa k Ramzesovi.

- Deje sa niečo?

- Ten vietor nemám rád. Je zradný.

14. kapitola

Pochod bol rýchly, nálada dobrá, disciplína trochu uvoľnená.

Keď egyptská armáda vstúpila na územie Kanaánu, podrobené a platiace faraónovi tribút, nemala ani najmenšie podozrenie, že by vstupovala na cudzie územie a tým akokoľvek riskovala. Neprikladal Ramzes miestnym nepokojom prehnanú dôležitosť?

Postavenie egyptských síl bolo také, že by povstalci urýchlene odhodili zbrane a prosili faraóna o milosť. Opäť jedno ťaženie, ktoré skončí bez jediného mŕtveho alebo ťažko raneného.

Keď tiahli pozdĺž pobrežia, vojaci si povšimli zničené pevnôstky, obyčajne obsadené tromi mužmi poverenými sledovať pohyby stád, ale nikoho to neznepokojilo.

Setau bol i naďalej zachmúrený. Prostovlasý aj napriek prudkému slnku, riadil svoju káru sám a neprehovoril dokonca ani s Lotos, stálym terčom pohľadov všetkých pešiakov, ktorým sa pošťastilo kráčať popri voze krásnej Núbijčanky.

Vietor od mora zmierňoval horúčavu, cesta bola pre nohy celkom pohodlná, nosiči vody núkali vojakom časté osvieženie. Aj keď vojenský stav vyžadoval dobrú fyzickú kondíciu a vôľu zúčastňovať sa dlhých pochodov, rozhodne sa nepodobal peklu, ktoré opisovali niektorí pisári, s ľahkým srdcom podceňujúci všetky ostatné povolania.

Vpravo od svojho pána kráčal Ramzesov lev. Nikto sa k nemu neodvážil priblížiť zo strachu, že sa mu dostane do pazúrov, ale zároveň každý mal dobrý pocit z prítomnosti tejto šelmy, pretože stelesňovala nadprirodzenú silu, ktorú vedel ovládať jedine faraón. Keďže chýbal Serramanna, najlepším Ramzesovým ochrancom bol lev.

V dohľade sa objavila prvá pevnosť krajiny Kanaánu, impozantná stavba so skosenými tehlovými stenami, vysokými šesť

metrov, zosilnenými zábradliami, širokými hradbami, strážnymi vežami a strieľňami.

- Kto je veliteľom posádky? - opýtal sa Ramzes Ašu.

- Jeden skúsený dôstojník pôvodom z Jericha. Bol vychovaný v Egypte, kde podstúpil tvrdý výcvik, po ktorom bol menovaný na toto miesto po niekoľkých inšpekčných obhliadkach v Palestíne. Už som sa s ním stretol a môžem potvrdiť, že je to istý a odvážny človek.

- Od neho prichádza väčšina správ, ktoré nás informujú o revolte v Kanaáne, nemám pravdu?

- Presne tak, Veličenstvo. Táto pevnosť je dôležitým strategickým bodom, v ktorom sa zhromažďujú informácie z celej oblasti.

- Bol by tento veliteľ dobrým guvernérom v Kanaáne?

- Som si istý, že áno.

- V budúcnosti sa takýmto ťažkostiam vyhneme. Táto provincia musí byť lepšie spravovaná. Bude potrebné odstrániť každý podnet na rebéliu.

- Existuje len jediný spôsob, - usúdil Aša. - Musíme odstrániť chetitský vplyv.

- Presne to mám v úmysle.

Jeden zo zvedov sa dostal až k vchodu do pevnosti. Lukostrelec stojaci na hradbách mu priateľsky mával.

Zved sa vrátil. Zástavník dal vojakom na čele pokyn, aby išli ďalej. Všetci boli unavení a mysleli už len na to, ako sa napijú, najedia a vyspia.

Príval šípov ich priklincoval k zemi.

Na kruhovej galérii sa objavili desiatky lukostrelcov a strieľali v rýchlom slede na blízke bezbranné ciele. Egyptskí pešiaci, mŕtvi alebo ranení, so šípom zabodnutým v lebke, hrudi alebo v bruchu, padali jeden cez druhého. Zástavník veliaci predvoju sa zachoval chrabro a chcel sa zmocniť pevnosti s tými, ktorí prežili.

Presná streľba im však nedala žiadnu šancu. Zástavník sa s prerazeným hrdlom zrútil pod hradbami.

Veteráni a skúsení vojaci podľahli počas niekoľkých minút.

Keď sa stovka pešiakov s kopijami v rukách chystala pomstiť spolubojovníkov, zasiahol Ramzes.

- Ustúpte!

- Veličenstvo, - prosil dôstojník, - dovoľte nám zničiť tých zradcov!

- Keď sa vrhneme bezhlavo do útoku, pobijú vás. Ustúpte.

Vojaci počúvli.

Letka šípov dopadla necelé dva metre od kráľa, ktorého vo veľkej panike okamžite obklopili vysokí dôstojníci.

- Nech vojaci obkľúčia pevnosť mimo dosahu streľby. V prvej línii budú stáť lukostrelci, potom pešiaci a za nimi vozy.

Kráľova chladnokrvnosť vojakov upokojila. Bojovníci si pripomenuli pokyny, ktoré dostali pri výcviku, a oddiely už ďalej manévrovali v úplnom poriadku.

- Je potrebné odniesť ranených a ošetriť ich, - žiadal Setau.

- To nie je možné. Nepriateľskí lukostrelci by záchrancov pozabíjali.

- Ten vietor naozaj priniesol nešťastie.

- Tomu nerozumiem, - poznamenal stiesnene Aša. - Nikto z mojich agentov mi nenaznačil, že by sa tejto pevnosti zmocnili rebeli.

- Pravdepodobne použili nejakú lesť, - mienil Setau.

- Aj keby si mal pravdu, veliteľ by ešte stihol vypustiť niekoľko poštových holubov s výstražnými papyrusmi, vopred pripravenými.

- Skutočnosť je prostá a zničujúca, - konštatoval Ramzes. - Veliteľ bol zabitý, posádka povraždená a my sme dostávali falošné správy, odosielané povstalcami. Keby som svoje oddiely rozptýlil a poslal jednotlivé regimenty k rôznym kanaánskym pevnostiam,

utrpeli by sme ťažké straty. Takúto rozsiahlu vzburu mohli zorganizovať jedine chetitskí velitelia.

- Myslíš, že sú ešte tu? - opýtal sa Setau.

- Je bezpodmienečne nutné, aby sme svoje pozície čo najskôr dobyli späť.

- Okupanti tejto pevnosti nám nebudú dlho odolávať, - uvažoval Aša. - Navrhni im, aby sa vzdali. Ak sú medzi nimi Chetiti, prinútime ich rozprávať.

- Vezmi si čatu, Aša, a navrhni im to sám.

- Idem s ním, - povedal Setau.

- Len ho nechaj, aby rozvinul svoj diplomatický talent. Aspoň nám privedie späť ranených. Ty priprav lieky a zožeň ošetrovateľov.

Ani Aša, ani Setau o Ramzesových rozkazoch nediskutovali. Dokonca aj lovec hadov, ktorý bol známy svojou prostorekosťou, sa sklonil pred faraónovou autoritou.

K pevnosti zamierilo päť vozov pod velením Ašu. Vedľa mladého diplomata stál vozataj a zvieral kopiju s bielym plátnom uviazaným na jej konci. Znamenalo to, že Egypťania chcú vyjednávať.

Vozy nemali ani čas zastaviť sa. Akonáhle boli v dosahu, začali kanaánski lukostrelci strieľať. Dva šípy sa zabodli do vozatajovho hrdla, tretí sa obtrel o Ašovu ľavú ruku a vyhĺbil v nej krvavú brázdu.

- Otočiť späť! - zavelil Aša.

- Nehýb sa, - nariadil mu Setau, - inak ti môj medový obväz sklzne.

- Tebe sa to vraví, keď ťa nič nebolí, - protestoval Aša.

- Vari si taký chúlostivý?

- Rany ma rozhodne netešia a za lekára by som mal radšej Lotos.

- V beznádejných prípadoch musím zasahovať ja. Pretože som použil môj najlepší med, mal by si sa vyliečiť. Rana sa ti rýchlo uzavrie a dovnútra sa nedostane žiadna infekcia.

- Takí divosi... Ani som si nestihol prezrieť ich obranu.

- Bude zbytočné žiadať Ramzesa o milosť pre povstalcov. Neznáša, keď sa niekto pokúša zabiť jeho priateľov, aj keď sa motali po krivolakých cestách diplomacie.

Aša sa zaškľabil od bolesti.

- Máš vynikajúcu zámienku, aby si nemusel ísť do útoku! - ironizoval Setau.

- Bol by si radšej, keby šíp mieril presnejšie?

- Prestaň tárať nezmysly a oddýchni si. Keď sa nám dostane do rúk nejaký Chetit, budeme potrebovať tvoje tlmočnícke schopnosti.

Setau vyšiel z priestorného stanu, ktorý slúžil ako poľná nemocnica s prvým pacientom Ašom.

Lovec hadov utekal za Ramzesom, aby mu zvestoval zlé správy.

Ramzes, sprevádzaný svojím levom, obchádzal pevnosť a neodtŕhal zrak od tej hory tehál, týčiacich sa nad krajinou. Bývalý symbol bezpečnosti a mieru sa stal hrozbou, ktorú bude potrebné zničiť.

Z hradieb pozorovali faraóna kanaánske hliadky.

Žiadny výkrik alebo urážka. Rebeli sa utešovali jedinou nádejou: egyptská armáda sa zatiaľ dobývania pevnosti vzdá, a kým sa rozhodne pre ďalšiu taktiku, rozdelí sa, aby skontrolovala celý Kanaán. V tomto prípade pasce, nastražené chetitskými inštruktormi, donútia Ramzesovu armádu k ústupu.

Setau bol presvedčený, že útočníka prekukol, a kládol si otázku, či by celkový pohľad do danej situácie nebol užitočnejší než útok na dobre chránenú pevnosť, ktorý by si dozaista vyžiadal množstvo životov.

Podobnú otázku si kládli i generáli. Po spoločnej porade sa chystali navrhnúť panovníkovi, aby tu vyčlenil jednotku, ktorá by zabránila obliehaným vyjsť von, zatiaľ čo väčšia časť vojska by pokračovala ďalej na sever a pokúsila by sa presne zmapovať rozsah povstania.

Ramzes sa zdal tak hlboko ponorený do svojich úvah, že sa ho nikto neodvážil osloviť, až kým nepohladil hrivu svojho leva, stojaceho nehybne a dôstojne pri ňom. Muž a šelma žili spolu v dokonalom spoločenstve, z ktorého vyžarovala taká sila, že zneistila každého, kto sa k nim priblížil.

Riziko vyrušiť faraóna vzal na seba najstarší generál, ktorý kedysi slúžil v Sýrii pod velením Setchiho.

- Veličenstvo... môžem s vami hovoriť?

- Počúvam vás.

- Spolu s mojimi priateľmi sme veľa diskutovali. Domnievame sa, že by bolo potrebné vyhodnotiť rozsah povstania. Vzhľadom na falošné informácie nemáme o ňom žiadnu predstavu.

- Čo navrhujete?

- Neusilovať sa o túto pevnosť, ale rozísť sa po celom území Kanaánu. Udrieme až po zrelej úvahe.

- Zaujímavá perspektíva.

- Starý generál si vydýchol. Znamenalo to, že Ramzes sa nebránil umiernenému konaniu a logike.

- Mám zvolať vašu vojnovú radu, Veličenstvo, aby ste rozdali svoje príkazy?

- To je zbytočné, - odpovedal kráľ, - pretože moje príkazy sa dajú zhrnúť do niekoľkých slov. Na pevnosť zaútočíme okamžite.

15. kapitola

Lukom z akáciového dreva, ktorý dokázal napnúť len on sám, vystrelil Ramzes prvý šíp. Lano, vyrobené z býčích šliach, vyžadovalo silu hodnú boha Sutecha.

Keď kanaánske hliadky zbadali kráľa Egypta, ako sa stavia do streleckej pozície viac než tristo metrov od pevnosti, usmievali sa. Bolo to len symbolické gesto, určené na povzbudenie armády.

Trstinový šíp s hrotom z tvrdého dreva, pokrytým bronzom, opísal na čistom nebi oblúk a zabodol sa do srdca prvého rebela. Muž ustrnul, pozrel na krv prúdiacu zo svojho tela a zrútil sa strmhlav do prázdna. Druhý strážca pocítil prudký náraz do čela, zapotácal sa a nasledoval svojho spolubojovníka rovnakou cestou. Tretí vojak mal ešte čas vydesene zvolať o pomoc, ale keď sa obrátil, šíp ho trafil do chrbta a zrútil sa na nádvorie pevnosti. Regiment egyptských lukostrelcov sa už blížil.

Kanaánski strelci sa pokúsili rozptýliť po celej dĺžke strieľní, ale oveľa početnejší a veľmi presní Egypťania z nich polovicu zabili už pri prvej salve.

Novú várku postihol rovnaký osud. Akonáhle sa počet nepriateľských lukostrelcov znížil natoľko, že prístup k opevneniu už nemohli ubrániť, rozkázal Ramzes pešiakom, aby pristavili rebríky. Zabijak, mohutný lev, pokojne pozoroval výjav.

Keď boli rebríky opreté o múr, začali sa pešiaci šplhať hore. Kanaánci pochopili, že Egypťania neušetria nikoho, preto sa pustili do boja s vypätím posledných síl. Hádzali z hradieb balvany a podarilo sa im jeden rebrík prevrátiť. Niekoľko útočníkov si pri páde polámalo údy. Faraónovi lukostrelci však neváhali a neustále strieľali na nepriateľov.

Stovky vojakov sa svižne šplhali hore a čoskoro sa zmocnili celej kruhovej galérie. Lukostrelci odtiaľ ostreľovali nepriateľov zhromaždených na nádvorí.

Setau a ošetrovatelia sa starali o ranených a prenášali ich na nosidlách do egyptského tábora. Lotos ošetrovala hladké okraje rán tak, že ich pomocou lepiacich prúžkov ukladaných krížom cez seba tlačila k sebe. Ak to bolo potrebné, použila krásna Núbijčanka techniku stehovania. Krvácanie zastavovala prikladaním čerstvého mäsa na rany. O niekoľko hodín sa potom môže priložiť obväz z medu, sťahujúcich rastlín a plesnivého chleba (zmes má antibiotické účinky - pozn. autora). Setau zase používal svoj liečebný materiál, skladajúci sa z odvarov, guľôčok znecitlivejúcich prostriedkov, pastiliek, mastí a zmesí. Tíšil bolesti, uspával ťažko ranených vojakov a ukladal ich, aby v nemocničnom stane ležali čo najpohodlnejšie. Tí, ktorí vyzerali na to, že zvládnu cestovanie, budú odoslaní späť do Egypta spolu s mŕtvymi, pretože ani jeden Egypťan nebude pochovaný v cudzine. Ich prípadná rodina dostane doživotnú penziu.

V pevnosti sa Kanaánci zmohli už len na slabý odpor. Doznievali posledné boje muža proti mužovi. Pri pomere jeden proti desiatim boli povstalci rýchlo porazení. Ich veliteľ si sám podrezal hrdlo, aby unikol neľútostného výsluchu.

Veľká brána dobytej pevnosti bola otvorená, aby do nej vstúpil faraón.

- Spáľte mŕtvych, - nariadil, - a vyčistite všetky priestory.

Vojaci postriekali steny nátronom a vydymili priestory na ubytovanie, zásoby jedla a zbrojné sklady. Víťazom pošteklila nosy príjemná vôňa.

Keď sa v jedálni veliteľa pevnosti servírovala večera, boli už všetky stopy konfliktu zahladené.

Generáli chválili Ramzesovu rozhodnosť a oslavovali skvelý výsledok jeho iniciatívy. Setau ostal spolu s Lotos pri zranených. Jedine Aša vyzeral nespokojne.

- Priateľ môj, ty sa neraduješ z víťazstva?

- Koľko takých bitiek, ako bola táto, budeme musieť ešte zvládnuť?

- Obsadíme všetky pevnosti jednu za druhou a v Kanaáne bude obnovený mier. Moment prekvapenia už na nás nebude platiť a naše straty nebudú také obrovské.

- Päťdesiat mŕtvych a stovka ranených...

- Táto smutná bilancia je len preto, lebo sme sa stali obeťami pasce, ktorú nikto z nás nemohol predvídať.

- Ale mne to mohlo napadnúť, - namietal Aša. - Chetiti sa neuspokoja len s hrubou silou. Sklon k intrigám je ich druhou prirodzenosťou.

- Medzi mŕtvymi nie je žiadny Chetit?

- Ani jeden.

- Ich komandá sa teda stiahli na sever.

- To značí, že môžeme očakávať ďalšie nástrahy.

- My ich zdoláme. Choď spať, Aša. Hneď zajtra sa vydáme ďalej na cestu.

Ramzes nechal v pevnosti silnú posádku a nevyhnutné potraviny. Niekoľko poslov už bolo na ceste do Pi-Ramzesu. Niesli Amenimu príkaz, aby do dobytej pevnosti poslal konvoj.

Kráľ otváral cestu svojej armáde na čele stovky bojových vozov.

Rovnaký scenár sa opakoval desaťkrát. Tristo metrov od pevnosti okupovanej rebelmi vyvolal Ramzes paniku, keď zastrelil lukostrelcov na hradbách. Hneď potom pešiaci, krytí nepretržitou paľbou egyptských šípov, brániacim Kanaáncom v odvete,

pristavili rebríky a pod ochranou štítov sa vyšplhali hore a zmocnili sa kruhovej galérie. Nikdy sa nesnažili preraziť hlavnú bránu.

Za necelý mesiac sa stal Ramzes opäť pánom Kanaánu. Keďže vzbúrenci vyvraždili malé egyptské posádky a neušetrili ani ženy a deti, nikto z nich sa neopovážil prosiť kráľa o milosť. Ramzesova povesť desila rebelov od jeho prvého víťazstva. Dobytie poslednej pevnosti v severnom Kanaáne bolo úplnou hračkou, až tak boli vzbúrenci zachvátení hrôzou.

Galilea, údolie severne od Jordánu, a obchodné cesty boli opäť pod egyptskou kontrolou. Obyvatelia týchto oblastí volali faraónovi na slávu a prisahali mu večnú vernosť.

Ani jeden Chetit však nebol zajatý.

Guvernér Gazy, hlavného mesta Kanaánu, usporiadal pre egyptský vrchný vojenský štáb nádherný banket. Jeho spoluobčania ponúkali s výraznou horlivosťou faraónovej armáde svoje služby, kŕmili kone a osly a zaobstarali vojakom všetko, čo potrebovali. Krátka vojna o znovudobytie Kanaánu skončila v plesaní a nadväzovaní priateľstiev.

Kanaánsky guvernér predniesol zdrvujúcu reč proti Chetitom, tým ázijským barbarom, ktorí sa bezúspešne pokúsili rozbiť nerozlučné zväzky medzi jeho krajinou a Egyptom. Podporený priazňou bohov, bez váhania prišiel pomôcť svojim verným spojencom, oplakávajúcim tragickú smrť egyptských osídlencov. Ramzes konal v súlade so zákonmi Maat, bojoval proti chaosu a nastolil poriadok.

- Od takej falošnosti sa mi dvíha žalúdok, - pošepol kráľ Ašovi.

- Nemôžeš očakávať, že sa ti podarí zmeniť ľudí.

- Môžem ich preložiť.

Aša sa usmial.

- Vymeniť jedného za druhého? To môžeš. Ale ľudská prirodzenosť je nezmeniteľná. Akonáhle bude pre budúceho kanaánskeho guvernéra výhodnejšie zradiť ťa, nezaváha. Toho

súčasného potentáta aspoň dobre poznáme: klamár, mravne skazený, chtivý. Dá sa ním bez problémov manipulovať.

- Zabúdaš, že súhlasil s prítomnosťou chetitských bojových oddielov na území kontrolovanom Egyptom.

- Iný by na jeho mieste reagoval tak isto.

- Ty mi teda radíš, aby som túto odpornú osobu nechal na mieste.

- Pohroz mu, že ho pri prvom sebamenšom podozrení vyhodíš. Odstrašujúci účinok vydrží niekoľko mesiacov.

- Existuje aspoň jedno stvorenie, ktoré by si si vážil?

- Pri svojej funkcii sa dostávam do styku s mocnými mužmi, ktorí sú schopní všetkého, len aby si svoju moc zachovali alebo dokonca zväčšili. Keby som im čo len na chvíľku uveril, zmietli by ma.

- Neodpovedal si mi na otázku.

- Obdivujem teba, Ramzes, to je ale u mňa celkom výnimočný cit. Lenže nie si aj ty výnimočným mužom?

- Som služobníkom Pravidla a svojho ľudu.

- A keby si na to jedného dňa zabudol?

- V ten deň by moje čaro pominulo a moja porážka by bola nevyhnutnou.

- Nech bohovia nepripustia, aby sa prihodilo také nešťastie, Veličenstvo.

- Aké sú výsledky tvojho pátrania?

- Obchodníci z Gazy a niekoľko riadne odškodnených úradníkov sa odhodlalo priznať: vzburu skutočne podnietili chetitskí inštruktori a poradili Kanaáncom, aby sa zmocnili pevností úskokom.

- Akým spôsobom?

- Pri obvyklej dodávke potravín s ozbrojenými mužmi na kárach. V tej istej chvíli zaútočili na všetky naše opevnenia. Aby naši velitelia ušetrili životy žien a detí, radšej sa vzdali. To bol osudný

omyl. Chetiti uistili Kanaáncov, že egyptská odveta bude rozprášená a celkom neúčinná. Preto boli povstalci presvedčení, že úplným vyhladením našich posádok, s ktorými mali predtým tie najlepšie styky, nič neriskujú.

Ramzes neľutoval svoju neoblomnosť. Egyptská ozbrojená ruka udrela na bandu zbabelcov.

- Dozvedel si sa niečo o Mojžišovi?

- Nie, žiadna vierohodná stopa.

V kráľovskom stane sa zišla vojnová rada. Ramzes sedel na skladacom stolci z pozláteného dreva a pri nohách mu ležal jeho lev.

Faraón vyzval Ašu a každého vysokého dôstojníka, aby sa vyjadrili. Starý generál sa ujal slova ako posledný.

- Morálka armády je vynikajúca, stav zvierat a vybavenie taktiež. Vaše Veličenstvo práve získalo skvelé víťazstvo, ktoré bude zaznamenané v letopisoch.

- Dovoľ, aby som o tom pochyboval.

- Veličenstvo, sme hrdí, že sme sa zúčastnili tejto bitky a...

- Bitky? Schovaj si toto slovo na neskôr. Budeme ho potrebovať, až narazíme na skutočný odpor.

- Pi-Ramzes je pripravený privítať vás s ováciami.

- Pi-Ramzes počká.

- Vzhľadom na to, že sme obnovili svoju autoritu v Palestíne a v celom Kanaáne je opäť pokoj, bolo by azda vhodné vrátiť sa späť, nemám pravdu?

- To najťažšie je ešte len pred nami: znovu dobyť provinciu Amurru.

- Chetiti tam pravdepodobne sústredili značné sily,

- Máš strach bojovať, generál?

- Potrebovali by sme čas na vypracovanie taktiky, Veličenstvo.

- Už som ju vypracoval: vydáme sa priamo na sever.

16. kapitola

V krátkej parochni pripevnenej čelenkou s voľnými koncami, siahajúcimi až k pleciam, v dlhej priliehavej tunike, stiahnutej v páse červeným opaskom, umyla si Nefertari ruky vodou z posvätného jazera a vstúpila do svätyne Amonovho chrámu, aby sprítomnila božstvo obetovaním jemných esencií večerného jedla. V úlohe manželky boha konala kráľovná ako Dcéra svetla, vzídená z tvorivej sily, ktorá bez prestania formuje vesmír.

Po ukončení obradu kráľovná zatvorila dvere svätyne, zapečatila ich, vyšla z chrámu a nasledovala obradníkov, ktorí ju viedli k pi-ramzesskému Domu života, kde sa ako stelesnenie vzdialenej bohyne, smrti a zároveň matky, pokúsi zahnať sily zla. Keby sa oko Slnka stalo jej vlastným zrakom, uchovala by život a zaistila večnosť prírodných cyklov. Pokojné šťastie dní závisí od jej schopnosti premeniť pustošivú silu unášanú nebezpečnými vetrami na pokojnú harmóniu.

Kňaz podal kráľovnej luk, kňažná štyri šípy.

Nefertari napla luk a vystrelila prvý šíp smerom na východ, druhý na sever, tretí na juh a štvrtý na západ. Tak zničí neviditeľných nepriateľov ohrozujúcich Ramzesa.

Nefertari očakával Tujin komorník.

- Kráľovná matka si vás praje čo najrýchlejšie vidieť.

Veľká kráľovská manželka si sadla do pripravených nosidiel.

Štíhla Tuja bola veľmi elegantná vo svojich dlhých ľanových šatách, stiahnutých opaskom s pruhovanými cípmi. Na rukách mala zlaté náramky a šiju jej zdobil šesťradový lazuritový náhrdelník.

- Upokoj sa, Nefertari. Práve prišiel posol z Kanaánu a priniesol vynikajúce správy. Ramzes ovládol celé územie provincie a poriadok je znovu nastolený.

- Kedy sa vráti?
- To nepovedal.
- Inými slovami, pokračuje smerom na sever.
- Pravdepodobne.
- Konali by ste rovnako?
- Bez váhania, - odpovedala Tuja.
- Severne od Kanaánu je provincia Amurru, ktorá tvorí hranicu medzi oblasťou egyptského vplyvu na jednej strane a chetitského na druhej strane.
- Tak to chcel Setchi, aby sa vyhol vojne.
- Ak chetitské oddiely túto hranicu prekročili...
- Bude to znamenať stretnutie, Nefertari.
- Vystrelila som šípy štyrmi hlavnými smermi.
- Ak si ten obrad vykonala, tak sa niet čoho báť.

Šenar nenávidel Ameniho. Najväčším trestom bolo stretávať sa s tým neduživým a domýšľavým pisárikom každé ráno, aby sa dozvedel správy o Ramzesovom ťažení. Keď bude vládnuť on, Šenar, Ameni bude čistiť stajne v nejakom provinčnom regimente, až kým tam nestratí aj tú trochu zdravia, čo ešte má.

Jediným uspokojením bolo, že faraónov osobný sekretár bol každým dňom zachmúrenejší, čo nepochybne znamenalo, že egyptská armáda prešľapovala na mieste. Kráľov starší brat sa tváril zničene a sľuboval, že bude prosiť bohov o priaznivejší osud.

Šenar sa o svoje ministerstvo príliš nestaral, zato predstieral horúčkovitú činnosť a starostlivo sa vyhýbal akémukoľvek priamemu kontaktu so sýrskym obchodníkom Raiom. V týchto nepokojných časoch by bolo zaiste šokujúce, keby sa osobnosť Šenarovej veľkosti zaoberala nákupom vzácnych váz zo zahraničia. Uspokojil sa preto len s Raiovými stručnými správami, ktorých obsah bol vcelku potešujúci. Podľa sýrskych pozorovateľov v službách Chetitov padol Ramzes do pasce nastrojenej Kanaáncami.

Faraón sa nechal uniesť svojou prirodzenou prchkosťou a zabudol pritom, že jeho protivníci sú majstrami v intrigovaní.

Šenar tiež vyriešil malé tajomstvo, ktoré vzrušovalo celý dvor: kto ukradol Nefertarin šál a kaďu so sušenými rybami z heliopolského Domu života. Vinníkom nemohol byť nikto iný než žoviálny správca kráľovského domu Rome. Preto skôr, ako sa Šenar odobral na pravidelnú schôdzku s Amenim, zavolal si tučniaka pod malichernou zámienkou.

Bruchatý Rome s tučnou tvárou a trojitou bradou plnil svoje pracovné úlohy vynikajúco. Pohyboval sa pomaly, chorobne bol posadnutý hygienou, dbal na každú maličkosť, sám ochutnával jedlá podávané kráľovskej rodine a bol prísny na svoj personál. Do jeho náročnej funkcie ho vymenoval sám faraón. Správca musel umlčať všetkých kritikov a vynútil si rešpekt u palácových služobníkov. Nepočúvnutie jeho príkazu znamenalo okamžité odvolanie.

- Čo môžem pre vás urobiť, pane? - opýtal sa Rome Šenara.

- Môj správca ti to nepovedal?

- Hovoril o nejakom probléme počas banketu, ale...

- Čo keby sme si pohovorili o tej kadi so sušenými rybami ukradnutej zo skladu heliopolského Domu života?

- O kadi... ale ja nič neviem...

- A čo ten šál kráľovnej Nefertari?

- Samozrejme som bol o tom informovaný a je mi ľúto toho príšerného škandálu, ale...

- Hľadal si vinníka?

- Pane, nie je mojou úlohou, aby som viedol vyšetrovanie!

- Máš predsa dobré miesto, Rome.

- Nie, ja si nemyslím, že...

- Ale áno, len premýšľaj! Ty si muž na kľúčovom mieste v paláci! Takému nemôže nič uniknúť.

- Preceňujete ma.

- Prečo si spáchal tie zločiny?

- Ja? Azda nepredpokladáte, že...

- Ja nepredpokladám, ja som si istý. Komu si odovzdal kráľovnin šál a kaďu s rybami?

- Nespravodlivo ma obviňujete!

- Poznám ľudí, Rome. A mám aj dôkazy.

- Dôkazy?

- Prečo si tak riskoval?

Romeho zhrozená tvár, nezdravá červeň, ktorá ho zaliala a zvýšená ochabnutosť ho jasne prezradili.

Šenar sa nezmýlil.

- Buď ti veľmi dobre zaplatili, alebo nenávidíš Ramzesa. V obidvoch prípadoch ide o ťažký prehrešok.

- Pane... ja...

Tučniakova úzkosť bola takmer dojímavá.

Pretože si skvelý správca, chcem na ten nešťastný priestupok zabudnúť. Ale ak ťa budem v budúcnosti potrebovať, nesmieš sa zachovať nevďačne.

Ameni napísal svoje denné hlásenie určené Ramzesovi. Jeho ruka bola istá a rýchla.

- Môžem vás na chvíľu vyrušiť? - opýtal sa vľúdne Šenar.

- Nevyrušujete ma. Vy a ja počúvame kráľa, ktorý nariadil, aby sme sa každý deň stretli.

Pisár odložil paletu na zem.

- Vyzeráte vyčerpane, Ameni.

- To sa vám len zdá.

- Nemali by ste viac dbať o svoje zdravie?

- Zaujíma ma len zdravie Egypta.

- Máte... zlé správy?

- Naopak.

- Mohli by ste byť presnejší?

- Chcel som to mať potvrdené, kým si s vami pohovorím o Ramzesových úspechoch. Pretože sme boli zaplavení falošnými správami, ktoré nám prinášali poštové holuby, naučil som sa byť opatrnejším.

- Nápad Chetitov?

- Takmer nás vyšiel draho! Naše kanaánske pevnosti boli v rukách rebelov. Keby kráľ rozptýlil svoje vojská po celom území, boli by naše straty katastrofálne.

- Našťastie sa tak nestalo...

- Provincia Kanaán je znovu podriadená Egyptu a prístup k pobrežiu je voľný. Guvernér prisahal, že ostane faraónovým verným poddaným.

- Skvelý úspech... Ramzes práve vykonal veľký čin a zahnal chetitskú hrozbu. Predpokladám, že armáda sa vydala na spiatočnú cestu.

- Vojenské tajomstvo.

- Ako to, vojenské tajomstvo? Ja som minister zahraničných vecí, nezabúdajte na to!

- Ďalšie informácie nemám.

- To nie je možné!

- A predsa je to tak.

Rozzúrený Šenar sa vzdialil.

Ameniho trápili výčitky svedomia. Nie kvôli jeho postoju voči Šenarovi, ale pretože ho nenechával na pokoji spôsob, akým riešil Serramannov prípad. Dôkazy proti Sardínčanovi boli istotne zdrvujúce, ale nebol pisár predsa len príliš dôverčivý? V rozrušení, spojenom s odchodom armády, nepostupoval Ameni rovnako náročne ako pri iných prípadoch. Mal by znovu overiť všetky dôkazy a svedectvá, ktoré doviedli Serramannu za mreže. Možno to bude zbytočné, ale jeho dôkladnosť a presnosť ho k tomu nútili.

Napálený sám na seba, vzal do ruky Sardínčanov spis.

17. kapitola

Pevnosť Megiddo, vojenská základňa strážiaca vstup do Sýrie, sa týčila na vrchole kopca viditeľného už z diaľky. Táto jediná vyvýšenina uprostred zelenej planiny sa zdala byť nedobytná: kamenné steny, strieľne, vysoké hranaté veže, drevené galérie, široké brány v hrubom murive.

Posádku tvorili Egypťania a Sýrčania verní faraónovi, ale ako uveriť oficiálnym tvrdeniam, že pevnosť nepadla do rúk povstalcov?

Ramzes objavoval nezvyčajnú krajinu: zalesnené kopce a vrchy, duby so sukovitými kmeňmi, bahenné rieky, bažiny, miestami piesčitá pôda... Neprístupná, nehostinná, uzavretá zem, tak veľmi vzdialená kráse Nílu a príjemnému egyptskému vidieku!

Dvakrát sa na egyptských prieskumníkov vyrútilo stádo divokých prasiat, chrániacich svoje samice s mláďatami. Jazdcom prekážal hustý a neusporiadaný porast, v spleti krovín postupovali len pomaly a preplietali sa pomedzi kmene husto rastúcich stromov. Tieto ťažkosti vyvažovala na druhej strane hojnosť vody a zveriny.

Ramzes dal príkaz zastaviť, nedovolil však postaviť stany. Nespúšťal z pevnosti oči a čakal pritom na návrat prieskumníkov.

Setau využil prestávku, aby ošetril nemocných a podal im ich lieky. Ťažko ranených poslali späť domov, takže v armáde boli len muži v dobrej fyzickej kondícii, s výnimkou chorých, ktorých sužovala horúčava a tráviace ťažkosti. Prípravky na báze tekvicovitej rastliny bruónie, rasce a ricínu tieto drobné nepríjemnosti odstraňovali. Z preventívnych dôvodov dostávali všetci cesnak a cibuľu, ktorých odrodu „hadie drevo“, pochádzajúcu z okraja východnej púšte, mal Setau obzvlášť rád.

Lotos práve zachránila osla, ktorého uhryzol do nohy vodný had. Hada samozrejme chytila. Cesta do Sýrie začínala byť konečne

zaujímavá. Až doteraz sa totiž Núbijčanka stretávala len so známymi druhmi hadov. Najnovší úlovok bol novinkou, hoci mal len málo jedu.

Do rúk krásnej Núbijčanky sa zverili aj dvaja pešiaci, tvrdiac, že ich uštipol had. Ich lož bola potrestaná zvučnými zauchami. A keď potom Lotos vytiahla z vreca syčiacu vretenicu, obidvaja kumpáni vzali ihneď nohy na plecia.

Uplynuli viac než dve hodiny. Jazdci a vozataji zoskočili s povolením kráľa na zem a vojaci sa posadili do húfov, strážených hliadkami.

- Prieskumníci sú preč už dosť dlho, - usúdil Aša.

- Aj ja si to myslím, - potvrdil Ramzes. - Čo tvoje zranenie?

- Vyliečené. Setau je hotový čarodejník.

- Čo si myslíš o tomto mieste?

- Nepáči sa mi. Pred nami je voľné priestranstvo, ale sú tam bažiny. Z jednej i druhej strany dubové lesy, krovie, vysoká tráva. Naše oddiely sú veľmi rozptýlené.

- Prieskumníci sa už nevrátia, - vyhlásil Ramzes. Buď ich zabili, alebo uväznili v pevnosti.

- To by znamenalo, že Megiddo je v rukách nepriateľa, ktorý nemá v úmysle vzdať sa.

- Toto opevnenie je bránou do južnej Sýrie, - pripomenul Ramzes. - Aj keby sa tam Chetiti stiahli, musíme ho dobyť späť.

- Nepôjde o vyhlásenie vojny, - povedal Aša, - ale o znovunadobudnuté územia, patriaceho do zóny nášho vplyvu. To znamená, že môžeme kedykoľvek zaútočiť bez toho, aby sme vopred niekoho upozorňovali. Po právnej stránke pokračujeme naďalej v potláčaní rebélie, bez akéhokoľvek vzťahu k medzinárodným stretnutiam.

V očiach okolitých krajín by bola analýza mladého diplomata oprávnená.

- Upozorni generálov, aby sa pripravili na útok.

- Aša nemal čas ani potiahnuť koňa za uzdu. Z hustého lesa po kráľovej ľavici vyrazila tryskom skupina jazdcov, ktorí sa vrhli na odpočívajúcich egyptských vozatajov. Mnoho nešťastníkov bolo preklatých krátkymi kopijami, niekoľko koní ostalo ležať s prerazenými končatinami alebo hrdlami. Vojaci, ktorí prežili, sa bránili halapartňami a mečmi. Niektorým sa podarilo naskočiť na vozy a stiahnuť sa smerom k pešiakom, ukrývajúcim sa za svojimi štítmi.

Zdalo sa, že tento neočakávaný a prudký výpad bol korunovaný úspechom. Podľa čeleniek sťahujúcich husté vlasy útočníkov, podľa ich špicatých briadok, šiat siahajúcich až k členkom, farebných opaskov prekrytých šerpami, bolo ľahké spoznať Sýrčanov.

Ramzes ostal čudne pokojný, až sa Aša naľakal.

- Rozvrátia naše rady!

- Nechávajú sa slepo unášať svojím hrdinstvom.

Postup Sýrčanov bol zastavený. Egyptskí pešiaci ich prinútili ustúpiť na stranu lukostrelcov, ktorých streľba bola zničujúca.

Lev zavrčal.

- Hrozí nám ďalšie nebezpečenstvo, - povedal Ramzes. - Len teraz sa rozhodne o osude tejto bitky.

Z toho istého lesa vyrazili stovky Sýrčanov, ozbrojených sekerami s krátkym poriskom. Pred sebou mali len krátku vzdialenosť, aby mohli udrieť na chrbty egyptských lukostrelcov.

- Vpred! - popohnal kráľ svojho koňa.

Akonáhle zvieratá začuli pánov hlas, pochopili, že musia vyvinúť čo najväčšiu snahu. Lev vyskočil, vrhol sa dopredu, za ním Aša a päťdesiat bojových vozov.

Zmätok, ktorý nastal, bol nepredstaviteľný. Šelma trhala hlavy a hrude odvážlivcov, ktorí útočili na Ramzesov voz, kráľ vystreľoval šíp za šípom a prerážal srdcia, hrdlá a čelá. Vozy sa valili cez

ranených a pešiaci, ktorí prišli na pomoc, videli, ako Sýrčania utekajú.

Ramzes zbadal podivného vojaka, ponáhľajúceho sa k lesu.

- Chyť ho, - prikázal svojmu levovi.

Zabijak prevrátil dvoch oneskorencov a zrazil utekajúceho muža na zem. Hoci sa šelma snažila krotiť svoju silu, muž bol ťažko zranený a bezvládne ostal ležať na zemi s roztrhaným chrbtom. Ramzes si ho pozorne prezeral. Mal dlhé vlasy, zle zastrihnutú briadku a z jeho dlhých, červeno-čiernych pruhovaných šiat zostali len franforce.

- Zavolajte Setaua, - nariadil faraón.

Boj sa skončil. Sýrčania boli zahnaní do posledného muža. Egyptská armáda utrpela len ľahké straty.

Zadychčaný Setau pribehol k Ramzesovi.

- Zachráň tohto muža, - požiadal ho kráľ. - To nie je Sýrčan, ale nomád. Nech nám vysvetlí dôvody svojej prítomnosti.

Beduín, zaoberajúci sa obvykle okrádaním karaván, niekde zo Sinaja, tak ďaleko od svojich základní... Setauova zvedavosť sa prebudila.

- Tvoj lev ho pekne doriadil.

Tvár raneného bola pokrytá potom, z nosných dierok mu vytekala krv, šija bola stuhnutá. Setau mu vyskúšal pulz, počúval jeho srdce, také slabé, že diagnóza bola jasná. Púštny tulák bol v bezvedomí.

- Môže hovoriť? - opýtal sa kráľ.

- Má zovreté čeľuste. Snáď je ešte nejaká nádej.

Setauovi sa podarilo strčiť do úst umierajúceho drevenú trubičku obalenú plátnom a naliať do nej tekutinu z cyprusového koreňa.

- Tento liek by mal utíšiť bolesť. Ak ten chlap niečo vydrží, má pred sebou ešte pár hodín života.

Púštny tulák zazrel faraóna. Vydesene sa pokúsil zodvihnúť, pričom rozdrvil v zuboch drevenú trubičku a trepal rukami ako vták neschopný vzlietnuť.

- Upokoj sa, priateľ, - radil mu Setau. - budem ťa liečiť.

- Ramzes...

- Áno, je to skutočne faraón Egypta, ktorý chce s tebou hovoriť.

Beduín nespustil oči z modrej koruny.

- Si zo Sinaja? - opýtal sa kráľ.

- Áno, je to moja krajina.

- Prečo si bojoval po boku Sýrčanov?

- Zlato... Sľúbili mi zlato.

- Stretol si sa s Chetitmi?

- Dali nám plán bitky a odišli.

- Sú s tebou ďalší beduíni?

- Utiekli.

- Nestretol si Hebreja menom Mojžiš?

- Mojžiš...

Ramzes opísal svojho priateľa.

- Nie, nepoznám ho.

- Počul si o ňom hovoriť?

- Nie, nemyslím...

- Koľko mužov je v pevnosti?

- Ja... neviem.

- Neklam.

Ranený nečakane prudko zovrel svoju dýku, vztýčil sa a pokúsil sa zabiť kráľa. Setau odzbrojil útočníka ranou do zápästia.

Beduínova námaha bola príliš veľká. Jeho tvár sa zmraštila do kŕča, telo sa vypälo ako luk a náhle ochablo v nehybnosti smrti.

- Sýrčania sa pokúsili spojiť s beduínmi, - konštatoval Setau. - Pekná hlúposť! Títo ľudia sa nikdy s nikým nezhodnú.

Setau sa vrátil k raneným Egypťanom, o ktorých sa už starala Lotos s ošetrovateľmi. Mŕtvi boli zabalení do rohoží a naložení na

vozy. Tento smutný konvoj, chránený eskortou, sa vydal do Egypta, kde budú nešťastníci pochovaní obradom vzkriesenia.

Ramzes pohladkal koňa i leva, ktorého tiché vrčanie sa podobalo pradeniu veľkej mačky. Okolo panovníka sa zhromaždilo mnoho vojakov, ktorí vyhadzovali zbrane k nebu a volali na slávu tomu, kto ich s majstrovstvom skúseného bojovníka práve doviedol k víťazstvu.

Generálom sa podarilo preraziť si týmto davom uličku a snaživo blahoželali Ramzesovi.

- Našli ste v okolitých lesoch ďalších Sýrčanov?

- Nie, Veličenstvo. Dovolíte, aby sme tu postavili tábor?

- Máme v pláne niečo lepšie: dobyť späť Megiddo.

18. kapitola

Posilnený obrovským tanierom šošovice, z ktorej nepriberie ani gram, strávil Ameni noc vo svojej pracovni, aby získal niekoľko hodín času a mohol sa venovať Serramannovmu spisu. Keď ho boleli kríže, siahol po puzdre na štetce v tvare stĺpika s ľaliou, ktoré mu daroval Ramzes. To mu okamžite vrátilo energiu.

Ameni bol spojený neviditeľnými putami s Ramzesom už od skorej mladosti a inštinktívne vedel, kedy je Setchiho syn v nebezpečenstve. Niekoľkokrát cítil, že sa o kráľa obtrela smrť a vyhnúť sa nešťastiu mu umožnila len jeho osobná mágia. Ak sa táto ochranná hradba, vybudovaná okolo faraóna bohmi rozpadne, môže byť Ramzesova neohrozenosť príčinou jeho porážky.

A ak bol Serramanna jedným z kameňov tejto ochrannej hradby, dopustil sa Ameni ťažkej chyby, keď mu zabránil v jeho práci. Bola však táto výčitka svedomia oprávnená?

Obvinenie sa zakladalo hlavne na svedectve Nenofar, Serramannovej milenky. Ameni preto požiadal políciu, aby mu ju predviedla a mohol ju vypočuť dôkladnejším spôsobom. Ak to dievča klamalo, prinúti ju povedať pravdu.

O siedmej sa dostavil do pracovne osobného kráľovho sekretára vedúci policajt, rozvážny päťdesiatnik, zodpovedný za vyšetrovanie.

- Nenofar nepríde, - oznámil.
- Odmietla ísť s vami?
- Nie je doma.
- Bývala skutočne na uvedenom mieste?
- Podľa susedov áno, ale pred niekoľkými dňami odišla.
- Bez toho, aby povedala kam?
- Nikto nič nevie.
- Prehľadali ste byt?

- Bez výsledku. Dokonca aj truhlice na bielizeň boli prázdne, ako keby tá žena chcela zničiť za sebou všetky stopy.

- Čo ste sa o nej dozvedeli?

- Pravdepodobne to bola mladá, veľmi ľahkovážna osoba. Zlé jazyky dokonca tvrdia, že zarábala na svojich pôvaboch.

- Musela teda pracovať v dome piva.

- To nie. Vykonal som len nevyhnutné vyšetrovanie.

- Navštevovali ju muži?

- Susedia tvrdia, že nie. Ale často bývala preč, hlavne v noci.

- Musíme ju nájsť a zistiť jej prípadných zamestnávateľov.

- To sa nám určite podarí.

- Poponáhľajte sa.

Keď policajt odišiel, preštudoval Ameni znova drevené tabuľky, na ktorých si Serramanna písal so svojím chetitským komplicom.

V tichu pracovne a v túto včasnú hodinu, keď bol jeho duch svieži, dostal odrazu nápad. Aby si ho overil, musel však počkať na Ašov návrat.

Pevnosť v Megidde, týčiaca sa na skalnatom vrchu, urobila na egyptské vojsko, rozložené v údolí, veľký dojem. Veže boli vysoké, preto bolo nutné vyrobiť dlhé rebríky, ktoré nebude ľahké oprieť o hradby. Útočiacich vojakov môžu rozdrviť šípy a kamene.

Ramzes s Ašom po svojom boku si vyšiel na obhliadku pevnosti a hnal kočiar veľkou rýchlosťou, aby neposkytol ľahký terč nepriateľským lukostrelcom.

Nevyletel proti nemu žiadny šíp. Na cimburí sa neobjavil ani jeden lukostrelec.

- Budú sa schovávať do poslednej chvíle, - uvažoval Aša. - Tak nepremárnia žiadnu strelu. Najlepším riešením by bolo vyhladovať ich.

- Zásoby im umožnia vydržať niekoľko mesiacov. Čo môže byť zúfalejšie, než nekonečné obliehanie?

- V útokoch stratíme veľa mužov.

- Myslíš si, že mám také tvrdé srdce, že myslím len na ďalšie víťazstvo?

- Nie je vari sláva Egypta dôležitejšia ako osudy ľudí?

- Cením si každý život, Aša.

- Čo teda zamýšľaš?

- Rozmiestnime vozy okolo pevnosti v dosahu striel a naši lukostrelci odstrelia každého Sýrčana, ktorý sa objaví na cimburí. Tri oddiely dobrovoľníkov postavia rebríky a budú sa kryť za svojimi štítmi.

- A čo ak je Megiddo nedobytné?

- Najprv sa ho pokúsime dobyť. Rozmýšľať s utkvelou predstavou porážky, znamená byť už vopred porazený.

Energia vyžarujúca z Ramzesa dodávala jeho vojakom nové sily. Dobrovoľníci sa húfne hlásili a lukostrelci sa predbiehali, aby pevnosť, to znepokojujúce a tiché zviera, mohli obkľúčiť svojimi vozmi.

Zástupy pešiakov niesli na pleciach dlhé rebríky a postupovali nervóznym krokom smerom k hradbám. Keď ich začali stavať, objavili sa na najvyššej veži sýrski lukostrelci a napäli luky. Nikto z nich nemal čas ani len zamieriť. Všetkých skosil Ramzes spolu so svojimi strelcami. Nahradila ich ďalšia várka obrancov s hustými vlasmi, stiahnutými čelenkami, a špicatými briadkami. Sýrčanom sa podarilo vystreliť niekoľko šípov, ale nezasiahli ani jedného Egypťana. Kráľ a jeho elitní strelci ich rozprášili.

- Veľmi slabý odpor, - povedal starý generál Setauovi. - Človek by prisahal, že tí ľudia nikdy predtým nebojovali.

- Tým lepšie, aspoň budem mať menej práce a možno budem môcť venovať Lotos jednu noc. Tieto bitky ma dosť vyčerpávajú.

Pešiaci sa už začínali šplhať, no odrazu sa objavilo asi päťdesiat žien.

V egyptskej armáde nebolo zvykom zabíjať ženy a deti. Obyčajne ich aj s ratolesťami odvedú do Egypta ako vojnových zajatcov a stanú sa služobníčkami vo veľkých poľnohospodárskych usadlostiach. Po zmene mena sa začlenia do egyptskej spoločnosti.

Starý generál bol ohromený.

- A to som si myslel, že ma už nič nemôže prekvapiť... Tie nešťastnice sa pomiatli.

Dve Sýrčanky zdvihli na hrebeň hradby kôš so žeravým uhlím a prevrhli ho rovno na pešiakov šplhajúcich po rebríku. Horiace uhlie sa však len ľahko obtrelo o útočníkov, prilepených k priečkam rebríkov. Šípy lukostrelcov sa zabodli do očí žien. Zapotácali sa do prázdna. Tie, ktoré ich nasledovali s ďalším košom, postihol rovnaký osud. Jedno rozvášnené dievča vkladalo uhlíky do praku, zatočilo a vrhalo ich do diaľky.

Jedna zo striel zasiahla generála do stehna. Zrútil sa s rukou pritisnutou na popálenine.

- Nehýbte sa, - radil mu Setau. - Len sa nehýbte a ja sa o vás postarám.

Lovec hadov nadvihol suknicu a popáleninu pomočil. On aj generál vedeli, že moč je na rozdiel od studničnej a riečnej vody sterilný, vyčistí ranu a zabráni riziku infekcie. Ošetrovatelia odniesli raneného na nosidlách do nemocničného stanu.

Pešiaci sa vyšplhali na hradby, ktoré už boli prázdne.

O niekoľko minút neskôr sa otvorila hlavná brána Megidda.

Vo vnútri bolo niekoľko žien a vystrašených detí.

- Sýrčania sa nás pokúsili zahnať tak, že nasadili všetky svoje sily do bitky mimo pevnosti, - konštatoval Aša.

- Ten manéver im však mohol vyjsť, - poznamenal Ramzes.

- Nepoznajú ťa.

- Kto sa môže pochváliť, že ma pozná?

Asi desať vojakov začalo drancovať pokladňu pevnosti, v ktorej boli alabastrové nádoby a strieborné sošky.

Keď zavrčal lev, rozpŕchli sa.

- Týchto mužov uvrhnite do žalára, - nariadil Ramzes. - Vyčistite a vydymte obytné priestory.

Kráľ menoval guvernéra, povereného vybrať si dôstojníkov a členov oddielu, ktorý zostane v Megidde. V skladoch bolo dosť potravy ešte na niekoľko týždňov. Z pevnosti práve vychádzalo jedno družstvo, aby sa poobzeralo po nejakej zveri a stádach.

Ramzes, Aša a nový guvernér obnovili hospodárske oblasti. Roľníci už nevedeli, kto je ich pánom, a prestali na poliach pracovať. Za necelý týždeň už bolo egyptskú prítomnosť znovu cítiť ako záruku bezpečnosti a mieru.

Kráľ dal severne od Megidda vybudovať pevnôstky, ktorých posádku tvorili vždy štyria muži na koňoch. V prípade chetitského útoku budú mať vojaci dostatok času presunúť sa do bezpečného úkrytu.

Ramzes pozoroval z najvyššej veže krajinu, ktorá sa mu vôbec nepáčila. Žiť ďaleko od Nílu, palmových hájov, zeleného vidieka a púšte by bolo utrpením. V tejto pokojnej hodine Nefertari určite slúžila večerné obrady. Ako veľmi mu chýbala!

Aša prerušil faraónovo rozjímanie.

- Hovoril som s dôstojníkmi aj vojakmi, ako si odo mňa žiadal.

- Aká nálada panuje medzi nimi?

- Úplne ti dôverujú, ale myslia len na návrat domov.

- Máš rád Sýriu, Aša?

- Je to nebezpečná krajina plná nástrah. Musel by si tu dlho žiť, aby si ju spoznal.

- Podobá sa jej krajina Chetitov?

- Je ešte divokejšia a drsnejšia. V zime vanie na anatolských náhorných plošinách ľadový vietor.

- Myslíš, že by ma mohla lákať?

- Ty znamenáš Egypt, Ramzes. V tvojom srdci nie je miesto pre žiadnu inú krajinu.

- Provincia Amurru je už blízko.

- Aj nepriateľ.

- Myslíš, že chetitská armáda obsadila Amurru?

- Nemám dôveryhodné informácie.

- A tvoj názor?

- Nepochybne čakajú na nás práve tam.

19. kapitola

Provincia Amurru sa rozkladala pozdĺž mora medzi pobrežnými mestami Tyros a Byblos, východne od hory Hermon a obchodného strediska Damašek. Bol to posledný egyptský protektorát pred chetitskou zónou vplyvu.

Faraónovi vojaci, vzdialení od Egypta viac než štyristo kilometrov, postupovali dopredu ťažkým krokom. Na rozdiel od odporúčania generálov sa Ramzes vyhol ceste pozdĺž pobrežia a vydal sa horskou cestičkou, namáhavou pre mužov aj zvieratá. Nikto sa už nesmial, nikto nehovoril, všetci sa pripravovali na stretnutie s Chetitmi. Povesti o ich zúrivosti desili aj tých najodvážnejších.

Podľa teórie diplomata Ašu nebolo znovunadobudnutie Amurru otvoreným vojnovým aktom, ale koľkí z nich za to pod krvavo sfarbeným slnkom zaplatia životom? Mnohí dúfali, že sa kráľ uspokojí s dobytím Megidda a vydá sa na spiatočnú cestu. Ramzes však svojej armáde doprial len krátky odpočinok, po ktorom vydal rozkaz na ďalšiu vysiľujúcu cestu.

Prieskumník preletel tryskom pozdĺž kolóny a prudko zastavil pred faraónom.

- Sú tam, na konci tejto cestičky, medzi útesom a morom.

- Je ich veľa?

- Niekoľko sto mužov ozbrojených kopijami a lukmi. Sú schovaní v kroví. Strážia cestu pozdĺž pobrežia, takže ich môžeme napadnúť zozadu.

- Sú to Chetiti?

- Nie, Veličenstvo, ľudia z provincie Amurru.

Ramzes bol v rozpakoch. Akú pascu prichystali tentokrát pre egyptskú armádu?

- Veď ma.

Zasiahol generál vozatajstva.

- Faraón sa nesmie vystavovať takému riziku.

Ramzesov zrak vzplanul.

- Musím situáciu vidieť, posúdiť ju a rozhodnúť.

Kráľ nasledoval prieskumníka. Na konci cesty išli pešo a vydali sa po svahovitom teréne, pokrytom vratkými kameňmi.

Ramzes sa zastavil.

More, cesta vedúca pozdĺž pobrežia, spleť krovia, ukrytý nepriateľ, strmý breh... Žiadne miesto, kde by sa mohli zhromaždiť číhajúci Chetiti. Obzor bol však zakrytý ďalším útesom. Boli azda v tejto značnej vzdialenosti ukryté desiatky anatolských bojových vozov, schopných zasiahnuť obrovskou rýchlosťou?

Ramzes mal v rukách životy svojich vojakov, ktorí boli zárukou egyptskej bezpečnosti.

- Rozvinieme sa, - zašepkal.

Pešiaci kniežaťa Amurru podriemkávali. Akonáhle sa od juhu na ceste pozdĺž pobrežia objavia prví Egypťania, využijú moment prekvapenia a pozabíjajú ich.

Knieža Bentešina použil taktiku, ktorú mu prikázali chetitskí inštruktori. Boli presvedčení, že Ramzes, počas ktorého cesty bol prichystaný celý rad prekážok, sa aj tak nedostane až sem. A keby sa mu to predsa len podarilo, jeho vojsko by bolo také oslabené, že by ho táto posledná nástraha hravo zneškodnila.

Bentešina, pretučnený päťdesiatnik s krásnou čiernou bradou, nemal Chetitov v láske, ale bál sa ich. Amurru bola tak blízko zóny ich vplyvu, že nemal záujem svojich mocných susedov príliš dráždiť. Knieža bolo samozrejme egyptským vazalom a platilo faraónovi tribút. Chetiti si to však už neželali a požadovali, aby sa vzbúril a zasadil vyčerpanej egyptskej armáde posledný úder.

Knieža požiadal s vyschnutým hrdlom svojho sluhu, aby mu priniesol studené víno. Bentešina sedel v chládku jaskyne v pobrežnom útese.

Sluha stihol urobiť len niekoľko krokov.

- Pane... Pozrite sa!

- Pohni si, som smädný!

- Pozrite, tam na útese... Stovky, tisícky Egypťanov!

Bentešina ohromene vstal. Sluha vravel pravdu.

Nejaký vysoký muž s modrou korunou na hlave a v suknici, vrhajúcej zlaté odlesky, schádzal po chodníku vedúcom na pobrežnú rovinu. Po jeho pravici kráčal mohutný lev.

Najskôr len ojedinele, ale čoskoro už všetci libanonskí vojaci otáčali hlavy a čumeli na rovnaký úkaz ako ich veliteľ. Spáči sa urýchlene prebudili.

- Kde sa ukrývaš, Bentešina? - ozval sa vážny a mocný Ramzesov hlas.

Trasúce sa knieža predstúpilo pred faraóna.

- Nie si azda mojím vazalom?

- Veličenstvo, vždy som verne slúžil Egyptu!

- Prečo mi teda tvoja armáda kladie pasce?

- Mysleli sme... bezpečnosť našej provincie...

Nebesá naplnil akýsi vzdialený dusný, hluchý zvuk. Ramzes vzhliadol k obzoru smerom k poslednému útesu, za ktorým sa mohli ukrývať chetitské vozy.

Pre faraóna nadišla chvíľa pravdy.

- Zradil si ma, Bentešina.

- Nie, Veličenstvo! Chetiti ma prinútili, aby som ich počúvol. Keby som odmietol, zabili by mňa aj môj ľud. Čakali sme na váš príchod, aby sme sa oslobodili od ich útlaku.

- Kde sú?

- Odišli v presvedčení, že vaša armáda sa sem doplazí už len vo franforcoch, ak vôbec zdolá všetky tie prekážky, ktoré vám boli postavené do cesty.

- Čo je to za podivný hluk?

- Ten vzniká vtedy, keď sa z mora valia obrovské vlny a rozbíjajú sa o útes.

- Tvoji muži sú pripravení viesť so mnou boj. Moji sú odhodlaní bojovať.

Bentešina padol na kolená.

- Aké je smutné, Veličenstvo, zostúpiť do krajiny ticha, kde vládne smrť! Sídlo tých, ktorí tam prebývajú, je tak hlboko, že ich hlas už k nám nedoľahne, pretože tam nie sú ani okná ani dvere. Žiadny slnečný lúč nepresvetlí temnú ríšu zosnulých, žiadny vánok neosvieži ich srdcia. Do týchto hrozných končín nechce odísť nikto. Úpenlivo prosím, Veličenstvo, o prepáčenie! Nech sú ľudia Amurru ušetrení a nech vám slúžia aj naďalej.

Akonáhle libanonskí vojaci videli, že sa ich pán podrobil, odhodili zbrane.

Keď Ramzes zdvihol zo zeme Bentešinu, ktorý sa pred ním hlboko uklonil, vytryskli z hrudi Egypťanov a ich staronových spojencov výkriky radosti.

Šenar opustil Ameniho pracovňu úplne zdrvený.

Na konci vojenskej výpravy, vedenej neuveriteľnou rýchlosťou, Ramzes dobyl späť provinciu Amurru, ktorá už bola pod chetitským vplyvom! Ako sa len tomu neskúsenému mladému kráľovi, vedúcemu po prvýkrát svoju armádu nepriateľským územím, mohlo podariť prekonať všetky nástrahy a dosiahnuť presvedčivé víťazstvo?

Šenar už dlho neveril v existenciu bohov, ale tentokrát bolo zrejmé, že Ramzesa ochraňuje magická moc, ktorú mu pri tajnom obrade prenechal Setchi. Bola to práve táto sila, ktorá ho viedla správnou cestou.

Šenar napísal služobný odkaz do Ameniho rúk. Ako minister zahraničných vecí odchádza do Mennoferu, aby tú vynikajúcu správu oznámil tamojším hodnostárom.

- Kde je ten čarodejník? - opýtal sa Šenar svojej sestry Dolente.

Vysoká brunetka ochabnutých tvarov privinula k sebe svetlovlasú Litu, Achnatonovu dedičku, vydesenú hnevom Ramzesovho staršieho brata.

- Pracuje.

- Chcem ho okamžite vidieť.

- Maj chvíľku strpenia, pripravuje novú seansu čiernej mágie s Nefertariným šálom.

- Ohromne účinné! Vieš, že Ramzes dobyl Amurru, získal späť všetky kanaánske pevnosti a nastolil v našich severných protektorátoch znovu svoj zákon? Naše straty sú zanedbateľné, náš milovaný braček nemá ani najmenšie škrabnutie a pre vojakov sa stal dokonca bohom!

- Si si istý, že...

- Ameni je perfektný zdroj informácií. Ten zlomyseľný pisár je taký opatrný, že mi dokonca ani nepovie celú pravdu. Kanaán, Amurru a južná Sýria sa už nevrátia do chetitských rúk. Spoľahni sa na Ramzesa, že z nich urobí dobre opevnenú základňu a nárazníkovú zónu, ktorú už nepriateľ neprerazí. Namiesto toho, aby sme brata zlikvidovali, posilnili sme jeho obranný systém... Skvelý výsledok!

Svetlovlasá Lita pozorovala Šenara.

- Naše budúce kraľovanie sa vzďaľuje, drahá moja. A čo ak ste si zo mňa robili žarty, ty a ten tvoj mág?

Šenar chytil vrchnú časť Litiných šiat a odtrhol jej ramienka. Na jej hrudi boli stopy po ťažkých popáleninách.

Lita sa rozplakala a hodila sa Dolente do náručia.

- Netráp ju, Šenar. Ona a Ofir sú našimi najcennejšími spojencami.

- Úžasní spojenci, len čo je pravda!

- O tom nepochybujte, - ozval sa pomalý a pevný hlas.

Šenar sa obrátil.

Ofirov výzor dravého vtáka opäť urobil na Ramzesovho staršieho brata dojem. Líbyjčanov tmavozelený uhrančivý pohľad sa zdal nabitý schopnosťou zničiť každého protivníka za niekoľko sekúnd.

- Nie som spokojný s vašimi službami, Ofir.

- Preverili ste si, že ani Lita, ani ja nešetríme svojimi silami. Ako som vám už vysvetlil, máme do činenia s veľmi silným súperom a preto potrebujeme viac času. Do tých čias, kým Nefertarin šál nebude úplne zničený, magická ochrana nebude narušená. Ak budeme postupovať prirýchlo, zabijeme Litu a stratíme nádej zosadiť Ramzesa z trónu.

- Ako dlho, Ofir?

- Lita je krehká, pretože je vynikajúce médium. Medzi jednotlivými seansami spolu s Dolente ošetrujeme jej zranenia a musíme vždy počkať až do úplného vyliečenia, kým jej dar znovu využijeme.

- Nemôžete vymeniť pokusného králika?

Mágov pohľad zdrsnel.

Lita nie je pokusný králik, ale budúca kráľovná Egypta, vaša manželka. Na tento neľútostný boj, z ktorého vyjdeme ako víťazi, sa pripravuje už niekoľko rokov. Nikto iný ju nemôže nahradiť.

- Dobre... Ale Ramzesova sláva je čím ďalej, tým väčšia!

- Nešťastie ju môže zničiť za jediný okamih.

- Môj brat nie je obyčajný človek. Podivná moc mu dodáva silu.

- Som si toho vedomý, pane. Preto sa obraciam k najskrytejším prameňom svojich vedomostí. Ponáhľať sa by bolo vážnym omylom. Hoci...

Šenar priam visel na jeho ústach.

- Môžem sa pokúsiť o presne mierený úder proti faraónovi. Človek, ktorý zvíťazil, sa stáva príliš sebaistým a jeho ostražitosť povoľuje. Tento moment slabosti využijeme.

20. kapitola

V provincii Amurru bol sviatok. Knieža Bentešina chcelo veľkolepým spôsobom osláviť faraónovu prítomnosť a znovunastolenie mieru. Na papyrusy sa zapísali slávnostné vyhlásenia vernosti. Knieža sľúbilo čo najrýchlejšie poslať lode s nákladom cédrových kmeňov, ktoré budú vztýčené pred pylóny egyptských chrámov. Libanonskí vojaci prekypovali priateľstvom voči svojim egyptským kolegom, víno tieklo prúdom a ženy z dobytej provincie očarúvali svojich ochrancov.

Aj keď sa Setau a Lotos nedali touto vynútenou veselosťou oklamať, s chuťou sa zapojili do všeobecného plesania a dokonca sa im pošťastilo stretnúť jedného starého čarodejníka, ktorý miloval hady. Tunajšie druhy síce nemali silu ani útočnosť hadov žijúcich v Egypte, ale odborníci ihneď našli spoločný jazyk a navzájom si ochotne odovzdali skúsenosti z tajov svojho remesla.

Ramzesova tvár ostávala zachmúrená aj napriek hostiteľovým pozornostiam. Bentešina považoval tento postoj za nevyhnutnú vážnosť, ktorú si musí faraón ako najmocnejší muž sveta zachovať za všetkých okolností.

Aša mal iný názor.

Po bankete, ktorého sa zúčastnili vysokí dôstojníci Egypta a Amurru, sa Ramzes zastavil na terase kniežacieho paláca, v ktorom Bentešina svojho vzácneho hosťa ubytoval.

Kráľov pohľad sa zamyslene upieral na sever.

- Môžem prerušiť tvoje rozjímanie?

- Čo si želáš, Aša?

- Zdá sa, že nie si príliš uchvátený pohostinnosťou kniežaťa...

- Už raz zradil a zradí znovu. Ale pridržiavam sa tvojich rád: prečo ho vymeniť, keď už poznáme jeho nedostatky?

- Ty však nemyslíš na neho.

- Že by si poznal moje starosti?

- Tvoj pohľad mieri ku Kadešu.

- Kadeš, pýcha Chetitov, symbol ich ovládnutia severnej Sýrie, ustavičné nebezpečenstvo, ktoré ohrozuje Egypt! Áno, myslím na Kadeš.

- Útok na túto pevnosť by znamenal prienik do zóny chetitského vplyvu. Ak by si sa pre tento krok rozhodol, museli by sme im vyhlásiť vojnu podľa všetkých pravidiel.

- A či oni rešpektovali tie pravidlá, keď podnecovali vzbury v našich protektorátoch?

- To boli len prejavy spurnosti a neposlušnosti. Zaútočiť na Kadeš, znamená prekročiť skutočnú hranicu medzi Egyptom a Chetitskou ríšou. Inými slovami povedané, veľkú vojnu, konflikt, ktorý by mohol trvať niekoľko mesiacov a zničiť nás.

- Sme pripravení.

- Nie, Ramzes. Nesmieš sa dať zaslepiť svojimi úspechmi.

- Pripadajú ti malé?

- Porazil si len podradných bojovníkov. Vojaci z Amurru zložili zbrane bez toho, aby vôbec bojovali. To však nie je prípad Chetitov. A navyše, naši muži sú unavení a nemôžu sa dočkať návratu domov. Pustiť sa hneď teraz do takého rozsiahleho konfliktu by nás doviedlo ku katastrofe.

- Sú azda naši vojaci takí slabí?

- Ich telá a duše boli pripravené na znovudobytie stratených území, a nie na útok proti krajine, ktorá disponuje silnejším vojskom ako my.

- Nie je tvoja opatrnosť nebezpečná?

- Bitka o Kadeš sa bude konať, ak si to želáš. Ale najprv ju riadne naplánuj.

- Moje rozhodnutie padne dnes v noci.

Oslavy sa skončili.

Na úsvite koloval kasárenskými budovami príkaz: bojová pohotovosť. O dve hodiny neskôr sa dostavil Ramzes na pozlátenom voze, ťahanom dvoma vernými koňmi. Na sebe mal vojnový pancier.

Žalúdky vojakov sa zovreli. Tie nezmyselné reči, ktoré sa šírili, boli teda pravdivé? Zaútočiť na Kadeš, smerovať k nedobytnej chetitskej pevnosti, stretnúť sa s barbarmi, ktorým sa v krutosti nikto na svete nevyrovná... Nie, ich kráľ nemohol vymyslieť taký nezmyselný plán! Ako dedič otcovej múdrosti bude istotne rešpektovať zónu protivníkovho vplyvu a rozhodne sa pre mier.

Kráľ vykonal prehliadku svojich oddielov. Všetci boli napätí a nepokojní. Od tých najmladších až po skúsených veteránov stáli všetci nehybne, s bolestivo stuhnutými svalmi. Ich ďalší osud bude závisieť od slov, ktoré vysloví faraón.

Setau neznášal vojenské prehliadky. Ležal na bruchu na svojej káre a nechal sa masírovať pôvabnou Lotos, ktorej nahé prsia sa mu obtierali o chrbát.

Knieža Bentešina sa stiahol do svojho paláca, neschopný prehltnúť krémové koláčiky, ktorými sa zvykol ráno s chuťou napchávať. Keby Ramzes vyhlásil Chetitom vojnu, provincia Amurru by slúžila egyptskej armáde ako tyl a jej obyvatelia by boli odvedení ako žoldnieri. Po Ramzesovej porážke by Chetiti premenili jeho krajinu na krvavé údolie.

Aša sa pokúšal odhadnúť kráľove úmysly, ale Ramzesova tvár ostávala nepreniknuteľná.

Po prehliadke Ramzes stočil svoj voz. V jednej chvíli to vyzeralo, že kone vyrazia na sever, smerom na Kadeš. Potom sa faraón obrátil k Egyptu.

Setau sa oholil bronzovou britvou, učesal sa dreveným hrebeňom s nerovnými zubami, natrel si tvár pomádou proti hmyzu, očistil si sandále a zroloval rohož. Nebol taký elegantný ako Aša,

ale snažil sa vyzerať lepšie než obyčajne a nevšímať si zvonivý smiech Lotos.

Akonáhle sa egyptská armáda nadšene vydala na spiatočnú cestu, našli si Setau a Lotos na svojom voze konečne dosť času na milovanie. Pešiaci neprestajne spievali piesne na slávu Ramzesovi, zatiaľ čo vozatajstvo, ušľachtilejšia časť, len pomrnkávalo. Všetci však mali rovnaký názor: aký krásny je život vojaka, keď nemusí bojovať!

Armáda zvládla značnou rýchlosťou Amurru, Galileu a Palestínu. Obyvateľstvo im po ceste volalo na slávu a ponúkalo čerstvé ovocie a zeleninu. Pred posledným úsekom, ktorý ich doviedol až k Delte, bol na severe Sinaja západne od Negevu postavený tábor. V tejto vyprahnutej oblasti strážila púštna polícia presuny nomádov a chránila karavány.

Setau jasal. Kraj bol bohatý na krásne vretenice a kobry s veľmi aktívnym jedom. Lotos ich so svojimi obratnými prstami chytila už aspoň desať, keď sa išla prejsť po tábore. So smiechom sledovala, ako sa jej vojaci vyhýbajú z cesty.

Ramzes pozoroval púšť. Zrak upieral na sever, na Kadeš.

- Tvoje rozhodnutie bolo múdre a prezieravé, - povedal Aša.

- Spočíva azda múdrosť v ústupe pred nepriateľom?

- Ale nespočíva ani v sebazničení alebo pokuse o nemožné.

- Mýliš sa, Aša. Skutočná odvaha má charakter nemožného.

- To je prvýkrát, čo mi naháňaš strach. Do čoho chceš zatiahnuť Egypt?

- Myslíš si, že sa kadešské nebezpečenstvo rozplynie samo od seba?

- Diplomacia umožní vyriešiť problémy, ktoré sa zdajú neprekonateľné.

- Odzbrojí vari tvoja diplomacia Chetitov?

- A prečo nie?

- Prines mi teda ozajstný mier, aký by si si prial. V opačnom prípade si ho zaistím po svojom.

Bolo ich asi stopäťdesiat.

Stopäťdesiat mužov, piesočných tulákov, beduínov a Hebrejov, brúsiacich už niekoľko týždňov v oblasti Negevu a vyhľadávajúcich zablúdené karavány. Velil im jednooký štyridsiatnik, ktorému sa podarilo tesne pred popravou utiecť z vojenského väzenia. Vargoz mal na svedomí tridsať prepadnutých karaván a dvadsťtri vrážd egyptských a cudzích obchodníkov a jeho banda ho považovala za hrdinu.

Keď sa na horizonte objavila egyptská armáda, mysleli si, že je to fatamorgána. Vozy, jazdci, pešiaci... Vargoz sa so svojimi mužmi ukryl v jaskyni, rozhodnutý, že nevylezú, kým nepriateľ nezmizne.

V noci prenasledovala Vargoza vo sne jedna tvár.

Tvár dravého vtáka, sladký a vtieravý hlas líbyjského mága Ofira, ktorého Vargoz v mladosti dobre poznal. V stratených oázach medzi Líbyjou a Egyptom ho čarodejník naučil písať a čítať a používal ho ako médium.

V tú noc sa mu tá panovačná tvár vynorila z minulosti a sladký hlas znovu vydával príkazy, ktorým Vargoz nemohol uniknúť.

So šialenstvom v očiach a s bezkrvnými perami prebudil vodca bandy svojich komplicov.

- Naša najväčšia príležitosť, - oznámil im. - Poďte za mnou.

Počúvli ako obyčajne. Vargoz ich vždy priviedol ku koristi.

Keď sa priblížili k vojenskému táboru, niektorí banditi sa vzopreli.

- Koho chceš okradnúť?

- Najkrajší stan. Tamten... Sú v ňom úplné poklady.

- Nemáme ani najmenšiu šancu!

- Hliadky nie sú početné a neočakávajú žiadny útok. Buďte rýchli a stanú sa z vás boháči.

- To je faraónova armáda, - namietol jeden piesočný bandita. - Aj keby sa nám to podarilo, chytia nás!

- Hlupák... Myslíš, že tu zostaneme? S tým zlatom, ktoré tam nájdeme, budeme bohatší než kniežatá!

- Zlato...

- Faraón nikdy necestuje bez poriadnej kopy zlata a drahých kameňov. Kupuje si tým svojich vazalov.

- Odkiaľ to vieš?

- Zo sna.

Piesočný dobrodruh sa prekvapene pozrel na Vargoza.

- Robíš si zo mňa srandu?

- Počúvneš, alebo nie?

- Riskovať kožu kvôli nejakému snu... Zošalel si?

Vargozova sekera dopadla na hrdlo tuláka a takmer mu odsekla hlavu. Vodca svorky uštedril umierajúcemu kopanec a dokončil svoje dielo.

- Chce so mnou ešte niekto diskutovať?

Stoštyridsaťdeväť mužov sa plížilo k faraónovmu stanu.

Vargoz vykoná rozkaz, ktorý mu dal vo sne Ofir: odreže faraónovi nohu, a tým z neho učiní postihnutého nedužívca.

21. kapitola

Hliadky na stráži podriemkávali. Ostatní snívali o svojich domovoch a rodinách. Len jeden si všimol, ako sa k nemu plazí podivná postava, ale kým stačil vojak zakričať na poplach, Vargoz ho zahrdúsil. Členovia tlupy museli uznať, že ich vodca mal opäť pravdu. Nebolo príliš ťažké dostať sa ku kráľovskému stanu.

Vargoz nevedel, či má Ramzes so sebou nejaký poklad a nepremýšľal o okamihu, keď lupiči pochopia, že ich napálil. Viedla ho jediná utkvelá myšlienka: počúvnuť Ofira, zbaviť sa jeho tváre a hlasu.

Nemysliac na riziko vrhol sa na dôstojníka, ktorý driemal pri vstupe do veľkého stanu. Vargozov útok bol taký prudký, že Egypťan nestihol ani len meč vytasiť. Útočníkov zbesilý skok ho priklincoval k zemi a vyrazil mu dych. Po tom, ako ho Vargoz udupal, stratil vedomie.

Cesta bola voľná.

Aj keby bol faraón bohom, takému zbesilcovi by sa neubránil.

Ostrie sekery rozorvalo stanové plátno.

Ramzes, vytrhnutý zo spánku, sa vzpriamil. Vargoz sa k nemu vrhol so zbraňou nad hlavou.

Odrazu ho zrazila nejaká obrovská váha na zem. Prudká bolesť mu spaľovala chrbát, sťaby mu mäso drásali obrovské nože. Keď otočil hlavu, zbadal v poslednom zlomku sekundy mohutného leva, ktorého čeľuste sa mu vzápätí zovreli okolo lebky a prehryzli ju ako zrelé ovocie.

Hrôzostrašný výkrik piesočného banditu spôsobil poplach. Zmätení zlodeji, stratiac svojho vodcu, nevedeli, či majú útočiť alebo utekať, a čoskoro ich preklali šípy. Samotný Zabijak skolil piatich z nich, a keď potom videl, že si lukostrelci dobre počínajú, vrátil sa k pánovej posteli, aby pokračoval v spánku.

Rozčúlení Egypťania pozabíjali celú zločineckú bandu, aby pomstili smrť hliadok. Úpenlivé prosby jedného raneného vyvolali zvedavosť dôstojníka, ktorý upozornil kráľa.

- Nejaký Hebrej, Veličenstvo.

- Bandita mal v bruchu dva šípy a zápasil so smrťou.

- Žil si v Egypte, Hebrej?

- Je mi zle...

- Ak chceš, aby ťa ošetrili, vrav! - prikázal mu dôstojník.

- Nie, v Egypte nie... Vždy som žil tu...

- Stretol sa tvoj kmeň niekedy s človekom menom Mojžiš? - spýtal sa Ramzes.

- Nie...

- Prečo teda ten útok?

Hebrej zamrmlal nejaké nezrozumiteľné slová a umrel.

Aša pristúpil ku kráľovi.

- Si živý a zdravý!

- Zachránil ma Zabijak.

- Kto sú tí banditi?

- Beduíni, piesoční tuláci a minimálne jeden Hebrej.

- Ich útok bola samovražda.

- Niekto ich musel na túto nezmyselnú akciu naviesť.

- Chetitskí agenti?

- Možno.

- O kom premýšľaš?

- Démonov z temnôt je nekonečne veľa.

- Nedarilo sa mi zaspať, - priznal sa Aša.

- Čo je príčinou tvojej nespavosti?

- Reakcia Chetitov. Určite nezostanú nečinní.

- Nakoniec mi budeš vyčítať, že som nezaútočil na Kadeš.

- Bude nevyhnutné čo najskôr posilniť obranný systém v našich protektorátoch.

- To bude tvojím budúcim poslaním, Aša.

Ameni zo šetrnosti čistil staré drevené tabuľky, aby boli znovu použiteľné na písanie. Úradníci v jeho službách vedeli, že neznáša neporiadok a váži si materiál.

Ramzesov triumf v protektorátoch a dostatočne vysoké záplavy, zaručujúce blahobyt krajiny, uviedli Pi-Ramzes do radostnej nálady. Bohatí aj chudobní sa pripravovali na uvítanie kráľa a lode denne privážali tekuté i tuhé potraviny určené na veľkolepý banket, ktorého sa zúčastnia všetci obyvatelia mesta.

V tomto období nútených prázdnin roľníci odpočívali, alebo si vyšli na bárkach navštíviť viac či menej vzdialených príbuzných. Nílska Delta sa zmenila na more, z ktorého sa vynárali ostrovčeky, kde boli vybudované dediny. Ramzesovo hlavné mesto sa podobalo plavidlu, zakotvenému v srdci tejto nesmiernosti.

Len Ameniho duša bola sužovaná. Ak poslal do väzenia nevinného človeka, navyše Ramzesovho verného, takáto nespravodlivosť ťažko vychýli váhu pred súdom na onom svete. Serramannu, ktorý vytrvalo tvrdil, že je nevinný, sa pisár ani neodvážil navštíviť.

Neskoro večer sa do Ameniho pracovne dostavil policajt, ktorý mal na starosti pátranie po hlavnej svedkyni obžaloby Nenofar, Serramannovej milenke.

- Dopracovali ste sa k nejakým výsledkom?

Policajt sa vyjadroval ťažkopádne.

- Áno, ku kladným.

Ameni pocítil úľavu. Konečne sa dozvie pravdu!

- A Nenofar?

- Našli sme ju.

- Prečo ste ju nepriviedli?

- Je mŕtva.

- Nejaká nehoda?

- Podľa lekára, ktorý mŕtvolu obhliadal, ide o zločin. Nenofar bola zaškrtená.

- Zločin... Niekto chcel odstrániť svedka. Ale prečo? Pretože klamala, alebo hrozilo nebezpečenstvo, že toho povie príliš veľa?

- Pri všetkej úcte, pane, nevrhá táto dráma pochybnosť na Serramannovu vinu?

Ameni bol ešte bledší než obyčajne.

- Mal som proti nemu dôkazy.

- O dôkazoch sa nediskutuje, - pripustil policajt.

- Práve, že áno! Diskutuje! Predpokladajme, že táto Nenofar bola podplatená, aby obvinila Serramannu, ale potom dostala strach, že bude musieť vypovedať pred súdom a klamať pod prísahou pred tvárou Maat. Jej tajný spoločník už nemal na výber: musel ju zabiť. Zostáva nám však ešte jeden nezvratný dôkaz. Ale čo ak je aj on falošný, čo keď sa niekto pokúsil napodobniť Sardínčanovo písmo?

- To by nebolo ťažké: Serramanna písal každý týždeň služobné hlásenie, vyvesené na bráne kasární kráľovej osobnej gardy.

- Serramanna ako obeť machinácií... To máte na mysli, však áno?

Policajt prikývol.

- Po Ašovom návrate, - povedal Ameni, - budem možno môcť Serramannu oslobodiť bez toho, aby som musel čakať na dolapenie pravého vinníka... Máte nejakú stopu?

- Nenofar sa nebránila. Predpokladáme, že svojho vraha poznala.

- Kde ju zabili?

- V jednom domčeku v obchodnej štvrti.

- Jeho majiteľ?

- Domček bol prázdny, takže susedia mi nevedeli nič povedať.

- Keď nahliadnem do súpisu pozemkového majetku, istotne nájdem to, čo potrebujem. A tí susedia si nevšimli nič podozrivé?

- Jedna stará pani, napoly slepá, tvrdí, že v noci videla z domčeka vychádzať akéhosi mladého muža, ale nie je schopná opísať ho.

- A zoznam Nenofariných stykov?

- Je zbytočné dúfať, že sa niečo také podarí spísať... A čo ak bol Serramanna jej prvým veľkým úlovkom?

Nefertari vychutnávala dlhú vlažnú sprchu. So zatvorenými očami myslela na bláznivé šťastie, ktoré sa každou minútou blížilo s Ramzesovým návratom. Jeho neprítomnosť bola pre ňu utrpením.

Slúžky ľahko masírovali kráľovninu pokožku popolom a nátronom, zmesou karbonátu a bikarbonátu sodného, ktorá vysušovala a zároveň čistila. Po záverečnej sprche sa kráľovná natiahla na teplé dlaždice a masérka ju natierala pomádou z pistácií, oleja a citróna, aby jej telo zostalo prevoňané po celý deň.

Zasnená Nefertari sa potom odovzdala pedikérke, manikérke a kozmetičke, ktorá obkrúžila jej oči nežne zelenou líniou, čo ju bude zdobiť a zároveň aj chrániť. Pretože sa už blížil Ramzesov návrat, navoňala nádherné kráľovnine vlasy slávnostným parfémom, ktorého hlavnou zložkou bola vonná benzovníková živica. Potom podala Nefertari zrkadlo z lešteného bronzu, ktorého rukoväť mala tvar nahej panny, pozemskej podobizne nebeskej krásy bohyne Hathor.

Zostávalo už len nasadiť parochňu z pravých vlasov, ktorej dva dlhé pramene siahali až k prsiam a zadná časť bola nakučeravená. Zrkadlo už po druhýkrát ukázalo priaznivý obraz.

- Ak smiem byť taká smelá, - zašepkala kaderníčka, - Veličenstvo nebolo nikdy také krásne.

Garderobiérky obliekli kráľovnú do belostného ľanu, práve vyrobeného v palácovej tkáčskej dielni.

Len čo si kráľovná sadla, aby si vyskúšala šírku tohto skvostného odevu, vyskočil jej do lona žltý svalnatý pes s ovisnutými

ušami, chvostom stočeným do špirály a krátkym ňufákom zakončeným červenou bambuľkou. Pes práve pribehol rovno z nedávno poliatej záhrady a jeho laby zašpinili kráľovské šaty od blata.

Garderobiérka sa zhrozila, chytila lopárik na muchy a chystala sa zviera udrieť.

- Daj mu pokoj, - povedala Nefertari. - Je to Strážca, Ramzesov pes. Ak sa takto správa, má na to dôvod.

Ružový, vlhký a mäkký jazyk oblizol kráľovninu tvár, pričom jej zotrel líčidlo. Strážcove veľké dôverčivé oči na ňu upierali pohľad naplnený neopísateľnou radosťou.

- Ramzes tu bude už zajtra, však?

Strážca sa oprel prednými labami o ramienka šiat a mával chvostom so zrejmým nadšením.

22. kapitola

Hliadky z pevností a strážnych postavení oznámili Ramzesov príchod svetelnými signálmi.

V hlavnom meste to okamžite začalo vrieť. Od štvrtí susediacich s Reovým chrámom až po dielne blízko prístavu, od víl vysokých úradníkov po obydlia prostých ľudí, všetci sa snažili čo najrýchlejšie splniť svoju úlohu, ktorú im pridelili, aby bolo mesto pripravené na tú výnimočnú chvíľu, keď panovník vkročí do Pi-Ramzesu.

Správca Rome ukrýval pod krátkou parochňou rozrastajúcu sa plešinu. Nespal už štyridsaťosem hodín, prenasledoval podriadených a obviňoval ich z pomalosti a nedbalosti. Len pre samotný kráľovský stôl bude potrebné dodať stovky kusov hovädzej pečienky, niekoľko desiatok pečených husí, dvesto košíkov sušeného mäsa a rýb, päťdesiat hrncov smotany, stovku mís s rybami, pripravenými na korení, nehovoriac o zelenine a ovocí. Vína musia byť najlepšej kvality, rovnako ako aj sviatočné pivo. V mestských štvrtiach sa zorganizuje tisíc banketov, aby sa v ten deň na sláve kráľa a šťastí Egypta podieľal aj ten najchudobnejší obyvateľ. A kto bude na vine, keď niečo nebude klapať, ak nie Rome?

Správca prečítal posledný dodací list: tisíc chlebov rôznych tvarov z veľmi jemnej múky, dvetisíc do zlatista vypečených chrumkavých bochníčkov, dvadsaťtisíc medových koláčikov so šťavou zo svätojánskeho chleba a plnených figami, tristopäťdesiatdva vriec hrozna, stodvanásť vriec granátových jabĺk a rovnaké množstvo fíg...

- Tam je! - vykríkol dvorný čašník.

Na streche kuchyne rozčúlene gestikuloval kuchár.

- To nie je možné...

- Ale áno, je to on!

Kuchár zoskočil zo strechy, čašník utekal smerom k hlavnej mestskej aleji.

- Ostaňte tu! - zakričal hromovým hlasom Rome.

O necelú minútu sa kuchyňa i hospodárske budovy paláca vyprázdnili. Rome sa zvalil na taburetku s tromi nohami. Kto bude vyťahovať hrozno z vriec a zručne ho ukladať?

Fascinoval davy.

Bol slnkom, silným býkom, ochrancom Egypta a pokoriteľom cudzích krajín, kráľom, ktorého si vyvolilo Božské svetlo.

Bol Ramzes.

Na hlave zlatú korunu, oblečený v striebornej výzbroji a suknici so zlatým levom, v ľavej ruke luk a v pravej meč, stál vzpriamený na plošine bojového voza ozdobeného ľaliou a riadeného Ašom. Zabijak, núbijský lev s ohnivou hrivou, bežal v rovnakom rytme ako kone.

V Ramzesovej kráse sa spájala sila a nadpriemerné osobné čaro. Bol najdokonalejším stelesnením faraóna.

Dav sa tiesnil po obidvoch stranách obradnej cesty vedúcej k Amonovmu chrámu. Hudobníci a speváci navoňaní slávnostným olejom oslavovali návrat kráľa náručmi kvetín a uvítacím chválospevom. Uvidieť Ramzesa, tvrdilo sa v piesni, rozveselí srdce. Preto sa všetci strkali, aby aspoň na chvíľku uvideli svojho faraóna.

Na prahu posvätných miest stála Nefertari, veľká kráľovská manželka. Sladká láska, tá, ktorej hlas prinášal šťastie, vládkyňa Obidvoch krajín, ktorej koruna s dvomi vysokými perami sa dotýkala nebies a ktorej zlatý náhrdelník s lazuritovým skarabeom ukrýval tajomstvo znovuzrodenia, držala v rukách kráľovský lakeť, symbol bohyne Maat, večného Pravidla.

Keď Ramzes zosadol z voza, dav utíchol.

Kráľ zamieril pomalým krokom ku kráľovnej. Zastavil sa tri metre pred ňou, pustil luk a meč a priložil zatvorenú pravú päsť na svoje srdce.

- Kto si, ty, ktorý sa opovažuješ vzhliadnuť na Maat?

- Som Syn svetla, dedič odkazu bohov, ten, ktorý vystupuje ako záruka spravodlivosti a nerobí žiadne rozdiely medzi silným a slabým. Musím ochrániť pred nešťastím celý Egypt, zvnútra rovnako ako aj zvonku.

- Rešpektoval si Maat, ďaleko od posvätnej pôdy?

- Vykonával som Pravidlo a skladám svoje činy pred ňou, aby ma súdila. Tak bude krajina upevnená v pravde.

- Nech ťa Pravidlo uzná za spravodlivého.

Nefertari pozdvihla kráľovský lakeť, ktorý sa zaskvel na slnku.

Niekoľko dlhých minút volal dav kráľovi na slávu. Dokonca aj Šenar bol unesený a neubránil sa, aby nezašepkal bratovo meno.

Na prvé veľké otvorené nádvorie Amonovho chrámu mohli vstúpiť iba pi-ramzesskí hodnostári, netrpezlivo očakávajúci začiatok ceremoniálu odovzdávania „zlata za chrabrosť“. Koho faraón odmení a aké povýšenia udelí? Kolovalo niekoľko mien, dokonca sa uzatvárali stávky.

Akonáhle sa kráľ s kráľovnou objavili v „okne vystúpenia“, všetci zatajili dych. Generáli sa blýskali v prvom rade a navzájom sa potajomky pozorovali.

Dvaja nosiči vejárov boli nachystaní predviesť pred okno vyvolených šťastlivcov. Tentokrát bolo tajomstvo dokonale zachované, dokonca aj známi palácoví klebetnici zostávali v neistote.

- Nech je najskôr vyznamenaný ten najudatnejší z mojich vojakov, - vyhlásil Ramzes, - ten, ktorý nikdy neváhal riskovať svoj život za záchranu faraónovho života. Poď ku mne, Zabijak.

Pomocníci sa vydesene stiahli, aby uvoľnili cestu šelme. Lev vyzeral potešený, že sa naňho upierajú všetky pohľady, kolísal sa v

bokoch a kráčal pružným krokom pod „okno vystúpenia“. Ramzes sa vyklonil, pohladkal mu čelo a zavesil na mocnú šiju tenký zlatý náhrdelník, vďaka ktorému sa šelma začlenila medzi najobdivovanejšie osobnosti dvora. Spokojné zviera zaľahlo do pozície sfingy.

Kráľ zašepkal zopár slov do ucha nosičov vejárov. Tí obišli Zabijaka, minuli rad generálov i vysokých dôstojníkov, rovnako ako rad pisárov. Nakoniec sa zastavili pred Setauom a Lotos a požiadali ich, aby ich nasledovali. Lovec hadov protestoval, ale jeho pekná manželka ho vzala za ruku.

Pohľad na kráčajúcu Núbijčanku so zlatou pleťou a štíhlym pásom potešil aj tých najľahostajnejších. Neotesaný Setau, navlečený do svojej antilopej kože s množstvom vrecák, sa však s rovnakou priazňou u zhromaždených nestretol.

- Nech sú vyznamenaní tí, ktorí sa starali o ranených a zachránili mnohé životy, - vyhlásil Ramzes. - Vďaka ich znalostiam a obetavosti premohli statoční vojaci utrpenie a vrátili sa do vlasti.

Kráľ sa opäť vyklonil a navliekol na zápästie Setaua a Lotos niekoľko zlatých krúžkov. Krásna Núbijčanka bola dojatá, lovec hadov len niečo zamrmlal.

- Poverujem Setaua a Lotos vedením palácového laboratória, - dodal Ramzes. - Ich úlohou bude zdokonaľovať lieky na báze hadieho jedu a zabezpečiť ich distribúciu do celej krajiny.

- Dal by som prednosť domu v púšti, - zahundral Setau.

- Ľutujete, že budete blízko pri nás? - opýtala sa Nefertari.

Kráľovnin úsmev hundroša odzbrojil.

- Vaše Veličenstvo...

- Vaša prítomnosť v paláci, Setau, bude poctou pre celý dvor.

Setau sa začervenal od rozpakov.

- Stane sa, ako si prajete, Veličenstvo.

Šokovaní generáli sa vyhýbali tomu, aby dali najavo nejakú kritiku. Neuchádzali sa azda sem - tam aj oni o Setauovo umenie,

keď mali tráviace ťažkosti alebo problémy s dychom? Lovec hadov a jeho manželka korektne zachovávali počas cesty miesto, ktoré im patrilo. Ich odmena, aj keď v očiach niektorých hodnostárov prehnaná, im právom prináležala.

Zostávalo ešte prezradiť, ktorý z generálov bude povýšený a dosadený na miesto vrchného veliteľa egyptskej armády, pod priamym faraónovým velením. Bolo to nanajvýš dôležité, pretože meno vyvoleného šťastlivca naznačí smer Ramzesovej budúcej politiky. Výber najstaršieho z generálov by bol dôkazom pasivity a ústupu. Veliteľ vozatajstva by naopak znamenal bezprostrednú vojnu.

Obaja nosiči vejárov sa postavili po Ašovom boku.

Urodzený, elegantný, veľmi uvoľnený mladý diplomat pozdvihol úctivý pohľad ku kráľovskému páru.

- Vážim si ťa, môj ušľachtilý a verný priateľ, - povedal Ramzes, - pretože tvoje rady boli pre mňa veľmi cenné. Ani ty si sa neváhal vystaviť nebezpečenstvu a vedel si ma presvedčiť, aby som v prípade potreby pozmenil svoje plány. Znovu sme nastolili mier, ten ale zostáva krehký. Prekvapili sme rebelov rýchlosťou nášho zásahu. Ako však zareagujú Chetiti, skutoční autori tejto rebélie? Reorganizovali sme, samozrejme, posádky našich opevnení v Kanaáne a nechali sme svoje oddiely v provincii Amurru, najviac vystavené brutálnej nepriateľskej odvete. Je však potrebné koordinovať naše obranné sily v protektorátoch, aby nedošlo k novej vzbure. Zverujem túto úlohu Ašovi. Budúca bezpečnosť Egypta záleží vo veľkej časti od Ašu.

Aša sa uklonil a Ramzes mu ovinul okolo krku tri zlaté náhrdelníky. Mladý diplomat dosiahol štatút egyptského granda.

Všetkých generálov zjednotila spoločná nevraživosť. Nepatrilo sa zveriť takú náročnú úlohu neskúsenému hodnostárovi. Kráľ sa práve dopustil veľkého omylu. Mať tak málo dôvery k vojenskej hierarchii bolo neodpustiteľné.

Šenar stratil svojho spojenca na ministerstve zahraničných vecí, ale získal cenného spolupracovníka s rozsiahlymi právomocami. Tým, že Ramzes vymenoval svojho priateľa na také miesto, pripravoval si vlastnú skazu.

Sprisahanecký pohľad, ktorý si Šenar s Ašom vymenili, bol pre kráľovho staršieho brata najsilnejším zážitkom z celého ceremoniálu.

V spoločnosti svojho psa a leva, ktorí boli celí bez seba od radosti, že sú zasa spolu a môžu sa hrať, opustil Ramzes chrám a nastúpil do voza, aby dodržal daný sľub.

Homér omladol. Sedel pod svojím citrónovníkom a vykôstkovával datle, na ktoré čiernobiely kocúr Hektor, napchatý čerstvým mäsom, hľadel úplne ľahostajne.

- Veličenstvo, ľutujem, že som sa nemohol zúčastniť ceremoniálu. Moje staré nohy zleniveli a ja už nedokážem stáť celé hodiny. Som šťastný, že sa tešíte skvelému zdraviu.

- Ponúknete mi to pivo z datľovej šťavy, ktoré si sám varíte?

Vo večernej pohode si obidvaja muži pochutnávali na lahodnom nápoji.

- Vy mi poskytujete vzácne šťastie, Homér. S vami môžem na chvíľu veriť, že som človek ako každý iný, schopný vychutnať chvíľku pohody a pokoja a nemyslieť na zajtrajšok. Ako pokročila vaša Iliada?

- Je prešpikovaná, tak ako moja pamäť, zabíjaním, mŕtvolami, stratenými priateľstvami a božskými zásahmi. Majú ale ľudia iný osud, než svoje vlastné šialenstvo?

- Veľká vojna, z ktorej má obavy môj ľud, nevypukla. Egyptské protektoráty sa vrátili pod našu ochranu a ja dúfam, že medzi nami a Chetitmi vytvorím neprekročí teľnú hranicu.

- To je veľká múdrosť od mladého monarchu s takým zápalom! Nepredstavujete nejaké zázračné spojenie Priamovej opatrnosti a Achillovej chrabrosti?

- Som presvedčený, že Chetiti budú mojím víťazstvom hlboko dotknutí. Tento mier je len prestávkou v boji... Zajtra sa bude hrať o ďalší osud v Kadeši.

- Prečo je príjemný večer vždy zároveň aj predzvesťou zajtrajška? Bohovia sú krutí.

- Prijali by ste moje pozvanie a boli dnes večer hosťom na mojom bankete?

- Pod podmienkou, že sa skoro vrátim. V mojom veku je spánok najdôležitejší.

- Snívali ste niekedy o tom, že by už neboli vojny?

- Pri písaní Iliady je mojím cieľom vyobraziť ju v takých strašných farbách, aby sa ľudia vzdali túžby ničiť. Ale počúvnu generáli hlas básnika?

23. kapitola

Tujine veľké mandľové oči, prísne a prenikavé, pri pohľade na Ramzesa zvlhli. Dlho ho pozorovala, vznešená a pôvabná v dokonale ušitých ľanových šatách stiahnutých opaskom, ktorého konce jej padali až k členkom.

- Skutočne nemáš žiadne zranenie?

- Myslíš si, že by som ho mohol pred tebou ukrývať? Vyzeráš nádherne.

- Vrásky na mojom čele a krku sa prehĺbili. Ani najlepšie kozmetičky neurobia zázrak.

- Máš v sebe mladosť.

- Setchiho silu, snáď to... Mladosť je už cudzou krajinou, kde bývaš len ty. Ale prečo prepadať nostalgii na slávnostnom večere? Počas banketu budem na svojom mieste, nemusíš si robiť starosti.

Kráľ zovrel matku v náručí.

- Si dušou Egypta.

- Nie, Ramzes, ja som len jeho pamäť, odraz minulosti, ktorej sa nesmieš spreneveriť. Dušou Egypta je manželský zväzok, ktorý si uzavrel s Nefertari. Nastolil si trvalý mier?

- Mier áno, ale nie trvalý. Obnovil som našu autoritu v protektorátoch vrátane Amurru, ale obávam sa prudkej reakcie zo strany Chetitov.

- Však si mal v úmysle zaútočiť na Kadeš?

- Aša ma od toho odradil.

- Dobre urobil. Aj tvoj otec sa tej vojny vzdal, pretože vedel, že naše straty by boli obrovské.

- Nezmenili sa časy? Kadeš ostáva hrozbou, ktorú nedokážeme dlho znášať.

- Naši hostia nás čakajú.

Nádherný banket, ktorému predsedali Ramzes, Nefertari a Tuja, nenarušil žiadny falošný tón. Rome neustále pobiehal z jedálne do kuchyne a naopak, dohliadal na každý chod, ochutnával každú omáčku, odpil si z každého vína.

Aša, Setau a Lotos zaujali čestné miesta. Vynikajúce konverzačné schopnosti mladého diplomata zaujali dvoch hašterivých generálov, Lotos sa zabávala počúvaním nespočetných prejavov velebiacich jej krásu a Setau sa sústredil na svoj alabastrový tanier, na ktorý mu neprestajne kládli chutné jedlá.

Aristokracia a vojenská kasta spolu strávili zábavný večer, tak veľmi vzdialený od strachu o budúcnosť.

Konečne sa Ramzes s Nefertari ocitli sami vo svojej priestornej palácovej komnate, prevoňanej najmenej desiatimi kyticami kvetov. Prevládala vôňa jasmínu a šachora.

- Znamená azda panovanie to, že si musím ukradnúť niekoľko hodín, aby som mohol byť so ženou, ktorú milujem?

- Tvoja cesta trvala dlho, tak dlho...

Ležali vedľa seba na širokej posteli, držali sa za ruky a vychutnávali šťastie, že sú zase spolu.

- To je zvláštne, - ozvala sa Nefertari, - tvoja neprítomnosť ma mučila, ale vo vnútri som stále myslela na teba. Každý deň ráno, keď som išla do chrámu slúžiť ranný obrad, tvoj obraz vystúpil zo stien a viedol moje pohyby.

- Tvoja tvár ma neopúšťala ani v najhorších chvíľach. Cítil som ťa všade okolo seba, ako by si bola Eset mávajúca krídlami, keď vracia život svojmu Usirovi.

- Boli sme spojení čarom, ktoré nemôže nič zlomiť.

- Komu by sa to mohlo podariť?

- Občas sa mi zdalo, že som cítila nejaký chladný tieň... Približuje sa, vzďaľuje sa, znovu sa približuje, mizne.

- Ak existuje, zničím ho. Ale v tvojom pohľade vidím len svetlo, nežné a zároveň prudké.

Ramzes sa nadvihol a pozoroval Nefertarino dokonalé telo. Rozpustil jej vlasy, sňal ramienka, pomaly ju celú obnažoval, tak pomaly, až sa začala chvieť.

- Nie je ti zima?

- Si odo mňa príliš ďaleko.

Ľahol si na ňu, ich túžba splynula a telá sa spojili.

O šiestej hodine ráno, po tom, ako sa osprchoval a vyčistil si ústa nátronom, dal si Ameni poslať do pracovne raňajky, pozostávajúce z jačmennej kaše, jogurtu, tvarohu a fíg. Ramzesov osobný sekretár jedol rýchlo, s očami upretými na papyrus.

Prekvapil ho zvuk krokov. Niekto kráčal v kožených sandáloch po dlaždiciach. Že by niekto z jeho podriadených? Tak zavčasu? Ameni si osušil ústa obrúskom.

- Ramzes!

- Čo znamenala tvoja neprítomnosť na bankete?

- Len sa pozri: som priam zavalený! Človek by prisahal, že sa tie spisy množia medzi sebou. A napokon, nemám rád také spoločenské udalosti, veď vieš. Chcel som ťa dnes ráno požiadať o audienciu, aby som ti predložil výslednú správu o tvojom zastupovaní.

- Som presvedčený, že tvoje výsledky sú skvelé.

Ameniho vážnu tvár oživil náznak úsmevu. Ramzesova dôvera bola jeho najcennejším majetkom.

- Ale prezraď... prečo tá ranná návšteva?

- Kvôli Serramannovi.

- To bola prvá záležitosť, ktorú som chcel s tebou prerokovať.

- Chýbal nám počas výpravy. Ty si ho obvinil zo zrady, však?

- Moje dôkazy boli presvedčivé, ale...

- Ale?

- Obnovil som vyšetrovanie.

- Prečo?

- Mal som pocit, že mnou niekto manipuluje. A tie slávne dôkazy proti Serramannovi mi pripadali čím ďalej, tým menej vierohodné. Jeho žalobkyňa, ľahká ženská menom Nenofar, bola zavraždená. A čo sa týka toho dokumentu, ktorý ho usvedčuje zo spolupráce s Chetitmi, nemôžem sa dočkať, až ho predložím Ašovmu bystrému oku.

- Prebudíme ho, chceš?

Pochybnosti, ktoré ohľadom Ameniho vyslovil Aša sa rozplynuli. Toto šťastie si kráľ nechal pre seba.

Aša zveril svoju nočnú spoločníčku do rúk maséra a holiča a k plnému vedomiu ho priviedlo čerstvé mlieko s medom.

- Keby predo mnou nestálo Veličenstvo osobne, - priznal sa diplomat, - nemal by som silu otvoriť oči.

- Otvor si aj svoje uši, - poradil mu Ramzes.

- Kráľ a jeho sekretár nikdy nespia?

- Osud nevinne uväzneného človeka stojí za viac než len včasné prebudenie, - zdôraznil Ameni.

- O kom to hovoríš?

- O Serramannovi.

- Ale... Nebol si to azda ty, kto...

- Pozri sa na tieto drevené tabuľky.

- Aša si pretrel viečka a prečítal odkazy, ktoré napísal Serramanna svojmu chetitskému komplicovi a v ktorých sľuboval, že v prípade konfliktu nepovedie proti nepriateľovi svoje elitné oddiely.

- To má byť vtip?

- Prečo myslíš?

- Pretože všetky vysokopostavené osoby pri chetitskom dvore sú krajne podozrievavé. Nesmierny dôraz kladú na formálnu stránku, vrátane tajnej pošty. Aby listy, ako je tento, došli do Chattušaša, používa sa špeciálny spôsob zápisu, ktorý Serramanna nepozná.

- Znamená to teda, že niekto napodobnil Serramannovo písmo!

- Mohol to urobiť veľmi ľahko: jeho písmo je dosť neobratné. Som si istý, že tieto odkazy neboli nikdy odoslané.

Teraz si prezeral tabuľky Ramzes.

- Nebije vám do očí jedna vec?

Aša s Amenim porozmýšľali.

- Bývalí žiaci Kapii, mennoferskej univerzity, by mali mať bystrejšieho ducha.

- Na mňa je príliš skoro, - ospravedlňoval sa Aša. - Je zrejmé, že autorom textu mohol byť jedine Sýrčan. Dobre ovláda náš jazyk, ale dva obraty, ktoré v texte použil, sú charakteristické pre jeho rodnú reč.

- Sýrčan, - opakoval zamyslene Ameni. - Som presvedčený, že je to ten istý človek, ktorý podplatil Nenofar, Serramannovu milenku, aby proti nemu falošne svedčila! Zo strachu, aby neprehovorila, považoval za nevyhnutné navždy ju umlčať.

- Zavraždiť ženu! - vykríkol Aša. - To je odporné!

- V Egypte sú tisícky Sýrčanov, - pripomenul Ramzes.

- Dúfajme, že sa dopustil nejakej chyby, obyčajnej chybičky, - zamiešal sa Ameni. - Vediem administratívne pátranie a dúfam, že objavím jasnú stopu.

- Tá osoba nie je možno iba vrahom, - uvažoval nahlas Ramzes.

- Čo tým chceš naznačiť? - opýtal sa Ameni.

- Sýrčan spojený s Chetitmi... Nevznikla na našom území špionážna sieť?

- Nič nedokazuje priame spojenie medzi mužom, ktorý sa pokúsil nechať obviniť Serramannu, a naším najväčším nepriateľom.

Ameni zaťal Ašovi do živého.

- Túto námietku si vyslovil len preto, že si popudený. Ty, hlava našej spravodajskej služby, si práve objavil pravdu, ktorá sa ti veľmi nepáči!

- Dnešný deň sa zle začína, - vyhlásil diplomat, - a všetky nasledujúce budú zrejme veľmi pohnuté.

- Nájdite čo najrýchlejšie toho Sýrčana, - prikázal Ramzes.

V cele Serramanna trénoval po svojom: neprestajne kričal, že je nevinný, a snažil sa päsťami rozbiť steny. V deň procesu rozbije svojim žalobcom hlavu, nech je to ktokoľvek. Kvôli zúrivosti bývalého piráta strácali väzenskí dozorcovia hlavu aj odvahu a potravu mu podávali len pomedzi tyče drevenej mreže.

Keď jeho celu konečne otvorili, mal Serramanna chuť vrhnúť sa na prvého človeka, ktorý sa odvážil prísť mu do cesty.

- Veličenstvo!

- Ten nepríjemný pobyt ťa príliš nepoznamenal, Serramanna.

- Ja som vás nezradil, Veličenstvo!

- Stal si sa obeťou omylu a ja som ťa prišiel vyslobodiť.

- Naozaj vyjdem z tejto klietky von?

- Pochybuješ vari o slove kráľa?

- Máte ešte... ku mne dôveru?

- Si veliteľom mojej osobnej stráže.

- Tak vám poviem všetko, Veličenstvo. Všetko, čo som zistil o tých, ktorých podozrievam, celú pravdu, kvôli ktorej ma chceli umlčať.

24. kapitola

Za Ramzesovej, Ameniho a Ašovej asistencie sa Serramanna priam nadžgával. Pohodlne sedel v palácovej jedálni a skonzumoval už holubiu paštétu, pečené hovädzie rebierko, bôby na husacej masti, uhorkový šalát so smotanou, melón a kozí syr. Jeho chuť do jedla bola taká obrovská, že mu skoro nezvýšil čas ani na pár hitov aromatického červeného vína, neriedeného vodou.

Keď sa konečne nasýtil, zazrel na Ameniho.

- Prečo si ma zatvoril, pisár?

- Prijmi moje ospravedlnenie. Nielen, že som bol preťažený, ale ešte som sa dal uniesť, keď sa armáda vydávala na vojenskú výpravu. Mojím jediným úmyslom bolo ochrániť kráľa.

- Výhovorky... Posaď sa do väzenia na moje miesto a uvidíš! Kde je Nenofar?

- Mŕtva, - odpovedal Ameni. - Zavraždili ju.

- Nemôžem ju ľutovať. Kto ju naviedol a pokúšal sa ma zbaviť?

- To zatiaľ nevieme, ale zistíme to.

- Ja to však viem!

Sardínčan vyprázdnil ďalší pohár vína a utrel si fúzy.

- Vrav, - vyzval ho kráľ.

Serramanna nasadil kazateľský tón.

- Veličenstvo, ja som vás varoval. Keď ma Ameni zadržal, práve som sa vám chystal predniesť niekoľko odhalení, ktoré sa vám pravdepodobne nebudú veľmi páčiť.

- Počúvam ťa, Serramanna.

- Človek, ktorý sa ma chcel zbaviť, Veličenstvo, je Rome, správca, ktorého ste si vybrali. Keď strčili do vašej kajuty na lodi toho škorpióna, podozrieval som Setaua, ale mýlil som sa. Keď ma váš kamarát liečil, naučil som sa chápať ho. Je to človek priamy, neschopný klamať, podvádzať a ubližovať. Rome je naopak

vierolomný. Kto iný zastával výhodnejšie miesto, z ktorého by mohol ukradnúť Nefertarin šál? A opäť to bol on alebo nejaký z jeho pomocníkov, ktorý ukradol kaďu so sušenými rybami.

- Prečo by to robil?

- To neviem.

- Ameni sa nazdáva, že zo strany Romeho sa nemáme čoho báť.

- Ameni nie je neomylný, - zareagoval okamžite Sardínčan. - V mojom prípade sa mýlil... A čo sa týka Romeho, je to tak isto.

- Vypočujem si ho sám, - povedal Ramzes. - Ešte stále sa zastávaš Romeho, Ameni?

Faraónov osobný sekretár záporne pokrútil hlavou.

- Ďalšie odhalenia, Serramanna?

- Áno, Veličenstvo.

- Čoho sa týkajú?

- Vášho priateľa Mojžiša. Pokiaľ ide o mňa, moje presvedčenie je nezvratné. Vzhľadom na to, že mám za úlohu ochraňovať vás, musím byť úprimný.

Ramzesov ostrý pohľad by zastrašil nejedného človeka. Serramanna sa posilnil ďalším dúškom silného vína a uľahčil svojmu svedomiu.

- Podľa mňa je Mojžiš zradca a sprisahanec. Jeho cieľom je postaviť sa na čelo hebrejského ľudu a založiť v Delte nezávislé kniežatstvo. Možno k vám pociťuje priateľstvo, ale nakoniec, ak je ešte nažive, sa stane vaším nezmieriteľným nepriateľom.

Ameni so strachom očakával prudkú kráľovu reakciu. Ramzes však zostal čudne pokojný.

- Je to len predpoklad, alebo výsledok vyšetrovania?

- Vyšetrovania takého rozsiahleho, ako to len bolo možné. Okrem toho som sa dozvedel, že sa Mojžiš trikrát stretol s nejakým cudzincom, ktorý sa vydával za architekta. Ten človek ho prišiel povzbudiť, ba dokonca mu pomôcť. Váš hebrejský priateľ bol v samom srdci sprisahania proti Egyptu.

- Zistil si, kto je ten falošný architekt?

- Ameni mi nedal čas.

- Zabudnime na to nedorozumenie, aj keď si pre to trpel. Teraz musíme spojiť svoje sily.

Po dlhom okúňaní sa Ameni a Serramanna zamračene objali. Pisár si myslel, že mu Sardínčanovo objatie vyrazí dych.

- Horšia hypotéza už ani nemôže existovať, - vyhlásil kráľ. - Mojžiš je tvrdohlavý, a ak máš pravdu ty, Serramanna, pôjde až do samotného konca. Ale kto dnes pozná jeho ideál? A pozná ho vôbec on sám? Skôr, než by bol obvinený z velezrady, museli by sme ho vypočuť, a aby mohol byť vypočutý, museli by sme ho nájsť.

- A ten falošný architekt? - zamiešal sa s prebudeným záujmom Ameni, - nie je to ten najdôležitejší manipulátor?

- Kým si utvoríme konečný názor, - premýšľal Ameni, - musíme osvetliť mnoho tmavých miest.

Ramzes položil Sardínčanovi ruku na plece.

- Tvoja priamosť je vzácna, Serramanna. Nestrať ju.

Nasledujúci týždeň po Ramzesovom triumfálnom návrate mal Šenar ako minister zahraničných vecí pre svojho brata len dobré správy. Chetiti nevyjadrili žiadny oficiálny protest a k posledným udalostiam sa nevyslovili. Ukážka sily egyptskej armády a rýchlosť intervencie ich zrejme presvedčili, aby dodržiavali pakt o neútočení, uzavretý z vôle Setchiho.

Predtým, ako Aša odišiel na inšpekčnú cestu po protektorátoch, usporiadal Šenar banket, na ktorý bol mladý diplomat pozvaný ako čestný hosť. Sedel po pravici pána domu a so záujmom sledoval tanec troch dievčat, ktoré okrem farebnej pásky, nijako nezakrývajúcej ich uhľovo čierne pohlavie, nemali na sebe nič oblečené. Pôvabne sa vlnili v rytme melódie, striedavo rýchlej a hneď zasa uspávajúcej. Ženský orchester, ktorý hral, bol zložený z jednej harfistky, troch flautistiek a jednej hobojistky.

- S ktorou by ste si želali stráviť noc, drahý Aša?

- Asi vás prekvapím, Šenar, ale mám za sebou vyčerpávajúci týždeň s jednou nenásytnou vdovou a netúžim po ničom inom, len aby som sa pred cestou do Kanaánu a Amurru aspoň dvanásť hodín vyspal.

- Vďaka hudbe a vrave hostí sa môžeme pokojne porozprávať.

- Už nepracujem na ministerstve, ale moja nová úloha sa vám bude určite páčiť.

- Nemohlo nás postretnúť nič lepšie, vás, ani mňa.

- Ale áno, Šenar. Ramzesa mohli zabiť, zraniť, alebo pripraviť o česť.

- Nepredpokladal som, že k svojej vrodenej sile pridá taktickú obratnosť. Po úvahe je však jeho víťazstvo len relatívne. On vlastne neurobil nič iné, len znovu dobyl protektoráty. Mlčanie Chetitov ma však udivuje.

- Analyzujú situáciu. Akonáhle pominie prvé prekvapenie, udrú.

- Aša, aký postup zvolíte?

- Ramzes mi dal do ruky silnú zbraň tým, že mi udelil v protektorátoch plnú moc. Pod zámienkou reorganizácie nášho obranného systému ho nenápadnými drobnými zásahmi rozložím.

- Nebojíte sa odhalenia?

- Už sa mi Ramzesa podarilo presvedčiť, aby ponechal kniežatá z Kanaánu a Amurru na čele ich provincií. Sú to skorumpovaní muži krivého charakteru, ktorí sa zapredajú prvému, kto im ponúkne viac. Bude jednoduché zlákať ich na stranu Chetitov. A tá vychýrená ochranná zóna, o ktorej Ramzes toľko sníva, ostane len ilúziou.

- Dávajte si pozor, Aša. V hre je príliš veľa.

- Bez určitého rizika tú partiu vyhrať nemôžeme. Najťažšie bude zistiť, čo majú Chetiti v úmysle. Našťastie sa v tej oblasti trochu vyznám.

Obrovská ríša, siahajúca od Núbie až k Anatólii, ríša, ktorej pánom bude on... Šenar sa neodvažoval veriť tomu, ale jeho sen sa už pomaly stával skutočnosťou. Ramzes si zle vybral svojich priateľov: Mojžiš - vrah a burič, Aša - zradca, Setau - bezvýznamný samorast. Ostáva Ameni, neprístupný a nepodplatiteľný, ale bez ctižiadosti.

- Bude nutné zatiahnuť Ramzesa do nezmyselnej vojny, - pokračoval Aša. - Potom bude vyzerať ako hrobár svojej krajiny a vy ako jej spasiteľ. To je hlavná línia, ktorú musíme stále sledovať.

- Poveril vás Ramzes ešte inou úlohou?

- Áno, nájsť Mojžiša. Kráľ si ctí priateľstvo. Aj keby bol ten jeho Sardínčan presvedčený, že sa Mojžiš dopustil velezrady, Ramzes ho neodsúdi, kým ho sám nevypočuje.

- Žiadna sľubná stopa?

- Žiadna. Buď ten Hebrej zomrel od smädu v púšti, alebo sa ukrýva medzi nespočetnými kmeňmi brázdiacimi Sinaj a Negev. Ak sa uchýlil do Kanaánu alebo Amurru, dozviem sa to.

- Ak sa postavil na čelo nejakého vzbúreného kmeňa, mohol by nám byť užitočný.

- Je tu však jeden háčik, - prezradil Aša. - Podľa Serramannu mal Mojžiš nejaké záhadné kontakty s neznámym cudzincom.

- Tu, v Pi-Ramzese?

- Presne tak.

- Vie sa, o koho ide?

- Nie, len to, že sa vydával za architekta.

Šenar predstieral ľahostajnosť.

Takže Ofir už nebol úplne neznámy. Mág bol samozrejme doteraz len tieňom, ale už by ho mohol ohroziť. Medzi ním a Šenarom nemalo vzniknúť žiadne spojenie. Vykonávanie čiernej mágie proti faraónovi sa trestá smrťou.

- Ramzes žiada, aby totožnosť tej osoby bola odhalená, - povedal Aša.

- Pravdepodobne nejaký Hebrej mimo zákon... To možno on odviedol Mojžiša do exilu. Stavím sa, že už neuvidíme ani jedného z nich.

- Možno... V úsilí o objasnenie tejto záležitosti sa spoľahneme na Ameniho, hlavne po jeho hrubom omyle.

- Myslíte si, že mu Serramanna odpustí?

- Ten Sardínčan mi pripadá dosť pomstychtivý.

- Nepadol do nejakej pasce? - vypytoval sa Šenar.

- Jeden Sýrčan si kúpil spojenectvo prostitútky a tá Sardínčana obvinila z vlastizrady. Potom ju ten Sýrčan uškrtil, aby nemohla prehovoriť. Ten istý cudzinec napodobnil Serramannovo písmo, aby všetci uverili, že je špiónom v službách Chetitov. Podvodu nechýbala istá obratnosť, ale bol príliš povrchný.

Šenar sa snažil zostať pokojným.

- Čo znamená...

- Že na našom území pôsobia členovia nejakej špionážnej siete.

Sýrsky obchodník Raia, Šenarov hlavný spojenec, bol ohrozený. A Aša, jeho ďalší dôležitý spojenec, sa ho snaží odhaliť a zadržať!

- Prajete si, aby moje ministerstvo po tom Sýrčanovi pátralo?

- Ujmem sa toho sám s Amenim. Bude lepšie konať diskrétne, aby sme nevyplašili zver.

Šenar si doprial veľký glg bieleho vína z Delty. Aša nikdy nezistí, akú obrovskú službu mu práve urobil.

- Jeden hodnostár bude mať vážne problémy, - dodal ešte pobavene Aša.

- Kto?

- Ten tučný Rome, tyranský správca paláca. Serramanna ho postavil pod stály dohľad, pretože je presvedčený, že patrí do väzenia.

Šenara bolel chrbát ako vyčerpaného bojovníka, ale podarilo sa mu tváriť sa uvoľnene.

Bude musieť konať rýchlo, veľmi rýchlo, aby rozohnal búrku, ktorej hrmenie mu už znelo v ušiach.

25. kapitola

Blížil sa koniec obdobia záplav. Roľníci opravili svoje pluhy, do ktorých už čoskoro zapriahnu voly, aby obrobili veľmi jemnú naplaveninu a pred nástupom rozsievačov vyhĺbili plytké brázdy. Pretože záplavy boli toho roku skvelé, ani príliš vysoké, ani príliš nízke, mali dostatok vody pre všetky plodiny. Bohovia boli Ramzesovi naklonení: aj tohto roku budú sýpky plné a ľud Egypta sa naje do sýtosti.

Správca paláca Rome si nevšímal mierny koniec októbra, občas osviežený prudkými nárazmi vetra. Robil si starosti a priberal. Pretože jeho ťažkosti narastali, tučnota mu občas uberala z dychu a prinútila ho, aby sa na niekoľko minút posadil, než sa znovu pustí do svojej vyčerpávajúcej práce.

Serramanna ho všade sledoval a nedoprial mu ani chvíľku oddychu. Ak to nebol Sardínčan osobne, bol to niekto z jeho podriadených a rozložitá postava prenasledovateľa neunikla Romeho pozornosti ani v paláci, ani na trhoviskách, kde správca nakupoval pre kráľovské kuchyne. Nápad pripraviť nový recept a zmiešať lotosové korene, horký vlčí bôb prevarený v niekoľkých vodách, dlhé úzke tekvičky, cícer, sladký cesnak, mandle a kúsky opečeného ostrieža by Romeho kedysi potešil, ale ani táto vábivá perspektíva nedokázala, aby zabudol na sledovanie, ktorému bol vystavený.

Od svojej rehabilitácie si ten príšerný Serramanna myslel, že si môže dovoliť všetko. Rome však nemohol protestovať.

Ako možno žiť v mieri so sebou samým, ak je srdce zatvorené a svedomie čierne?

Serramanna bol obrnený trpezlivosťou piráta. Čakal, kým jeho obeť, ten tučný správca so spuchnutou tvárou a čiernou dušou, urobí nejakú chybu. Inštinkt ho neklamal: už niekoľko mesiacov Romeho podozrieval zo slabosti, ktorá vedie k najväčšej zrade. Aj keď

správca získal dôležité postavenie, trpel smrteľnou chorobou: chamtivosťou. Neuspokojil sa s miestom, ktoré mal, ale ešte chcel k svojej právomoci pripojiť aj bohatstvo.

Vďaka neprestajnému dohľadu podrobil Serramanna Romeho nervy ťažkej skúške. Nakoniec sa dopustí chyby a možno aj prizná svoje zločiny.

Ako Serramanna predpokladal, správca sa neodvážil sťažovať sa. Keby bol nevinný, bez váhania by prehovoril s kráľom. V každodennom hlásení Ramzesovi nezabudol Sardínčan túto významnú skutočnosť zdôrazniť.

O niekoľko dní požiada Serramanna svojich mužov, aby pokračovali v sledovaní, ale snažili sa byť neviditeľní. Keď sa Rome bude konečne cítiť oslobodený od svojho jarma, možno pôjde hneď za svojím komplicom, človekom, ktorý mu za jeho krádeže zaplatil.

Neskoro po západe slnka zašiel Sardínčan do Ameniho pracovne.

Sekretár ukladal papyrusy z celého dňa do veľkej skrine zo sykomory.

- Niečo nové, Serramanna?

- Zatiaľ nič. Rome je húževnatejší, než som predpokladal.

- Ešte sa na mňa hneváš?

- Nuž... Nie je ľahké zabudnúť na to, čo som kvôli tebe vytrpel.

- Bolo by zbytočné opakovať ospravedlnenia. Mám pre teba lepší návrh. Chceš so mnou ísť do katastrálneho oddelenia?

- Zapojíš ma do svojho vyšetrovania?

- Máš pravdu.

- Nech teda zvyšok mojej zlosti zmizne ako mizerná nálada! Idem s tebou.

Úzkostlivým starostlivým úradníkom v pozemkovej evidencii trvalo niekoľko mesiacov, kým dosiahli rovnakú výkonnosť ako ich mennoferskí kolegovia. Zvyknúť si na nové hlavné mesto, inventarizovať pozemky a domy, označiť majiteľov a nájomcov vy-

žadovalo početné overenia. Preto vybavenie Ameniho žiadosti, hoci označenej za urgentnú, trvalo dlho.

Serramannovi sa zdalo, že riaditeľ katastrálneho úradu, plešatý a chudý šesťdesiatnik, vyzerá ešte pochmúrnejší než Ameni. Jeho poblednutá pleť dokazovala, že nikdy nebýva na slnku ani na čerstvom vzduchu. Úradník prijal návštevníkov s chladnou zdvorilosťou a viedol ich bludiskom drevených doštičiek, naukladaných na sebe a papyrusov, založených v priehradkách.

- Ďakujem vám, že ste nás prijali tak neskoro, - povedal Ameni.

- Predpokladal som, že uvítate maximum diskrétnosti.

- Rozhodne máte pravdu.

- Nebudem vám tajiť, že vaša žiadosť nám dala veľa práce, ale nakoniec sa nám predsa len podarilo nájsť majiteľa dotyčného domu.

- Kto je to?

- Jeden obchodník z Mennoferu menom Renuf.

- Poznáte jeho stále bydlisko v Pi-Ramzese?

- Býva v jednej vile v južnej časti starého mesta.

Chodci sa rýchlo vyhýbali vozu ťahaného dvoma koňmi, ktoré viedol Serramanna. Roztrasený Ameni radšej zatváral oči. Vozidlo zamierilo bez spomalenia na nedávno postavený most a prešlo na druhú stranu kanála oddeľujúceho nové mestské štvrti od starého Avarisu. Kolesá hrkotali, korba sa natriasala, ale voz sa neprevrátil.

V starej časti spolu susedili krásne vily, obklopené upravenými záhradami, a skromné dvojposchodové domčeky. V čerstvý jesenný večer začínali zimomraví obyvatelia vo svojich domovoch kúriť nasekaným drevom alebo sušeným kalom.

- Tu je to, - ukázal Serramanna.

Ameni zvieral jeden z remeňov na voze tak pevne, že sa ani nedokázal hneď pustiť.

- Niečo nie je v poriadku?

- Ale áno, áno...

- Tak poďme. Ak je vtáčik v hniezde, bude celá záležitosť skoro vybavená.

Amenimu sa podarilo vyslobodiť. Nasledoval Sardínčana s ešte roztrasenými nohami.

Renufov vrátnik sedel pred bránou v hradbovom múre z nepálených tehál, ozdobenom popínavými rastlinami. Jedol chlieb so syrom.

- Chceme vidieť obchodníka Renufa, - povedal Serramanna.

- Je preč.

- Kde ho nájdeme?

- Odcestoval do stredného Egypta.

- Kedy sa vráti?

- Nemám potuchy.

- Vie to niekto?

- No... nemyslím.

- Upozorni nás hneď, ako sa vráti.

- Prečo by som to robil?

Serramanna hodil na vrátnika zlý pohľad, chytil ho pod pazuchou a zdvihol ho hore.

- Pretože tak prikazuje faraón. Ak sa omeškáš o jednu hodinu, tak mi to vysvetlíš.

Šenar trpel nespavosťou a pálením v žalúdku. Pretože Raia nebol v Pi-Ramzese, musí sa čo najrýchlejšie dostať do Mennoferu, varovať sýrskeho obchodníka pred nebezpečenstvom, ktoré naňho číha, a zároveň si prehovoriť s Ofirom. Minister zahraničných vecí však musel odôvodniť svoju cestu do bývalého hlavného mesta. Našťastie si mal upresniť niekoľko administratívnych pokynov s mennoferskými vysokými úradníkmi. Šenar teda podnikol na palube lode, príliš pomalej na jeho vkus, oficiálnu služobnú cestu.

Buď má Ofir nejaké riešenie, ako odstrániť Romeho, alebo bude Šenar nútený zbaviť sa čarodejníka, aj keď jeho pokus o začarovanie Ramzesa ešte nebol ukončený.

Šenar neľutoval, že medzi svojimi spojencami vystaval nepriepustné steny. To, čo sa práve stalo, mu dokázalo nevyhnutnosť takého opatrenia. Jemnému a nebezpečnému Ašovi by sa nepozdávali Šenarove styky s prochetitskou špionážnou sieťou, ktorú mladý diplomat nekontroloval. Pokrivený a krutý Raia, ktorý bol presvedčený, že Ramzesovho staršieho brata ovláda, by nezniesol skutočnosť, že Šenar hrá príliš samostatnú hru. Čo sa týkalo Ofira, bolo by lepšie, keby sa uzavrel vo svojej pochybnej moci a nevyhnutnom šialenstve.

Aša, Raia, Ofir... Tri šelmy, ktoré Šenar ovládal, aby si zaistil priaznivú budúcnosť. Musí však odvrátiť nebezpečenstvo, ktoré mu hrozilo v dôsledku ich neopatrných činov.

Počas prvého dňa svojho pobytu v Mennoferi prijal Šenar vysokých úradníkov a vo svojej vile usporiadal jeden zo svojich preslávených večierkov. Pri tej príležitosti prikázal správcovi, aby zavolal obchodníka Raiu. Sýrčan mu ponúkne vzácne vázy, ktoré budú ozdobou jeho banketovej sály.

Keď bola zima príliš citeľná, opustili hostia záhradu a utiahli sa do vily.

- Prišiel obchodník, - oznámil správca Šenarovi.

Keby Ramzesov starší brat veril na bohov, poďakoval by sa im. S falošnou ľahostajnosťou sa vydal ku vchodu vily.

Muž, ktorý ho pozdravil, nebol Raia.

- Kto si?

- Vedúci jeho obchodu v Mennoferi.

- Ach... som zvyknutý hovoriť priamo s tvojím šéfom.

- Odcestoval do Vesetu a Elefantíny, aby dojednal náklad prvotriednych potravín. Avšak aj v jeho neprítomnosti vám môžem ponúknuť niekoľko krásnych váz.

- Ukáž mi ich.

Šenar si prezrel vázy.

- Nie je to nič zvláštne... Ale aj napriek tomu si dve kúpim.

- Cena je veľmi rozumná, pane.

Šenar sa pre formu jednal a nakoniec dal vázy zaplatiť svojmu správcovi.

Aj napriek všetkým úsmevom a prázdnym rečiam sa Šenar necítil dobre, avšak nedal to najavo. Nikomu nenapadlo, že minister zahraničných vecí, očarujúci a výrečný ako obyčajne, je zmietaný úzkosťou.

- Dobre vyzeráš, - povedal svojej sestre Dolente.

Vysoká brunetka rada počúvala prázdne dvorenie mladých šľachticov.

- Tvoja recepcia je nádherná, Šenar.

Ponúkol jej rameno a odviedol ju k stĺporadiu, ktoré lemovalo banketovú sálu.

- Zajtra ráno navštívim Ofira. Dôležité je, aby nevychádzal von, pretože mu hrozí nebezpečenstvo.

26. kapitola

Dvere vily otvorila sama Dolente.

Šenar sa rozhliadol. Nikto ho nesledoval.

- Poď ďalej, Šenar.

- Je pokoj?

- Áno, neboj sa. Ofirove pokusy pokračujú, ubezpečovala ho vysoká brunetka. Lita sa statočne drží, ale jej zdravie je krehké a proces sa, bohužiaľ, nemôže urýchliť. Prečo si taký ustarostený?

- Už sa prebudil mág?

- Privediem ho.

- Nepodliehaj mu toľko, sestrička.

- Je to skvelý muž, ktorý nastolí kráľovstvo pravého boha. Je presvedčený, že si nástrojom osudu.

- Priveď mi ho, ponáhľam sa.

Líbyjský mág v dlhom čiernom plášti sa poklonil pred Šenarom.

- Ešte dnes sa musíte presťahovať, Ofir.

- Čo sa deje, pane?

- Videli vás v Pi-Ramzese hovoriť s Mojžišom.

- Opísali ma presne?

- Pravdepodobne nie, ale vyšetrovatelia vedia, že ste sa vydávali za architekta a že ste cudzinec.

- To je naozaj málo, pane. Ak je to nevyhnutné, mám dar nepozorovane sa pohybovať.

- Boli ste neopatrný.

- Bolo nevyhnutné spojiť sa s Mojžišom. Zajtra si budeme možno k tomu blahoželať.

- Ramzes sa vrátil z výpravy do našich protektorátov úplne zdravý, chce nájsť Mojžiša a teraz vie aj o vašej existencii. Ak vás

budú svedkovia identifikovať, budete zadržaný a budú vás vypočúvať.

Ofirov úsmev zmrazil Šenarovi krv v tele.

- Myslíte si, že niekto zatkne muža ako som ja?

- Obávam sa, že ste sa dopustili osudnej chyby.

- Akej?

- Dôverovali ste Romemu.

- Prečo si myslíte, že som mu dôveroval?

- Na váš príkaz ukradol Nefertarin šál a kaďu s rybami z heliopolského Domu života. Potrebovali ste tie veci na svoje čary.

- Pozoruhodná úvaha, pane, ale má jednu nepresnosť: Rome ukradol len šál a jeden z jeho priateľov, mennoferský dodávateľ, dostal za úlohu tú kaďu.

- Dodávateľ: a čo keď prehovorí?

- Ten nešťastník zomrel na srdcovú slabosť.

- Smrť... bola prirodzená?

- Pane, každá smrť je nakoniec prirodzená, akonáhle prestane biť srdce.

- Zostáva ten tučný Rome... Serramanna je presvedčený o jeho vine a nedopraje mu ani chvíľku pokoja. Ak Rome prehovorí, prezradí vás. Čarodejníkovi, ktorý svojimi čarami ohrozuje kráľovskú osobu, sa udeľuje trest smrti.

Ofir sa neprestával usmievať.

- Poďme do môjho laboratória.

Priestorná miestnosť bola zaplnená papyrusmi, kusmi popísanej slonoviny, čašami obsahujúcimi farebné látky a povrázky. Žiadny neporiadok, len príjemná vôňa kadidla. Miesto sa podobalo skôr remeselníckej dielni alebo dobre udržiavanej pracovni pisára než brlohu čierneho mága.

Ofir natiahol ruky nad medeným zrkadlom, položeným na trojnožke. Potom naň nalial vodu a požiadal Šenara, aby pristúpil bližšie.

Tvár v zrkadle pomaly nadobúdala určitý tvar.

- Rome! - vykríkol Šenar.

- Ramzesov správca je dobrák, - komentoval Ofir, - ale slabý, chamtivý a ľahko ovplyvniteľný. Na jeho začarovanie nebol potrebný veľký čarodejník. Krádež, ktorú proti svojej vôli spáchal, ho rozožiera zvnútra ako kyselina.

- Ak ho bude Ramzes vypočúvať, Rome prehovorí.

- Nie, pane.

Ofirova pravá ruka opísala nad zrkadlom kruh. Voda začala vrieť a meď popraskala.

Šenar ohromene cúvol.

- Tento magický kúsok umlčí Romeho?

- Považujte tento problém za vyriešený. Sťahovanie mi nepripadá nevyhnutné. Nie je azda ten dom napísaný na vašu sestru?

- Áno, je.

- Každý ju tu vidí vchádzať a vychádzať. Lita a ja sme horliví služobníci a nemáme žiadnu chuť prechádzať sa po meste. Kým nezničíme magickú ochranu kráľovského páru, ani ona, ani ja nevyjdeme odtiaľto von.

- A Atonovi stúpenci?

- Vaša sestra nám slúži ako spojka. Na môj príkaz sa v očakávaní veľkej udalosti správajú s príkladnou diskrétnosťou.

Šenar odišiel upokojený len napoly. Tá banda nostalgických blúznivcov mu pripadala smiešna a znepokojovalo ho, že nemôže Romeho odstrániť vlastnými rukami. Nezostávalo mu nič iné, len dúfať, že sa mág nechválil zbytočne.

Bola nevyhnutná zvýšená opatrnosť.

Níl bol fantastickou riekou. Vďaka jeho silnému prúdu, ktorý unášal loď rýchlosťou viac než trinásť kilometrov za hodinu, prekonal Šenar vzdialenosť medzi Mennoferom a Pi-Ramzesom za menej než dva dni.

Kráľov starší brat zašiel na svoje ministerstvo, zvolal rýchlu poradu s hlavnými spolupracovníkmi, oboznámil sa s obsahom depeši z cudziny a správ zaslaných diplomatmi pracujúcimi v protektorátoch. Potom sa dal prepraviť na nosidlách do kráľovského paláca. Bolo zamračené, po oblohe plávali ťažké dažďové mraky.

Pi-Ramzes bol krásnym mestom, avšak chýbala mu patina Mennoferu a zvláštny pôvab, ktorý dodáva len história. Keď bude vládnuť Šenar, odoberie Pi-Ramzesu štatút hlavného mesta, a to hlavne preto, že mu Ramzes vtlačil príliš silno pečať svojej osobnosti. Rušný a veselý dav sa venoval každodenným povinnostiam, akoby bol mier večný a rozsiahla Chetitská ríša zmizla v bezodnej jame zabudnutia. Šenar sa nechal na chvíľu očariť tým obyčajným, prostým životom, ktorý sa riadil múdrosťou a striedaním ročných období. Nemal by aj on, rovnako ako väčšina egyptského ľudu, prijať Ramzesovu vládu?

Nie, on nie je služobník.

Mal schopnosti kráľa, na ktorého si spomenie história, nadanie monarchu s oveľa širším uhlom pohľadu než Ramzes a povahu „veľkého chetitského šéfa“. Z jeho myšlienky sa zrodí nový svet, v ktorom bude vládnuť on.

Faraón nenechal svojho brata čakať a ukončil rokovanie s Amenim, ktorému Strážca starostlivo oblízal tvár. Kráľov osobný sekretár a Šenar sa chladne pozdravili, žltý pes si ľahol na jediné miesto, kde do miestnosti prenikal slabý slnečný lúč.

- Šenar, mal si príjemnú cestu?

- Vynikajúcu. Musíš mi prepáčiť, ale ja mám Mennofer veľmi rád.

- Kto by ti to vyčítal? Je to výnimočné mesto, ktorému sa Pi-Ramzes nikdy nevyrovná. Keby chetitská hrozba nenadobudla také rozmery, nepotrebovali by sme stavať nové hlavné mesto.

- Mennoferská správa zostáva i naďalej vzorom profesionálnej svedomitosti.

- Rôzne pi-ramzesské odbory sú tiež výkonné. Nie je azda tvoje ministerstvo dôkazom?

- Nešetrím námahou, to mi ver. Nedošla žiadna znepokojujúca správa, oficiálna ani polooficiálna. Chetiti zostávajú nemí.

- Nejaká vysvetľujúca poznámka od našich diplomatov?

- Anatolčania boli pokorení tvojou intervenciou. Nemysleli si, že egyptská armáda bude taká rýchla a výbojná.

- Možno.

- Prečo by sme pochybovali? Keby boli Chetiti presvedčení o svojej nepremožiteľnosti, prinajmenšom by rozhodne protestovali.

- Oni, a rešpekt pred hranicou stanovenou Setchim!... Tomu neverím.

- Stáva sa z teba pesimista, Veličenstvo?

- Životným krédom Chetitov je územná rozpínavosť.

- Nie je však Egypt príliš veľkým sústom dokonca aj pre vyhladovaného nepriateľa?

- Keď túži vojenská kasta po stretnutí, nemôže ju odradiť ani múdrosť, ani rozumná úvaha.

- Chetiti cúvnu len pred silným protivníkom.

- Propaguješ intenzívne zbrojenie a zvýšenie početného stavu v armáde, Šenar?

- Je nejaké lepšie riešenie?

Slabý slnečný lúč zhasol, preto Strážca vyskočil kráľovi do lona.

- Nepovažovalo by sato za vyhlásenie vojny? - váhal Ramzes.

- Chetiti porozumejú jedine reči sily. To je tvoja myšlienka, ak sa nemýlim.

- Chcem zároveň upevniť náš obranný systém.

- Učiniť z našich protektorátov nárazníkovú oblasť, ja viem... Ťažká úloha pre tvojho priateľa Ašu, aj keď ctižiadostivosť mu rozhodne nechýba.

- Zdá sa ti to prehnané?

- Aša je mladý, práve si ho vyznamenal a urobil z neho jednu z popredných osobností v štáte. Taký rýchly postup by mu mohol stúpnuť do hlavy... Nikto nepopiera jeho obrovské schopnosti, ale nebolo by namieste byť trochu nedôverčivý?

- Generalita má pocit, že nebola dostatočne ocenená, to si uvedomujem. Ale Aša je tým pravým človekom na svojom mieste.

- Je tu jedna nie veľmi významná maličkosť, ale je mojou povinnosťou zmieniť sa o nej. Vieš, že personál paláca má sklony zomlieť všetko dohromady. Avšak je vhodné povšimnúť si určité dôverné oznámenia. Podľa môjho správcu, ktorého spája úzke priateľstvo s jednou z kráľovniných komorných, to dievča videlo Romeho, ako kradne Nefertarin šál.

- Dosvedčila by to?

- Rome jej naháňa strach. Bojí sa, že by s ňou tvoj správca zle zaobchádzal, keby ho obvinila.

- Žijeme v končinách, kde prikazujú naničhodníci, alebo v krajine ovládanej bohyňou Pravidla a spravodlivosti Maat?

- Možno by si mal najskôr Romeho prinútiť, aby sa priznal. Potom bude tá malá svedčiť.

Naznačením kritiky na Ašovu adresu a hlavne udaním Romeho a urýchlením Ramzesovho zásahu hral Šenar nebezpečnú hru, ale zato sa stával vo faraónových očiach dôveryhodnejším.

Ak sa Ofirove okultné praktiky ukážu neúčinnými, zaškrtí ho Šenar vlastnými rukami.

27. kapitola

Aby obmedzil úzkosť, ktorá mu spôsobovala pocit chorobného hladu, videl Rome jediné riešenie: pripraví úplne novú marinádu, ktorej dá názov „Ramzesova slasť“ a ktorej recept sa bude dediť z učiteľa na žiaka. Správca sa zatvoril do priestornej palácovej kuchyne a vyhlásil, že chce byť sám. Starostlivo vybral sladký cesnak, prvotriedne cibuľky, najlepšiu značku červeného vína z oáz, olivový olej z Heliopolu, ocot osolený najkvalitnejšou soľou zo Sutechovho územia, niekoľko druhov aromatických byliniek, obzvlášť jemné filé z morského ostrieža a hovädzie mäso, hodné stať sa potravou bohov. Marináda dá zmesi týchto potravín nenapodobiteľnú vôňu, ktorá poteší kráľa a učiní Romeho nenahraditeľným.

Napriek prísnemu zákazu, ktorý vydal, sa dvere do kuchyne otvorili.

- Žiadal som, aby... Ach, Veličenstvo! Veličenstvo, toto nie je miesto pre vás!

- Existuje azda v kráľovstve nejaké miesto, kam nesmiem vstúpiť?

- To som nechcel povedať. Prepáčte, ja...

- Dovolíš, aby som ochutnal?

- Marináda ešte nie je hotová, zatiaľ ju len pripravujem. Bude to ale vynikajúce jedlo, ktoré vstúpi do kulinárskych dejín Egypta.

- Že by si bol tajnostkár, Rome?

- Nie, nie... Ale dobrá kuchyňa vyžaduje diskrétnosť. Na svoje nápady som žiarlivý, to priznávam.

- Nemal by si sa mi priznať ešte s niečím ďalším?

Ramzesova vysoká postava zapôsobila na Romeho zdrvujúcim dojmom. Správca sa vnútorne zrútil a sklopil zrak.

- V mojom živote nie je nič tajomného, Veličenstvo. Plynie v paláci vo vašich službách, aby slúžil iba vám.

- Si si tým istý? Hovorí sa, že každý človek má svoje slabosti. Aké sú tie tvoje?

- Ja... ja neviem. Určite maškrtnosť.

- Si nespokojný so svojím platom?

- Nie, to určite nie!

- Miesto správcu je závideniahodné a mnohí po ňom túžia, ale bohatstvo neprinesie.

- To ani nie je mojím cieľom, o tom vás môžem uistiť.

- Kto by odolal výhodnej ponuke výmenou za pár drobných protislužieb?

- Služba pre vás, Veličenstvo, je takým vyznamenaním, že...

- Neklam už, Rome. Spomínaš si na tú poľutovaniahodnú príhodu so škorpiónom v mojej kajute?

- Našťastie sa nič nestalo!

- Sľúbili ti, že ma nezabije a že nebudeš nikdy obvinený, je to tak?

- To nie je pravda, Veličenstvo, vôbec to nie je pravda!

- Nemal si vtedy podľahnúť, Rome. Na tvoju slabosť potom zaútočili druhýkrát, keď ťa požiadali, aby si ukradol kráľovnin obľúbený šál. Aj o krádeži kade s rybami určite niečo vieš.

- Nie, Veličenstvo, nie...

- Niekto ťa videl.

Rome sa dusil. Na čelo mu vyskočili veľké kropaje potu.

- To nie je možné.

- Tvoja duša je zlá, Rome, alebo si sa azda stal obeťou zhody okolností?

Správca pocítil prudkú bolesť v hrudi. Túžil kráľovi všetko prezradiť, vypudiť zo seba tie výčitky svedomia, ktoré ho zvnútra rozožierali.

Klesol na kolená, pričom si buchol hlavu o okraj stola, na ktorom boli nachystané potraviny pre marinádu.

- Nie, ja nie som zlý... Bol som slaboch, príliš veľký slaboch. Odpusťte mi, Veličenstvo.

- Pod podmienkou, že mi konečne povieš pravdu.

Z Romeho zahmleného vedomia sa vynorila Ofirova tvár. Tvár dravca, zahnutý zobák, ktorý mu rozorvával mäso a hltal jeho srdce.

- Kto ti prikázal, aby si spáchal tie zločiny?

Rome chcel prehovoriť, ale Ofirovo meno sa mu vzoprelo v ústach. Zovrela ho smrteľná hrôza, strach, ktorý mu prikazoval vrhnúť sa do prázdna, aby unikol trestu.

Rome zdvihol k Ramzesovi prosebný pohľad, pravá ruka sa zachytila misy, obsahujúcej pokus o novú marinádu, a prevrhla ju. Korenená zmes sa mu rozliala po tvári a správca sa mŕtvy zrútil na zem.

- Je príliš veľký, - povedal Cha pri pohľade na Zabijaka, Ramzesovho leva.

- Bojíš sa ho? - opýtal sa kráľ syna.

V deviatich rokoch bol Cha, syn Ramzesa a krásnej Iset, vážny ako starý pisár. Hry primerané jeho veku ho nudili, páčilo sa mu len čítanie a písanie a najväčšiu časť dňa strávil v palácovej knižnici.

- Trochu mi naháňa strach.

- Máš pravdu, Cha. Zabijak je veľmi nebezpečné zviera.

- Ale ty, ty nemáš strach, pretože si faraón.

- Ten lev je môj priateľ. Keď bol maličký, uštipol ho v Núbii had. Ja som ho našiel. Setau ho vyliečil a už sme sa nikdy neodlúčili. Potom zase Zabijak zachránil život mne.

- Na teba je vždy dobrý?

- Vždy. Ale len na mňa.

- Rozpráva sa s tebou?

- Áno, očami, labami, zvukmi, ktoré vydáva... A rozumie, čo mu hovorím ja.

- Chcel by som si siahnuť na jeho hrivu.

Mohutný lev sedel ako sfinga a pozoroval muža s dieťaťom. Keď sa ozval svojím hlbokým hlasom, mladý Cha sa pritisol k otcovej nohe.

- On sa zlostí?

- Nie, súhlasí, že sa dá pohladkať.

Cha pristúpil k šelme, uchlácholený otcovým pokojom. Najprv váhavo, potom už smelšie sa jeho rúčka zľahka dotkla chlpov nádhernej hrivy. Lev tíško mrnčal.

- Môžem mu vyliezť na chrbát?

- Nie, Cha. Zabijak je bojovník a je to hrdý tvor. Preukázal ti veľkú láskavosť a o viac ho už nesmieš žiadať.

- Napíšem jeho príbeh a vykreslím ho mojej sestre Meritamon. Ešte šťastie, že zostala v palácovej záhrade s kráľovnou... Dievčatko by sa takého veľkého leva naľakalo.

Ramzes daroval synovi novú pisársku paletu a puzdro na štetce. Chlapec bol darčekom nadšený a ihneď náčinie vyskúšal ponoriac sa do svojej pisárskej práce. Otec ho nevyrušoval a šťastne vychutnával tieto vzácne chvíle, hlavne po tom, čo sa stal svedkom strašnej Romeho smrti, ktorého pokožka sa okamžite zošúverila na pergamen ako tvár starca.

Zlodej umrel od hrôzy bez toho, aby odhalil človeka, ktorý ho naviedol na tie sebazničujúce zločiny.

Proti faraónovi bojovala bytosť ukrytá v temnotách a tento nepriateľ nebol menej nebezpečný ako Chetiti.

Šenar sa tešil.

Náhla Romeho smrť v dôsledku zástavy srdca odrezala stopu vedúcu k Ofirovi. Mág sa nechválil naprázdno. Jeho čary zahubili tučného správcu, ktorý nevydržal sústredený výsluch. Jeho smrť nikoho v paláci neprekvapila. Rome bol posadnutý jedlom,

ustavične priberal a rozčuľoval sa. Jeho srdce, obalené tukom a oslabované neprestajnou nervozitou, podľahlo raz a navždy.

K spokojnosti, že sa odstránil chúlostivý problém, predstavovaný samotnou Romeho existenciou, sa pripojila ešte ďalšia: do Pi-Ramzesu sa vrátil Raia, sýrsky obchodník, ktorý si želal stretnúť sa so Šenarom, aby mu ponúkol pozoruhodnú vázu. Schôdzka bola dohodnutá na jedno teplé a slnečné novembrové dopoludnie.

- Cestovalo sa ti dobre?

- Som veľmi unavený, pane, ale mám veľký zisk.

Sýrčanova briadka bola pedantne zastrihnutá do špičky a jeho malé hnedé očká skúmali ostrým pohľadom Šenarovu stĺpovú recepčnú sálu s vystavenými majstrovskými dielami.

Raia sňal plátno, pod ktorým sa ukrývala bruchatá bronzová váza, zdobená štylizovanými výhonkami a listami vínnej révy.

- Pochádza z Kréty. Odkúpil som ju od jednej bohatej Vesetčanky, ktorú už omrzela. Dnes sa už také nevyrábajú.

- Obdivuhodná! Obchod je uzavretý, priateľ.

- Som rád, pane, ale...

- Tá vznešená dáma kladie podmienky?

- Nie, ale cena je dosť vysoká... Ide o skvostný kus, naozajstný unikát.

- Postav ten zázrak na podstavec a poď do mojej pracovne. Som si istý, že to vybavíme.

Hrubé sykomorové dvere sa zatvorili. Nik ich nemôže počuť.

- Jeden môj pomocník mi povedal, že ste prišli do Mennoferu, aby ste odo mňa kúpili vázu. Skrátil som svoju cestu a vrátil som sa čo najrýchlejšie do Pi-Ramzesu.

- Bolo to nevyhnutné.

- Stalo sa niečo?

- Oslobodili Serramannu, ktorý znovu požíva Ramzesovu dôveru.

- To je nepríjemné.

- Ten sliedič Ameni mal pochybnosti o hodnovernosti dôkazov a potom sa do toho zamiešal aj Aša.

- Na toho mladého diplomata si dajte pozor. Je inteligentný a dobre pozná Áziu.

- Našťastie už na ministerstve nepracuje. Ramzes ho vyznamenal a vyslal ho do našich protektorátov, aby tam posilnil obranný systém.

- Veľmi chúlostivá, ba priam nemožná úloha.

- Aša a Ameni dospeli k veľmi mrzutým záverom: niekto napodobnil Serramannov rukopis, aby všetkých presvedčil, že Sardínčan je v kontakte s Chetitmi. A ten niekto musel byť Sýrčan.

- Nanajvýš mrzuté, - ľutoval Raia.

- Našli telo Nenofar, Serramannovej milenky, ktorú si využíval na jeho špehovanie.

- Bolo nevyhnutné zbaviť sa jej. Tá hlúpa ženská sa vyhrážala, že prehovorí.

- To ti schvaľujem, ale bol si neopatrný.

- Prečo?

- Vybral si zlé miesto vraždy.

- Nevyberal som ho. Chystala sa vzbúriť celú štvrť, tak som musel rýchlo konať a potom utiecť.

- Ameni pátra po vlastníkovi toho domu, aby ho mohol vypočuť.

- Je to jeden obchodník, ktorý veľa cestuje. Stretol som sa s ním vo Vesete.

- Prezradí tvoje meno?

- Mám obavy, že áno. Som totiž jeho nájomník.

- To je katastrofa, Raia! Ameni je presvedčený, že sa na našom území vytvorila prochetitská špionážna sieť. Hoci Serramannu posadil do väzenia, teraz sa obidvaja zmierili a vzájomne si pomáhajú. Pátranie po človeku, ktorý zosnoval Serramannovo krivé

obvinenie a zavraždil jeho milenku, sa stalo štátnou záležitosťou. A niekoľko indícií vedie priamo k tebe.

- Nič nie je stratené.
- Čo zamýšľaš?
- Zadržať toho egyptského obchodníka.
- A...
- Samozrejme, zneškodniť ho.

28. kapitola

Blížila sa zima, hodiny dňa sa krátili, slnko strácalo svoju prudkosť. Kráľ mal radšej silu leta a žiaru svojej hviezdy ochraniteľky, na ktorú sa ako jediný mohol pozerať priamo bez toho, aby mu spálila oči. Dnešný čarovne teplý jesenný deň mu však priniesol vzácne potešenie: neskoré popoludnie v palácovej záhrade v spoločnosti Nefertari, ich dcéry Meritamon a jeho syna Chaa.

Kráľ s kráľovnou sedeli na skladacích stoličkách na brehu bazéna a pozorovali fígle a úskoky obidvoch detí. Cha sa pokúšal prinútiť Meritamon, aby čítala ťažký text o nevyhnutnej morálke pisára, Meritamon zase chcela Chaa naučiť plávať znak. Napriek svojej zásadovej povahe chlapec ustúpil, aj keď predtým vyhlásil, že voda je príliš studená a prechladne.

- Meritamon je rovnako nebezpečná ako jej matka, - poznamenal Ramzes. - Očarí celý svet.

- A Cha je budúci čarodejník... Pozri, už ju ťahá k papyrusu. Jeho sestra ten text prečíta, či chce, alebo nechce.

- Sú ich učitelia spokojní?

- Cha je výnimočné dieťa. Podľa ministra poľnohospodárstva Nedžema, ktorý sa stará o jeho výchovu, bude už schopný absolvovať skúšku na pisára začiatočníka.

- A on si to praje?

- Nemyslí na nič iné, len na učenie.

- Dajme mu, čo žiada, len nech sa rozvinie jeho prirodzenosť. Určite bude musieť podstúpiť veľa skúšok, pretože tuctoví ľudia sa vždy pokúšajú zraziť tých výnimočných. Chcel by som, aby mala Meritamon pokojnejší život.

- Má oči len pre svojho otca.

- A ja jej venujem tak málo času...

- Egypt musí mať prednosť pred našimi deťmi, tak prikazuje Pravidlo.

Lev a žltý pes ležali pri vstupe do záhrady a ostražito strážili. Nikto by sa nemohol priblížiť bez toho, aby Strážca neprebudil Zabijaka.

- Poď ku mne, Nefertari.

Mladá kráľovná s rozpustenými vlasmi sa posadila Ramzesovi do lona a oprela si hlavu o jeho plece.

- Si vôňou môjho života a prinášaš mi šťastie. Mohli by sme byť ako ostatní a vychutnávať spoločné hodiny, ako je táto...

- Chvíľky v tejto záhrade sú čarovné. Bohovia aj tvoj otec však z teba urobili faraóna a ty obetuješ život svojmu ľudu. Čo už bolo raz dané, nemôže sa vziať späť.

- Ale v tejto chvíli existujú jedine voňavé vlasy ženy, ktorú ľúbim, vlasy, ktoré tancujú vo večernom vetre a hladia mi tvár.

Ich pery sa spojili vo vášnivom bozku mladých milencov.

Raia musel konať sám.

Zašiel preto do pi-ramzesského prístavu, menšieho než mennoferský, ale rovnako rušného. Časový rozvrh pristávania a vykladania lodí udržiavala s vysokou autoritou riečna polícia.

Raia sa dohodne so svojím kolegom Renufom na bohatý obed v nejakej dobrej krčme, kde ich uvidí veľa svedkov, ktorí, ak to bude potrebné, potvrdia, že ich spolu videli žartovať a príjemne sa zabávať. Tak sa medzi nimi nadviažu tie najlepšie vzťahy. Večer Raia vnikne do Renufovej vily a zaškrtí ho. Ak sa do toho zapletie nejaký sluha, postihne ho rovnaký osud. Obchodník sa naučil zabíjať v chetitských výcvikových táboroch v severnej Sýrii. Tento nový zločin bude samozrejme prisúdený Nenofarinmu vrahovi. Ale čo z toho? Akonáhle bude Renuf odstránený, bude Raia mimo nebezpečenstva.

Na nábrežiach predávali drobní obchodníci ovocie, zeleninu, sandále, pruhy látok, podradné náhrdelníky a náramky. Vykonával sa tu čulý výmenný obchod, potešenie zo zjednávania bolo neodmysliteľnou súčasťou uspokojivej kúpy. Keby mal Raia viac času, celý ten zmätok by zreorganizoval a dosiahol by väčšie zisky.

Sýrčan sa obrátil na jedného z prístavných kontrolórov.

- Priplávala už Renufova loď?

- Mólo číslo päť, vedľa tej nákladnej lode.

Raia zrýchlil krok.

Na palube Renufovej lode spal námorník. Sýrčan prešiel cez mostík a prebudil strážnika.

- Kde je tvoj šéf?

- Renuf... To neviem.

- Kedy ste priplávali?

- Skoro ráno.

- To ste cestovali v noci?

- Mali sme zvláštne povolenie kvôli čerstvému syru z veľkej mennoferskej mliekárne. Niektorí tunajší šľachtici nechcú žiadny iný.

- Po formalitách s vylodením sa tvoj šéf asi vrátil domov.

- To by ma prekvapilo.

- Prečo?

- Pretože ten fúzatý sardínsky obor ho prinútil, aby nasadol do jeho voza. Ten chlapík nebol dvakrát príjemný.

Na Raiovu hlavu sa zrútila celá obloha.

Renuf bol žoviálny človek, otec troch detí, syn z rodiny lodných prepravcov a obchodníkov. Keď sa naňho hneď po zakotvení v Pi-Ramzese Serramanna obrátil, bol veľmi prekvapený. Pretože sa zdalo, že Sardínčan nemá náladu na žarty, považoval obchodník za lepšie nasledovať ho a čo najrýchlejšie vysvetliť nedorozumenie, ktorého obeťou sa stal.

Serramanna ho veľmi rýchlo odviezol do paláca a zaviedol do Ameniho pracovne. Bolo to po prvýkrát, čo sa Renuf stretol s kráľovým osobným sekretárom, ktorého sláva neustále narastala. Chválili jeho vážnosť, pracovné schopnosti a oddanosť. Ten tieňový prvý minister riadil štátne záležitosti s príkladnou poctivosťou a nezaujímal sa o pocty, ani o život spoločenskej smotánky.

Ameniho ostražitosť urobila na Renufa dojem. Povrávalo sa, že pisár takmer nikdy neopúšťal svoju pracovňu.

- Toto stretnutie je pre mňa cťou, - povedal Renuf, - ale nie je mi príliš jasný jeho dôvod. Priznávam, že ma to drsné predvedenie prekvapuje.

- Prepáčte láskavo, ale vyšetrujeme závažnú záležitosť.

- Záležitosť... ktorá sa týka mňa?

- Možno.

- Ako vám môžem pomôcť?

- Tak, že úprimne odpoviete na moje otázky.

- Pýtajte sa.

- Poznáte istú Nenofar?

- Je to dosť bežné meno... Poznám ich aspoň desať!

- Tá, o ktorú sa zaujímam, je mladá, veľmi pekná, slobodná, zvodná a býva v Pi-Ramzese, kde obchoduje so svojimi pôvabmi.

- Takže... prostitútka?

- Vykonáva to tajne.

- Milujem svoju manželku. Je pravda, že veľa cestujem, ale nikdy som ju nepodviedol. Môžem vás ubezpečiť, že spolu vychádzame vynikajúco. Spýtajte sa mojich priateľov a susedov, ak mi neveríte.

- Potvrdzujete pod prísahou a pred bohyňou pravdy Maat, že ste tú Nenofar nikdy nestretli?

- Prisahám, - prehovoril slávnostne Renuf.

Jeho vyhlásenie urobilo na Serramannu dojem, obchodník vyzeral úprimne.

- Zvláštne, - konštatoval podráždene Ameni.

- Prečo zvláštne? My obchodníci nemáme síce najlepšiu povesť, ale ja som čestný muž a som na to hrdý! Moji zamestnanci dostávajú dobrý plat, moja loď je dobre udržiavaná, živím svoju rodinu, účty mám v poriadku, platím dane, finančná správa mi nikdy nič nevytkla... A to vám pripadá zvláštne?

- Ľudia vašich kvalít sú vzácni, Renuf.

- To je smutné.

- Čo mi pripadá zvláštne, je miesto, kde sa našlo Nenofarino telo.

Obchodníkom trhlo.

- Telo... Chcete povedať...

- Že bola zavraždená.

- Hrozné!

- Bolo to len dievča so zlou povesťou, ale za každú vraždu je trest smrti. Zvláštne je, že mŕtvola sa našla v dome, ktorý patrí vám.

- U mňa? V mojej vile?

Renuf bol na pokraji zrútenia.

- Vo vašej vile nie, - zasiahol Serramanna, - ale tu v tomto dome.

Sardínčan zabodol ukazovák na presný bod plánu, ktorý pred ním Ameni rozvinul.

- Nechápem, ja...

- Patrí vám, alebo nie?

- Áno, ale nie je to dom.

Ameni a Serramanna sa pozreli na seba. Stratil vari ten Renuf rozum?

- Nie je to dom, - upresnil, - ale sklad. Myslel som si, že budem potrebovať pre svoj tovar nejaké priestory, preto som tú stavbu kúpil. Mal som ale väčšie oči ako žalúdok. V mojom veku už

nemám záujem rozširovať obchod. Len čo to bude možné, usadím sa na dôchodok niekde na vidieku, blízko Mennoferu.

- Zamýšľate teda predať tie priestory?

- Prenajal som ich.

V Ameniho očiach sa objavil záblesk nádeje.

- Komu?

- Jednému kolegovi menom Raia. Je to bohatý človek, veľmi aktívny, ktorý vlastní niekoľko lodí a mnoho obchodov v celom Egypte.

- Na čo sa špecializuje?

- Dovoz prvotriednych potravín a vzácnych váz, ktoré predáva klientele z vyššej spoločnosti.

- Viete, odkiaľ pochádza?

- Je to Sýrčan, ale v Egypte žije už mnoho rokov.

- Ďakujem, Renuf. Veľmi si ceníme vašu pomoc.

- Vy... vy ma už nepotrebujete?

- Myslím, že nie. S nikým o našom rozhovore nehovorte.

- Máte moje slovo.

Raia, Sýrčan... Keby tu bol Aša, mohol by si potvrdiť správnosť svojich úvah. Ameni sa ešte ani nezdvihol, a Serramanna už utekal k vozu.

- Serramanna, počkaj ma!

29. kapitola

Hoci bolo chladno, Uri-Tešup mal na sebe len suknicu z hrubej vlny. Cválal s odhalenou hrudou veľkou rýchlosťou a nútil jazdcov, ktorým velil, aby svoje kone poštvali k najvyššiemu výkonu. Uri-Tešup, syn chetitského cisára Muvatalliša, urastený, svalnatý, dlhovlasý, porastený hustými ryšavými chlpami, bol veľmi hrdý, keď ho po porážke povstania v egyptských protektorátoch vymenovali za vrchného armádneho generála.

Rýchlosť a údernosť Ramzesovej reakcie Muvatalliša prekvapili. Ak by chcel veriť Badukovi, bývalému vrchnému generálovi poverenému prípravou tohto povstania, jeho kontrolou a obsadením územia po úspešnej revolte, nemala predsa táto operácia predstavovať žiadne väčšie ťažkosti.

Sýrsky špión, nasadený už pred niekoľkými rokmi v Egypte, posielal menej upokojujúce správy. Podľa neho bol Ramzes veľkým faraónom s pevným charakterom a nezlomnou vôľou. Baduk namietal, že Chetiti sa neskúseného kráľa a armády zostavenej zo žoldnierov a ustrašených, neschopných mužov nemajú prečo obávať. Mier vynútený Setchim krajine Chatti vyhovoval, pretože Muvatalliš potreboval čas, aby upevnil svoju autoritu a zbavil sa ambicióznych skupín, ktoré dychtili po jeho tróne. V súčasnosti však mal už vládu celkom vo svojich rukách.

Znovu mohla začať politika výbojov. A ak existovala nejaká krajina, ktorej by sa Anatólčania chceli zmocniť, aby sa stali pánmi sveta, tak to bol Egypt faraónov.

Podľa generála Baduka ovocie dozrelo. Keď bude v rukách Chetitov Amurru a Kanaán, stačí vtrhnúť do Delty, zbúrať pevnosti tvoriace Vladárov múr a zmocniť sa Dolného Egypta.

Nádherný plán, ktorý nadchol celý chetitský generálny štáb.

Prehliadol len jediný prvok: Ramzesa.

V chetitskom hlavnom meste Chattušaš[8] si každý kládol otázku, čím sa ríša previnila pred bohmi. Jediný Uri-Tešup sa nepýtal: pripísal túto prehru na účet hlúposti a neschopnosti generála Baduka. Práve preto sa cisárov syn teraz hnal chetitskou krajinou. Nechcel si obhliadať pevnosti, ale nájsť Baduka, ktorý s návratom do hlavného mesta otáľal.

Myslel, že ho nájde v Gavuru Kalesi[9], opevnení, vystavanom na jednom kopci, výbežku pahorkatiny obklopujúcej anatolskú plošinu. Tri obrovské postavy kamenných vojakov v plnej výzbroji pri ceste svedčili o vojnovom charaktere Chetitskej ríše, ktorej protivníci mali len dve možnosti: podrobiť sa, alebo byť zničení. Pozdĺž ciest, na skalách v blízkosti riek, na kamenných blokoch uprostred krajiny vyryli sochári reliéfy predstavujúce pochodujúceho vojaka, v pravej ruke oštep, cez ľavé plece zavesený luk. V celej Chetitskej ríši bolo badať záľubu vo vojne.

Uri-Tešup tryskom prešiel úrodné roviny s bohato zavlažovanými orechmi. Nespomalil ani počas prechodu cez javorové lesy, oddelené bažinami. Cisárov syn nebral ohľad na vyčerpanie mužov a zvierat a snažil sa dosiahnuť jediný cieľ: byť čo najrýchlejšie v pevnosti Massat[10]. Bolo to posledné miesto, kde sa generál Baduk mohol zdržiavať.

Napriek svojej vytrvalosti a tvrdému výcviku dorazili chetitskí jazdci pred pevnosť Massat, vybudovanú na kopci uprostred otvorenej krajiny medzi dvomi masívmi hôr, úplne vyčerpaní. Zhora bol dobrý rozhľad a vo dne v noci hliadkovali na galériách strážnych veží lukostrelci. Dôstojníci, vyberaní zo šľachtických rodín, zaviedli neúprosnú disciplínu.

---

[8] Bogazkoy - 150 km východne od Ankary (Turecko).

[9] 60 km juhozápadne od Ankary. (Pozn. autora.)

[10] Masat-Hoyuk - 116km severovýchodne od Chatuššaša (hlavné mesto Chetitskej ríše). (Pozn. autora.)

Uri-Tešup zastavil asi sto metrov pred bránou do pevnosti. Tesne pred jeho koňom sa hlboko do zeme zabodol oštep.

Cisárov syn zoskočil z koňa a vydal sa k bráne.

- Otvorte! - zreval. - Nepoznali ste ma?

Brána pevnosti Massat sa pootvorila. Na prahu stáli dvaja pešiaci a mierili kopijami na prichádzajúcich.

Uri-Tešup ich odstrčil.

- Cisárov syn žiada o stretnutie s veliteľom.

Ten už bežal z hradieb, pričom si skoro zlomil väz.

- Princ, aká pocta!

Vojaci zdvihli kopije a vytvorili čestný špalier.

- Je tu generál Baduk?

- Áno, ubytoval som ho u seba.

- Zaveď ma k nemu!

Obaja muži vystúpili po kamennom schodisku s vysokými a šmykľavými schodmi.

Hore fúkal severák. Steny veliteľského príbytku boli z hrubého kameňa. Svetlo zabezpečovali olejové lampy, z ktorých sa valil hustý dym očierňujúci stropy.

Keď Uri-Tešup vstúpil, dosť telnatý päťdesiatnik prekvapene vstal.

- Princ Uri-Tešup...

- Vodí sa vám dobre, generál Baduk?

- Neúspech môjho plánu je nevysvetliteľný! Keby egyptská armáda nereagovala s takou rýchlosťou, mali by povstalci z Amurru a Kanaánu dosť času zreorganizovať sa. Ale ešte nie je všetko stratené... Ovládnutie týchto provincií Egyptom je len zdanlivé. Ich vládcovia, ktorí hlásajú vernosť faraónovi, túžia po tom, aby sa dostali pod naše poručníctvo.

- Prečo ste našim oddielom pri Kadeši neprikázali, aby zaútočili na nepriateľskú egyptskú armádu, ktorá zabrala Amurru?

Generál Baduk sa zatváril prekvapene.

- To by sme museli vyhlásiť vojnu podľa všetkých pravidiel... a niečo také nie je v mojej právomoci.

Baduk bol kedysi rovnako prchký a dobyvačný ako Uri-Tešup, ale teraz to už bol len starý, vyčerpaný muž. Vlasy a brada mu zošediveli.

- Napísali ste o vašej akcii hlásenie?

- To je dôvod, prečo som sa na nejaký čas ubytoval tu... Spisujem presnú správu, v ktorej nič nezakrývam.

- Môžem sa vzdialiť? - opýtal sa veliteľ pevnosti, pretože si nechcel vypočuť vojenské tajomstvá, určené výlučne najvyššiemu veleniu.

- Nie, - odpovedal Uri-Tešup.

Veliteľ sa cítil nepríjemne, keď bol prítomný pri pokorení generála Baduka, veľkého bojovníka oddaného svojej vlasti. Poslušnosť voči príkazom však bola prvou chetitskou cnosťou a o nariadeniach cisárovho syna sa nediskutovalo. Každé odmietnutie poslušnosti sa trestalo okamžitou smrťou, pretože neexistoval iný spôsob, ako dosiahnuť súdržnosť armády, ktorá bola stále jednou nohou vo vojne.

- Kanaánske pevnosti dobre odolávali egyptským útokom, - obhajoval sa Baduk. - Ich posádky, vytvorené v spolupráci s nami, sa odmietli vzdať.

- To však nič nemení na výsledku, - uzavrel Uri-Tešup. - Povstalci boli rozprášení a Kanaán je znovu pod egyptskou nadvládou. Rovnaký neúspech bol aj v Megidde.

- Bohužiaľ, áno! Aj napriek tomu dali naši inštruktori našim spojencom dobrú prípravu. V súlade s cisárovou vôľou sa potom vrátili do Kadeša, aby sa na území Kanaánu a Amurru nenašla ani stopa po Chetitoch.

- Amurru! Porozprávajme sa teraz o ňom! Koľkokrát ste vyhlasovali, že jeho knieža vám zobe z ruky a že sa už Ramzesovi nepoddá?

- Bol to môj najväčší omyl, - súhlasil Baduk. - Manéver egyptskej armády bol fantastický. Namiesto toho, aby išli cestou pozdĺž pobrežia, kde naši spojenci pripravili pascu, putovali Egypťania vnútrozemím. Amurrské knieža napadli odzadu a ten nemal inú možnosť, iba sa vzdať.

- Vzdať sa, vzdať sa! - kričal Uri-Tešup. - Máte na jazyku len toto slovo! Nemala taktika, ktorú ste toľko vychvaľovali, za cieľ oslabiť egyptskú armádu, pretože jej vozatajstvo aj pechota mali byť vysilené? Namiesto toho utrpeli egyptské oddiely len zanedbateľné straty a naopak posilnili svoju sebadôveru a vieru v Ramzesovo víťazstvo!

- Svoju porážku uznávam a nesnažím sa ju zľahčovať. Mýlil som sa, keď som veril amurrskému kniežaťu, ktorý dal nakoniec prednosť zneucteniu pred bojom.

- V kariére chetitského generála nemá slovo porážka vôbec miesto.

- Nejde sa o porážku mojich mužov, ale o nesprávne uplatnenie plánu rozvratu v egyptských protektorátoch.

- Mali ste strach z Ramzesa, nemýlim sa?

- Jeho sily boli väčšie, než sme predpokladali, avšak moja úloha spočívala v podnecovaní rebélií, a nie v boji s Egypťanmi.

- Niekedy je potrebné správne improvizovať, Baduk.

- Princ, ja som vojak a počúvam rozkazy!

- Prečo ste sa tu schovali a nevrátili sa do Chattušaša?

- Už som vám to vysvetlil. Chcel som získať trochu času, aby som mohol napísať svoje hlásenie. A môžem vám oznámiť jednu dobrú správu: vďaka našim spojencom v Amurru naberá povstanie nový dych.

- Blúznite, Baduk.

- Nie, princ... Doprajte mi trochu času a podarí sa mi to!

- Už nie ste vrchným generálom chetitskej armády. Cisár sa rozhodol a na vaše miesto dosadil mňa.

Baduk urobil niekoľko krokov smerom k veľkému ohnisku, kde horeli dubové kmene.

- Prijmite moje blahoželanie, princ. Vy dovediete armádu k víťazstvu.

- Baduk, mám pre vás ešte jednu správu.

Bývalý generál si ohrieval ruky. Bol obrátený chrbtom k cisárovmu synovi.

- Počúvam vás, princ.

- Ste zbabelec.

Uri-Tešup vytiahol meč a zabodol ho do Badukovho chrbta.

Veliteľ pevnosti zmeravel.

- Tento zbabelec bol navyše aj zradcom, - vyhlásil Uri-Tešup. - Odmietol prijať svoje zosadenie a napadol ma. Ty to dosvedčíš.

Veliteľ sa uklonil.

- Zober mŕtvolu na plecia, odnes ju do stredu nádvoria a zapáľ ju bez pohrebných obradov určených pre bojovníkov. Takto zídu zo sveta porazení generáli.

Zatiaľ čo Badukova mŕtvola horela za asistencie celej posádky, Uri-Tešup sám namazal bravčovým lojom nápravy svojho bojového voza, ktorý ho zavezie do hlavného mesta, aby tam začal totálnu vojnu proti Egyptu.

30. kapitola

Uri-Tešup nemohol snívať o krajšom hlavnom meste.

Chattušaš, srdce Chetitskej ríše, postavené na anatolskej plošine, na ktorej sa vyprahnuté stepi striedali s roklinami a úžľabinami, mal prudkosť letných horúčav aj ľadových zím. Toto horské mesto sa rozprestieralo na osemnásťtisícoch árov veľmi členitého terénu, vyžadujúceho od staviteľov priam zázraky. Chattušaš, rozdelený na horné a dolné mesto, v ktorom sa týčil cisársky palác, vyzeral na prvý pohľad ako gigantický a zároveň chaotický komplex kamenných pevností. Toto chetitské hlavné mesto, obklopené horami, ktoré predstavovali pre prípadného útočníka neprekonateľnú prekážku, sa podobalo pevnosti, vztýčenej na skalnatých štítoch a vytvorenej z obrovských kamenných blokov, usadených v pravidelných vrstvách. Všade vo vnútri mesta bol na základy použitý kameň a na steny nepálené tehly a drevo.

Chattušaš bol hrdý a divoký. Vojenský a nepokoriteľný Chattušaš, kde budú čoskoro volať Uri-Tešupovi na slávu.

Deväť kilometrov hradieb s vežami a cimburím vnieslo radosť do duše každého vojaka. Steny hradieb sa prispôsobovali prudkému terénu, šplhali sa do kopcov, týčili sa nad priehlbinami rokli. Ľudská ruka si tu pokorila prírodu a prisvojila si tajomstvo jej sily.

V hradbách dolného mesta sa otvárali dve brány, v hornom meste tri. Uri-Tešup pohrdol bránou Levov aj bránou Kráľa a zamieril k najvyššie položenému vstupnému miestu, k bráne Sfíng, charakteristickej svojou štyridsaťpäť metrov dlhou výpadovou chodbou.

Dolné mesto sa síce pýšilo významnými budovami, chrámom boha búrok a bohyne slnka, v chrámovej štvrti dvadsiatimi rôznymi svätyňami a monumentmi, ale Uri-Tešup mal radšej horné mesto s kráľovským palácom. Rád odtiaľ pozoroval terasy, vytvorené tesne

vedľa seba kladenými kameňmi, na ktorých boli vystavané, keď to svahovitý terén dovolil, oficiálne budovy a príbytky hodnostárov.

Akonáhle cisárov syn vstúpil do mesta, rozlomil tri chleby, polial vínom kamenný blok a predniesol obradnú formulu: „Nech je táto skala večná.“ Kvôli upokojeniu démonov tu boli na rôznych miestach rozostavané nádoby naplnené olejom a medom.

Palác trónil na mohutnom skalnatom štíte, vytvárajúcom tri ostré vrcholy. Hradby s vysokými vežami, neprestajne strážené elitnými jednotkami, izolovali cisárske sídlo od mesta a znemožňovali akúkoľvek agresiu. Muvatalliš, opatrný a ľstivý, mal neustále na pamäti náhle zvraty v chetitskej histórii a urputné boje o moc. Bežne používanými nástrojmi boli meč a jed, iba veľmi málo chetitských vodcov umrelo prirodzenou smrťou. Preto bolo lepšie, aby „veľká pevnosť“, ako vraveli palácu obyvatelia mesta, bola z troch strán neprístupná. Návštevníci mohli po dôkladnom preverení vstúpiť do paláca jedinou úzkou bránou, stráženou dňom i nocou.

Uri-Tešup sa podrobil obvyklej prehliadke stráží, ktoré tak ako väčšina ostatných vojakov, privítali menovanie cisárovho syna s uspokojením. Tento mladý a udatný muž nebude taký váhavý ako generál Baduk.

Vo vnútri palácových hradieb bolo niekoľko vodných nádrží, v letných mesiacoch nevyhnutných. Stajne, zbrojárske dielne a ubytovňa stráží viedli na vydláždené nádvorie. Rozvrhnutie cisárskych obytných miestností bolo podobné ako v iných väčších či menších chetitských domoch: všetky miestnosti boli sústredené okolo pravouhlého centrálneho priestoru.

K Uri-Tešupovi pristúpil jeden z dôstojníkov a zaviedol ho do sály s mohutnými stĺpmi, kde cisár obvykle prijímal hostí. Vstup strážili kamenné levy a sfingy, rovnako ako prah archívu, v ktorom boli uložené pamiatky na víťazstvá chetitskej armády. Uri-Tešup sa na tomto mieste, potvrdzujúcom neporaziteľnosť ríše, cítil vo svojom poslaní ešte silnejší.

Do sály vstúpili dvaja muži. Prvým z nich bol cisár Muvatalliš, päťdesiatnik strednej postavy so širokými plecami a krátkymi nohami. Pretože bol zimomravý, bol zahalený do dlhého plášťa z červenej a čiernej vlny. Jeho hnedé oči boli ustavične v strehu.

Druhým mužom bol Chattušil, cisárov mladší brat. Bol malý, neduživý, vlasy mal stiahnuté čelenkou, hrdlo ozdobené strieborným náhrdelníkom, nad ľavým lakťom mal náramok a na sebe prehodený kus pestrofarebnej látky, ktorá mu ponechávala odhalené ramená. Ako kňaz bohyne slnka sa oženil s krásnou Putuhepou, dcérou veľkňaza, inteligentnou a vplyvnou ženou. Uri-Tešup ich oboch nenávidel, zato cisár si od nich rád dal poradiť. V očiach nového vrchného generála bol Chattušil len intrigán, schovávajúci sa v tieni moci, aby sa jej mohol vo vhodnej chvíli zmocniť.

Uri-Tešup pokľakol pred otcom a pobozkal mu ruku.

- Našiel si generála Baduka?

- Áno, otče. Ukrýval sa v pevnosti Massat.

- Ako vysvetľuje svoje správanie?

- Napadol ma a ja som ho musel zabiť. Veliteľ pevnosti je toho svedkom.

Muvatalliš sa obrátil k svojmu bratovi.

- Hrozná dráma, - komentoval Chattušil, - ale nikto už tomu porazenému generálovi život nevráti. Jeho zmiznutie sa bude vysvetľovať ako trest bohov.

Uri-Tešup neskrýval prekvapenie. Chattušil sa po prvýkrát postavil na jeho stranu!

- Múdra reč, - usúdil panovník. - Chetitský ľud nemá rád porážky.

- Som toho názoru, že je nevyhnutné okamžite obsadiť Amurru a Kanaán, - vyhlásil Uri-Tešup, - a potom zaútočiť na Egypt.

- Vladárov múr predstavuje veľmi pevnú obrannú líniu, - oponoval Chattušil.

- To sú len domnienky! Medzi jednotlivými pevnosťami sú príliš veľké vzdialenosti. Budeme ich izolovať od seba a jedinou útočnou vlnou ich všetky zmetieme.

- Taký optimizmus mi pripadá prehnaný. Nedokázal azda Egypt práve udatnosť svojej armády?

- Zvíťazila len nad zbabelcami! Len čo sa Egypťania stretnú s Chetitmi, vezmú nohy na plecia.

- Nezabudol si na Ramzesa?

Cisárova otázka umlčala Uri-Tešupa.

- Syn môj, budeš veliť víťaznej armáde, ale na tento triumf sa musíme dobre pripraviť. Veľkou chybou by bolo viesť bitku ďaleko od našich základní.

- Ale... kde teda začneme ofenzívu?

- Na takom mieste, kde budú egyptské sily ďaleko od svojich základní.

- Chcete povedať...

- V Kadeši. Tam sa odohrá tá veľká bitka, ktorá spečatí Ramzesovu porážku.

- Radšej by som zaútočil na faraónove protektoráty.

- Starostlivo som študoval hlásenia našich informátorov a vzal som si ponaučenie z Badukovej prehry. Ramzes je ozajstný bojový vodca, oveľa nebezpečnejší, než sme si mysleli. Bude potrebná dlhá príprava.

- Zbytočne stratíme čas.

- Mýliš sa, synu. Musíme udrieť s veľkou silou a presnosťou.

- Naša armáda je na oveľa vyššej úrovni než tá zberba egyptských vojakov a žoldnierov! My máme predsa dosť sily. A presnosť dokážem uskutočnením vlastných plánov. V hlave už mám hotový plán, prázdne reči nám na nič neposlúžia. Postačí môj povel a naše oddiely vzplanú neudržateľným nadšením!

- V ríši vládnem ja, synu. Ty budeš konať podľa môjho príkazu, jedine podľa môjho príkazu! A teraz sa priprav na ceremoniál.

Cisár opustil stĺpovú sálu.

Uri-Tešup zaútočil na Chattušila.

- To ty sa pokúšaš hatiť moje snahy, však?

- Ja sa o armádu nestarám.

- Vysmievaš sa mi? Niekedy by som rád vedel, či ríšu vlastne neriadi š ty.

- Neurážaj svojho otca, Uri-Tešup. Muvatalliš je cisár a ja mu slúžim, ako najlepšie viem.

- A čakáš na jeho smrť!

- Tvoje slová predstihujú myšlienku.

- Na tomto dvore sú samé intrigy a ty si ich riadiš. Nedúfaj však, že budeš triumfovať.

- Prisudzuješ mi úmysly, ktoré nemám. Si schopný pripustiť, že človek dokáže obmedziť svoju ctižiadostivosť?

- To však nie je tvoj prípad, Chattušil.

- Predpokladám, že je zbytočné presviedčať ťa o opaku.

- Absolútne zbytočné.

- Cisár ťa menoval vrchným generálom a mal pravdu. Si skvelý vojak, naše oddiely ti dôverujú, ale nemysli si, že budeš konať, ako sa ti páči, a že ťa nebude nikto kontrolovať.

- Zabúdaš na jednu zásadnú vec, Chattušil, a to, že u Chetitov zákon tvorí armáda.

- Vieš, čo má rada väčšina ľudí v našej krajine? Svoj dom, svoje pole, svoj vinohrad, svoj dobytok...

- Kážeš mi tu o mieri?

- Pokiaľ viem, ešte nebola vyhlásená žiadna vojna.

- Každý, kto priaznivo prehovorí o mieri s Egyptom, bude považovaný za zradcu.

- Zakazujem ti prekrúcať moje slová.

- Prac sa mi z cesty, Chattušil, inak to oľutuješ.

- Hrozba je zbraňou slabých, Uri-Tešup.

Cisárov syn položil ruku na rukoväť meča. Chattušil sa mu postavil.

- Opovážil by si sa pozdvihnúť zbraň proti bratovi Muvatalliša?

Uri-Tešup zúrivo zareval a hlučným krokom opustil stĺpovú sálu.

31. kapitola

Uri-Tešup, Chattušil, Putuhepa, veľkňazi boha búrky a bohyňa slnka, robotnícky pohlavár, obchodný inšpektor a všetci ostatní hodnostári ríše sa zhromaždili, aby si vypočuli cisárov prejav.

Všetci boli znepokojení neúspechom plánu destabilizácie v egyptských protektorátoch a nikto nepochyboval o tom, že vinníkom je tragicky zosnulý generál Baduk. Akú politiku teraz zvolí Muvatalliš? Vojenský klan, podnecovaný vznetlivým Uri-Tešupom, si želal okamžité a priame stretnutie s Egyptom. Obchodníci, majúci nemalú finančnú moc, by naopak privítali predlžovanie stavu „ani vojna, ani mier“, priaznivého pre rozvoj obchodných výmen. Chattušil prijal ich predstaviteľov a radil cisárovi, aby neprehliadol ani túto skutočnosť. Krajina Chatti bola križovatkou obchodných karaván, odvádzajúcich štátu veľké poplatky a tým udržiavajúcich vojenskú kastu. Jeden stredne veľký osol bol schopný preniesť šesťdesiatpäť kíl drobného tovaru a až osemdesiat kíl textilu. V mestách aj dedinách zriadili obchodníci skutočné obchodné strediská a vďaka zoznamom potravín, prepravným predpisom, zmluvám, dlžobným úpisom a špeciálnym právnym úkonom zaviedli výkonný hospodársky systém. Navyše, ak bol nejaký obchodník usvedčený z vraždy, vyhol sa súdu aj väzeniu tým, že svoju slobodu draho vykúpil.

Armáda a obchod, to boli dva piliere cisárovej moci. Nemohol sa zaobísť ani bez jedného ani bez druhého. Vzhľadom na to, že Uri-Tešup sa stal idolom vojakov, snažil sa Chattušil stať prvým hovorcom obchodníkov. Čo sa týkalo kňaza, všetci boli pod vplyvom jeho manželky Putuhepy, pochádzajúcej z najbohatšej rodiny chetitskej aristokracie.

Muvatalliš bol dostatočne bystrý na to, aby vnímal silu skrytého boja, ktorý viedli proti sebe jeho syn a brat. Tým, že každému z nich

pridelil určité pole pôsobnosti, uspokojil ich ctižiadostivosť a pritom mal situáciu pod kontrolou, ale na ako dlho? Čoskoro to bude musieť vyriešiť.

Chattušil nemal nič proti dobytiu Egypta, ak toto víťazstvo neurobí z Uri-Tešupa hrdinu a budúceho cisára. Musel si preto získať väčšie priateľstvo armády a nahlodať Uri-Tešupovu moc. Hrdinská smrť v bitke by bola pre cisárovho syna nanajvýš závideniahodným osudom!

Chattušil si vážil Muvatallišovo vladárske umenie a bol by ochotný slúžiť mu, keby sa Uri-Tešup nestal hrozbou pre rovnováhu ríše. Muvatalliš nemohol od svojho syna očakávať ani rešpekt ani vďačnosť. U Chetitov mali rodinné zväzky len podružný význam. Podľa právneho poriadku bol napríklad povolený incest, pokiaľ tým nebola na nikom spáchaná krivda. Za znásilnenie neboli ťažké tresty, a pokiaľ existoval čo len najmenší predpoklad, že napadnutá žena bola povoľná, nepodliehalo žiadnemu trestu. Keby syn zabil otca, aby sa tým dostal k moci, verejnou mienkou by to príliš nepohlo.

Zveriť vrchné velenie armády Uri-Tešupovi bola geniálna myšlienka. Cisársky syn, plne zaujatý upevňovaním svojej prestíže, už nebude pomýšľať na odstránenie svojho otca, aspoň nie momentálne. Neskôr sa však toto nebezpečenstvo objaví znovu. Záleží na Chattušilovi, aby toto medziobdobie využil a Uri-Tešupov škodlivý vplyv potlačil.

V hornom meste fúkal ľadový severák, zvestujúci predčasnú zimu. Hodnostárov vyzvali, aby vstúpili do audienčnej sály, vykurovanej ohrievacími košmi.

Atmosféra bola ťažká a napätá. Muvatalliš nemal rád prejavy ani zhromaždenia. Dával prednosť práci v ústraní, svojimi podriadenými manipuloval každým zvlášť a nezaťažoval sa prítomnosťou nejakej rady.

Už od začiatku kontrastovalo Uri-Tešupovo novotou žiariace brnenie so skromným oblečením Chattušila. Putuhepa, krásna vo svojich červených šatách, mala v sebe dôstojnosť kráľovnej. Bola ovešaná šperkami, medzi ktorými nechýbali ani zlaté náramky z Egypta.

Muvatalliš usadol na trón, hrubú kamennú stolicu bez akýchkoľvek ozdôb.

Pri jeho vzácnych verejných vystúpeniach bol každý prekvapený, ako tento bezvýrazný muž neškodného výzoru môže byť cisárom takého výbojného národa. Bystrý pozorovateľ však v jeho pohľade a správaní ihneď postrehol trvalú útočnosť, schopnú prejaviť sa s najväčšou prudkosťou. K brutálnej sile Muvatalliš pripájal ľstivosť a vedel zasiahnuť ako škorpión.

- Len mne a nikomu inému, - vyhlásil cisár, - zverili boh búrky a kráľovná slnka túto krajinu, jej hlavné mesto a všetky ostatné mestá. Ja, cisár, ich budem chrániť, pretože mne a nikomu inému bola zverená moc a vojnový voz.

Vyslovením týchto prastarých formúl Muvatalliš práve pripomenul, že len jemu náleží právo rozhodovať a že jeho syn a brat, nech už majú akýkoľvek vplyv, sú povinní bezvýhradne ho počúvať. Pri prvom chybnom kroku budú nemilosrdne odstránení a jeho rozhodnutie nebude nikto spochybňovať.

- Na severe, na juhu, na východe i západe, - pokračoval Muvatalliš, - je anatolská plošina obklopená horami, ktoré nás chránia. Naše hranice sú nedobytné. Poslaním nášho ľudu však nie je zostať len na svojom území. Moji predchodcovia vyhlásili: „Nech je chetitská krajina ohraničená z jednej strany, ako aj zo všetkých ostatných morom.“ A ja vyhlasujem: nech nám patria brehy Nílu.

Muvatalliš vstal, a tým skončil prejav.

Zopár slovami práve vyhlásil vojnu.

Recepcia, ktorú Uri-Tešup usporiadal na oslavu svojho menovania, bola vynikajúca a všetci ňou boli nadšení. Velitelia pevností, vysokí dôstojníci a elitní vojaci spomínali na minulé úspechy a hovorili o budúcich víťazstvách. Cisárov syn oznámil obnovu vozatajstva, ktoré dostane nové vybavenie.

Vo vzduchu sa vznášala opojná vôňa brutálneho a prudkého vojnového stretnutia.

Chattušil a jeho manželka opustili svoje miesta po príchode stovky mladých otrokýň, ktoré Uri-Tešup ponúkol svojim hosťom ako dezert. Mali príkazy podrobiť sa všetkým ich želaniam pod trestom bičovania a odoslania do soľných baní, predstavujúcich jedno z bohatstiev krajiny Chatti.

- Priatelia, už odchádzate? - čudoval sa cisárov syn.

- Zajtra máme nabitý deň, - odpovedala Putuhepa.

- Chattušil by sa mal trochu uvoľniť... Medzi tými dievčatami sú šestnásťročné Aziatky, pekné ako kobylky. Ten, čo mi ich predal, mi sľúbil, že ich výkony budú výnimočné. Vráťte sa domov, drahá moja, a doprajte svojmu manželovi toto malé rozptýlenie.

- Nie všetci muži sú prasce, - odsekla. - V budúcnosti nás ušetrite podobných pozvaní.

Chattušil a Putuhepa sa vrátili do svojho palácového krídla, strohého prostredia, len málo oživeného kobercami z pestrej vlny. Na stenách boli trofeje, medvedie hlavy a prekrížené kopije.

Nervózna Putuhepa poslal preč komornú a sama sa odlíčila.

- Ten Uri-Tešup je nebezpečný blázon, - povedala.

- Predovšetkým je to cisárov syn.

- Ale ty, ty si jeho brat!

- V očiach mnohých je Uri-Tešup následníkom Muvatalliša.

- Ustanovený... Dopustil by sa cisár takého omylu?

- Zatiaľ sú to len reči.

- Je potrebné čeliť im.

- Vôbec ma nevzrušujú.

- Nie je tvoj pokoj len predstieraný?

- Nie, drahá moja. Vyplýva z logickej analýzy situácie.

- Vysvetlil by si mi to láskavo?

- Uri-Tešup dostal miesto, po ktorom túžil. Už nepotrebuje intrigovať proti cisárovi.

- Že by sa z teba stal taký naivný človek? On chce predsa získať trón!

- To je samozrejmé, Putuhepa, ale je toho schopný?

Kňažná pozorne pozrela na manžela. Bezvýrazný, nie príliš príťažlivý cisárov brat ju napriek svojmu výzoru získal svojou inteligenciou a bystrým úsudkom. Bol to rodený štátnik.

- Uri-Tešupovi chýba bystrosť, - poznamenal Chattušil, - a neuvedomuje si nesmiernu dôležitosť svojej úlohy. Veliť chetitskej armáde si vyžaduje schopnosti, ktoré on nemá.

- Nie je azda vynikajúcim bojovníkom, ktorý nepozná strach?

- Samozrejme, ale vrchný generál sa musí vedieť orientovať medzi najrôznejšími, často protichodnými tendenciami. To si vyžaduje skúsenosť a trpezlivosť.

- To, čo vravíš, nie sú rozhodne vlastnosti Uri-Tešupa.

- Môže byť niečo potešujúcejšie pre nás? Ten šialenec sa čoskoro dopustí ťažkých chýb k nespokojnosti toho či onoho generála. Existujúce skupiny sa posilnia a rozštiepia, objaví sa opozícia a šelmy s ostrými zubami sa budú snažiť rozdrásať tyrana, neschopného presadiť sa.

- Cisár vyhlásil vojnu... Hlavnú úlohu ponúka Uri-Tešupovi!

- Zdanlivo, len zdanlivo.

- Si si tým istý?

- Opakujem ti, že Uri-Tešup si robí o svojich schopnostiach mylné predstavy. Čaká ho však krutý a zložitý svet. Jeho bojové sny sa roztrieštia o štíty pešiakov a rozdrvia sa o kolesá vozov. To ešte nie je všetko...

- Ty ma napínaš, manžel môj!

- Muvatalliš je veľký cisár.

- Myslíš, že chce využiť chyby svojho syna?

Chattušil sa usmial.

- Ríša je silná a zároveň krehká. Silná, pretože jej vojenská moc je obrovská. Krehká, pretože je ohrozovaná závistlivými susedmi, pripravenými zneužiť čo i len najmenšiu slabosť. Zaútočiť na Egypt a zmocniť sa ho je dobrý plán, ale improvizácia vyústi do katastrofy. Supy ju potom využijú, aby sa na nás nakŕmili.

- Muvatalliš bude predsa môcť osobne kontrolovať takých bojachtivých bláznov, akým je Uri-Tešup.

- Uri-Tešup nepozná skutočné plány svojho otca ani spôsob, akým ich mieni uskutočniť. Cisár mu povedal dosť, aby v ňom vzbudil dôveru, ale to podstatné mu neodhalil.

- A tebe... to odhalil?

- Mám tú česť, Putuhepa. A cisár mi tiež zveril úlohu: začať s uskutočňovaním plánu bez toho, aby o tom vedel jeho syn.

Uri-Tešup pozoroval z terasy svojho služobného sídla v hornom meste rodiaci sa mesiac. On ukrýval tajomstvo budúcnosti, jeho vlastnej budúcnosti. Preto s ním dlho hovoril a zveril mu svoje želanie priviesť chetitskú armádu k víťazstvu a rozdrviť každého, kto sa mu bude protiviť.

Cisárov syn pozdvihol k nočnej hviezde čašu naplnenú vodou. Dúfal, že pomocou zrkadla vodnej hladiny prenikne do tajomstiev nebies. U Chetitov sa vešteniu venoval každý. Obrátiť sa však priamo na mesiac bolo riziko, ktoré podstúpil len málokto.

Mesiac, násilím vyrušený zo svojho pokoja, sa premení na zahnutý meč, ktorý útočníkovi prereže hrdlo a časti jeho rozsekaného tela budú rozhádzané pod hradbami. Ale svojich miláčikov obdarí šťastím v boji.

Uri-Tešup vzýval domýšľavú a nevernú kráľovnú noci.

Viac než hodinu ostávala nemá.

Potom sa vodná hladina pohla a voda začala vrieť. Čaša začala byť veľmi horúca, ale Uri-Tešup ju držal pevne v rukách.

Voda sa upokojila. Na jej hladkom povrchu sa objavila tvár muža s dvojitou korunou Horného a Dolného Egypta.

Ramzes!

Uri-Tešupovi sa vyveštil závratný osud: zabije Ramzesa a učiní z Egypta povoľného otroka.

32. kapitola

V hrubej tunike a s briadkou starostlivo zastrihnutou sa sýrsky obchodník Raia dostavil do Ameniho pracovne. Osobný faraónov sekretár ho ihneď prijal.

- Dopočul som sa, že ma hľadáte po celom meste, - povedal Raia nasilu sebaistým hlasom.

- Áno, presne tak. Serramanna mal za úlohu priviesť vás sem dobrovoľne, alebo nasilu.

- Nasilu... Ale z akého dôvodu?

- Kvôli vážnemu podozreniu proti vám.

Sýrčan vyzeral prekvapený.

- Podozrenie... proti mne...

- Kde ste sa ukrývali?

- Ale... ja som sa neukrýval! Bol som v prístave, v prekladisku. Pripravoval som zásielku konzerv prvej akosti. Akonáhle sa ku mne doniesli tie neuveriteľné reči, hneď som prišiel. Ja som počestný obchodník usídlený v Egypte už niekoľko rokov a nikdy som sa nedopustil žiadneho priestupku! Opýtajte sa v mojom okolí, mojich zákazníkov... Môžem vám tiež prezradiť, že svoje obchody rozširujem a mám v úmysle kúpiť novú prepravnú loď. Moje konzervované potraviny sa predávajú na najlepšie stoly a moje vzácne vázy sú majstrovskými dielami, ktoré zdobia najkrajšie obydlia vo Vesete, Mennoferi a Pi-Ramzese... Som dokonca palácovým dodávateľom!

Raia odriekaval svoj prejav nervóznym hlasom.

- Ja vôbec nespochybňujem vaše obchodné kvality, - povedal Ameni.

- Ale... Z čoho ma teda obviňujete?

- Poznáte istú Nenofar, ľahkú ženu, bývajúcu v Pi-Ramzese?

- Nie.

- Nie ste ženatý?

- Moje povolanie mi nedopraje dosť času, aby som sa mohol starať o ženu a o rodinu.

- Istotne máte nejaké známosti...

- Môj súkromný život...

- Vo vlastnom záujme odpovedzte.

Raia zaváhal.

- Nejaké priateľky mám, občas... Aby som bol úprimný, práca ma tak vyčerpáva, že mojou najmilšou zábavou je spánok.

- Popierate teda, že ste sa stretli s tou Nenofar.

- Popieram.

- Priznávate, že vlastníte v Pi-Ramzese sklad?

- Samozrejme! Prenajímam si jeden veľký sklad na brehu, ale čoskoro už bude príliš preťažený. Preto som sa rozhodol, že si prenajmem ešte jeden priamo v meste. Začnem ho používať na budúci mesiac.

- Kto je jeho vlastníkom?

- Renuf, jeden egyptský kolega. Správny chlap a počestný obchodník, ktorý tie priestory kúpil v nádeji, že svoje obchody rozšíri.

Vzhľadom na to, že ich však nevyužíva, mi ich ponúkol za rozumnú cenu.

- Zatiaľ je ten sklad prázdny?

- Áno.

- Chodíte tam často?

- Bol som tam len raz, a to s Renufom, aby sme podpísali zmluvu o prenájme.

- Práve na tom mieste sa našla Nenofarina mŕtvola.

Zdalo sa, že toto oznámenie obchodníka omráčilo.

- To úbohé dievča bolo uškrtené, - pokračoval Ameni, - pretože sa chystalo prezradiť meno muža, ktorý ju prinútil k falošnému svedectvu.

Raiovi sa roztriasli ruky a pery mal úplne biele.

- Vražda... Vražda, tu, v hlavnom meste! Ohavnosť... Také násilie... Som otrasený.

- Odkiaľ pochádzate?

- Som Sýrčan.

- Pátranie nás doviedlo k presvedčeniu, že páchateľom bol Sýrčan.

- V Egypte sú ich tisícky.

- Vy ste Sýrčan a Nenofar bola zavraždená práve vo vašom sklade. Nepríjemná zhoda okolností, nemyslíte?

- Len zhoda okolností, nič iné!

- Tento zločin je spojený ešte s ďalším závažným trestným činom. Preto kráľ prikázal, aby sme okamžite zasiahli.

- Ja som len obchodník, obyčajný obchodník! Možno moje prekvitajúce bohatstvo vzbudzuje závisť a ohováranie. Ak som zbohatol, tak len vďaka usilovnej práci! Nikomu som nič neukradol.

Ak je to naozaj muž, ktorého hľadáme, tak potom je to vynikajúci herec, - pomyslel si Ameni.

- Prečítajte si toto, - požiadal pisár obchodníka, - je to protokol o objavení Nenofarinej mŕtvoly a je na ňom uvedený čas zločinu. Kde ste boli v ten deň a v noci?

- Nechajte ma premýšľať, som taký rozrušený... A vzhľadom na moje ustavičné cestovanie mám v tom trochu zmätok...

Áno, už to mám! Robil som inventúru tovaru vo svojom obchode v Pibaste.

Pibaste bolo krásne kultovné stredisko bohyne Bastet, vzdialené osemdesiat kilometrov od Pi-Ramzesu. Pri silnom prúde a s rýchlou loďou predstavovala táto vzdialenosť len päť až šesť hodín plavby.

- Videl vás tam niekto?

- Áno, vedúci môjho obchodu a oblastný šéf predaja.

- Ako dlho ste pobudli v Pibaste?

- Dorazil som tam v predvečer tej drámy a na ďalší deň po nej som odišiel do Mennoferu.

- Dokonalé alibi, Raia.

- Alibi... Ale to je holý fakt!

- Povedzte mi mená tých dvoch mužov.

Raia ich napísal na kúsok použitého papyrusu.

- Overím si to, - vyhlásil Ameni.

- Presvedčíte sa o mojej nevine!

- Neopúšťajte Pi-Ramzes.

- Vy... vy ma chcete zadržať?

- Možno bude potrebné, aby sme vás ešte raz vypočuli.

- Ale... Môj obchod! Musím odísť z mesta, aby som predal vázy!

- Vaši zákazníci budú musieť mať chvíľu strpenia.

Obchodník nemal ďaleko k slzám.

- Riskujem, že stratím dôveru bohatých rodín... Dodávam tovar vždy v presne stanovený deň.

- Zásah vyššej moci. Kde bývate?

- V malom dome za mojím skladom na brehu... Ako dlho bude trvať to stíhanie?

- Čoskoro si budeme istí, môžete byť pokojný.

Po bleskovej ceste do Pibaste potreboval sardínsky obor na utíšenie hnevu aspoň tri poháre silného piva.

- Vypočul som Raiových podriadených, - zvestoval Amenimu.

- Potvrdzujú jeho alibi?

- Potvrdzujú.

- Odprisahajú to pred súdnym tribunálom?

- Sú to Sýrčania, Ameni. Či sa oni starajú o súd mŕtvych? Za poriadnu odmenu budú celkom pokojne a nehanebne klamať! Pre nich nemá Pravidlo a spravodlivosť žiadny význam! Keby som ich

tak mohol vypočuť po svojom, ako vtedy, keď som bol ešte pirátom...

- Teraz už pirátom nie si a spravodlivosť je najcennejším majetkom Egypta. Zlé zaobchádzanie s ľudskou bytosťou je trestným činom.

- A nechať na slobode zločinca a špióna v jednej osobe nie je trestný čin?

Ich rozhovor ukončil príchod poslíčka. Ameni a Serramanna boli vyzvaní, aby sa dostavili do Ramzesovej priestornej pracovne.

- Ako ďaleko ste na tom prípade? - opýtal sa kráľ.

- Serramanna je presvedčený, že sýrsky obchodník Raia je špión a vrah.

- A ty?

- Aj ja.

Sardínčan sa vďačne pozrel na pisára. Občas ešte bolo medzi nimi napätie.

- A dôkazy?

- Bohužiaľ žiadne, Veličenstvo, - priznal Serramanna.

- Ak by bol Raia zadržaný len na základe obyčajných dohadov, požiadal by o pojednávanie na súde a ten by ho oslobodil.

- To si uvedomujeme, - poznamenal s povzdychom Ameni.

- Dajte mi voľnú ruku, Veličenstvo, - žiadal Serramanna.

- Musím azda veliteľovi svojej osobnej stráže pripomínať, že hrubý nátlak na podozrivého má vážne dôsledky... pre útočníka?

Serramanna sa zamračil.

- Sme v slepej uličke, - priznal sa Ameni. - Je pravdepodobné, že ten Raia je členom chetitskej špionážnej siete, možno dokonca jej šéfom. Je inteligentný, bystrý a dobrý herec. Vie sa ovládať, dokáže bedákať, pohoršovať sa, nasadiť presvedčivú masku počestného a usilovného obchodníka, ktorý celý svoj život venuje len práci. Cestuje po celom Egypte, od mesta k mestu, prichádza do styku s

veľkým počtom ľudí. Existuje azda lepší spôsob, ako sledovať, čo sa u nás deje, a potom odovzdávať presné informácie nepriateľovi?

- Raia spal s tou Nenofar, - vyhlásil Serramanna, - a zaplatil jej za mlčanie. Myslel si, že ženská bude čušať, ale v tom sa zmýlil. Chcela ho vydierať, tak ju zabil.

- Podľa vášho hlásenia mal ten Sýrčan uškrtiť Nenofar v obchodných priestoroch, ktoré si prenajal, - konštatoval Ramzes. - Prečo sa dopustil takej neopatrnosti?

- Tieto priestory nie sú na jeho meno, - pripomenul Ameni. - Dopátrať sa až k ich majiteľovi, ktorého sa tento prípad netýka, a potom aj k Raiovi, to nebola vôbec jednoduchá úloha.

- Raia chcel určite zabiť majiteľa zo strachu, aby neprezradil jeho meno, - podotkol Serramanna. - My sme však zasiahli skôr, ako stihol konať. V opačnom prípade by ten Sýrčan zostal naďalej nepoznaný. Myslím si, že Raia Nenofarinu vraždu vopred neplánoval. Keď sa s ňou stretol na tom tajnom mieste, vo štvrti, kde ho nikto nepoznal, vôbec neriskoval. Aby jej zatvoril ústa, stačilo podľa jeho názoru dôrazné napomenutie. Situácia sa ale skomplikovala. Dievčaťu napadlo, že svoje mlčanie môže pekne speňažiť. Vyhrážala sa mu, že ak nezaplatí, povie všetko polícii. Raia ju zabil a potom utiekol, takže nemohol odstrániť telo. Za pomoci svojich sýrskych komplicov si však vytvoril pevné alibi.

- Stojíme na prahu priameho konfliktu s Chetitmi, preto je prítomnosť špionážnej siete na našom území nanajvýš nepríjemná, - uvažoval Ramzes. - Vaše úvahy sú veľmi presvedčivé, ale najdôležitejšie bude zistiť, akým spôsobom odovzdáva Raia svoje správy Chetitom.

- Podrobíme ho poriadnemu výsluchu... - navrhoval Serramanna.

- Špión neprehovorí.

- Čo navrhujete, Veličenstvo? - opýtal sa pisár.

- Ešte raz ho vypočuj a potom ho pusť. Snaž sa ho presvedčiť, že proti nemu nič nemáme.

- Na to nenaletí!

- Pochopiteľne, - súhlasil kráľ. - Keď však bude cítiť, ako sa okolo neho zvierajú čeľuste klieští, bude prinútený spojiť sa s Chetitmi. Chcem vedieť, ako to zariadi.

33. kapitola

Koncom novembra nastalo obdobie, keď začínalo vychádzať obilie. Zasiate zrno ohlasovalo víťazstvo nad temnotami a ponúkalo egyptskému ľudu život, ktorý v sebe nieslo.

Ramzes pomohol Homérovi vystúpiť z nosidiel a usadiť sa do kresla v tieni paliem na brehu kanála, k stolu obťažkanému jedlom. Neďaleko bol brod, ktorým prechádzali stáda dobytka. Nežné slnko prvých zimných dní láskalo čelo starého básnika.

- Radi obedujete v prírode? - opýtal sa kráľ.

- Bohovia obdarili Egypt veľkou priazňou.

- Nepostavil im azda faraón obydlia, kde sú uctievaní?

- Táto krajina je tajomná, Veličenstvo, a vy sám ste tajomstvo. Ten pokoj, tá rozkoš žiť, krása týchto paliem, priezračnosť jasného ovzdušia, vynikajúca chuť všetkých týchto pokrmov... Je v tom niečo nadprirodzené. Vy Egypťania ste stvorili zázrak a žijete v čarovnom svete. Ale koľko storočí ešte vydrží?

- Tak dlho, pokiaľ našou najvyššou hodnotou bude Pravidlo bohyne Maat.

- Zabúdate na okolitý svet, Ramzes. Ten sa vášmu Pravidlu vysmieva. Myslíte si, že Maat zastaví chetitskú armádu?

- Bude našou najlepšou hradbou proti nešťastiu a protivenstvu.

- Videl som vojnu na vlastné oči, videl som ľudskú krutosť, bezuzdnú zúrivosť, vražedné šialenstvo zmocňujúce sa ľudských bytostí, ktoré sa zdali rozvážne a vyrovnané. Vojna... je to defekt ukrytý v ľudskej krvi, kaz, ktorý ničí každú formu civilizácie. A ani Egypt nebude výnimkou z tohto pravidla.

- Ale áno, Homér. Naša krajina je zázrak, máte pravdu, ale tento zázrak denne budujeme. A ja prekazím každý útok, nech už príde odkiaľkoľvek.

Básnik zatvoril oči.

- Už nie som v exile, Veličenstvo. Nikdy nezabudnem na Grécko, na jeho drsnosť a pôvab, ale je to tu, na tejto čiernej a úrodnej zemi, kde sa moja duša spája s oblohou. S oblohou, ktorú však roztrhne vojna.

- Prečo taký pesimizmus?

- Chetiti snívajú len o dobývaní. Jediným zmyslom ich života je boj, rovnako ako pre mnohých Grékov, vyžívajúcich sa vo vzájomnom vyvražďovaní. Vaše posledné víťazstvo ich neodradí.

- Moja armáda bude pripravená bojovať.

- Veličenstvo, podobáte sa veľkej šelme. Práve na vás som myslel, keď som vytvoril tieto verše: „*Pardál sa vyrúti z hlbokej húštiny lesnej na chlapa lovca a smelé zmužilé srdce mu vôbec netrnie, ani strach nemá, keď začuje brechot a štekot. A ak ho lovec prv prebodne, alebo zasiahne strelou, čo ho aj prebodne oštep, no ani tak sa nevzdá boja, prv než napadne lovca, alebo od neho zahynie.*“[11]

Nefertari čítala prekvapujúce posolstvo, ktoré jej práve poslal Šenar. Poslovia ho priviezli na koňoch z krajiny Chatti až do južnej Sýrie, kde ich vystriedali ďalší, ktorí ho potom doručili ministerstvu zahraničných vecí v Egypte.

Mojej sestre, veľmi drahej kráľovnej Egypta, Nefertari.

Ja, Putuhepa, manželka Chattušila, brata chetitského cisára, posielam priateľské pozdravy. Sme jedna druhej veľmi vzdialené, naše krajiny a naše národy sú veľmi rozdielne, ale neprajú si napriek tomu rovnaký mier? Ak sa tebe a mne podarí zlepšiť porozumenie medzi našimi národmi, nebude to veľký čin? Čo sa mňa týka, ja sa o to postarám. Môžem poprosiť svoju ctihodnú sestru, aby konala rovnako?

---

[11] Preklad Miloslav Okál. (Pozn. prekl.)

Obdržať list z jej ruky by mi bolo potešením a cťou. Nech ťa bohovia ochraňujú.

- Čo znamená tento čudný list? - opýtala sa kráľovná Ramzesa.

- Tvar oboch pečatí z vyschnutej hliny rovnako, ako aj písmo nevzbudzujú o pravosti listu žiadne pochybnosti.

- Mám tej Putuhepe odpovedať?

- Nie je kráľovnou, ale od smrti Muvatallišovej manželky ju asi považujú za prvú dámu chetitskej ríše.

- Jej manžel Chattušil je budúci cisár?

- Muvatalliš uprednostňuje svojho syna Uri-Tešupa, zúrivého stúpenca vojny proti Egyptu.

- Takže toto posolstvo nemá príliš veľký význam.

- Odkrýva existenciu iného názorového prúdu, podporovaného kňazmi a obchodníkmi, ktorých moc nie je podľa Ašovho názoru zanedbateľná. Obávajú sa konfliktu, pretože by mal nepriaznivý dopad na objem ich obchodu.

- Je ich vplyv dostatočný na to, aby zabránil vojne?

- To určite nie.

- Ak to Putuhepa myslí úprimne, prečo by som jej nepomohla? Je tu predsa len akási nádej, že sa vyhneme tisíckam mŕtvych.

Sýrsky obchodník Raia si nervózne pohladkal briadku.

- Overili sme vaše alibi, - oznámil mu Ameni.

- Tým lepšie!

- Tým lepšie pre vás, naozaj. Vaši zamestnanci potvrdili vašu výpoveď.

- Povedal som pravdu. Nemám čo skrývať.

Ameni sa neprestával pohrávať so štetcom.

- Musím uznať... že sme sa možno zmýlili.

- Konečne hlas rozumu!

- Musíte uznať, že okolnosti svedčili proti vám. Takže sa vám oficiálne ospravedlňujem.

- Egyptská spravodlivosť nie je iba prázdne slovo.

- Všetkých nás to teší rovnako.

- Môžem teda ísť, kam sa mi zachce?

- Môžete sa pustiť znovu do práce bez akéhokoľvek obmedzovania.

- Som očistený od všetkých obvinení?

- Áno, ste, Raia.

- Oceňujem vašu čestnosť a dúfam, že čo najskôr chytíte vraha toho úbohého dievčaťa.

S myšlienkami úplne inde Raia predstieral, že sa zaoberá dodacími listami a prechádzal sa po nábreží medzi svojím skladom a loďou.

Ameniho divadielko ho ani na chvíľu neoklamalo. Ramzesov osobný sekretár bol príliš vytrvalý na to, aby svoju korisť pustil tak rýchlo, len na základe svedectva dvoch Sýrčanov. Pisár odmietal používanie násilia, a preto mu nastražil pascu. Dúfal, že sa Raia bude cítiť očistený, vráti sa k svojej tajnej činnosti a privedie Serramannu až k členom svojej siete.

Keď o všetkom rozmýšľal, prišiel na to, že situácia je oveľa vážnejšia, než si pôvodne myslel. Zdalo sa, že svoju sieť ohrozí, nech urobí čokoľvek. Ameni rýchlo pochopí, že drvivá väčšina jeho zamestnancov pracuje pre ríšu Chatti a že tvoria skutočnú tieňovú armádu, nebezpečne výkonnú. Vlna zatýkania ju zničí.

Zmiasť nepriateľa tým, že bude obchodovať aj naďalej podľa svojich zvyklostí... S týmto provizórnym riešením by sa ďaleko nedostal.

Musí čo najrýchlejšie upozorniť Šenara tak, aby naňho neuvrhol ani najmenší tieň podozrenia.

Raia dodával svoje vzácne vázy niekoľkým pi-ramzesským hodnostárom. Šenar bol súčasťou jeho zoznamu ako pravidelný kupec. Preto sa Sýrčan vydal do vily Ramzesovho staršieho brata a hovoril s jeho správcom.

- Pán Šenar nie je prítomný.

- Ach... vráti sa skoro?

- To neviem.

- Nemám, bohužiaľ, čas čakať, kým sa vráti, pretože musím odcestovať do Mennoferu. V posledných dňoch ma čosi veľmi zdržalo. Boli by ste taký láskavý a odovzdali tento predmet pánu Šenarovi?

- Samozrejme.

- Pozdravte ho odo mňa, prosím vás. Ach, zabudol som... Cena je vysoká, ale kvalita tohto malého majstrovského dielka ju ospravedlňuje. Tento zanedbateľný problém vybavíme po mojom návrate.

Raia navštívil troch ďalších pravidelných zákazníkov a potom sa nalodil na svoju loď plávajúcu do Mennoferu.

Jeho rozhodnutie bolo konečné: vzhľadom na naliehavosť situácie musí kontaktovať svojho šéfa a požiadať ho o radu. Predtým sa však musí zbaviť Serramannových mužov, ktorí ho sledujú.

Pisár ministerstva zahraničných vecí poverený písaním depeši zabudol na parochňu a dekórum svojho úradu a pod paľbou kritických pohľadov kolegov bežal k Šenarovej pracovni. Či nemá byť prvou vlastnosťou vzdelanca sebaovládanie?

Šenar nebol prítomný.

Bolo veľmi ťažké rozhodnúť sa... Počkať na návrat ministra, alebo nedbať na služobnú hierarchiu a zaniesť správu kráľovi? Vysoký dôstojník sa rozhodol pre druhú možnosť, nedbajúc na možné napomenutie.

Užasnutí kolegovia zbadali, ako v pracovnom čase opustil ministerstvo a ešte stále bez parochne naskočil do služobného voza, ktorého pomocou dorazí do paláca za niekoľko minút.

Ameni prijal úradníka a pochopil jeho vzrušenie.

List, odovzdaný diplomatickými službami južnej Sýrie, niesol pečať Muvatalliša, chetitského cisára.

- Môj minister nie je prítomný, a tak som si myslel, že urobím správne, keď...

- Urobil si dobre. O svoju kariéru sa nemusíš báť: kráľ ocení tvoju iniciatívu.

Ameni poťažkal posolstvo, drevenú tabuľku zabalenú do tkaniny opatrenej niekoľkými pečaťami z uschnutej hliny, pokrytými chetitským písmom.

Pisár zatvoril oči a na chvíľu zadúfal, že je to len zlý sen. Keď ich však otvoril, posolstvo nezmizlo, ale naďalej ho pálilo v dlani.

S vyschnutým hrdlom prešiel veľmi pomalým krokom vzdialenosť, ktorá ho delila ho od Ramzesovej pracovne. Kráľ trávil deň v spoločnosti ministra poľnohospodárstva a práve pripravoval dekrét na zlepšenie údržby hrádzí.

- Vyzeráš rozrušene, Ameni.

Pisár mu podal oficiálne posolstvo cisára krajiny Chatti určené faraónovi.

- Vyhlásenie vojny, - zašepkal Ramzes.

34. kapitola

Ramzes pomaly rozlomil pečate, roztrhol ochranný obal a prečítal posolstvo.

Ameni znovu zatvoril oči a vychutnával posledné sekundy mieru pred tým, než sa rozpúta peklo a kým mu faraón nadiktuje odpoveď znamenajúcu vstup Egypta do vojny proti ríši Chatti.

- Si ešte stále taký striedmy, Ameni?

- Ja? Striedmy? Áno, samozrejme! - odpovedal prekvapene pisár.

- Škoda, napili by sme sa spolu dobrého vína. Čítaj.

Ameni si prečítal tabuľku.

Od cisára krajiny Chatti Muvatalliša jeho bratovi Ramzesovi, Synovi svetla, faraónovi Egypta.

Ako sa ti vodí? Dúfam, že tvoja matka Tuja, tvoja manželka Nefertari a tvoje deti sa majú dobre. Tvoja sláva a dobré meno veľkej kráľovskej manželky neustále rastú, tvoja udatnosť je známa všetkým obyvateľom krajiny Chatti.

Ako sa darí tvojim koňom? Tým našim venujeme veľkú starostlivosť. Sú to skvelé zvieratá, najkrajšie zo všetkých tvorov.

Nech bohovia ochraňujú Chatti a Egypt.

Ameniho tvár sa rozžiarila širokým úsmevom.

- To je... To je úžasné!

- Nie som si tým istý.

- Sú to obvyklé diplomatické formulácie, ktoré majú ďaleko od vyhlásenia vojny.

- To nám bude môcť vysvetliť len Aša.

- Nemáš voči Muvatallišovi žiadnu dôveru...

- Založil svoju moc na spojení násilia a ľsti. Diplomacia je v jeho očiach len pomocnou zbraňou, a nie cestou k mieru.

- A čo ak ho už vojna unavila? Tvoje znovudobytie Kanaánu a Amurru mu ukázalo, že egyptskú armádu musí brať vážne.

- Muvatalliš ňou ani neopovrhuje. A práve preto sa na konflikt pripravuje a snaží sa utlmiť naše obavy prejavmi priateľstva. Homér, ktorý vidí ďaleko, neverí v trvalý mier.

- A čo ak sa mýli? Čo ak sa Muvatalliš zmenil a kasta obchodníkov zvíťazila nad vojakmi? Putuhepin list na to poukazuje.

- Hospodárstvo chetitskej ríše je založené na vojne a duša národa miluje násilie. Obchodníci podporia vojakov a vo veľkom stretnutí nájdu príležitosť na nové zisky.

- Vojne sa podľa teba pravdepodobne nevyhneme.

- Rád by som sa mýlil. Ak Aša nebude hlásiť žiadne veľké manévre, ani usilovné zbrojenie, alebo všeobecnú mobilizáciu, znovu sa mi vráti nádej.

Ameni bol rozrušený. Hlavou mu prebleskla podivná myšlienka.

- Oficiálne Ašovo poslanie spočíva v reorganizácii obranného systému v našich protektorátoch. Aby získal informácie, ktoré by si si želal, nebude musieť... vstúpiť na chetitské územie?

- Presne tak, - potvrdil jeho slová Ramzes.

- Ale to je šialenstvo! Ak sa dá chytiť...

- Aša si mohol dobrovoľne vybrať, či tú úlohu prijme, alebo nie.

- Je to náš priateľ, Ramzes, náš priateľ z detstva! A je ti verný, tak ako ja! On...

- Ja viem, Ameni, preto oceňujem jeho odvahu.

- Nemá žiadnu šancu vrátiť sa živý! Aj keby sa mu podarilo odovzdať nejaké správy, zajmú ho.

Pisár prvýkrát pocítil roztrpčenie voči Ramzesovi. Keď faraón dáva prednosť najvyšším záujmom Egypta, ničím sa nepreviňuje.

Ale on obetoval priateľa, skvelého človeka, muža, ktorý by si zaslúžil žiť aspoň sto rokov ako mudrci.

- Musím ti nadiktovať odpoveď, Ameni. Upokojíme nášho brata, cisára krajiny Chatti, ohľadom zdravotného stavu mojich blízkych aj mojich koni.

Šenar chrúmal po malých kúskoch jablko a prezeral si vázu, ktorú pred neho postavil jeho správca.

- Priniesol ju obchodník Raia osobne?

- Áno, pane.

- Zopakuj mi, čo ti povedal.

- Zmienil sa o vysokej cene tohto majstrovského diela a o tom, že to vybavíte po jeho návrate do hlavného mesta.

- Podaj mi ďalšie jablko a nech ma nikto nevyrušuje.

- Pane, mali ste prijať jednu mladú osobu...

- Pošli ju preč.

Šenar uprene hľadel na vázu.

Kópia.

Neobratná a škaredá kópia, ktorá nestála ani za pár podradných sandálov. Aj obyčajná provinčná meštianka by váhala vystaviť takéto veci vo svojom privítacom salóne.

Raiov odkaz bol jasný. Špión bol odhalený a už sa so Šenarom prestane stýkať. Odrazu sa zrútila jedna celá stena strategického plánu Ramzesovho staršieho brata. Ako má postupovať ďalej, keď stratil kontakt s Chetitmi?

Upokojovali ho dve veci.

V prvom rade to, že Chetiti sa ani v takých nepriaznivých podmienkach nevzdávali udržiavania špionážnej siete na egyptskom území. Raiu nahradia nejakým iným a tento nástupca sa potom spojí so Šenarom.

Ďalej to bolo Ašovo významné postavenie. Akonáhle rozbije obranný systém v protektorátoch, určite nadviaže kontakty s Chetitmi a upovedomí o tom Šenara.

Ostáva mág Ofir, ktorého čary predsa len azda budú účinné.

Takže napokon ho Raiove mrzutosti nijako nezasiahli. Sýrsky špión sa už z toho bude vedieť nejako vyvliecť.

Pi-ramzesské chrámy sa kúpali v teplom okrovom svetle. Po večerných obradoch sa Ramzes a Nefertari zišli pred Amonovým chrámom, ktorého výstavba úspešne pokračovala. Hlavné mesto opeknievalo každým dňom a zdalo sa zasvätené šťastiu a mieru.

Kráľovský pár sa prechádzal po záhrade pred svätyňou. Medzi kríkmi oleandrov tu rástli avokádovníky, sykomory a jujuby. Záhradníci zavlažovali mladé stromčeky a prihovárali sa im nežnými slovami. Každý vedel, že rastlinám prospievajú rovnako ako voda živiteľka.

- Čo si myslíš o listoch, ktoré sme práve dostali?

- Vôbec ma neupokojujú, - odpovedala Nefertari. - Chetiti sa nás snažia oslepiť fatamorgánou prímeria.

- Dúfal som, že vyslovíš povzbudivejšie slová.

- Klamať ťa, by značilo zradiť našu lásku. Musím ťa verne oboznámiť so svojou víziou, aj keď má znepokojujúce farby oblohy pred búrkou.

- Ako môžem myslieť na vojnu, v ktorej príde toľko mladých mužov o život, keď sa tešíme z krásy tejto záhrady?

- Nemáme právo schovávať sa v raji a zabúdať na búrku, ktorá ho chce zničiť.

- Bude moja armáda schopná odolávať útokom Chetitov? Je v nej príliš veľa veteránov, ktorí sa tešia na dôchodok, príliš veľa neskúsených vojakov, veľa žoldnierov, mysliacich len na svoj žold... Nepriateľ pozná naše slabé miesta.

- A my tie jeho nepoznáme?

- Naša spravodajská služba je zle zorganizovaná. Aby dobre slúžila, bude potrebné dlhoročné úsilie. Verili sme, že Muvatalliš bude rešpektovať hranice vytýčené mojím otcom, keď došiel k bránam Kadeša. Cisár však sníva len o výbojoch, rovnako ako jeho predchodcovia, a Egypt predstavuje tú najlákavejšiu korisť.

- Poslal ti už Aša nejaké hlásenie?

- Nemám žiadne správy.

- Bojíš sa o jeho život, však?

- Poveril som ho nebezpečnou úlohou, ktorá ho núti preniknúť na nepriateľské územie, aby tam získal maximum informácií. Ameni mi to neodpustí.

- Čí to bol nápad?

- Nikdy ti nebudem klamať, Nefertari. Bol to môj nápad, nie Ašov.

- Mohol odmietnuť.

- Odmieta sa návrh, ktorý vysloví faraón?

- Aša má silného ducha, je schopný zvoliť si svoj osud sám.

- Ak nepochodí, budem zodpovedný za jeho uväznenie a smrť.

- Aša žije pre Egypt rovnako ako ty. Do Chatti odišiel s nádejou, že našu krajinu zachráni pred pohromou.

- Hovorili sme o tom celú noc. Ak mi pošle podstatné informácie o chetitských silách a ich taktike, možno sa nám podarí nepriateľa odraziť.

- A čo keby si zaútočil prvý?

- Premýšľam o tom... Musím však nechať Ašovi priestor na manévrovanie.

- Listy, ktoré sme dostali, dokazujú, že sa Chetiti usilujú získať čas, pravdepodobne pre vnútorné nezhody. Nesmieme prepásť ten správny moment.

Svojím sladkým melodickým hlasom vyjadrovala Nefertari nezlomnú vôľu kráľovnej Egypta. Rovnako ako to činila po Setchiho boku Tuja, modelovala kráľovskú dušu a dodávala jej silu.

- Často myslím na Mojžiša. Ako by sa zachoval dnes, keď sú Obidve krajiny v nebezpečenstve? Som si istý, že aj napriek všetkým ideám, ktoré ho prenasledovali, by bojoval po našom boku za záchranu krajiny faraónov.

Slnko zapadlo a Nefertari sa zachvela.

- Chýba mi môj starý šál, ktorý ma tak hrial.

35. kapitola

Krajina Madián, ležiaca východne od Akabského zálivu a južne od Edomu, žila pokojným životom v ústraní, pričom občas hostila nomádov, brázdiacich Sinajský polostrov. Ľudia z Madiánu, pripútaní k svojmu pastierskemu životu, sa držali bokom od zápasov, ktoré proti sebe viedli arabské kmene krajiny Moabu.

Malému spoločenstvu Madiánčanov, ktorí sa nesťažovali ani na svoju chudobu, ani na drsnosť podnebia, vládol starý kňaz, otec siedmich dcér.

Starec práve ošetroval nohu jednej ovci, keď mu zrazu zaznel v ušiach neobyčajný zvuk.

Kone.

Kone a vozy idúce veľkou rýchlosťou.

Hliadka egyptskej armády... Do Madiánu, ktorého obyvatelia nemali žiadne zbrane a nevedeli sa biť, hliadky doteraz nikdy nezašli. Vzhľadom na svoju chudobu nemuseli tunajší ľudia platiť dane a púštna polícia vedela, že by neukrývali lúpežných beduínov a neriskovali trest, ktorý by ich stihol: zničenie oázy a deportácia.

Keď do tábora vnikli egyptské vozy, muži, ženy i deti sa uchýlili do svojich stanov z hrubého plátna. Starý kňaz vstal a šiel v ústrety príchodiacim.

Veliteľom hliadky bol mladý arogantný dôstojník.

- Kto si?

- Madiánsky kňaz.

- Ty si vodca týchto otrhancov?

- Mám tú česť.

- Z čoho tu žijete?

- Chováme ovce, jeme datle a pijeme vodu z našej studne. V našich záhradkách sa urodí trocha zeleniny.

- Máte nejaké zbrane?

- To nie je naším zvykom.

- Dostal som príkaz prehľadať vaše stany.

- Sú otvorené, nemáme čo schovávať.

- Povráva sa, že poskytujete úkryt zločineckým beduínom.

- Myslíte si, že by sme boli takí blázni, aby sme vyvolali faraónov hnev? Aj keď sú tieto končiny úbohé a zabudnuté, patria nám a lipneme na nich. Porušenie zákona by nás priviedlo do záhuby.

- Si múdry, starý muž, ale ja tú prehliadku aj tak vykonám.

- Opakujem ti, že naše stany sú otvorené. Nechceš sa vopred zúčastniť skromnej oslavy? Jedna z mojich dcér práve porodila syna. Zjeme jahňa a napijeme sa palmového vína.

Egyptský dôstojník zaváhal.

- To nie je úplne podľa predpisov...

- Kým budú tvoji vojaci plniť svoju úlohu, ty sa posaď k ohňu.

Vydesení Madiánčania obklopili starého kňaza, ale ten ich upokojil a požiadal, aby Egypťanom uľahčili plnenie úlohy.

Veliteľ posádky prijal pozvanie k slávnostnému stolu. Matka bola ešte pripútaná k lôžku, ale otec, zhrbený fúzač so zbrázdenou tvárou, držal dieťa v náručí a kolísal ho.

- Pastier, ktorý sa bál, že nemôže splodiť nový život, - vysvetľoval starý kňaz. - To dieťa bude svetlom jeho staroby.

Vojaci nenašli žiadnu zbraň ani beduína.

- Dodržiavajte naďalej zákony, - radil dôstojník madiánskemu kňazovi, - a tvoj ľud nebude mať žiadne ťažkosti.

Vozy a kone sa vzďaľovali v púšti.

Akonáhle oblak piesku opadol, otec novorodeniatka vstal. Dôstojník by bol prekvapený, keby videl, ako sa scvrknutý pastier premenil na kolos so širokými ramenami.

- Sme zachránení, Mojžiš, - povedal starý kňaz svojmu zaťovi. - Tí sa tu už nevrátia.

Na západnom vesetskom brehu nešetrili námahou architekti, kamenári, ani sochári, len aby vystavali Rameseum, zádušný chrám Syna svetla. V súlade s Pravidlom začínala stavba naosom, ústrednou časťou chrámu, kde sídlil skrytý boh, ktorého podobu ľudské stvorenia nebudú nikdy poznať. Na stavbe, kde vládla presná organizovanosť, bolo uskladnené obrovské množstvo pieskovcových blokov, ako aj blokov sivej žuly a čadiča. Zdvíhali sa už steny stĺpovej siene a budoval sa kráľovský palác. Ako požadoval Ramzes, bude jeho chrám bájnou stavbou, ktorá prekoná stáročia. Bude sa tu uctievať pamiatka jeho otca, velebené tu budú jeho matka s jeho manželkou, tu sa bude odovzdávať neviditeľná energia, bez ktorej by nebol možný výkon spravodlivej moci.

Nebu, karnacký veľkňaz, sa usmieval. Tento starý, unavený a reumatický muž dostal síce za úlohu riadenie najrozsiahlejšej a najbohatšej egyptskej svätyne, ale každý bol presvedčený, že Ramzesova voľba bola cynicky taktická. Na prahu senility bude Nebu len slameným panákom, skoro nahradeným iným monarchovým človekom, rovnako starým a podlízavým.

Nikto nepredpokladal, že Nebu bude starnúť podobne ako žula. Holohlavý, pomaly sa pohybujúci, skúpy na slovo, vládol celkom samostatne. Bol verný svojmu kráľovi a nemal tak, ako niektorí jeho predchodcovia, postranné úmysly. Služba Ramzesovi bola jeho omladzovacia kúra.

Dnes však Nebu zabudol na svoj obrovský chrám, početný personál i hierarchiu, pozemky a dediny, a skláňal sa nad malým stromčekom, akáciou, zasadenou Ramzesom na území jeho chrámu miliónov rokov v roku dva jeho panovania. Karnacký veľkňaz svojmu monarchovi sľúbil, že bude rast toho stromčeka, ktorého zdatnosť bola prekvapujúca, starostlivo strážiť. Vďaka mágii miesta sa strom vzpínal k nebesiam oveľa rýchlejšie než ostatné, jemu podobné.

- Si spokojný s mojou akáciou, Nebu?

Veľkňaz sa pomaly otočil.

- Veličenstvo... Nikto ma neupozornil na váš príchod!

- Nikoho nehreš, moja cesta nebola oficiálne oznámená. Ten stromček je nádherný.

- Myslím, že som nikdy nevidel niečo také prekvapujúce. Neodovzdali ste mu svoju silu? Ja som mal tú česť chrániť jeho detstvo, vy ho budete sledovať v dospelosti.

- Chcel som ešte raz uzrieť Veset, svoj chrám miliónov rokov, svoju hrobku a túto akáciu skôr, než sa vydám do búrky.

- Je vojna nevyhnutná, Veličenstvo?

- Chetiti sa nás pokúšajú presvedčiť o opaku, ale kto môže dôverovať ich upokojujúcim vyhláseniam?

- Tu je všetko v poriadku. Bohatstvo Karnaku patrí vám a dokázal som, aby hodnoty, ktoré ste mi zverili, prekvitali.

- A tvoje zdravie?

- Pokiaľ žilami môjho srdca bude prúdiť krv, budem plniť svoje úlohy. Keby však Veličenstvo zamýšľalo nahradiť ma niekým iným, nebol by som nespokojný. Zdržiavať sa pri posvätnom jazere a meditovať o lete lastovičiek patrí k mojím najvyšším ambíciám.

- Nechcem ťa sklamať, ale nevidím žiadny dôvod meniť súčasnú hierarchiu.

- Nohy sa mi podlamujú, uši upchávajú, kosti ma bolia...

- Ale tvoja myseľ je čulá ako let sokola a vzácna ako let ibisa. Pokračuj tak ďalej, Nebu, a bdi nad mojou akáciou. Keby som sa nevrátil, budeš jej poručníkom.

- Vy sa vrátite. Musíte sa vrátiť.

Ramzes navštívil stavbu a spomenul si na svoj pobyt medzi kamenármi a lámačmi. On deň za dňom budoval Egypt, oni stavali chrámy a večné obydlia, bez ktorých by Obidve krajiny upadli do anarchie a nízkosti, vlastnej ľudskému pokoleniu. Velebiť moc svetla a rešpektovať Pravdu a Pravidlo bohyne Maat, znamenalo

učiť človeka priamosti, pokúšať sa odvrátiť ho od jeho egoizmu a márnivosti.

Faraónov sen sa stával skutočnosťou. Chrám miliónov rokov postupne nadobúdal podobu, ten úžasný výrobca magickej energie sa sám od seba uvádzal do chodu iba prítomnosťou hieroglyfov a scén vyrytých do stien svätyne. Keď Ramzes prechádzal vymeranými sálami a rozjímal v budúcich kaplnkách, čerpal silu Ka, zrodenú zo spojenia neba a zeme. Vstrebával ju nie pre seba, ale aby bol schopný čeliť temnotám, do ktorých chceli bohmi milovanú krajinu uvrhnúť nenásytní Chetiti.

Cítil, že je predstaviteľom všetkých dynastií, celej línie faraónov, ktorí utvárali Egypt na obraz vesmíru. V tomto chráme miliónov rokov mu jeho predchodcovia ukázali cestu.

Raia roznášal vázy mennoferským hodnostárom. Keby jeho prenasledovatelia vypočúvali jeho podriadených, dozvedeli by sa, že sýrsky obchodník zamýšľa i naďalej uspokojovať svoju klientelu a ostať uznávaným dodávateľom šľachtických rodín. Preto Raia nezmenil svoj obvyklý spôsob predaja, založený na osobných kontaktoch, rečnení a lichôtkach.

Potom odcestoval do veľkého háremu v Merveri, ktorý už nenavštívil dva roky a bol si istý, že táto návšteva vyvedie Ameniho a Serramannových mužov z miery. Budú si myslieť, že špión má v tejto váženej a starej inštitúcii komplicov, a skúmaním tejto falošnej stopy budú zbytočne strácať čas a energiu.

Raia im ponúkol ešte ďalšie sústo, keď pobudol v dedinke blízko háremu, kde hovoril s roľníkmi, ktorých vôbec nepoznal. Pre egyptských vyšetrovateľov to budú určite ďalší komplici.

Sýrsky obchodník ponechal svojich prenasledovateľov ich zmätenému úžasu a vrátil sa do Mennoferu, aby tu dohliadol na prepravné podmienky niekoľkých nákladov prvotriednych konzervovaných potravín určených pre Pi-Ramzes a Veset.

Serramanna zúril.

- Ten špión si z nás uťahuje! Vie, že ho sledujeme a preto sa zabáva tým, že nás vláči z miesta na miesto.

- Upokoj sa, - radil mu Ameni. - Nevyhnutne musí urobiť nejakú chybu.

- Akú chybu?

- Správy, ktoré dostáva z Chatti, sú ukryté buď v konzervách, alebo v tých jeho vzácnych vázach. Pravdepodobnejšia je druhá možnosť, pretože vázy pochádzajú väčšinou z južnej Sýrie a Ázie.

- Tak ich prezrime!

- Bola by to rana mečom do vody. Dôležitý je spôsob, akým tie odkazy posiela, a sieť, ktorú používa. Vzhľadom na situáciu je nútený upozorniť Chetitov na to, že už nemôže pokračovať v svojej činnosti. Buďme pripravení na chvíľu, keď vypraví do Sýrie akýkoľvek tovar.

- Mám iný nápad, - navrhol Serramanna.

- Dúfam, že legálny.

- Ak neurobím žiadny rozruch a umožním ti zatvoriť Raiu celkom legálne, dovolíš mi konať?

Ameni drvil svoj pisársky štetec.

- Koľko času potrebuješ?

- Zajtra to budem mať hotové.

36. kapitola

V Pibaste sa oslavoval sviatok opojenia. Celý týždeň vychutnávali mladí ľudia prvé vzrušenia lásky pod milosrdným dohľadom mačacej bohyne Bastet, stelesnením sladkosti života. Bojové turnaje na vidieku umožňovali mladým chlapcom, aby predviedli svoju silu a vášnivým zanietením privábili krásne diváčky.

Raiovi zamestnanci mali právo na dva dni voľna. Vedúci skladník, chudý a prihrbený Sýrčan, zatvoril na závoru sklad stredne cenných váz. Tešil sa na možnosť zamiešať sa do davu a pokúsiť sa o šťastie s nejakou veselou a odvážnou dievčinou, hoci aj trochu postaršou. Raia bol prísny nadriadený, takže takú príležitosť na zábavu si nesmie dať ujsť.

Pri myšlienke na radovánky, ktoré ho čakajú, sa skladníkovi zbiehali slinky. Tíško si pospevujúc vykročil do uličky vedúcej na malé námestie, kde sa už zhromažďovali aktéri radovánok.

Mohutná päsť mu zovrela šticu a stiahla ho späť. Ruka, ktorá sa mu pritisla na ústa, utlmila bolestivý výkrik.

- Prestaň sa metať, - prikázal Serramanna, - lebo ťa uškrtím.

Vystrašený Sýrčan sa nechal zatiahnuť do kôlne, kde bol naukladaný prútený tovar.

- Ako dlho pracuješ pre Raiu? - pýtal sa Serramanna.

- Štyri roky.

- Dobrý plat?

- Je dosť skúpy.

- Bojíš sa ho?

- Tak trochu...

- Raia bude zatvorený, - oznámil mu Serramanna, - a odsúdia ho na smrť za špionážnu činnosť v prospech Chetitov. Jeho komplica postihne rovnaký trest.

- Ja som len jeho zamestnanec!
- Lož je vážnym priestupkom.
- Som zamestnaný ako skladník, nie ako špión!
- Dopustil si sa veľkej chyby, keď si predstieral, že bol tu, v Pibaste, zatiaľ čo on v tom čase vraždil v Pi-Ramzese.
- Vraždil... Nie, to nie je možné... To som nevedel!
- Tak teraz to vieš. Trváš na svojej výpovedi?
- Nie... Áno, inak by sa mi pomstil!
- Nedávaš mi na výber, priateľ. Ak budeš ďalej zapierať pravdu, rozbijem ti hlavu o múr.
- Neodvážite sa!
- Už som zabil desiatky takých zbabelcov, ako si ty.
- Raia... On sa pomstí...
- Už ho nikdy neuvidíš.
- Je to isté?
- Úplne.
- Tak dobre... Zaplatil mi, aby som dosvedčil že tu bol.
- Vieš písať?
- Nie veľmi dobre.
- Pôjdeme spolu do kancelárie verejného pisára. Ten tvoje vyhlásenie zapíše. Potom budeš môcť ísť za dievčatami.

Krásna Iset so sýtozelenými očami, jemne namaľovanými perami, pôvabná, veselá a hravá, matka malého Chaa, nestratila nič zo svojej mladosti. V chladný zimný večer si prehodila cez plecia vlnený šál.

Na vesetskom vidieku vial silný vietor. Aj napriek tomu sa krásna Iset ponáhľala na schôdzku, na ktorú ju pozval zvláštny list: „Chatrč z trstiny. Hľadaj rovnakú ako v Mennoferi, na západnom brehu oproti luksorskému chrámu, na okraji obilného poľa.“

Jeho písmo... Nemohla sa pomýliť. Ale prečo to záhadné pozvanie a pripomienka takej intímnej minulosti?

Krásna Iset prešla okolo zavlažovacieho kanála, zbadala pole zlatnúceho obilia a chatrč. Práve sa chystala vstúpiť dovnútra, keď jej odrazu závan vetra nadvihol lem šiat a zachytil o ker.

Keď sa zohla, aby si neroztrhla látku, nejaká ruka uvoľnila šaty a pomohla jej vstať.

- Ramzes!

- Si stále rovnako krásna, Iset. Ďakujem ti, že si prišla.

- Tvoj odkaz ma rozrušil.

- Chcel som sa s tebou stretnúť ďaleko od paláca.

Kráľ ju fascinoval.

Jeho atletické telo, ušľachtilosť jeho pohybov a sila pohľadu v nej vzbudzovali rovnakú túžbu ako kedysi. Nikdy ho neprestala ľúbiť, aj keď sa necítila na to, aby súťažila s Nefertari. Veľká kráľovská manželka naplnila Ramzesovo srdce a s nikým sa oň nedelila. Krásna Iset nebola ani žiarlivá, ani závistlivá. Prijala svoj osud a cítila sa hrdá, že dala kráľovi syna, ktorého výnimočné vlastnosti sa už začali prejavovať.

Áno, nenávidela Ramzesa, keď sa oženil s Nefertari, ale tento prudký cit bol len bolestnou formou jej lásky. Iset sa postavila proti komplotu, do ktorého ju chceli zapojiť, aby ohrozili kráľa. Ona nikdy nezradí muža, ktorý jej poskytol toľko šťastných chvíľ, keď prebudil jej srdce i telo.

- Prečo také tajnosti... a spomienka na naše prvé stretnutia v chatrči, ako je táto?

- Tak to chce Nefertari.

- Nefertari... Nerozumiem.

- Chce, aby sme mali druhého syna, a tak zabezpečili trvalosť kráľovstva, keby sa niečo prihodilo Chaovi.

Krásna Iset sa zapotácala a padla Ramzesovi do náručia.

- To je sen, - šepkala, - nádherný sen. Ty nie si kráľ, ja nie som Iset, nie sme vo Vesete a nebudeme sa milovať, aby mal Cha

bračeka. Je to len sen, ale chcem ho prežiť čo najintenzívnejšie celou svojou bytosťou a navždy si ho uchovať.

Ramzes si vyzliekol tuniku a položil ju na zem. Horúčkovito sa chvejúca Iset sa dala vyzliecť.

Utopila sa v prudkej rozkoši okamihu, keď jej telo počalo Ramzesovo dieťa, vo výbojoch šťastia, v ktoré už nedúfala.

Na lodi, ktorá ho viezla k Pi-Ramzesu, kráľ, uzatvorený do svojej samoty, pozoroval Níl. Neopúšťala ho tvár Nefertari. Áno, Isetina láska bola úprimná a jej pôvab stále rovnaký, ale jeho cit voči nej nemal podmanivosť slnka a nedozernosť púšte ako láska, ktorá zaplavila celú jeho bytosť hneď od prvého stretnutia s Nefertari a ktorej intenzita v plynutí času stále narastala. Rovnako ako neúnavnou prácou neprestávalo vyrastať Rameseum a nové hlavné mesto, neprestával rásť a mohutnieť ani Ramzesov cit k manželke.

Kráľ neprezradil krásnej Iset skutočné Nefertarine požiadavky. Kráľovná chcela, aby Iset zastávala úlohu druhej manželky, dala statnému monarchovi so silnou osobnosťou niekoľko detí, a tým odradila budúcich možných uchádzačov o následníctvo. Už tu raz bol vážny precedens: Pjopej II., ktorý umrel vyše storočný, prežil svoje deti a zanechal krajinu napospas prázdnote, ktorá sa zmenila na obrovskú krízu. Keby sa Ramzes dožil vysokého veku, čo by sa po jeho smrti stalo s kráľovstvom v prípade, že by sa Cha alebo Meritamon z nejakých dôvodov nemohli ujať vlády?

Nebolo možné, aby faraón viedol život ako obyčajný človek. Jeho citový život a jeho rodina museli slúžiť trvalosti inštitúcie, ktorú stelesňoval.

Bola tu však Nefertari, vyvolená medzi ženami, so svojou ušľachtilou láskou. Ramzes nechcel zradiť svoju funkciu, ale ani sa deliť o svoje túžby s nejakou inou ženou, hoci by to bola aj krásna Iset.

A bol to Níl, ktorý mu nakoniec dal správnu odpoveď. Ten istý Níl, ktorého energia oplodňovala v období záplav obidva brehy s nevyčerpateľnou veľkorysosťou.

Dvor sa zhromaždil vo veľkej audienčnej sále, ktorou sa niesli rôzne dohady. Tak ako jeho otec Setchi bol aj Ramzes na ceremónie podobného druhu skôr skúpy. Pred planým rečnením na zhromaždení, ktorého členovia mysleli len na to, ako mu zalichotiť, dával prednosť priamej práci s ministrami.

Akonáhle sa objavil faraón držiac v pravej ruke palicu omotanú šnúrou, prítomným sa na chvíľu zatajil dych. Tento symbol znamenal, že Ramzes vyhlási dekrét, ktorý ihneď nadobudne silu zákona. Palica symbolizovala Slovo a šnúra spojenie so skutočnosťou, ktorú kráľ privedie k životu vyslovením múdro uváženého rozhodnutia.

Dvora sa zmocnilo úzkostlivé vzrušenie. Nikto nepochyboval o tom, že Ramzes vyhlási vojnový stav s Chetitmi. Do krajiny Chatti bude vyslaný zástupca, aby odovzdal cisárovi posolstvo faraóna, stanovujúce dátum začatia konfliktu.

- Slová, ktoré prednášam, tvoria kráľovský dekrét, - vyhlásil Ramzes. - Bude vyrytý na stélach, heroldi ho rozhlásia po mestách a dedinách, bude o ňom informovaný každý obyvateľ Obidvoch krajín. Od dnešného dňa až po môj posledný výdych pozdvihnem k hodnosti „kráľovského syna“ a „kráľovskej dcéry“ deti, ktoré budú vychovávané v palácovej škole a dostane sa im rovnakého vzdelania ako môjmu synovi Chaovi a mojej dcére Meritamon. Ich počet je neobmedzený a medzi nimi vyberiem svojho následníka bez toho, aby o tom vedel skôr, než nadíde vhodný okamih.

Dvor bol ohromený a uchvátený. Každý otec a každá matka mali tajné želanie, aby sa práve ich dieťaťu dostalo tejto pocty. Niektorí už premýšľali o tom, ako vychvália zásluhy svojich ratolestí, aby ovplyvnili Ramzesov výber.

Ramzes zabalil Nefertari, ktorá sa zotavovala z nachladenia, do veľkého šálu.

- Je z najlepšej dielne zo Sais. Utkala ho svojimi vlastnými rukami predstavená chrámu.

Kráľovnin úsmev prežiaril zamračenú oblohu Delty.

- Tak rada by som odišla na juh, ale viem, že to nie je možné.

- Je mi to ľúto, Nefertari, ale musím dozerať na výcvik svojich oddielov.

- Však ti dá Iset ďalšieho syna?

- O tom rozhodnú bohovia.

- Tak je to správne. Kedy ju opäť uvidíš?

- To neviem.

- Ale... Sľúbil si mi...

- Práve som vyhlásil dekrét.

- Čo to má spoločné s Iset?

- Tvoja vôľa sa vyplní, Nefertari. Budeme mať viac než sto synov a dcér a moje následníctvo bude zaistené.

37. kapitola

- Mám dôkaz, že Raia klamal, - oznámil nadšene Serramanna.

Ameni sa ani nepohol.

- Počul si ma dobre?

- Ale áno, - odpovedal kráľov osobný sekretár.

Sardínčan pochopil príčinu pisárovej pasivity. Ameni zase nespal viac než dve alebo tri hodiny a teraz sa nemôže prebrať.

- Mám tu výpoveď Raiovho skladníka, podpísanú a overenú svedkami. Ten človek jasne tvrdí, že jeho nadriadený, ktorý v deň Nenofarinej vraždy nebol v Pibaste, mu zaplatil, aby krivo svedčil.

- Blahoželám, Serramanna, je to dobrá práca. Tvoj skladník... je v poriadku?

- Keď odchádzal z pisárovej kancelárie, prejavoval vrelé želanie zúčastniť sa osláv v meste a stretnúť sa tam s niekoľkými prítulnými mladými ženami.

- Krásna práca, naozaj...

- Ty to asi nechápeš. Raiovo alibi je zničené, môžeme ho zatvoriť a vypočuť.

- Nemôžeme.

- Že nie? Kto by nám v tom...

- Raia unikol svojim prenasledovateľom a zmizol v jednej mennoferskej uličke.

Šenar bol varovaný a je mimo nebezpečenstva. Raia sa teda mohol vytratiť. Pretože bol presvedčený, že Ameni prezrie každú jeho zásielku do Sýrie, aj keby išlo o nádobu s nakladanými rybami, nebol schopný Chetitov informovať. Zveriť správu niektorému členovi jeho siete mu pripadalo príliš riskantné. Muža na úteku, hľadaného faraónovou políciou, by bolo také ľahké zradiť! Jediným

možným riešením od okamihu, keď ho začali podozrievať, bolo kontaktovať veliteľa siete, a to aj napriek prísnemu zákazu.

Zbaviť sa policajtov, ktorí ho ustavične sledovali, nebolo jednoduché. Vďaka bohovi búrky, ktorá sa nad Mennoferom rozpútala na sklonku dňa, sa mu podarilo vytratiť sa z ich spoločnosti cez dielňu s dvomi východmi.

Po strechách prenikol do domu veliteľa siete práve v okamihu najprudších poryvov, keď oblohu križovali blesky a prudký vietor zdvíhal na uliciach mračná prachu.

Dom bol ponorený do tmy a zdalo sa, že je neobývaný. Raia si zvykol na nedostatok svetla a opatrnými krokmi postupoval do prijímacieho salónu, pričom nespôsobil ani najmenší hluk. K ušiam mu doľahol ston.

Znepokojený obchodník postupoval ďalej.

Nový ston, vyjadrujúci silnú, ale zadržiavanú bolesť. Pod dverami osvetlená štrbina...

Zadržali azda veliteľa siete a teraz ho mučia? Nie, to nie je možné! Pozná ho len Raia.

Dvere sa otvorili, svetlo pochodne oslepilo Sýrčana. Cúvol a prekríženými rukami si zakryl oči.

- Raia... Čo tu robíš?

- Prepáčte, ale nemal som na výber.

Sýrsky obchodník sa stretol so svojím veliteľom len raz, na Muvatallišovom dvore, ale dobre si ho zapamätal. Vysoký, chudý, vystúpené lícne kosti, tmavozelené oči, výzor dravého vtáka.

Odrazu Raia dostal strach, aby ho Ofir nezlikvidoval hneď na mieste. Líbyjčan však ostal znepokojujúco pokojný.

V laboratóriu stonala svetlovlasá Lita.

- Len som ju pripravoval na jeden pokus, - vysvetlil Ofir a zatvoril dvere.

Pološero, ktoré tu panovalo, Raiu vydesilo. Nie je to kráľovstvo čiernej mágie?

- Tu sa môžeme v pokoji porozprávať. Porušil si príkazy.

- Viem, ale chystali sa ma zatknúť Serramannovi muži.

- Predpokladám, že sú ešte v meste.

- Áno, ale striasol som ich.

- Ak ťa sledovali, čoskoro budú aj tu. V tom prípade budem nútený zabiť ťa a vyhlásiť, že ma prepadol lupič.

Dolente, ktorá pod vplyvom uspávacieho prostriedku spala na prvom poschodí, jeho výpoveď potvrdí.

- Vyznám sa v tom. Určite nešli za mnou.

- Želajme si to, Raia. Čo sa stalo?

- Celý rad nešťastných náhod.

- Nejde sa skôr o sériu neobratností?

Sýrčan mu vysvetlil situáciu, nevynechajúc ani najmenšiu podrobnosť. S Ofirom bolo lepšie hovoriť priamo. Čo keď mal mág schopnosť čítať myšlienky?

Po Raiovom opise nastalo dlhé ticho. Ofir premýšľal, kým vynesie svoj ortieľ.

- Nemal si šťastie, to je pravda. Musíme ale uznať, že tvoja sieť je zničená.

- Moje obchody, sklady, bohatstvo, ktoré som nahonobil...

- Opäť budú tvoje, keď Chatti dobyje Egypt.

- Kiežby vás počuli démoni vojny!

- Pochybuješ o našom konečnom víťazstve?

- Ani na okamih! Egyptská armáda nie je pripravená. Podľa mojich najnovších informácií sa jej zbrojný program oneskoruje a vysokí dôstojníci majú obavy z priameho stretnutia s chetitskými silami. Tí vojaci, ktorí majú strach, sú už vopred porazení.

- K porážke môže viesť aj priveľa dôvery, - oponoval Ofir. - Aby sme Ramzesa uvrhli do priepasti, nesmieme nič prehliadnuť.

- Máte aj naďalej vplyv na Šenara?

- Faraón ho podozrieva?

- Svojmu bratovi nedôveruje, ale nemôže predpokladať, že sa Šenar stal naším spojencom. Ako by si mohol pomyslieť, že Egypťan, člen kráľovskej rodiny a minister zahraničných vecí, zradí svoju vlasť? Podľa mňa zostáva pre nás Šenar mužom zásadnej dôležitosti. Kto príde na moje miesto?

- To nemáš vedieť.

- Ste povinný podať o mne hlásenie, Ofir...

- Bude pochvalné. Slúžil si verne. Cisár na to prihliadne a istotne sa ti odmení.

- Čo bude mojou ďalšou úlohou?

- Predložím návrh Muvatallišovi, nech rozhodne on.

- A tí Atonovci... Je to vážne?

- Kašlem na stúpencov Atona tak, ako aj na ostatných veriacich. Ale sú to ovce, ktoré možno ľahko odviesť na jatky. Keď žerú z ruky, prečo sa zriekať ich dôverčivosti?

- To dievča, ktoré je s vami...

- Jedna poblúznená a jedna duševne zaostalá, ale vynikajúce médium. Umožňuje mi získať presné informácie, ktoré by bez jej pomoci neboli pre mňa dostupné. A pevne dúfam, že oslabím Ramzesovu ochranu.

Ofir pomyslel na Mojžiša, možného spojenca, ktorého musel oželieť, keď náhle zmizol. Keď sa na jednej magickej seanse pýtal Lity, nadobudol istotu, že je Hebrej ešte nažive.

- Nemohol by som si tu niekoľko dní odpočinúť? - opýtal sa Sýrčan. - Moje nervy sa podrobili tvrdej skúške.

- Bolo by to príliš riskantné. Choď okamžite do prístavu, až na jeho najjužnejší koniec, a naloď sa na čln, ktorý odpláva do Pi-Ramzesu.

Ofir odovzdal Raiovi heslo a nevyhnutné kontakty, aby mohol opustiť Egypt a cez Kanaán a južnú Sýriu sa dostať až do chetitskej zóny vplyvu.

Ihneď po Raiovom odchode mág skontroloval, či Lita hlboko zaspala, a odišiel z vily.

Pretrvávajúce nepriaznivé počasie mu vyhovovalo. Nepozorovane prejde, a keď prikážu Raiovmu náhradníkovi, aby vystúpil na scénu, vráti sa späť do svojho dúpäťa.

Šenar sa napchával. Aj keď ho rozum presviedčal, že môže byť pokojný, potreboval ešte utíšiť svoju úzkosť jedlom. Práve hltal pečenú prepelicu, keď mu správca oznámil návštevu Mebu, bývalého ministra zahraničných vecí, ktorého miesto obsadil a ktorému pritom nahovoril, že je za to zodpovedný Ramzes.

Meba patril k tým vysokým hodnostárom, dôstojným a odmeraným, pisárom z otca na syna, naučeným plávať administratívnymi meandrami, vyhýbať sa každodenným starostiam a starať sa len o svoje povýšenie. Keď sa stal ministrom, dosiahol vrchol svojej kariéry a dúfal, že tam zotrvá až do penzie. Nepredvídaný Šenarov zásah, o ktorom sa nikdy nedozvie, ho však zbavil miesta. Starý diplomat, odsúdený na ničnerobenie, sa uchýlil na svoje rozsiahle panstvo v Mennoferi a len zriedkavo sa objavil na pi-ramzesskom dvore.

Šenar si umyl ruky a ústa, natrel sa parfémom a upravil si účes. Poznal návštevníkovu fintivosť, preto nechcel zaostať.

- Drahý Meba! Aké potešenie znovu ťa vidieť v hlavnom meste... Preukážeš mi tú česť a zúčastníš sa recepcie, ktorú usporadúvam zajtra večer?

- S radosťou.

- Viem, že nie je tá pravá chvíľa na radovánky, ale človek sa nesmie poddať mrzutostiam. Sám kráľ sa snaží, aby sa na zvykoch v paláci nič nemenilo.

So svojou širokou, upokojujúcou tvárou, elegantnými pohybmi a pevným hlasom vyzeral Meba ešte stále príťažlivo.

- Šenar, ste spokojný so svojím úradom?

- Nie je to jednoduché, ale pre veľkosť krajiny robím všetko, čo viem.

- Poznáte Raiu, istého sýrskeho obchodníka?

Šenar sa zarazil.

- Predáva mi vzácne vázy vynikajúcej kvality za dosť vysoké ceny.

- Neodbočili ste počas vašich stretnutí k iným témam?

- Čo ti to zišlo na um, Meba?

- So mnou sa nemusíte ničoho obávať, Šenar, práve naopak.

- Obávať... čo tým chceš povedať?

- Čakáte Raiovho náhradníka, je to tak? Tu som.

- Ty, Meba...

- Veľmi zle znášam nečinnosť. Keď ma kontaktovali z Chetitskej siete, využil, som túto príležitosť, aby som sa pomstil Ramzesovi. Skutočnosť, že si nepriateľ vybral vás, aby ste ho vystriedali, ma nešokuje, ale mám jednu podmienku. Keď sa ujmete moci, vrátite mi ministerstvo zahraničných vecí.

Kráľov starší brat vyzeral omráčene.

- Vaše slovo, Šenar.

- Máš ho, Meba, máš ho...

- Budem vám odovzdávať príkazy našich priateľov. Keby ste im chceli vy sám niečo odkázať, obrátite sa na mňa. Vzhľadom na to, že ma od dnešného dňa vymenujete za svojho zástupcu namiesto Ašu, budeme mať veľa príležitostí často sa vídať. Nikto ma nebude podozrievať.

38. kapitola

Nad Chattušašom, hlavným mestom Chetitskej ríše, sa spustil ľadový dážď. Teplota bola veľmi nízka, preto si ľudia kúrili rašelinou a drevom, aby sa zohriali. V tomto období umieralo veľa detí. Z chlapcov, ktorí prežili, sa však stali vynikajúci vojaci. Dievčatá, tie nemali právo dediť a jedinou ich nádejou bolo dobre sa vydať.

Uri-Tešup, cisársky syn a nový vrchný generál, pritvrdil výcvik vojakov aj napriek drsnému počasiu. Bol znechutený fyzickým výkonom pešiakov a nútil ich k niekoľkohodinovým pochodom v plnej zbroji a so zásobou jedla, ako keby sa vydávali na dlhú výpravu. Niektorí muži podľahli vyčerpaniu. Uri-Tešup ich nechal ležať pozdĺž cesty, pretože podľa jeho názoru neschopní vojaci si nezaslúžili pohrebné obrady. O ich mŕtvoly sa podelia supy.

Cisársky syn nešetril ani posádky bojových vozov a prikazoval im hnať kone a vozy až do krajnosti ich možností. Časté smrteľné nehody ho presvedčili, že niektorí vozatajovia neovládajú svoje bojové zariadenia a počas dlhého obdobia mieru ochabli a stučneli.

Z radov vojska sa neozval žiadny protest. Každý tušil, že Uri-Tešup pripravuje oddiely na vojnu a že víťazstvo bude závisieť od jeho prísnosti. Generál bol so svojou rodiacou sa autoritou spokojný, pričom nezabúdal, že vrchným veliteľom armády zostáva i naďalej Muvatalliš. Byť pri riadení manévrov v odľahlých končinách Anatólie tak veľmi vzdialený od dvora bolo riziko, preto Uri-Tešup podplatil niektorých dvoranov, aby mu zasielali čo najviac informácií o všetkých rokovaniach jeho otca s Chattušilom.

Keď sa dozvedel, že Chattušil odcestoval na inšpekčnú cestu po susedných krajinách podliehajúcich chetitskému vplyvu, bol prekvapený a zároveň sa upokojil. Prekvapený, pretože cisárov brat len zriedkavo opúšťal hlavné mesto. Pokojný, pretože Chattušil

nemohol počas svojej neprítomnosti rozdávať v hlavnom meste svoje vierolomné rady v prospech obchodníkov.

Uri-Tešup neznášal obchodníkov. Po svojom víťazstve nad Ramzesom vyženie Muvatalliša, zasadne na ríšsky trón, pošle Chattušila do soľných baní, aby tam zahynul, a zatvorí jeho manželku Putuhepu, arogantnú intrigánku, do provinčného bordelu. Obchodníci budú násilím odvedení od armády.

Budúcnosť Chatti sa jasne črtala: stane sa vojenskou diktatúrou, ktorej absolútnym pánom bude on, Uri-Tešup.

Zaútočiť na cisára, ktorého prestíž ostávala po niekoľkých rokoch obratného a krutého panovania nedotknutá, by bolo predčasné.

Navzdory svojej výbušnej povahe dokáže Uri-Tešup trpezlivo čakať na prvú otcovu chybu. Buď bude potom Muvatalliš súhlasiť s abdikáciou, alebo ho syn zlikviduje.

Cisár, až po uši zabalený do hrubého vlneného kabáta, stál pri kozube, ktorého teplo ho príliš nehrialo. S postupujúcim vekom znášal drsné zimné podmienky čoraz ťažšie, avšak nemohol si nechať ujsť majestátny výhľad na hory pokryté snehom. Občas bol v pokušení vzdať sa dobyvačnej politiky a uspokojiť sa s využívaním prírodného bohatstva svojej krajiny. Táto ilúzia sa vždy rýchlo rozplynula, pretože na prežitie jeho národa bola expanzia nevyhnutná. Dobytie Egypta by prinieslo vlastníctvo rohu hojnosti. Jeho spravovanie by kvôli upokojeniu obyvateľstva spočiatku zveril Ramzesovmu staršiemu bratovi, ctižiadostivému Šenarovi. Potom by sa toho zradcu zbavil a zaviedol by v Obidvoch krajinách chetitskú správu, ktorá by rýchlo potlačila akýkoľvek náznak odporu.

Hlavným nebezpečenstvom bol jeho vlastný syn Uri-Tešup. Cisár ho potreboval, aby dodal oddielom zdatnosť a bojaschopnosť, ale musel mu znemožniť, aby využil víťazstvo vo svoj prospech. Neohrozenému bojovníkovi Uri-Tešupovi chýbal štátnický cit a bol by mizerným vladárom.

Chattušil bol úplne iný. Cisárov brat bol síce neduživý a mal krehké zdravie, disponoval však štátnickými schopnosťami, vedel zostať v tieni a neupozorňovať na svoj skutočný vplyv. Čo si želal naozaj? Muvatalliš nebol schopný odpovedať na túto otázku, takže svoju ostražitosť radšej zdvojnásobil.

Chattušil sa dostavil k cisárovi.

- Cesta bola úspešná, brat môj?

- Výsledky sú podľa našich očakávaní.

Chattušil niekoľkokrát kýchol.

- Nachladnutý?

- Stanice sú nedostatočne vykúrené. Manželka mi urobila varené víno a horúce kúpele nôh túto nepríjemnú nádchu zlikvidujú.

- Naši spojenci ťa prijali dobre?

- Moja návšteva ich prekvapila. Zľakli sa ďalšieho zvýšenia daní.

- Je dobré udržiavať ovzdušie strachu u našich vazalov. Akonáhle chrbtica nie je dostatočne ohybná, neposlušnosť na seba nedá čakať.

- Preto som najskôr pripomenul rôzne minulé prehmaty toho či onoho kniežaťa a cisárovu zhovievavosť, kým som prikročil k veci.

- Vydieranie zostáva najlepšou zbraňou diplomacie, Chattušil. Zdá sa, že ju ovládaš veľmi obratne.

- Je to ťažké umenie, ktorého dokonalosť sa nedá nikdy dosiahnuť, ale ktorého výsledky sa ukazujú ako dobré. Všetci naši vazali bez výnimky odpovedali kladne na našu... výzvu.

- Vidíš pred sebou veľmi spokojného človeka, bratu. Kedy ukončia prípravy?

- O tri až štyri mesiace.

- Bude potrebné vyhotoviť oficiálnu dokumentáciu?

- Bude lepšie vyhnúť sa tomu, - navrhol Chattušil. - Na nepriateľskom území sme rozmiestnili špiónov a Egypťania možno urobili to isté u nás.

- Je to málo pravdepodobné, ale opatrnosť je nutná.

- Zrútenie Egypta je pre našich spojencov najdôležitejšie. Tým, že dali slovo oficiálnemu zástupcovi krajiny Chatti, dali ho cisárovi. Až do začatia akcie zachovajú mlčanlivosť.

Chattušil, ktorého oči sa leskli od horúčky, oceňoval teplo miestnosti, ktorej okná boli zakryté drevenými okenicami a závesmi.

- Ako pokračuje príprava našej armády?

- Uri-Tešup sa ujal svojej úlohy vynikajúco, - odpovedal Muvatalliš. - Výkonnosť našich oddielov bude už čoskoro na vynikajúcej úrovni.

- Myslíte, že váš list a list mojej manželky zmiernili nedôverčivosť kráľovského páru?

- Ramzes a Nefertari odpovedali veľmi láskavým spôsobom a budeme v tej korešpondencii pokračovať. Prinajmenšom ich to zmätie. Čo je s našou špionážnou sieťou?

- Sieť sýrskeho obchodníka Raiu bola zničená a jej členovia sa rozptýlili. Náš hlavný agent Líbyjčan Ofir nám však bude i naďalej podávať presné informácie.

- Čo urobíme s tým Raiom?

- Nemilosrdné odstránenie by bolo podľa mňa najlepším riešením, ale Ofir mal lepší nápad.

- Bež si teraz odpočinúť k svojej nežnej manželke. Zaslúžiš si to.

Varené víno s korením znížilo horúčku a uvoľnilo Chattušilove dýchacie cesty, horúci kúpeľ nôh ho naplnil blaženým pocitom, ktorý mu vynahradil zdĺhavé cestovanie po ázijských cestách. Slúžka mu premasírovala plecia a krk a holič ho pod dohľadom Putuhepy oholil.

- Splnil si svoju úlohu? - opýtala sa ho, keď osameli.

- Myslím, že áno, miláčik.

- A ja som zase splnila tú svoju.

- Tú tvoju?... O čom to hovoríš?

- Nečinnosť nie je súčasťou mojej povahy.

- Vysvetli mi to, prosím ťa.

- Tvoj duch je taký bystrý, a ty si ešte nič nepochopil?

- Len mi nepovedz, že...

- Ale áno, ty môj milý diplomat! Zatiaľ čo ty si plnil cisárove príkazy, ja som sa zaoberala tvojím súperom, tvojím jediným súperom.

- Uri-Tešupom?

- Kto iný brzdí tvoj vzostup a pokúša sa mariť tvoj vplyv? Z toho vymenovania za veliteľa armády sa mu zatočila hlava. Už sa vidí cisárom!

- Ovláda ho Muvatalliš, a nie naopak!

- Obidvaja podceňujete nebezpečenstvo.

- Nemáš pravdu, Putuhepa. Cisár je prezieravý. Ak zveril svojmu synovi to postavenie, bolo to len pre zvýšenie bojaschopnosti armády a dosiahnutie jej najvyššieho výkonu, keď nadíde okamih stretnutia. Muvatalliš si však nemyslí, že by bol Uri-Tešup schopný vládnuť Chatti.

- To ti povedal?

- Je to môj pocit.

- To mi nestačí. Uri-Tešup je nebezpečný násilník, nenávidí nás, teba aj mňa, a túži po tom, aby nás odstránil z cesty. A pretože si cisárov brat, neodváži sa zaútočiť priamo, ale napadne ťa od chrbta.

- Buď trpezlivý, Uri-Tešup sa odstráni sám.

- To bude príliš neskoro.

- Ako príliš neskoro?

- Konala som tak, ako bolo potrebné.

Chattušil nemal odvahu pochopiť zmysel jej slov.

- Jeden zástupca obchodníkov je na ceste do generálneho štábu Uri-Tešupa, - oznámila Putuhepa. - Požiada ho o rozhovor, a aby oklamal jeho obozretnosť, oznámi mu, že niektorí bohatí obchodníci by radi videli Muvatallišov koniec a nástup jeho syna. Potom náš človek zabije Uri-Tešupa dýkou a my sa konečne zbavíme toho monštra!

- Chatti ho potrebuje... Je to skoro, príliš skoro! Uri-Tešup musí nevyhnutne pripraviť naše oddiely do boja.

- Pokúsiš sa ho zachrániť? - opýtala sa posmešne Putuhepa.

Rozboľavený, od horúčky roztrasený Chattušil sa ledva postavil na stuhnutých nohách.

- Okamžite odchádzam.

39. kapitola

Nebolo ľahké spoznať inokedy elegantného a jemného Ašu v obnosenom hrubom kabáte poštára, prechádzajúceho cestami severnej Sýrie. Usadený na robustnom oslovi, ťahajúcom svojich dvoch druhov, ktorí niesli na chrbtoch každý aspoň šesťdesiat kilogramov rôznych dokumentov, prenikol Aša práve do chetitskej zóny vplyvu.

Niekoľko týždňov pobudol v Kanaáne a v Amurru, kde si zblízka prezrel ich obranný systém, porozprával sa s egyptskými dôstojníkmi poverenými organizovaním odporu proti chetitským výbojom a rozšíril zoznam svojich mileniek o dobrú desiatku mladých žien, nadaných tvorivou vynaliezavosťou.

Bentešina, knieža Amurru, Ašovo správanie veľmi ocenil. Tento taktný Egypťan, milovník dobrého jedla, nekládol naňho žiadne nepríjemné požiadavky, jedine ho požiadal, aby v prípade podozrenia na chetitskú agresiu okamžite upovedomil Ramzesa.

Potom sa Aša vydal na spiatočnú cestu do Egypta. Aspoň to tak tvrdil. Kým sa jeho eskorta podľa rozkazu vydala pobrežnou cestou na juh, diplomat zničil svoje egyptské šaty, a vybavený dobre sfalšovaným chetitským poverením, vkĺzol do šiat poštára a zamieril na sever.

Ako inak, ak nie osobným prieskumom krajiny, si z protichodných správ utvorí reálny úsudok o skutočných úmysloch Chatti? Vzhľadom na to, že Ramzesovo želanie sa zhodovalo s jeho vlastným, prijal Aša túto úlohu bez reptania. Nadobudne tak informácie z prvej ruky a povedie hru, akú bude chcieť.

Nespočívala veľká chetitská sila len v tom, že všetkých presvedčili o svojej absolútnej neporaziteľnosti a možnosti v momente dobyť svet?

Bola to kľúčová otázka, na ktorú bolo potrebné odpovedať na základe konkrétnych poznatkov.

Chetitské hraničné stanovisko bolo strážené tridsiatimi ozbrojenými vojakmi, ktorých tváre nevzbudzovali ani najmenšiu dôveru. Niekoľko dlhých minút krúžili okolo Ašu a jeho oslov štyria pešiaci. Falošný poštár nepohnute stál a tváril sa vyjavene.

Ašovho ľavého líca sa dotkol kovový hrot kopije.

- Tvoje poverenie?

Aša vytiahol z kabáta tabuľku popísanú chetitským písmom.

Vojak ju prečítal a podal ju svojmu kolegovi, ktorý si ju tiež preštudoval.

- Kam ideš?

- Musím doručiť chattušašským obchodníkom listy a účty.

- Ukáž ich.

- To je dôverné.

- Pre armádu nie je nič dôverné.

- Nechcel by som mať problémy s adresátmi.

- Ak nepočúvneš, budeš mať ešte viac problémov.

Prstami stuhnutými od zimy sňal Aša povrázky, ktorými boli zaviazané vrecia s tabuľkami.

- Obchodnícka hatlanina, - konštatoval vojak. - Teraz prehliadneme teba.

Poštár nebol ozbrojený. Napálení Chetiti mu nemohli nič vytknúť.

- Kým prídeš do dediny, dostavíš sa na kontrolné stanovisko.

- To sú novinky, toto?

- Ty nemáš právo pýtať sa. Ak sa nedostavíš na každé kontrolné stanovisko, budeš považovaný za nepriateľa a zneškodnený.

- Na chetitskom území nie sú žiadni nepriatelia!

- Počúvneš, čo ti vravím. To je všetko.

- Dobre, dobre...

- Prac sa, už tu zacláňaš dosť dlho!

Aša sa pomaly vzďaľoval ako pokojný človek, ktorý sa nedopustil žiadneho priestupku. Kráčal po boku vedúceho osla, zjednotil s ním krok a zamieril k Chattušašu, srdcu Anatólie.

Jeho oči niekoľkokrát podvedome hľadali Níl. Nebolo ľahké zvyknúť si na tú rozorvanú krajinu bez pokojného údolia, zavlažovaného božskou riekou. Ašovi sa čnelo za jasným rozhraním medzi obrábanou pôdou a púšťou, za zeleňou polí a zlatom piesku, za tisícfarebnými západmi slnka. Musel však na ne zabudnúť a myslieť len na Chatti, tú chladnú a nehostinnú krajinu, do ktorej tajomstiev sa chystá preniknúť.

Oblaky viseli nízko nad zemou a spúšťali sa z nich prudké dažde. Osly sa vyhýbali kalužiam a zastavovali sa, ako sa im zachcelo, aby okúsili mokrú trávu.

Nebol to kraj stvorený pre mier. V jeho žilách kolovala krutosť, ktorá viedla obyvateľov k tomu, aby chápali život ako boj, a budúcnosť, ako zničenie ostatných. Koľko generácií bude potrebných, aby sa zúrodnili tieto divoké údolia, strážené nehybnými horami, a aby sa vojaci premenili na roľníkov? Tu sa ľudia rodia, aby bojovali, a budú sa biť stále.

Umiestnenie kontrolného stanoviska pri vstupe do dediny vyvolalo Ašov záujem. Boja sa Chetiti, že sa na ich území prešpikovanom bezpečnostnými silami objavia špióni? Toto nezvyčajné opatrenie poukazovalo na niečo. Nevykonáva armáda rozsiahle manévre, ktoré nesmie uzrieť žiadne zvedavé oko?

Predsunuté lietajúce hliadky už dvakrát overovali dokumentáciu, ktorú Aša prevážal, a vypočúvali ho o mieste jej určenia. Jeho odpovede boli uspokojivé, preto dostal povolenie pokračovať v ceste. Na kontrolnom stanovisku v prvej dedine poštára podrobili novej osobnej prehliadke. Vojaci boli nervózni a popudliví, preto ani trochu neprotestoval.

Po prenocovaní v jednej stajni sa najedol chleba so syrom a pokračoval v ceste. Bol veľmi spokojný, že jeho prestrojenie je také

dôveryhodné. Popoludní sa vybral po cestičke vedúcej obilím, kde sa zbavil niekoľkých tabuliek určených neexistujúcim obchodníkom. Ako sa blížil k hlavnému mestu, postupne sa svojho nákladu zbavoval. Nad roklinou bola húština, kde ležali obrovské balvany, ktoré sa zrútili z kopca podomletého dažďom a snehom. Na svahu bolo vidieť korene pokrivených dubov.

Keď otváral jedno z vriec, ktoré niesol vedúci osol, Aša pocítil, že ho sledujú. Zvieratá boli nepokojné. Kúsok od neho vyleteli vyplašené vtáky.

Egypťan uchopil kameň a suchý konár, smiešne zbrane proti prípadnému útočníkovi. Akonáhle zreteľne začul zvuk skupiny jazdcov, ľahol si na brucho za kus dreva.

Z mladiny vyrazili štyria jazdci na koňoch a obklopili osly. Neboli to vojaci, ale banditi, vyzbrojení lukmi a dýkami. Dokonca aj v Chatti teda šarapatili lupiči, prepadávajúci pocestných. Lenže ak ich chytili, na mieste ich popravili.

Aša sa silnejšie pritisol do blata. Ak ho zlodeji uvidia, podrežú mu hrdlo.

Ich veliteľ, bradatý chlap s rapavou tvárou, vetril ako lovecký pes.

- Pozri sa, - upozornil ho jeden z komplicov, - to je ale úbohá korisť. Samé tabuľky... Vieš vôbec čítať?

- Mal som sa kedy učiť?

- Má to vôbec nejakú cenu?

- Pre nás nie.

Rozzúrený lupič rozlámal tabuľky a hodil ich do rokliny.

- A ten, čo mu patria tie osly... Určite nie je ďaleko a má pri sebe peknú hromadu cínu.

- Rozdelíme sa, - rozhodol vodca. - Nájdeme ho.

Aša, premrznutý a vydesený, nestratil duchaprítomnosť. Jeho smerom sa vydal len jeden bandita. Egypťan sa oprel o koreň a trocha sa odplazil. Bandita prešiel okolo a nevšimol si ho.

Aša mu prerazil šiju kameňom. Muž padol dopredu, ústami do blata.

- Tam! - zreval jeden z komplicov, ktorý scénu videl.

Aša vyrval svojej obeti dýku a vymrštil ju s veľkou presnosťou a silou do banditu. Zbraň sa zabodla zlodejovi do hrude.

Obidvaja zvyšní chlapi napli luky.

Aša nemal inú možnosť, než sa dať na útek. Keď sa rútil po svahu do rokliny, zahvízdal mu okolo uší šíp. Utekal, čo mu dych stačil, aby sa čo najskôr dostal do tŕnistej húštiny, ktorá ho ukryje.

O pravé lýtko sa mu obtrel ďalší šíp, ale už sa mu podarilo skočiť do úkrytu. Podriapaný, so zakrvavenými rukami sa predieral urastenými tŕnitými kríkmi, spadol, znovu sa zodvihol a pokračoval v úteku.

Nemohol už chytiť dych a rozčúlene prešľapoval. Keby ho jeho prenasledovatelia dostihli, už by nemal silu bojovať. Roklina sa však ponorila do ticha, rušeného len kŕdľom havranov, križujúcich oblohu pod nízkymi mrakmi.

Aša bol nedôverčivý, preto zostal na mieste bez pohnutia až do zotmenia. Potom vyliezol po svahu a pozdĺž rokliny sa vrátil na miesto, kde nechal osly.

Zvieratá samozrejme zmizli. Zostali len mŕtvoly dvoch zlodejov.

Egypťan mal len povrchové zranenia, ale dosť bolestivé. Umyl sa v jednom prameni, vyutieral si poudierané telo trávou, vyšplhal sa do koruny starého duba a tam zaspal, natiahnutý na dvoch silných, takmer rovnobežných konároch.

Snívalo sa mu o pohodlnej posteli v jednej z jeho prepychových víl, ktoré mu daroval Šenar za jeho spoluprácu, o rybníku obklopenom palmami, pohári dobrého vína a krásnej hráčke na lutnu, ktorá očarila jeho uši a nakoniec mu ponúkla svoje telo.

Na úsvite ho prebudil ľadový dážď. Zliezol zo stromu a pokračoval v ceste na sever.

Strata oslov a tabuliek ho donútila zmeniť svoje prestrojenie. Poštár bez pošty a oslov by bol podozrivý a mohli by ho zatvoriť. Z tých istých dôvodov nebolo možné, aby sa dostavil na kontrolné stanovisko pred vstupom do ďalšej dediny.

Pri prechode lesom sa vyhýbal hliadkam, ale unikne aj medveďom, rysom a banditom, ktorí tu prebývali? Vody bolo dostatok, zato s potravou to bude zložitejšie. S troškou šťastia azda chytí nejakého podomového obchodníka a zaujme jeho miesto.

Situácia nebola veľmi priaznivá, ale ani ťažkosti mu nezabránia, aby dorazil do Chattušaša a odhalil skutočnú silu chetitskej armády.

40. kapitola

Po jednom dni strávenom v sedle pri riadení manévrov vozatajstva sa Uri-Tešup poumýval v studenej vode. Čoraz dôkladnejší výcvik už prinášal dobré výsledky, tie však cisárovho syna ešte neuspokojovali. Chetitská armáda nesmela dať egyptským oddielom žiadnu šancu a počas jednotlivých etáp útoku neprejaviť ani najmenšie zaváhanie.

Zatiaľ čo sa dával osušiť vetrom, upozornil ho jeho pobočník, že s ním chce hovoriť nejaký obchodník z Chattušaša.

- Nech počká, - nariadil Uri-Tešup. - Stretnem sa s ním zajtra na úsvite. Obchodníci sa narodili preto, aby počúvali. Čo je to za chlapa?

- Podľa oblečenia je to dôležitý človek.

- Aj tak bude čakať. Nech sa vyspí v tom najmenej pohodlnom stane.

- A keď sa bude sťažovať?

- Nechaj ho skuvíňať.

Chattušil so svojou eskortou klusali zrýchleným tempom. Cisárov brat si nevšímal nádchu ani horúčku a mal jedinú utkvelú predstavu: prísť do generálneho štábu Uri-Tešupa skôr, než sa stane nenapraviteľné.

Keď mali uprostred noci vojenský tábor v dohľade, zdalo sa, že všade panuje pokoj. Chattušil sa predstavil strážam a tie mu otvorili drevené vráta. Cisárov brat, sprevádzaný bezpečnostným dôstojníkom, bol prijatý v Uri-Tešupovom stane.

Vrchný generál sa prebudil v zlej nálade. Vôbec ho nepotešilo, keď zbadal Chattušila.

- Čo je dôvodom tvojej neočakávanej návštevy?

- Tvoj život.

- Čo to má znamenať?

- Proti tvojej osobe bol zorganizovaný komplot. Chcú ťa zabiť.

- Hovoríš vážne?

- Vrátil som sa z vyčerpávajúcej cesty, mám horúčku a netúžim po ničom inom, len aby som si odpočinul... Nazdávaš sa, že by som sa sem prihnal tak rýchlo, keby to nebolo vážne?

- Kto ma chce zabiť?

- Poznáš moje styky s kastou obchodníkov... Počas mojej neprítomnosti sa jeden ich predstaviteľ zveril mojej manželke, že jeden z nich sa rozhodol zabiť ťa, aby zabránil vojne s Egyptom a uchránil si tým svoj majetok.

- Jeho meno?

- Nepoznám ho, ale chcel som ťa okamžite varovať.

- Tej vojne by si chcel zabrániť aj ty, však?...

- Mýliš sa, Uri-Tešup, podľa mňa je nevyhnutná. Vďaka tvojmu víťazstvu bude pokračovať rozmach našej ríše. Ak ťa cisár dosadil na čelo našej armády, tak je to pre tvoje, bojové a veliteľské schopnosti.

Chattušilove slová Uri-Tešupa prekvapili, ale aj tak nerozptýlili jeho nedôveru. Cisárov brat vedel dokonale využiť svoje umenie lichotiť.

Navyše tu bol ten obchodník, ktorý ho žiadal o rozhovor. Keby ho Uri-Tešup hneď prijal, možno by už nebol medzi živými. Existoval jednoduchý spôsob, ako zistiť pravdu a overiť pravdivosť Chattušilových slov.

Obchodník strávil bezsennú noc a ustavične si v duchu opakoval pohyb, ktorý na druhý deň urobí. Zabodne dýku do Uri-Tešupovho hrdla, aby mu zabránil kričať, vyjde z generálovho stanu s pokojným výrazom počestného človeka, vyskočí na koňa a opustí drobným klusom tábor. Potom svojho koňa pobodne k cvalu a naskočí na ďalšieho koňa, ukrytého v malom lesíku.

Riziko bolo nemalé, ale obchodník Uri-Tešupa nenávidel. Pred rokom zavinil ten bojový panikár smrť jeho dvoch synov, keď na jednom šialenom cvičení zahynulo od vyčerpania dvadsať mladých ľudí. Keď Putuhepa vymyslela tento plán, prejavil okamžité nadšenie. Na bohatstve, ktoré mu Chattušilova manželka sľubovala, mu neveľmi záležalo. Aj keby ho chytili a popravili, pomstil by svojich synov a zlikvidoval to monštrum.

Na úsvite prišiel po obchodníka Uri-Tešupov pomocník a zaviedol ho do stanu vrchného generála. Vykonávateľ sprisahania musí ovládnuť svoje pocity a vrelo hovoriť o svojich priateľoch, ktorí si želajú odstrániť cisára z trónu a pomôcť jeho synovi, aby sa chopil vlády.

Pobočník ho prehľadal a nenašiel žiadnu zbraň. Krátka dýka s dvojitým ostrím bola ukrytá pod nenápadnou vlnenou čiapkou, ktorú obchodníci v zimnom období zvyčajne nosili.

- Vstúpte, generál vás očakáva.

Uri-Tešup sa skláňal nad mapou, chrbtom k svojmu návštevníkovi.

- Ďakujem, že ste ma prijali, pán generál.

- Buď stručný.

- Kasta obchodníkov nie je jednotná. Jedni lipnú na zachovaní mieru, druhí nie. Ja patrím k tým, ktorí si želajú dobyť Egypt.

- Pokračuj.

Príležitosť bola perfektná: Uri-Tešup sa neobracal a zaoberal sa zakresľovaním malých krúžkov do mapy.

Obchodník strhol čiapku, uchopil rukoväť svojej malej dýky a pristúpil ku generálovi bez toho, aby prerušil svoju reč.

- Ja a moji priatelia sme presvedčení, že cisár nie je schopný doviesť nás k víťazstvu, v ktoré dúfame. Naproti tomu vy, skvelý bojovník, vy... Zdochni, zdochni za to, že si mi zabil synov!

V okamihu, keď chcel obchodník udrieť, generál sa obrátil. Aj on zvieral v ľavej ruke rukoväť dýky. Obchodníkova čepeľ sa

vnorila do hrdla obete, generálova do útočníkovho srdca. Obaja padli jeden cez druhého mŕtvi na zem, s prepletenými údmi.

Skutočný Uri-Tešup nadvihol plátno svojho stanu.

Aby poznal pravdu, musel obetovať život jednoduchého vojaka, ktorý mal rovnakú postavu ako on. Ten hlupák zle zareagoval, keď zabil obchodníka, pretože generál by ho rád podrobil výsluchu. Počul však dosť na to, aby uveril, že Chattušil neklamal.

Cisárov brat, opatrný realista, sa teda zaradil pod jeho zástavu. Dúfal, že Uri-Tešup, víťazný generál a budúci panovník Chatti, neostane nevďačný.

Chattušil sa ale mýlil.

Aša neobral ani žiadneho obchodníka, ani pútnika, pretože narazil na niekoho oveľa lepšieho: mladú dvadsaťročnú ženu, chudobnú vdovu. Jej manžel, vojak v Kadeši, nešťastne zahynul pri prechode cez rozvodnenú rieku Oront. Bola sama, bezdetná, a len s námahou obrábala chudobnú a neúrodnú pôdu.

Keď Aša na prahu jej statku padol od únavy, vysvetlil jej, že ho okradli lupiči a že utiekol a poranil sa pritom v tŕní. Teraz je na mizine a prosí ju, aby mu poskytla prístrešie aspoň na jednu noc.

Len čo sa umyl vo vlažnej vode, ohriatej v mise na ohnisku, sedliačkine city sa odrazu zmenili a jej zdržanlivosť sa premenila v túžbu pohladkať to ušľachtilé mužské telo. Nemilovala sa už niekoľko mesiacov a rýchlo sa vyzliekla. Keď žena rozvitých tvarov objala rukami Ašov krk a pritisla mu na chrbát svoje prsia, vôbec sa nebránil.

Milenci nevytiahli päty z usadlosti celé dva dni. Sedliačka nebola príliš skúsená, ale vrúcna a štedrá. Stane sa jednou z tých vzácnych mileniek, na ktoré si Aša uchová peknú spomienku.

Vonku pršalo.

Aša a sedliacka ležali nahí pri ohnisku a jeho ruka sa túlala po záhyboch a údoliach slastne vzdychajúcej ženy.

- Kto vlastne si?

- Už som ti to povedal: okradnutý obchodník, privedený na mizinu.

- Neverím ti.

- Prečo?

- Pretože si príliš jemný, príliš vyberaný. Tvoje pohyby a jazyk nemôžu patriť obchodníkovi.

Pre Ašu to bola lekcia. Roky strávené na mennoferskej univerzite a v pracovniach ministerstva zahraničných vecí zrejme zanechali nezmazateľné stopy.

- Nie si Chetit, pretože vôbec nie si hrubý. Keď sa miluješ, myslíš na toho druhého. Môjmu manželovi išlo vždy len o jeho vlastné potešenie. Kto si teda?

- Sľubuješ, že zachováš tajomstvo?

- Prisahám pri bohovi búrky!

Sedliačkin pohľad sa leskol od vzrušenia.

- Je to ťažké...

- Dôveruj mi! Neposkytla som ti dosť dôkazov o svojej láske?

Pobozkal jej končeky prstov.

- Som syn jedného urodzeného Sýrčana, - vysvetlil Aša, - a snívam o tom, aby som sa dostal do chetitskej armády. Otec mi to však zakázal kvôli tvrdosti výcviku. Utiekol som z domu, chcel som objaviť Chatti, sám, bez eskorty, a dokázať svoje kvality, aby ma naverbovali.

- Ale to je šialené! Vojaci sú krvilační grobiani.

- Túžim po tom, aby som mohol bojovať proti Egypťanom.

Ak niečo neurobím, zmocnia sa mojej pôdy a vezmú mi celý majetok.

Oprela sa mu hlavou o hruď.

- Ja vojnu nenávidím.

- Nie je azda nevyhnutná?

- Všetci sú presvedčení, že vypukne.

- Poznáš miesto, kde cvičia vojaci?

- To je tajné.

- Všimla si si tu pohyb nejakých oddielov?

- Nie. Toto je zabudnutý kút.

- Išla by si so mnou do Chattušaša?

- Ja, a do hlavného mesta... Nikdy som tam nebola!

- Tak teraz máš dobrú príležitosť. Určite tam stretnem nejakých dôstojníkov a budem sa môcť dať naverbovať.

- Nerob to, prosím ťa! Smrť je taká neodvolateľná!

- Ak niečo nepodniknem, bude celá moja provincia zničená. Proti zlu treba bojovať, a zlo, to je Egypt.

- Do hlavného mesta je ďaleko...

- V prístrešku je veľa nádob z pálenej hliny. Robil ich tvoj manžel?

- Bol hrnčiarom, až kým ho násilím neodviedli.

- Predáme ich a usadíme sa v Chattušaši. To mesto je vraj nezabudnuteľné.

- A moje pole...

- Je zima a teraz pôda odpočíva. Odídeme hneď zajtra. Ľahla si blízko ohniska a natiahla k milencovi ruky, aby ho zovrela v náručí.

41. kapitola

Dom života v Heliopole, najstarší v krajine, pulzoval v svojom zvyčajnom pracovnom rytme. Obradníci overovali texty, ktoré sa budú čítať počas osláv Usirových mystérií, oficiálni mágovia sa usilovali odvrátiť zlý osud a zastaviť nebezpečné sily, astrológovia chystali svoje predpovede na budúci mesiac, liečitelia pripravovali lieky. Len jedna maličkosť bola nezvyčajná: knižnica, obsahujúca tisícky papyrusov, medzi ktorými boli aj prvé verzie Textov z pyramíd a Obradu oživenia faraóna, bola až do zajtrajška neprístupná.

Nachádzal sa v nej výnimočný čitateľ, Ramzes osobne.

Monarcha prišiel za tmy a zatvoril sa vo veľkej knihovni s kamennými stenami, ktorej skrine ukrývali podstatu egyptskej vedy, vzťahujúcej sa k viditeľnému i neviditeľnému. Ramzes cítil potrebu nazrieť do archívov kvôli zdravotnému stavu Nefertari.

Veľká kráľovská manželka chradla. Príčinu zla nedokázali odhaliť ani dvorní lekári, ani Setau. Kráľovná matka vyslovila znepokojujúcu diagnózu: útok temných síl, proti ktorým sú bežné prostriedky medicíny neúčinné. Preto kráľ skúmal archívy, rovnako, ako to učinilo už mnoho faraónov pred ním.

Po desiatich hodinách pátrania našiel riešenie a ihneď sa vrátil do Pi-Ramzesu.

Nefertari predsedala zhromaždeniu tkáčok, ktoré sa zišli zo všetkých egyptských chrámov, a dávala im pokyny na výrobu obradných rúch. Kráľovná obetovala bohom pruhy červeného, bieleho, zeleného a modrého plátna a vyšla z chrámu, podopieraná dvoma kňažnými. S ich pomocou nastúpila na nosidlá a dala sa dopraviť do paláca.

Doktor Pariamachu pristúpil k lôžku veľkej kráľovskej manželky a dal jej vypiť posilňujúci liek. Nedával veľkú nádej na odstránenie ťažkej únavy, ktorá ju každým dňom zbavovala síl. Keď do manželkinej komnaty vstúpil Ramzes, lekár zmizol.

Kráľ pobozkal Nefertari na čelo a ruky.

- Som úplne vyčerpaná.

- Musíme obmedziť tvoj oficiálny pracovný program.

- To nie je len prechodná únava... Cítim, ako zo mňa uniká život, ako pramienok vody, ktorý je stále tenší a tenší.

- Tuja sa nazdáva, že to nie je normálna choroba.

- Má pravdu.

- Niekto na nás útočí z temnoty.

- Môj šál... Môj obľúbený šál! Nejaký čarodejník ho používa proti mne.

- Ja som tiež dospel k tomu záveru a požiadal som Serramannu, aby urobil všetko možné na dolapenie vinníka.

- Nech sa poponáhľa, Ramzes, nech sa poponáhľa...

- Máme ešte iné prostriedky, ako sa brániť. Musíme však hneď zajtra opustiť Pi-Ramzes.

- Kam ma odvedieš?

- Na miesto, kde budeš ukrytá pred naším neviditeľným nepriateľom.

Ramzes strávil dlhé hodiny s Amenim. Faraónov nosič sandálov a osobný sekretár nehlásil v chode štátnych záležitostí žiadny problém. Pisár bol počas monarchovej neprítomnosti zakaždým mimoriadne starostlivý a usiloval sa neprehliadnuť nič, čo by mohlo ohroziť blaho krajiny. Ramzes konštatoval, že Ameni sleduje každý spis s príkladnou dôslednosťou a podstatné informácie zhromažďuje s vysoko vyvinutým zmyslom pre správne triedenie.

Kráľ vyslovil mnohé rozhodnutia a poveril Ameniho, aby dozrel na ich plnenie príslušnými ministrami. Serramanna bol tiež

poverený mnohými úlohami, z ktorých tou najdôležitejšou bolo dozerať na výcvik elitných oddielov v pi-ramzesských kasárňach.

Monarcha sa prechádzal s Tujou po záhrade, kde jeho matka vždy rada meditovala. Cez plecia mala prehodený plášť, v ušiach náušnice v tvare lotosa a okolo hrdla ametystový náhrdelník, zmäkčujúci jej prísnu tvár.

- Odchádzam s Nefertari na juh. Tu sa vystavuje príliš veľkému nebezpečenstvu.

- Máš pravdu. Kým nebudeme môcť zničiť vplyv démona, ktorý sa ukrýva v tieni, bude lepšie vzdialiť sa s kráľovnou.

- Dozeraj na naše kráľovstvo. V nutných prípadoch vykoná tvoje príkazy Ameni.

- Ako je to s vojnovou hrozbou?

- Všade je pokoj, taký pokoj... Chetiti nereagujú. Muvatalliš len píše ničnehovoriace protokolárne listy.

- Nevyjadrujú vnútorné nezhody? Kým sa Muvatalliš zmocnil vlády, odstránil veľa súperov, a všetky vášne ešte nevyhasli.

-To nie je priveľmi upokojujúce, - poznamenal Ramzes. - Čo môže byť účinnejšie než vojna, ktorá odstráni nesúlad a obnoví jednotu?

- V tom prípade chystajú Chetiti veľkú ofenzívu.

- Chcel by som sa mýliť... Muvatalliš je už možno zo všetkých bojov a preliatej krvi unavený.

- Nepremýšľaj ako Egypťan, syn môj. Šťastie, pokoj a mier nie sú chetitskými hodnotami. Ak cisár nebude zástancom politiky dobývania a expanzie, príde o trón.

- Keby útok vypukol za mojej neprítomnosti, nečakaj na môj návrat a daj armáde rozkaz vyraziť do bitky.

Tujina drobná hranatá brada akoby stvrdla.

- Žiadny Chetit neprekročí hranicu Delty.

Chrám bohyne Mut, „bohyne - matky“, poskytoval prístrešie tristošesťdeiatimpiatim sochám zúrivej bohyne - levice Sachmet na vykonávanie každodenných obradov jej ranného upokojovania a tristošesťdesiatimpiatim ďalším, určeným na večerné obrady. Práve sem prichádzali veľkí lekári kráľovstva poznávať tajomstvá chorôb a liečenia.

Nefertari monotónne odriekavala obrad k premene smrtiaceho hnevu levice na tvorivú silu. Zo skrotenej prudkosti sa rodila schopnosť ovládať prvky vytvárajúce život. Zbor siedmich Sachmetiných kňažiek bol s kráľovnou v duševnom spojení a po jej obetovaní v temnotách kaplnky, kde sídlila obávaná bohyňa, vytrysklo svetlo.

Na hlavu levice z dioritu, tvrdého a lesklého kameňa, naliala predstavená kňažiek vodu. Tekutina stekala po tele bohyne a pomocná kňažka ju zachytávala do pohára.

Nefertari vypila liečivú vodu a tak absorbovala Sachmetino čaro, ktorého obrovská energia jej pomôže bojovať proti malátnosti, kolujúcej v jej žilách. Potom veľká kráľovská manželka zostala deň a noc s levicou so ženským telom sama, v tichu a temnote.

Keď sa Nefertari, ľahko opretá o Ramzesovo plece, preplavila na druhý breh Nílu, cítila sa menej stiesnená ako v uplynulom období. Z kráľovej lásky prenikala ešte iná energia, rovnako účinná ako energia bohyne. Kočiar ju zaviezol do „Najvelebnejšieho z velebných“, terasovitého chrámu opretého o útes, diela kráľovnej Hatšepsovet. Pred ním bola záhrada vysadená kadidlovníkmi, dovezenými z krajiny Punt. Tu sídlila bohyňa Hathor, vládkyňa hviezd, radosti a lásky. Nebola len premenou bohyne Sachmet?

Jedna z chrámových budov bola zotavovacím strediskom, kde sa chorí podrobovali niekoľkokrát denne kúpeľom a občas aj spánkovej kúre. Na podstavcoch kadí s vlažnou vodou boli hieroglyfické texty zaháňajúce choroby.

- Musíš si nejaký čas odpočinúť, Nefertari.

- Moje úlohy kráľovnej...

- Tvojou hlavnou úlohou je žiť, aby kráľovský pár mohol byť základným kameňom Egypta. Tí, ktorí nás chcú zničiť, sa najskôr pokúšajú oddeliť nás od seba, aby oslabili krajinu.

Záhrada chrámu v Dér el-Bahrí pôsobila dojmom, akoby patrila do iného sveta. Lístie kadidlovníka sa ligotalo na nežnom zimnom slnku. Sieť zavlažovacích kanálov plytko pod zemou zabezpečovala stálu vlhkosť, regulovateľnú podľa teploty.

Nefertari mala pocit, že jej láska k Ramzesovi ešte zosilnela, že sa rozvila ako nekonečná obloha. A kráľov pohľad jej dokazoval, že aj on cíti to isté opojenie. Šťastie bolo však krehké, také krehké...

- Neobetuj kvôli mne Egypt, Ramzes. Keby som tu jedného dňa nebola, vezmi si za veľkú kráľovskú manželku krásnu Iset.

- Ale ty predsa žiješ, Nefertari, a ja ťa ľúbim!

- Prisahaj mi, Ramzes! Prisahaj, že to bude jedine Egypt, ktorý ti bude diktovať, ako máš konať. Tvoj život patrí jemu, a nie nejakej ľudskej bytosti, nech je to, kto chce. Od toho závisí život tvojho ľudu a civilizácia, založená našimi predkami. Čo by sa bez nej stalo so svetom? Zostal by napospas hordám barbarov, nadvláde zisku a nespravodlivosti. Ľúbim ťa z celého srdca a táto láska bude aj mojou poslednou myšlienkou. Nemám však právo spútať ťa, pretože ty si faraón.

Posadili sa na kamennú lavičku. Ramzes privinul k sebe Nefertari.

- Ty si tá, ktorá vidí Hora a Sutecha v jednej bytosti, - pripomenul jej rituálnu formulu, ktorá sa vzťahovala na kráľovnú už od prvej dynastie. - Je to tvoj pohľad, ktorého prostredníctvom faraón existuje, je čašou svetla a šíri ho na Obidve krajiny. Vlády všetkých mojich predchodcov sa živili a napájali Pravdou Maat, ale jedna sa nepodobala druhej, pretože ľudia ustavične vytvárajú nové zázračnosti. Tvoj pohľad je výnimočný, Nefertari. Egypt aj faraón ho potrebujú.

Uprostred utrpenia objavovala Nefertari novú lásku.

- Keď som študoval archívy Domu života v Heliopole, prišiel som na spôsob, ako odraziť neviditeľného útočníka. Dvojitým pôsobením bohyne Sachmet a Hathor a vďaka odpočinku v tomto chráme už nebude unikať tvoja energia. To však nestačí.

- Vraciaš sa do Pi-Ramzesu?

- Nie, Nefertari. Možno existuje rozhodujúci spôsob, ako ťa uzdraviť.

- Aký je to spôsob?

- Podľa archívov je to núbijský kameň umiestnený pod ochranou bohyne Hathor na jednom stratenom mieste a po stáročia zabudnutý.

- Ty vieš, kde je?

- Nájdem ho.

- Tvoja cesta bude dlhá...

- Vďaka silnému prúdu bude návrat rýchly. Ak budem mať šťastie a rýchlo dorazím na dané miesto, moja neprítomnosť bude krátka.

- A Chetiti...

- Vládne moja matka. V prípade útoku ťa okamžite upovedomí a budete konať.

Dlho sa túlili v objatí pod príkrovom kadidlovníkov. Ako rada by ho zadržala, strávila zvyšok svojich dní po jeho boku, v mieri a pokoji tohto chrámu.

Bola však veľkou kráľovskou manželkou a on faraónom Egypta.

42. kapitola

Lita uprela na Ofira prosebný pohľad.

- Musí to tak byť, dieťa.

- Nie, príliš to bolí...

- To je dôkaz, že čaro je účinné. Musíme pokračovať.

- Moja koža...

- Kráľova sestra ťa ošetrí a po spálenine nezostane ani stopy.

Achnatonova pravnučka sa otočila chrbtom k mágovi.

- Nie, ja už nechcem, už to utrpenie ďalej nevydržím!

Ofir ju strhol za vlasy.

- Tak dosť, ty neposlušnica! Buď ma počúvneš, alebo ťa zavriem do pivnice!

Strach z uzavretého priestoru bol pre svetlovlasé médium ešte väčší než utrpenie.

- Poď do laboratória, odhaľ si hruď a ľahni si na chrbát.

Dolente, Ramzesovej sestre, sa mágova hrubosť nepáčila, ale dávala mu za pravdu. Posledné správy z dvora boli vynikajúce: Nefertari sužuje tajomná a nevyliečiteľná choroba, preto odcestovala do Vesetu, kde sa uchýli na panstvo Hathor v Dér el-Bahrí. Jej pomalá agónia bude rozorvávať Ramzesovi srdce, až kým nepodľahne bolesti.

Pred Šenarom sa naširoko otvorí cesta k moci.

Po Ramzesovom odchode navštívil Serramanna každú zo štyroch pi-ramzesských kasární a prikázal dôstojníkom zostriť výcvik. Žoldnieri ihneď požadovali zvýšenie žoldu, čo malo za následok rovnaké požiadavky aj zo strany egyptských vojakov.

Sardínčan sa ocitol pred problémom, ktorý prekročil jeho právomoc, preto sa obrátil na Ameniho a ten zasa na kráľovnú matku, ktorej odpoveď bola pohotová: buď budú vojaci i žoldnieri

počúvať, alebo budú nahradení mladými regrútmi. Ak bude Serramanna spokojný s výsledkami výcviku, potom zváži mimoriadne prémie.

Armáda sa podrobila a Sardínčan sa vrhol na ďalšiu úlohu: pokúsiť sa vypátrať čarodejníka, pre ktorého správca Rome ukradol Nefertarin šál. Ramzes mu pripomenul podozrenie, že podivná Romeho smrť súvisí s nemenej čudnou chorobou kráľovnej.

Keby ten prekliaty správca neumrel, mohol by ho bývalý pirát bez ťažkostí prinútiť, aby prehovoril. Mučenie bolo síce v Egypte zakázané, ale skrytý atentát na kráľovský pár sa vari vymyká z bežného zákona!

Rome bol mŕtvy, svoje tajomstvo si odniesol do ničoty obývanej démonmi a stopa vedúca k jeho spoločníkovi sa zdala stratená. Ale čo ak je to len zdanie? Rome bol táraj a možno použil služieb nejakého komplica...

Výsluch jeho blízkych a podriadených prinesie určite nejaké výsledky. Musí im však predložiť svoje otázky dostatočne presvedčivo... Serramanna sa ponáhľal za Amenim. Presvedčí pisára, aby súhlasil s jeho taktikou.

Všetko palácové služobníctvo zvolali do severných kasární. Ženy, čo mali na starosti bielizeň, chyžné, kozmetičky, kaderníčky, kuchári, zametači a ostatní sluhovia a slúžky sa zhromaždili vo výcvikovej sále, strážnej Serramannovými lukostrelcami s neprístupnými tvárami.

Keď sa v prilbe a pancieri objavil Sardínčan, všetkým stislo srdcia.

- V paláci boli práve spáchané ďalšie krádeže, - oznámil. - Vieme, že páchateľ je komplicom správcu Romeho, toho zlého a nehodného tvora, ktorého potrestalo samo nebo. Budem vás jedného za druhým vypočúvať. Ak sa nedopátram pravdy, budete všetci deportovaní do oázy Chargy a tam vinník určite prehovorí.

Serramanna vynaložil veľa energie, kým nakoniec predsa len presvedčil Ameniho, aby mu túto lož a hrozby bez akéhokoľvek právneho podkladu dovolil vysloviť. Hociktorý sluha sa mohol na Serramannov postup sťažovať a obrátiť sa na súd, ktorý by Sardínčana určite odsúdil.

Hrozivý výzor veliteľa kráľovej osobnej stráže, jeho panovačný tón a stiesňujúca atmosféra miesta však každého odradila od protestov.

Serramanna mal šťastie. Tretia žena, ktorá vstúpila do miestnosti, kde sa výsluch konal, začala sľubne vypovedať.

- Mojou úlohou je vymieňať zvädnuté kvetiny čerstvo narezanými kyticami, - oznámila mu. - Toho Romeho som neznášala.

- Prečo?

- Strčil ma do svojej postele. Keby som ho odmietla, vyhodil by ma z miesta.

- Keby ste sa sťažovali, bol by odvolaný.

- To sa povie, to sa povie... A napokon, Rome mi sľúbil menší majetok, keby som si ho vzala.

- A ako by k nemu prišiel?

- Nechcel o tom veľmi hovoriť, ale v posteli sa mi podarilo rozviazať mu trochu jazyk.

- A s čím sa vám zveril?

- Že predá za cenu zlata jeden vzácny predmet.

- A kde si ho mienil zadovážiť?

- Dostal by ho vďaka istej zamestnankyni, ktorá zaskakovala za jednu ženu, starajúcu sa o bielizeň.

- A čo to bol za predmet?

- Neviem. Ale viem, že tučniak Rome mi nikdy nič nedal, ani len amulet! Dostanem za to všetko, čo som vám povedala, odmenu?

„Zaskakujúca slúžka“... Serramanna sa prihnal k Amenimu a ten poslal po rozpis služieb na ten týždeň, keď bol odcudzený kráľovnin šál.

A naozaj, pod dohľadom jednej z kráľovniných komorných zaskakovala v ten týždeň za ženu, starajúcu sa o bielizeň, istá Nany. Chyžná ju opísala a potvrdila, že mohla mať prístup do súkromných komnát Veličenstva, a zúčastniť sa tak na krádeži šálu.

Chyžná zároveň udala adresu, ktorú Nany oznámila počas svojho zamestnania.

- Vypočuj ju, - povedal Ameni Serramannovi, - ale žiadne násilie. Rešpektuj zákon.

- Presne to mám v úmysle, - povedal vážne Serramanna.

Na prahu stavby vo východnej štvrti hlavného mesta podriemavala stará žena. Serramanna sa zľahka dotkol jej pleca.

- Prebuď sa, babka.

Otvorila jedno oko a mozoľnatou rukou odohnala muchu.

- A ty si čo zač?

- Serramanna, veliteľ Ramzesovej osobnej stráže.

- Už som o tebe počula... Nie si ty bývalý pirát?

- Človek sa naozaj nemení, matka. Zostal som rovnako krutý ako kedysi, hlavne keď mi niekto klame.

- A prečo by som ti klamala?

- Pretože sa ťa budem vypytovať.

- Klebetiť je hriech.

- To záleží od situácie. Dnes je klebetenie povinné.

- Choď si svojou cestou, pirát. V mojom veku už nie je povinné nič.

- Ty si Nanina starká?

- A prečo by som mala byť?

- Pretože tu býva.

- Odišla.

- Keď má niekto šťastie, že je zamestnaný v paláci, prečo by utekal?

- Nepovedala som, že utiekla, ale že odišla.

- A kam išla?

- To neviem.

- Prisahám ti, že neznášam klamstvá.

- Udrel by si starú ženu, pirát?

- Aby som zachránil Ramzesa, áno.

Zodvihla k nemu nepokojné oči.

- Nerozumiem... Faraón je v nebezpečenstve?

- Tvoja vnučka je zlodejka, možno kriminálnička. Keď budeš mlčať, staneš sa spoluvinníčkou.

- Ako by mohla byť Nany zapojená do sprisahania proti faraónovi?

- Ale ona je. Mám o tom dôkaz.

Mucha znovu priletela a obťažovala starenu. Serramanna rozpučil otravný hmyz.

- Smrť je radostná, pirát, ak uľaví od veľkého trápenia. Mala som dobrého manžela a dobrého syna, ale ten sa zle oženil s príšernou ženskou, ktorá mu dala hroznú dcéru. Manžel zomrel, syn sa rozviedol a tú nevďačnú ratolesť som vychovávala ja... Strávila som hodiny, aby som ju vychovala, živila som ju, vtĺkala jej do hlavy morálku, a ty tu hovoríš o zlodejke a kriminálničke!

Stará žena naberala dych. Serramanna stíchol a dúfal, že svoje dôvernosti dovedie až do konca. Keby mlčala, bol by odišiel.

- Nany odišla do Mennoferu. S pohŕdaním mi dala najavo, že bude bývať v krásnej vile za medicínskou školou a ja že tu umriem v tom úbohom domčeku.

Serramanna predložil Amenimu výsledok svojho vyšetrovania.

- Ak si s tou starou ženou nepekne zaobchádzal, bude sa na teba sťažovať.

- Moji ľudia mi dosvedčia, že som sa jej ani nedotkol.

- Čo navrhuješ?

- Dala mi presný Nanin popis, ktorý zodpovedá opisu kráľovninej komornej. Keď ju uvidím, spoznám ju.

- Ako ju nájdeš?

- Prehľadám všetky vily v mennoferskej štvrti, kde býva.

- A čo ak ti tá stará klamala, aby ochránila vnučku?

- Také už je riziko podnikania.

- Mennofer nie je ďaleko, ale tvoja prítomnosť v Pi-Ramzese je nevyhnutná.

- Sám si to uznal, Ameni. Mennofer nie je ďaleko. Predpokladajme, že dolapím tú Nany a ona ma dovedie k tomu čarodejníkovi: nemyslíš, že by bol Ramzes spokojný?

- „Spokojný“ je slabý výraz.

- Dovoľ mi teda konať.

43. kapitola

Aša so svojou milenkou s úžasom objavovali Chattušaš, hlavné mesto chetitskej ríše, oddané kultu vojny a hrubej sily. Prístup k trom bránam hlavného mesta, bráne Kráľa, Sfíng a Levov, bol obchodníkom zakázaný, preto dvojica vstúpila dovnútra jednou z dvoch brán dolného mesta, strážených vojakmi s kopijami.

Aša ukázal svoje nádoby z pálenej hliny, dokonca ponúkol jednému vojakovi z hliadky, aby si niektorú kúpil za nízku cenu. Vojak ho odstrčil lakťom a prikázal mu, aby zmizol. Dvojica pomaly zamierila do štvrti remeselníkov a drobných obchodníkov.

Skalnaté návršia, stupňovité kamenné terasy, obrovské kamenné bloky použité pri výstavbe chrámu boha vojny... Sedliačka bola uchvátená rovnako ako jej spoločník. Ašovi však pri tejto drsnej architektúre chýbal vznešený pôvab a ladnosť. Prevyšovala ju sieť opevnení, ktorá činila hlavné mesto, vklinené do mohutnej anatolskej hory, nedobytným. V tomto meste, kde z každého kameňa vyžarovalo násilie, nebolo miesta pre pohodu a radosť zo života.

Chvejúci sa Egypťan v závane severáka márne hľadal záhrady, stromy, vodné nádrže. Pomyslel si, akým rajom je jeho krajina.

Niekoľkokrát sa so svojou družkou rýchlo pritisli k tehlovým stenám, aby uvoľnili miesto hliadke. Kto sa včas neuhol, či už to bola žena, starec, alebo dieťa, toho surovo odstrčili, alebo dokonca na zem zvalili vojaci, ktorí sa rýchlo premiestňovali z miesta na miesto.

Armáda bola všade. Na každom rohu hliadkovali stráže.

Aša ukázal jednu nádobu veľkoobchodníkovi s domácim náradím. Ako bolo v chetitskej krajine zvykom, jeho žena stála za ním a mlčala.

- Čistá práca, - usúdil veľkoobchodník. - Koľko ich vyrobíš za týždeň?

- Mám malý sklad a vyrábal som na vidieku. Rád by som sa tu usadil.

- Máš byt?

- Ešte nie.

- Prenajímam miestnosti v dolnom meste. Vymením tvoj tovar za mesačný nájom. Budeš mať dosť času zariadiť si dielňu.

- Ak pridáte ešte tri kúsky cínu, súhlasím.

- Si tvrdý obchodník!

- Musím kúpiť nejaké jedlo.

- Obchod je uzatvorený.

Aša s milenkou sa usadili v malom vlhkom domčeku s nedostatočným vetraním a udupanou hlinou namiesto podlahy.

- Radšej by som mala svoju usadlosť, - povedala sedliačka. - Tam sme aspoň mali teplo.

- Dlho tu nepobudneme. Vezmi jeden kúsok cínu a choď kúpiť prikrývky a niečo pod zub.

- A čo ty? Kam pôjdeš?

- Nerob si starosti. Vrátim sa do zotmenia.

Vďaka dokonalej znalosti chetitčiny mohol Aša komunikovať s obchodníkmi, ktorí mu ukázali slávnu tavernu pod jednou strážnou vežou. V miestnosti začmudenej olejovými lampami sa schádzali obchodníci a remeselníci.

Aša nadviazal rozhovor s dvomi uvravenými fúzačmi, ktorí predávali náhradné diely na bojové vozy.

Títo truhlári zanechali výrobu stoličiek a pustili sa do oveľa výnosnejšieho obchodu.

- Také nádherné mesto, - rozplýval sa Aša. - Nemyslel som si, že je také veľké.

- Je to tvoja prvá návšteva, kamarát?

- Áno, ale rátam s tým, že si tu otvorím dielňu.

- Tak pracuj pre armádu! Inak sa veľa nenaješ a piť budeš len vodu.

- Kolegovia mi vraveli, že sa chystá vojna...

Truhlári vybuchli do smiechu.

- To si sa teda dozvedel ako posledný! V Chattušaši to už nie je tajomstvom pre nikoho. Odvtedy, čo bol Uri-Tešup, cisárov syn, menovaný vrchným generálom, prebiehajú nepretržité manévre. A povráva sa, že naše útočné oddiely nebudú šetriť nikoho... Tentokrát je Egypt odpísaný.

- Tým lepšie!

- O tom sa diskutuje, hlavne medzi obchodníkmi. Chattušil, cisárov brat, nebol zástancom konfliktu, ale nakoniec sa dal presvedčiť a nedávno sa dokonca postavil na Uri-Tešupovu stranu. Pre nás je to výhodné, lebo nadobudneme bohatstvo. Pri súčasnom tempe výroby Chatti svoj počet bojových vozov strojnásobí. Čoskoro ich bude viac než počet chlapov, ktorí by ich mali viesť!

Aša dopil husté víno a hral opitého.

- Nech žije vojna! Chatti urobí s Egyptom krátky proces... A my, my to oslávime!

- Budeš musieť predsa len chvíľku počkať, priateľ, pretože zatiaľ to nevyzerá, že by sa cisár hnal do ofenzívy.

- Aha... a na čo čaká?

- My sa nevyznáme v palácových tajomstvách. Na to sa opýtaj kapitána Kenzora.

Truhlári sa zasmiali vlastnému vtipu.

- A kto to je, ten Kenzor?

- Styčný dôstojník medzi vrchným generálom a cisárom... A hlavne sukničkár, to nám môžeš veriť! Keď je v Chattušaši, pekné dievčatá sú vo vytržení. Je to najpopulárnejšia hodnosť v krajine.

- Nech žije vojna a nech žijú ženské!

Rozhovor sa skrútil na ženské pôvaby a mestské bordely. Truhlárom sa Aša zapáčil, preto mu zaplatili účet.

Aša navštívil každý večer inú tavernu. Nadviazal veľa kontaktov, viedol povrchné reči a občas spomenul kapitána Kenzora.

Konečne natrafil na cennú informáciu: ten styčný dôstojník sa práve vrátil do Chattušaša.

Keby mohol vyspovedať tohto vysokého dôstojníka, ušetrilo by mu to veľa času. Aša musel zistiť, kde sa pohybuje, nájsť spôsob, ako ho osloviť, a dať mu návrh, ktorý by neodmietol... Dostal nápad.

Aša sa vrátil domov a priniesol šaty, plášť a sandále.

Sedliačka bola očarená.

- To je pre mňa?

- Je tu azda nejaká iná žena?

- To muselo byť drahé!

- Jednal som sa.

Chcela sa dotknúť šiat.

- Nie, hneď nie!

- Ale... kedy?

- Na jednom zvláštnom večierku, kde ťa budem môcť do sýtosti obdivovať. Dopraj mi čas, aby som to všetko pripravil.

- Ako chceš.

Vrhla sa mu okolo hrdla a vrúcne ho bozkala.

- Vieš, keď si nahá, si tiež veľmi pekná...

Ako sa kráľovská loď blížila na juh, Setau akoby omladol. Pritískal Lotos k sebe a s novým očarením sledoval núbijskú krajinu, kúpajúcu sa v svetle takom priezračnom, že Níl sa podobal priezračnému trblietavému modrému prúdu.

Pomocou sekerky urobil rozoklaný kyj, aby chytil niekoľko kobier a vyprázdnil ich jed do medenej čutory. Pekná Lotos s nahými prsami, len voľne zakrytými krátkou rúškou vlajúcou vo vetre, slastne vdychovala vzduch prevoňaný jej rodnou krajinou.

Ramzes riadil plavidlo sám. Skúsená posádka manévrovala rýchlo a presne.

V čase jedla nahradil kráľa kapitán. Ramzes, Setau a Lotos obedovali v hlavnej kajute sušené hovädzie a korenený šalát z korienkov papyrusu zmiešaných so sladkou cibuľkou.

- Ty si naozajstný kamarát, Veličenstvo, - priznal Setau. - Vziať nás so sebou, to je ten najlepší dar.

- Potreboval som tvoje umenie, aj umenie Lotos.

- Aj keď sme vo svojom laboratóriu v paláci odrezaní, dopočuli sme sa nepríjemné veci. Skutočne sa blíži vojna?

- Obávam sa, že áno.

- Nie je nebezpečné opúšťať Pi-Ramzes v takých pohnutých časoch?

- Záchrana Nefertari je najdôležitejšia.

- Nebol som šikovnejší ako doktor Pariamachu, - vzdychol si Setau.

- V Núbii je schovaný zázračný prostriedok, však? - opýtala sa Lotos.

- Podľa archívov Domu života áno. Je to kameň stvorený bohyňou Hathor na nejakom stratenom mieste.

- Niečo presnejšie, Veličenstvo?

- Len neurčitý ukazovateľ: „V srdci Núbie, v malej zátočine zlatého piesku, kde sa hora delí a spája.“

- Zátoka... teda tam, kde je Níl!

- Musíme sa poponáhľať, - dodal Ramzes. - Vďaka pôsobeniu Sachmet a starostlivosti odborníkov z chrámu Dér el-Bahrí energia z Nefertarinho tela neunikne úplne. Vplyv temných síl však nie je zahnaný. Naša nádej je len v tom kameni.

Lotos sa zahľadela do diaľky.

- Tento kraj vás miluje rovnako, ako aj vy ho milujete, Veličenstvo. Rozprávajte sa s ním a on k vám prehovorí.

Nad kráľovskou loďou preletel pelikán. Nebol tento nádherný vták s mocnými krídlami jedným z vtelení Usira, ktorý zvíťazil nad smrťou?

44. kapitola

Kapitán Kenzor si priveľa vypil.

Tri dni dovolenky v hlavnom meste boli príležitosťou, aby zabudol na strohosť vojenského života a opájal sa vínom a ženami. Bol to veľký chlap s mohutnými fúzami a drsným hlasom, ktorý opovrhoval dievčatami. Boli dobré len na to, aby mu poskytli potešenie.

Akonáhle jeho mozog zahalil vínny opar, dostal Kenzor neodolateľnú chuť pomilovať sa. Pretože v ten večer pil aromatické víno, potreboval okamžité a veľmi silné pôžitky. Keď vyšiel z taverny, tackavo sa vydal smerom k bordelu.

Kapitán ani necítil štípanie mrazu. Dúfal, že tam bude k dispozícii nejaká panna, ktorá bude poriadne vyľakaná. O to zábavnejšia bude jej deflorácia.

Úctivo ho oslovil nejaký muž.

- Môžem sa s vami porozprávať, pán kapitán?

- A čo by si chcel?

- Ponúknuť vám zázrak, - odpovedal Aša.

Kenzor sa usmial.

- Čo predávaš?

- Mladú pannu.

Oči kapitána Kenzora sa zaleskli.

- Koľko?

- Desať kúskov cínu prvotriednej kvality.

- To je drahé!

- Tovar je výnimočný.

- Chcem ju okamžite.

- Je k dispozícii.

- Mám pri sebe len päť kúskov cínu.

- Zvyšok mi zaplatíte zajtra ráno.

- Ty mi veríš?

- Po tejto panne budem mať pre vás ďalšie.

- Ty si veľmi cenný človek... Poďme na to, ponáhľam sa.

Kenzor bol taký vzrušený, že obaja muži takmer bežali.

V spiacich uličkách dolného mesta nebolo ani živej duše.

Aša otvoril dvere skromného domčeka.

Krásne učesaná vidiečanka si obliekla nové šaty, ktoré jej kúpil Aša. Rozjarený kapitán Kenzor si ju pozorne prezeral.

- Počúvaj, obchodník... Nie je trochu pristará na pannu?

Aša sa prudko vrhol na Kenzora a pritlačil ho k stene. Polomŕtvy dôstojník takmer stratil vedomie. Egypťan to využil, aby mu šikovne vytiahol jeho krátky meč a oprel mu ho špičkou o šiju.

- Kto... kto si? - pýtal sa Chetit.

- Ty, ty si styčným dôstojníkom medzi armádou a palácom. Odpovieš mi na moje otázky, alebo ťa zabijem.

Kenzor sa pokúsil uvoľniť, ale špička meča prenikla do kože, pričom vytryskla krv. Nadbytok vína zbavil kapitána síl a vydal ho napospas útočníkovi.

Vystrašená sedliačka sa tisla do kúta.

- Kedy sa chystá útok proti Egyptu? - opýtal sa Aša. - Prečo Chetiti vyrábajú toľko vojnových vozov?

Kenzor sa zaškľabil. Ten chlap už bol oboznámený s dôležitými informáciami.

- Útok... To je vojenské tajomstvo.

- Ak budeš mlčať, odnesieš si to tajomstvo do hrobu.

- To sa neodvážiš...

- Mýliš sa, Kenzor. Zabijem ťa bez váhania a zabijem toľko šarží, koľko bude treba, aby som sa dozvedel pravdu.

Špička meča sa vnorila ešte hlbšie a vyrazila z dôstojníkovho hrdla výkrik bolesti. Sedliačka odvrátila pohľad.

- Dátum útoku pozná len cisár... Ja nie som informovaný.

- Ale poznáš dôvody, prečo potrebuje chetitská armáda taký vysoký počet bojových vozov.

- S rozboľavenou šijou, omámený alkoholom, zamrmlal kapitán niekoľko slov, ako keby hovoril sám so sebou.

Aša mal dosť jemný sluch na to, aby ich začul, preto nepotreboval dať si jeho ohromujúce slová zopakovať.

- Zbláznil si sa? - rozhnevane sa opýtal Kenzora.

- Nie, je to pravda...

- To nie je možné!

- Je to pravda.

Aša bol ohromený. Práve sa dozvedel informáciu najvyššej dôležitosti, informáciu, ktorá mohla zmeniť osud sveta.

Egypťan zaboril hrot meča presným a prudkým pohybom do Kenzorovej šije. Kapitán bol na mieste mŕtvy.

- Obráť sa, - prikázal Aša sedliacke.

- Nie, nechaj ma tak, bež preč!

S natiahnutým mečom pristúpil k svojej milenke.

- Je mi ľúto, kráska, ale nemôžem ťa nechať nažive.

- Nič som nevidela, nič som nepočula!

- Si si tým istá?

- Niečo mrmlal, nič som nerozumela, prisahám!

Padla na kolená.

- Nezabíjaj ma, prosím! Budem ti užitočná, keď budeš chcieť odísť z mesta!

Aša zaváhal. Sedliačka sa nemýlila. Brány hlavného mesta boli v noci zatvorené a bolo treba počkať do svitania, aby nimi mohol prejsť spolu so svojou manželkou. Poslúži mu na to, aby bol nenápadný a zabije ju až potom, za úvozom.

Sadol si vedľa mŕtvoly. Na spánok ani nepomyslel. Prenasledovala ho len jedna myšlienka: aby sa mohol čo najskôr vydať do Egypta a využiť svoj objav.

Keď pominul chlad včasného rána, bola núbijská zima očarujúca. Ramzes zbadal na brehu leva so samicou. Opice na vrcholkoch paliem zdravili kráľovskú loď prenikavým krikom.

Počas jednej zastávky priniesli sedliaci kráľovi a jeho družine divé banány a mlieko. Pri tejto narýchlo usporiadanej slávnosti diskutoval Ramzes s náčelníkom kmeňa, starým čarodejníkom s vlasmi vybielenými deväťdesiatimi rokmi pokojného života, naplneného starosťami o svojich blízkych.

Keď starec chcel pokľaknúť, Ramzes ho uchopil za ruku, aby mu v tom zabránil.

- Moja staroba je osvietená... Bohovia mi dovolili, aby som uvidel faraóna! Nie je mojou povinnosťou skloniť sa pred ním a vzdať mu česť?

- To ja musím uctiť tvoju múdrosť.

- Som len dedinský čarodejník.

- Každý, kto rešpektuje počas svojho života Pravidlo bohyne Maat, je hodný úcty, na rozdiel od pokrytca, klamára a nespravodlivého človeka.

- Nie ste azda pánom Obidvoch krajín a Núbie? Ja vládnem len niekoľkým rodinám.

- Aj napriek tomu potrebujem tvoju pamäť.

Faraón a čarodejník sa usadili pod palmou, ktorá starcovi slúžila ako slnečník, keď bolo slnko príliš prudké.

- Moja pamäť... Je naplnená modrou oblohou, detskými hrami, úsmevmi žien, skokmi gaziel a blahodarnými záplavami. Za to všetko teraz zodpovedáte, faraón. Bez vás moje spomienky prestanú existovať a budúca generácia splodí len stvorenia bez srdc.

- Spomínaš si na jedno požehnané miesto, kde bohyňa lásky stvorila zázračný kameň, stratené miesto v srdci Núbie?

Čarodejník nakreslil palicou do piesku nejakú mapu.

- Otec môjho otca priniesol taký kameň do mojej dediny. Keď sa ho dotkli ženy, vrátilo sa im zdravie. Nomádi však kameň odniesli.

- Z ktorého miesta pochádzal?

Palica označila presný bod na toku Nílu.

- Z tohto tajomného miesta, kde sa začína provincia Kuš.

- Čo by si si želal pre svoju dedinu?

- Nič iné, len to, čo už je. Nie je to ale príliš veľká požiadavka? Chráňte nás, faraón, a dbajte, aby Núbia ostala nedotknutá.

- Núbia prehovorila tvojím hlasom a ja som ju počul.

Kráľovská loď opustila provinciu Uauat a prenikla do krajiny Kuš, kde vďaka Setchiho a Ramzesovým zásahom panoval mier, ktorý už miestne kmene nespochybňovali. Boli síce ešte stále ochotné vzdorovať, ale obávali sa reakcie faraónovho vojska.

Tu sa začínala divoká a veľkolepá krajina, ktorej prežitie zabezpečoval len Níl. Pruh obrábanej pôdy na obidvoch brehoch rieky bol úzky, ale palmy poskytovali roľníkom, bojujúcim s púšťou, potrebný tieň.

Náhle sa objavili útesy.

Ramzes mal pocit, že Níl odmieta akúkoľvek prítomnosť človeka a príroda sa uzatvára vo svojom grandióznom priestore sama do seba.

Túto predstavu o konci sveta zmierňovala omamná vôňa mimózy.

Dva horské výbežky, takmer symetricky zvlnené, sa približovali k rieke, oddelenej úzkym údolím plným piesku. Na úpätí pieskovcového výčnelku kvitli akácie. „Malá zátoka zlatého piesku, kde sa hora delí a spája...“

Ramzes ihneď spoznal miesto, akoby precitol z dlhého spánku a prebral sa z omámenia, ktoré príliš dlho zatemňovalo jeho zrak. Prečo si na to nespomenul už skôr?

- Zakotvíme, - prikázal. - Je to tu, môže to byť len tu...

Lotos skočila nahá do vody a doplávala až na breh. Jej telo, lesknúce sa od strieborných kvapiek, bežalo s pružnosťou gazely k Núbijčanovi, ktorý spal v tieni stromov. Zobudila ho, položila mu niekoľko otázok, potom bežala k lesu, uchopila kúsok skaly a vrátila sa na loď.

Ramzes neodtrhol pohľad od útesu.

Abú Simbel... To je určite Abú Simbel, spojenie sily a mágie, miesto, kde sa rozhodol postaviť chrámy, panstvo bohyne Hathor, na ktoré potom zabudol.

Setau pomohol Lotos vyliezť na palubu. V pravej ruka držala kúsok pieskovca.

- Je to určite čarovný kameň bohyne. Jeho uzdravujúcu moc však dnes už nikto nevie využiť.

45. kapitola

Úzkym oknom vlhkého a chladného domčeka prenikol tenký lúč svetla. Sedliačku zobudil hluk krokov hliadkujúcich vojakov. Zbadala mŕtvolu kapitána a strhla sa.

- On je tu... Stále je tu!

- Prebuď sa už z toho zlého sna, - nariadil jej Aša. - Ten dôstojník nebude svedčiť proti nám.

- Ja som nič neurobila!

- Si moja žena. Keď ma chytia, popravia ťa so mnou.

Sedliačka sa vrhla na Ašu a zovretými päsťami mu búšila do hrude.

- Dnes v noci som premýšľal, - povedal.

Zdesene prestala. V ľadovom pohľade milenca uvidela svoju smrť.

- Nie, nemáš právo...

- Premýšľal som, - opakoval. - Buď ťa ihneď zabijem, alebo mi pomôžeš.

- Pomôžem... ale ako?

- Ja som Egypťan.

Žena civela na Ašu, ako by to bolo stvorenie z iného sveta.

- Som Egypťan a musím sa čo najrýchlejšie vrátiť do svojej krajiny. Keby mi v tom zabránili, chcem, aby si prekročila hranice a varovala môjho pána.

- Prečo by som sa mala vystavovať takému riziku?

- Výmenou za blahobyt. Vďaka tejto tabuľke, ktorú ti dám, dostaneš v meste byt, slúžku a doživotnú rentu. Môj pán bude k tebe štedrý.

Sedliačka si také bohatstvo nevedela predstaviť ani v tých najodvážnejších snoch.

- Dohodnuté.

- Vyjdeme každý inou mestskou bránou, - prikázal Aša.

- A čo ak prídeš do Egypta skôr než ja? - starostila sa.

- Splníš svoju úlohu a o nič iné sa nebudeš starať.

Aša napísal krátky hieratický text zjednodušenými tvarmi hieroglyfického písma a podal tenkú drevenú tabuľku svojej milenke.

Keď ju pobozkal, neodvážila sa ho odstrčiť.

- Uvidíme sa v Pi-Ramzese, - sľúbil jej.

Keď sa Aša dostal k okraju dolného mesta, zamiešal sa do zástupu obchodníkov, ktorí sa, tak ako on pokúšali dostať von z mesta.

Všade boli nervózni vojaci.

Kvôli čatám lukostrelcov, ktorí rozdeľovali civilné osoby na skupiny a nútili ich, aby sa podrobili kontrole, nebolo možné vrátiť sa späť.

Nastalo overovanie, náreky, strkanie, vzpieranie sa oslov a mulov, nič z toho však nezmiernilo drsnosť hliadok, strážiacich bránu.

- Čo sa robí? - opýtal sa Aša jedného obchodníka.

- Vstúpiť do mesta je zakázané a dostať sa von je ťažké... Hľadá sa akýsi zmiznutý dôstojník.

- A čo máme s tým my spoločné?

- Chetitský dôstojník nemizne. Niekto ho zrejme napadol, alebo dokonca zabil... Asi nejaká ruvačka v paláci. Hľadá sa vinník.

- Sú podozriví?

- Nejaký iný vojak, to je isté... opäť výsledok hádky medzi cisárovým synom a bratom. Nakoniec jeden druhého zabije.

- Hliadky prehľadávajú každého...

- Chcú sa presvedčiť, že vrah, ozbrojený vojak, sa nepokúsi odísť z mesta v šatách obchodníka.

Ašovi sa uľavilo.

Prehliadka bola pomalá a podrobná. Asi tridsaťročného muža strhli na zem. Jeho priatelia protestovali a dušovali sa, že predáva látky a nikdy nepatril k armáde. Obchodníka prepustili.

Na rad prišiel Aša.

Vojak s drsnou tvárou mu položil ruku na plece.

- A kto si ty?

- Hrnčiar.

- Prečo odchádzaš z mesta?

- Idem do skladu na svoj statok.

Vojak sa presvedčil, že remeselník nemá zbraň.

- Môžem ísť?

Vojak naznačil pohŕdavý pohyb.

Niekoľko metrov od Ašu bola brána chetitského hlavného mesta, sloboda, cesta do Egypta...

- Moment.

To prehovoril niekto po Ašovej ľavici.

Muž strednej postavy so sliedivými očami. Jeho kunia tvár bola ukončená špicatou briadkou. Na sebe mal červené vlnené šaty s čiernymi pruhmi.

- Toho muža zadržte, - prikázal hliadke.

Dôstojník naňho zvysoka pozrel.

- Tu dávam príkazy ja.

- Moje meno je Raia, - povedal muž s briadkou. - Patrím k palácovej polícii.

- Akého trestného činu sa dopustil tento obchodník?

- Nie je ani Chetit ani hrnčiar. Je to Egypťan, volá sa Aša a zastáva vysokú funkciu na Ramzesovom dvore.

Vďaka silnému prúdu a tvaru lode prešiel Ramzes tristo kilometrov, ktoré delili Abú Simbel od Elefantíny, najjužnejšieho sídliska Egypta, za dva dni. Ďalšie dva dni potreboval na doplávanie

do Vesetu. Námorníci preukázali vynikajúcu výkonnosť, ako keby každý vedel o vážnosti situácie.

Počas celej cesty pracovali Setau a Lotos na vzorkách bohyninho kameňa, pieskovca výnimočnej akosti. Ako sa loď blížila ku karnackému prístavu, neskrývali svoje sklamanie.

- Reakciám tohto kameňa nerozumiem. - povedal Setau. - Jeho vlastnosti nie sú normálne. Je odolný voči kyselinám, nadobúda prekvapujúce odtiene a zdá sa obdarený energiou, ktorú nie som schopný zmerať. Ako možno uzdraviť kráľovnú, keď nepoznáme ani formulu, ktorej súčasťou je ten liek, ani presné dávkovanie, ktoré je nevyhnutné dodržať?

Príchod faraóna osadenstvo chrámu prekvapil a narušil protokol. Ramzes sa urýchlene odobral do hlavného laboratória v Karnaku v sprievode Setaua a Lotos, ktorí tamojším chemikom a farmaceutom odovzdali výsledky svojich vlastných pokusov.

Výskumná práca sa začala pod dohľadom faraóna. Vďaka vedeckej knižnici, obsahujúcej informácie o núbijských produktoch, zhotovili odborníci zoznam substancií, ktorými budú pôsobiť na kameň bohyne z Abú Simbel, aby zahnal démonov rozkladajúcich krv ľudskej bytosti a dohánajúcich ju tak k smrti vyčerpaním.

Bolo len treba vybrať tie správne prímesi a stanoviť ich pomer. Ubehne niekoľko mesiacov, kým sa to podarí. Skormútený vedúci laboratória nezakrýval svoje rozpaky.

- Rozložte všetky substancie na kamenný stôl a nechajte ma osamote, - prikázal Ramzes.

Kráľ sa sústredil a uchopil voľné konce zviazaných prútikov, pomocou ktorých jeho otec a neskôr i on sám našiel v púšti vodu.

Postupne pridržal prútiky nad každou substanciou a akonáhle ucítil šklbnutie, odložil látku nabok. Celý postup ešte raz overil a nakoniec rovnakým spôsobom určil aj dávky jednotlivých substancií.

Konečnými zložkami formuly bola akáciová živica, aníz, výťažok z ovocia sykomory, kolokvinta, meď a čiastočky bohyninho kameňa.

Nefertari bola šikovne nalíčená, usmievavá a plná radosti. Keď k nej prišiel Ramzes, čítala slávny Sinuhetov román, v podaní zapísanom pisárom s výnimočne obratnou rukou. Zvinula papyrus, vstala a stúlila sa do kráľovho náručia. Ich objatie bolo dlhé a vášnivé, sprevádzané spevom ďatľov a slávikov, naplnené vôňou kadidlovníkov.

- Našiel som kameň bohyne, - povedal jej Ramzes, - a karnacké laboratórium pripravilo liek.

- Bude účinný?

- Použil som otcove prútiky, aby som znovu zostavil zabudnutú formulu.

- Opíš mi to sídlo núbijskej bohyne.

- Zátoka so zlatým pieskom, dva útesy ktoré sa spájajú... Abú Simbel, na ktorý som zabudol. Abú Simbel, kde som sa rozhodol osláviť navždy našu lásku.

Žiara mocného Ramzesovho tela jej vracala život, ktorý pomaly unikal.

- Hneď zajtra odpláva do Abú Simbel jeden majster a čata kamenárov, - pokračoval kráľ. - Z tých dvoch útesov sa stanú dva chrámy, naveky neoddeliteľné ako ty a ja.

- Uvidím ten zázrak?

- Áno, uvidíš ho!

- Kiežby sa naplnila vôľa faraóna!

- Keby to tak nebolo, bol by som ešte hodný vlády?

Ramzes a Nefertari sa preplavili cez Níl do Karnaku. Zúčastnili sa spolu obradu v svätyni boha Amona a potom sa kráľovná odobrala do kaplnky bohyne Sachmet, ktorej kamenný úsmev jej pripadal spokojný.

Faraón sám podal veľkej kráľovskej manželke pohár s jediným prostriedkom, ktorý bude môcť prekonať zlé čary, čo ju opantali.

Medicína bola vlažná a sladká.

Nefertari dostala závrat, ľahla si a zatvorila oči. Ramzes neopúšťal jej lôžko a bojoval spolu s manželkou celú nekonečnú noc, počas ktorej sa čarovný kameň usiloval vypudiť démona vysávajúceho kráľovninu krv.

46. kapitola

Rozstrapatený, veľmi bledý Ameni sa ťažko vyjadroval a pôsobil roztržito.

- Upokoj sa, - radila mu kráľovná Tuja.

- Vojna, Veličenstvo, je vojna!

- Nedostali sme žiadnu oficiálnu nótu.

- Generáli strácajú hlavu, v kasárňach to vrie, všetkými smermi poletujú protichodné rozkazy.

- A čo je príčinou toho neporiadku?

- Neviem, Veličenstvo, ale nie som schopný zvládnuť situáciu... Vojaci ma už nepočúvajú!

Tuja zavolala ceremoniára a dve palácové kaderníčky. Aby zdôraznili posvätný charakter jej funkcie, ozdobili jej hlavu parochňou pripomínajúcou telo supa, ktorého krídla klesajú šikmo zo stredu jej čela k pleciam. Supica bola symbolom pozornej matky a Tuja tak predstavovala ochrankyňu Obidvoch krajín.

Na zápästiach a okolo členkov mala zlaté náramky, na krku sedemradový náhrdelník z polodrahokamov. V dlhých šatách z plisovaného ľanu, stiahnutých širokým opaskom, stelesňovala najvyššiu autoritu.

- Odprevaď ma do severných kasární, - požiadala Ameniho.

- Nechoďte tam, Veličenstvo! Počkajte, kým opadne ten rozruch.

- Zlo a chaos sa nikdy nezničia sami od seba. Poponáhľajme sa.

Pi-Ramzes bol plný klebiet a rečí. Niektorí tvrdili, že Chetiti sa blížia k Delte, iní už opisovali boje a ďalší sa pripravovali utiecť na juh.

Brána severných kasární už nebola strážená. Voz privážajúci kráľovnú matku a Ameniho vošiel na hlavné nádvorie, kde nebolo ani stopy po predchádzajúcej disciplíne.

Kone zastali uprostred rozľahlého priestoru.

Jeden dôstojník vozatajstva zbadal kráľovnú matku a upozornil kolegov, ktorí privolali ostatných vojakov. O desať minút sa zhromaždili stovky mužov, aby si vypočuli Tujine slová.

Tuja, drobná a krehká, uprostred ozbrojených kolosov schopných ušliapať ju za niekoľko sekúnd... Ameni sa triasol. Zásah kráľovnej matky považoval za samovražedný. Radšej mala zostať v paláci, pod ochranou elitnej gardy. Jej upokojujúce slová možno trochu znížia napätie, ale iba ak sa Tuja prejaví ako diplomat.

Nastalo ticho.

Kráľovná matka sa pohŕdavo rozhliadla okolo seba.

- Vidím len zbabelcov a neschopných, - vyhlásila ostrým hlasom, ktorý rozochvel Ameniho uši ako zvuk hromu. - Zbabelcov a hlupákov, neschopných chrániť svoju krajinu, pretože uveria prvej klebete, ktorú počujú.

Ameni zavrel oči. Ani Tuja, ani on sám neuniknú rozzúreným vojakom.

- Prečo nás urážate, Veličenstvo? - opýtal sa poručík vozatajstva.

- Opísať váš stav, to je urážka? Vaše správanie je smiešne a opovrhnutiahodné, dôstojníci si zaslúžia väčšie odsúdenie než ostatné mužstvo. Kto rozhodne o našom vstupe do vojny proti Chetitom, ak nie faraón a v jeho neprítomnosti ja?

Ticho sa prehĺbilo. Čo sa chystala predniesť kráľovná matka, nebola prázdna fráza. Odhalí osud celého národa.

- Od cisára krajiny Chatti som nedostala žiadne vyhlásenie vojny, - vyhlásila.

Jej slová vyvolali mohutné hurá. Tuja nikdy neklamala. Vojaci si navzájom blahoželali.

Kráľovná matka ďalej nehybne stála na voze a prítomní pochopili, že prejav sa ešte neskončil. Nastalo opäť ticho.

- Nemôžem zaručiť, že mier bude trvalý, a dokonca som presvedčená, že Chetiti nemajú iný cieľ než neľútostné stretnutie. Jeho výsledok bude závisieť od vášho úsilia. Keď bude Ramzes opäť v hlavnom meste, a jeho návrat sa už blíži, chcem, aby bol hrdý na svoju armádu a veril v jej schopnosti zvíťaziť nad nepriateľom.

Vojaci začali volať kráľovnej matke na slávu.

Ameni opäť otvoril oči, uchvátený aj on presvedčivou silou, ktorú prejavila Setchiho vdova.

Voz sa rozbehol a vojaci sa rozostúpili, skandujúc Tujino meno.

- Vraciame sa do paláca, Veličenstvo?

- Nie, Ameni. Predpokladám, že robotníci v taviarni prestali pracovať.

Osobný kráľov sekretár sklopil oči.

Zásahom Tuje obnovila zbrojárska manufaktúra v Pi-Ramzese svoju činnosť a čoskoro sa vrátila k plnej prevádzke. Kopije, luky, hroty šípov, meče, panciere, brnenie, výstroj a súčasti vozov sa vyrábali i naďalej. Nikto nepochyboval o blížiacom sa konflikte, ale zrodil sa nový cieľ: mať lepšie vybavenie než Chetiti.

Kráľovná matka navštevovala kasárne a diskutovala s dôstojníkmi, ako aj s jednoduchými vojakmi. Nezabudla ani na návštevu dielne, kde sa robila konečná montáž vozov, pričom blahoželala remeselníkom.

Hlavné mesto sa zbavilo strachu a našlo chuť bojovať.

Aká sladká bola tá ladná ruka s dlhými jemnými prstami, ktoré Ramzes jeden po druhom bozkal, kým ich zovrel do svojej dlane, aby ich nikdy nestratil. Neexistovala žiadna časť Nefertarinho tela, ktorá by nevzbudzovala lásku. Bohovia, ktorí uvalili na Ramzesa najťažšie z bremien, ho tiež obdarili najúchvatnejšou ženou.

- Ako sa cítiš dnes ráno?

- Lepšie, oveľa lepšie... Krv v mojich žilách sa znovu rozprúdila.

- Máš chuť na prechádzku po kraji?

- O tom som snívala.

Ramzes vybral dva staré kone, veľmi pokojné, ktoré sám zapriahol do voza. Kráčali pomalým krokom po západnom brehu, pozdĺž zavlažovacích kanálov.

Nefertari nasýtila svoj pohľad silou paliem a rodiacich sa zelených polí. V spojení so silami zeme dovŕšila zo svojej vlastnej vôle vypudenie zla, ktoré ju oslabilo. Keď zosadla z voza a kráčala s vlasmi vlajúcimi vo vetre k Nílu, vedel Ramzes, že čarovný kameň bohyne zachránil veľkú kráľovskú manželku a že uvidí obidva chrámy v Abú Simbel, vybudované na počesť ich večnej lásky.

Svetlovlasá Lita sa chabo usmiala na Dolente, Ramzesovu sestru, ktorá jej sňala obklad napustený medom, vysušenou akáciovou živicou a drvenou kolokvintou. Stopy po spálenine takmer zmizli.

- Bolí to, - nariekala Achnatonova pravnučka.

- Tvoje zranenia sa hoja.

- Neklam, Dolente... Nikdy nezmiznú.

- Mýliš sa, náš lekár je šikovný.

- Požiadaj Ofira, aby už prestal s tým pokusom... Ja to už nechcem!

- Vďaka tvojej obeti zvíťazíme nad Nefertari a Ramzesom. Ešte trochu odvahy a tvoje trápenie sa skončí.

Lita prestala ďalej presviedčať Ramzesovu sestru, rovnako fanatickú ako líbyjský mág. Napriek zdanlivej láskavosti žila Dolente len svojou pomstou. Nenávisť v nej dominovala nad všetkými ostatnými citmi.

- Vydržím až do konca, - sľúbilo mladé médium.

- Vedela som to! Odpočiň si, kým ťa Ofir neodvedie do laboratória. Nany ti prinesie niečo na jedenie.

Nany, jediná slúžka, ktorá smela vkročiť do Litinej izby, bola jej poslednou šancou. Keď jej priniesla misku s figovým pyré a kúsok hovädzej pečene, Lita ju uchopila za opasok.

- Pomôž mi, Nany!

- Čo chceš?

- Dostať sa preč, utiecť!

Slúžka sa uškľabila.

- To je nebezpečné.

- Otvor dvere, ktoré vedú na ulicu.

- Riskovala by som svoje miesto.

- Pomôž mi, veľmi ťa prosím!

- Koľko mi zaplatíš?

Lita zaklamala.

- Moji prívrženci majú zlato... Budem štedrá.

- Ofir je zlostný.

- Atonovi stúpenci nás ochránia, teba i mňa.

- Chcem vilu a stádo dojných kráv.

- Budeš ich mať.

Chamtivá Nany už vymámila slušnú odmenu, keď pre čarodejníka zaobstarala Nefertarin šál. Čo jej však sľubovala Lita, presiahlo všetky jej nádeje.

- Kedy chceš odísť?

- Po zotmení.

- Skúsim to.

- Musí sa ti to podariť! Iba tak budeš mať svoje bohatstvo, Nany.

- Je to naozaj obrovské riziko... Chcem ešte aj dvadsať pruhov plátna prvotriednej kvality.

- Máš moje slovo.

Už od rána prenasledovala Litu jediná vidina: žena nesmiernej krásy, usmievavá, oslňujúca, kráčala pozdĺž Nílu a dvíhala ruku k vysokému mužovi atletickej postavy.

Médium vedelo, že Ofirova čierna mágia neuspela a Líbyjčan ju mučí zbytočne.

Serramanna a jeho muži prezerali štvrť za medicínskou školou a neúnavne sa vypytovali obyvateľov. Sardínčan im ukazoval kresbu Naninej tváre a vyhrážal sa im ťažkými postihmi, ak budú klamať. Hrozby však boli zbytočné, pretože už len pohľad na obra vyvolal odpovede, nanešťastie celkom bezvýznamné.

Bývalý pirát bol však neústupčivý a vďaka svojmu vycibrenému čuchu vetril, že korisť je už blízko. Keď mu predviedli podomového predavača malých okrúhlych chlebov, Serramanna zacítil chvenie v žalúdka, neomylné znamenie, že rozhodujúci moment už prišiel.

Sardínčan zamával obrázkom.

- Poznáš to dievča?

- Videl som ju v štvrti... Je to slúžka. Nie je tu dlho.

- V ktorej vile pracuje?

- V jednej z tých veľkých, pri starej studni.

Stovka policajtov okamžite obkľúčila podozrivé domy. Z tejto pasce nemohol nikto uniknúť.

Čarodejník, vinný, že urobil smrtiaci pokus na osobe kráľovnej Egypta, sa už Serramannovi nevyšmykne.

47. kapitola

Slnko sa blížilo k horizontu.

Lite už neostávalo priveľa času, ak chce utiecť skôr, ako ju mág Ofir zatvorí vo svojom laboratóriu. Prečo Nany mešká?

Tvár krásnej ženy, šťastnej a rozžiarenej, desila médium ďalej... Tvár kráľovnej Egypta. Lita cítila voči nej dlh, dlh, ktorý musí vyrovnať, keď sa dostane na slobodu.

Mladá svetlovlasá žena nehlučne prešla utíchnutým dvorom. Ofir ako obyčajne študoval svoje čarodejnícke knihy. Unavená Dolente spala.

Lita nadvihla veko drevenej truhlice, v ktorej ležal posledný zdrap Nefertarinho šálu. Ešte dve - tri seansy a bol by úplne zuhoľnatený. Lita sa ho pokúsila roztrhať, ale vlákna boli príliš pevné a ona nemala dosť sily.

Z kuchyne sa ozval hluk.

Lita schovala zvyšok látky do rukáva svojich šiat. Okamžite jej začal spaľovať kožu.

- To si ty, Nany?

- Si pripravená?

- Hneď idem za tebou... Ešte chvíľku.

- Poponáhľaj sa.

Lita pridržala zvyšok šálu nad plameňom olejovej lampy.

Zasyčanie, nasledované poslednou špirálou čierneho dymu, znamenalo koniec uhranutia, ktoré malo zničiť magickú ochranu kráľovského páru.

- Aké je to krásne, aké je to krásne!

Lita zopäla ruky k nebu a vzývala Atona, ktorý jej dá nový život.

- Tak poďme, - vyzvala ju Nany, ktorá ukradla všetky medené doštičky z domu.

Obidve ženy sa rozbehli smerom k záhradným dverám, vedúcim na ulicu.

Nany narazila na Ofira, ktorý stál nehybne na ceste so skríženými rukami.

- Kam ideš?

Nany cúvla. Za ňou stála vydesená Lita.

- Lita... Čo tu robí s tebou?

- Ona... ona je chorá, - koktala Nany.

- Chceli ste ujsť?

- To ona, to Lita ma donútila...

- Čo ti prezradila, Nany?

- Nič, vôbec nič!

- Klameš, holubička.

Ofirove prsty obopäli slúžkin krk. Zovreli sa tak silno, že jej protesty ostali v hrdle a nemohla dýchať. Nany sa márne usilovala vyslobodiť, ale nepodarilo sa jej uvoľniť zovretie. S vypúlenými očami klesla mŕtva k lemu mágovho rúcha. Odkopol jej mŕtvolu nabok.

- Lita... Čo sa s tebou deje, dieťa?

Ofir si povšimol zhorené zvyšky šálu, ležiace pri olejovej lampe.

- Lita! Aké šialenstvo si to spáchala?

Mág uchopil nôž na krájanie mäsa.

- Ty si sa opovážila zničiť Nefertarin šál, opovážila si sa prekaziť našu prácu!

Mladá žena sa pokúsila utiecť. Vrazila do olejovej lampy a stratila rovnováhu. Čarodejník sa na ňu vrhol s rýchlosťou dravého vtáka a chytil ju za vlasy.

- Ty si ma zradila, Lita. Už ti nemôžem veriť. Zajtra ma zradíš opäť.

- Vy ste monštrum!

- Škoda... bola si vynikajúce médium.

Kľačiaca Lita zúfalo prosila.

- Aton tvorí život a zapudzuje smrť, on...

- Kašlem na Atona, ty hlupaňa. Kvôli tebe stroskotal môj plán.

Ofir istou rukou prerezal Lite hrdlo.

Do miestnosti vtrielila rozstrapatená Dolente s pokrčenou tvárou.

- V uličke sú policajti... Ach, Lita! Lita...

- Potratila rozum a vrhla sa na mňa s nožom, - vysvetľoval Ofir. - Musel som sa brániť a proti svojej vôli som ju zabil. Policajti, vravíš?

- Počula som ich cez okno mojej izby.

- Poďme preč odtiaľto.

Ofir ťahal Dolente k otvoru, zamaskovanému rohožou. Viedol na chodbu, ktorá ústila v sklade. Lita a Nany už neprehovoria.

- Zostáva už iba jedna vila, - povedal policajt Serramannovi.

- Klopali sme, ale nikto neodpovedá.

- Vyrazíme dvere.

- To nie je legálne!

- Zásah vyššej moci.

- Mali by sme upozorniť majiteľa a požiadať ho o povolenie.

- Povolenie som ja!

- Potrebujem povolenie, nechcem mať problémy.

Serramanna stratil dobrú hodinu, kým všetko uviedol do súladu s požiadavkami mennoferskej polície. Konečne štyria statní muži prerazili závory a vylomili vstupné dvere do vily.

Sardínčan vstúpil dovnútra ako prvý. Objavil bezduché telo mladej svetlovlasej ženy a potom telo slúžky Nany.

- Ozajstný masaker, - užasol rozrušený policajt.

- Dva chladnokrvne spáchané zločiny, - poznamenal Sardínčan. - Všetko prehľadajte.

Laboratórna skúška dokázala, že to bol skutočne brloh čiernej mágie. Aj keď prišli príliš neskoro, jediný skromný nález dodal Serramannovi istotu: zvyšky zhorenej látky pochádzali nepochybne z kráľovninho šálu.

Ramzes s Nefertari vstúpili do rušného hlavného mesta, menej veselého než obyčajne. Atmosféra bola poznamenaná vojenskou disciplínou, výroba zbraní a vozov sa stala hlavným cieľom väčšiny obyvateľstva. Mesto, zasvätené radosti zo života, sa zmenilo na vojnový stroj, horúčkovitý a nepokojný.

Kráľovský pár sa okamžite odobral k Tuji, ktorá študovala hlásenie z taviarne.

- Vyhlásili Chetiti oficiálne svoje nepriateľstvo?

- Nie, syn môj, ale som si istá, že to ticho neveští nič dobré. Nefertari... už si zdravá?

- Bolesť je už len zlou spomienkou.

- To obdobie ma vyčerpalo... Už nemám síl vládnuť takej veľkej krajine. Prevravte k dvoru i k armáde, potrebujú vašu životodarnú silu.

Ramzes absolvoval dlhý rozhovor s Amenim, potom prijal Serramannu, ktorý sa vrátil z Mennoferu. To, čo mu oznámil Sardínčan, zrejme s konečnou platnosťou zahnalo magickú hrozbu, ktorá priviedla kráľovský pár do nebezpečenstva. Kráľ ho aj tak požiadal, aby neprestával vo svojom pátraní a našiel skutočného vlastníka tej príšernej vily, ako aj to, kto bola tá mladá svetlovlasá žena, podrezaná s takou zúrivosťou.

Faraón mal ďalšie starosti. Na jeho pracovnom stole sa nakopili varovné depeše z Kanaánu a z Amurru. Velitelia egyptských pevností síce nehlásili žiadny vážny incident, ale zmieňovali sa o neprestajných zvestiach, týkajúcich sa veľkých manévrov chetitskej armády.

Aša, bohužiaľ, neposlal žiadne hlásenie, ani stručnú správu, ktorá by uľahčilo Ramzesovi orientáciu. Výsledok boja bude závisieť od miesta priameho stretnutia s Chetitmi. Bez upresňujúcich informácií kráľ váhal medzi posilnením svojich obranných línií a útočným postojom, ktorý ho naopak tlačil k tomu, aby orientoval bitku viac na sever. V takom prípade by to bol on, kto by sa ujal iniciatívy. Mal však počúvnuť svoj inštinkt a podstúpiť naslepo také veľké riziko?

Prítomnosť kráľovského páru dodávala armáde dôveru a energiu všetkým, od generála až po jednoduchého vojaka. Keď Ramzes porazil neviditeľného nepriateľa, bude predsa triumfovať aj nad chetitskými barbarmi! Vojaci videli, ako im pribúdajú nové zbrane, uvedomovali si svoju silu a už sa menej báli priameho stretnutia so súperom. Za prítomnosti elitného zboru vozatajstva vyskúšal Ramzes osobne niekoľko vojnových vozov, ľahkých, rýchlych a dobre ovládateľných. Vďaka zručnosti truhlárov sa vylepšilo veľa technických detailov. Obranné zbrane, ako štíty a brnenia sa taktiež stali terčom panovníkovej pozornosti, pretože zachránia mnoho životov.

Kráľovná sa opäť ujala svojich početných povinností a dvor sa upokojil. Tí, ktorí už Nefertari pochovali, jej nezabudli blahoželať k jej odvahe a ubezpečiť ju, že obstáť pri takej tvrdej skúške je zárukou dlhého života.

Klebety nechali veľkú kráľovskú manželku ľahostajnou. Starala sa o zvýšenú výrobu odevov pre vojakov, zariaďovala tisíce drobností pre hospodársky blahobyt krajiny a opierala sa o Ameniho podrobné správy.

Šenar pozdravil kráľa.

- Pribral si, - poznamenal Ramzes.

- To nie je vinou nedostatočnej aktivity, - protestoval minister zahraničných vecí. - Nesvedčí mi úzkosť. Tie reči o vojne, to všadeprítomné vojsko... Toto je vari Egypt?

- Chetiti na nás onedlho zaútočia, Šenar.

- Zrejme máš pravdu, ale moje ministerstvo nevie o ničom, čo by túto obavu potvrdzovalo. Či nedostávaš naďalej priateľské listy od Muvatalliša?

- Je to pasca.

- Ak udržíme mier, zachránime tisícky životov.

- Myslíš, že to nie je mojím najväčším želaním?

- Nie sú azda umiernenosť a opatrnosť najlepšími radcami?

- Navádzaš ma na pasivitu, Šenar?

- To samozrejme nie, ale mám obavy z nebezpečnej iniciatívy nejakého generála bažiaceho po sláve.

- Upokoj sa, brat môj, armádu mám pevne v rukách. Nič také sa nemôže prihodiť.

- Som rád, že to vravíš.

- Si spokojný so službami Mebu, tvojho nového námestníka?

- Je taký šťastný, že sa vrátil do funkcie na ministerstve, že si počína ako poslušný a horlivý začiatočník. Neľutujem, že som ho vytiahol z jeho pustovníckeho života. Niekedy je výhodné dať šancu dobrému odborníkovi. Nie je veľkorysosť najkrajšou cnosťou?

48. kapitola

Šenar sa zatvoril s Mebom vo svojej pracovni. Jeho dôstojný námestník nezabudol priniesť so sebou nejaké papyrusy, aby si ostatní mysleli, že ide o zvyčajnú pracovnú schôdzku.

- Videl som kráľa, - oznámil mu Šenar. - Ešte váha, ako sa má zachovať. Chýbajú mu totiž dôveryhodné informácie.

- Vynikajúce, - usúdil Meba.

Šenar sa nemohol svojmu spoločníkovi priznať, že ho prekvapuje Ašovo mlčanie. Prečo mu mladý diplomat neposlal žiadnu správu o svojej činnosti, takú dôležitú pre Ramzesovu porážku?

Nepochybne ho postihlo nejaké nešťastie. Pre to znepokojujúce mlčanie nemal ani Šenar žiadne orientačné body.

- Ako sme na tom, Meba?

- Naša špionážna sieť dostala príkaz neprejavovať žiadnu iniciatívu a utiahnuť sa do úzadia. Inými slovami vyjadrené, čas sa blíži. Nech podnikne faraón čokoľvek, nemá šancu zvíťaziť.

- Odkiaľ pramení taká istota?

- Chetitská sila dosiahne svoje maximum, o tom som presvedčený. Každá uplynutá hodina vás posúva k najvyššej moci. Nemali by ste toto obdobie využiť na to, aby ste rozšírili sieť svojich priateľov na najrôznejších riadiacich miestach?

- Ten prekliaty Ameni má oči všade... Teraz treba zachovať najvyššiu opatrnosť.

- Máte na mysli... nejaké radikálne riešenie?

- Ešte je príliš skoro, Meba. Zlosť môjho brata by bola hrozná.

- Nezabúdajte na moju radu: týždne uplynú rýchlo a vy so súhlasom našich chetitských priateľov budete musieť byť pripravený ujať sa vlády.

- Na ten okamih čakám už tak dlho... Neboj sa, budem pripravený.

Zmätená Dolente nasledovala Ofira. Príšerná smrť svetlovlasej Lity, polícia, ten náhly útek... Už nebola schopná uvažovať, nevedela, kam ísť. Keď ju Ofir požiadal, aby sa predstavovala ako jeho manželka a pokračovala v boji za obnovenie náboženstva Atona, jediného boha, s nadšením súhlasila.

Dvojica sa vyhla mennoferskému prístavu, prešpikovanému políciou, a kúpila si osla. Oholený Ofir a Ramzesova sestra zbavená líčidiel, obaja prezlečení za sedliakov, zamierili na juh. Špión vedel, že ich budú hľadať na severe Mennoferu a okolo hranice. Závorám na cestách alebo riečnej polícii mali len málo šancí uniknúť.

Nebolo by lepšie požiadať o prístrešie zanietených stúpencov Achnatona, toho kacírskeho kráľa, z ktorých väčšina sídlila v strednom Egypte, blízko jeho hlavného mesta Achetatonu, „krajiny ožiarenej slnečným kotúčom“[12], ponechaného zabudnutiu? Ofir neľutoval, že si zahral komédiu, ktorá sa ukazuje ako veľmi užitočná. Keď Dolente nahovoril, že jej životným poslaním je jediný boh a láska k nemu, získal tak oddanú spojenkyňu a teraz ešte aj využije bezpečný úkryt uprostred skupiny blúznivcov až do obdobia, kým Chetiti neobsadia Egypt.

Ešte predtým, než sa vydali na útek, dostal Ofir našťastie nesmierne dôležitú správu, ktorej obsah stihol tlmočiť Mebovi: plán vypracovaný Muvatallišom sa začína uskutočňovať. Zostáva už len čakať na konečné stretnutie.

Akonáhle bude oznámená Ramzesova smrť, zbaví sa Šenar Nefertari a Tuje a zasadne na trón, aby dôstojne privítal Chetitov. Šenar netušil, že Muvatalliš sa s nikým nedelí o moc. Ramzesov starší brat bude len dočasným faraónom a Obidve krajiny sa stanú obilnou sýpkou Chetitov.

Ofir sa uvoľnil a oddal sa pokojnej kráse egyptského vidieka.

---

[12] Achetaton - Horizont slnečného kotúča - názov hlavného mesta. (Pozn. autora.)

Vzhľadom na postavenie a schopnosti nezatvorili Ašu do jednej z tých tmavých a vlhkých kobiek dolného mesta, kde priemerná dĺžka prežitia nepresiahla obdobie jedného roka. Väznili ho v žalári z veľkých kamenných blokov v hornom meste, vyhradenom pre významných väzňov. Strava bola veľmi jednoduchá a lôžko nepohodlné, ale mladý diplomat sa prispôsobil a svoju fyzickú kondíciu si udržiaval niekoľkými sériami každodenného cvičenia.

Ešte stále neprebehol žiadny výsluch. Jeho väzba mohla skončiť brutálnou popravou.

Konečne sa dvere jeho cely otvorili.

- Ako sa máte? - opýtal sa Raia.

- Výborne.

- Bohovia vám neboli priaznivo naklonení, Aša. Nebyť mňa, unikli by ste.

- Ja som neutekal.

- Popierať fakty je ťažké.

- Zdanie niekedy klame.

- Ste predsa Aša, Ramzesov priateľ z detstva! Videl som vás v Mennoferi a v Pi-Ramzese, dokonca som vašej rodine predával vzácne vázy. Kráľ vám zveril obzvlášť odvážnu špionážnu úlohu a vám nechýbala ani odvaha, ani obratnosť.

- Mýlite sa v jednom zásadnom bode. Ramzes ma skutočne poveril takou úlohou, ale ja slúžim inému pánovi. Jemu, a nie faraónovi by som odovzdal skutočné výsledky môjho pátrania.

- O kom to chcete hovoriť?

- O Ramzesovom staršom bratovi Šenarovi, budúcom faraónovi Egypta.

Raia si prehrabol briadku a riskoval, že naruší dokonalé usporiadanie jednotlivých chlpov, ktoré mu holič pristrihol s takou obratnosťou. Takže Aša bol spojencom Chetitov?... Nie, jedna rozhodujúca podrobnosť jeho tvrdenie popierala.

- Prečo ste sa teda ukrývali prezlečený za hrnčiara?

Aša sa usmial.

- Ako by ste to nevedeli!

- No len mi to vysvetlite.

- Muvatalliš vládne, to je fakt, ale o ktorú skupinu sa opiera a aký je skutočný dosah jeho moci? Bijú sa medzi sebou jeho syn a jeho brat, alebo je boj o nástupníctvo už rozhodnutý?

- Mlčte!

- To sú základné otázky, na ktoré som mal odpovedať... Teraz chápete príčinu mojej anonymity. Mimochodom... Nemohli by ste mi dať odpoveď?

Rozčúlený Raia tresol dverami cely.

Možno nemal Aša provokovať Sýrčana. Dúfal však, že prezradením tajomstva si zachráni hlavu.

Cisár Muvatalliš vyšiel v slávnostnom rúchu zo svojho paláca pod ochranou eskorty, ktorá ho ukrývala pred zrakmi okoloidúcich aj pred prípadným lukostrelcom, číhajúcim na streche niektorej budovy. Vďaka oznámeniam heroldov každý vedel, že sa má pán krajiny Chatti odobrať do veľkého chrámu dolného mesta, aby tam vyprosil priazeň boha búrky.

Neexistoval slávnostnejší spôsob, ako uviesť Chatti do vojnového stavu a mobilizovať jej sily v prospech konečného víťazstva.

Zo svojej cely počul Aša vyvolávanie davu, pozdravujúceho cisára. Pochopil, že sa už prijalo zásadné rozhodnutie.

Chetitské božstvá patrili pod zvrchovanosť boha búrky. Kňazi umývali sochy, aby sa tak vyhli hnevu nebies. Žiadny Chetit už nesmel vysloviť nijakú pochybnosť alebo kritiku. Nastal čas činu.

Kňažná Putuhepa predniesla slová, ktoré premieňali bohyne plodnosti na obávané bojovníčky. Potom zatĺkla do bravčovej kože sedem klincov železných, sedem bronzových a sedem medených, aby budúcnosť bola poslušná želaniu cisára.

Počas prednášania litánií spočinul Muvatallišov pohľad na jeho synovi Uri-Tešupovi, v prilbe a brnení, šialenom od radosti pri predstave bojov a masakrovania protivníka. Chattušil ostával pokojný a nepreniknuteľný.

Títo dvaja muži postupne odstránili svojich súperov a spolu s Putuhepou tvorili úzke zoskupenie blízke cisárovi. Uri-Tešup však nenávidel Chattušila a Putuhepu, ktorí sa mu tiež odplácali nenávisťou.

Vojna proti Egyptu umožní Muvatallišovi, aby vyriešil vnútorné rozpory, rozšíril svoje územie a vyhlásil suverenitu v Ázii a Oriente ešte predtým, kým zaútočí na ďalšie krajiny. Netešil sa azda priazni bohov?

Po skončení obradu pozval cisár generálov a najvyšších dôstojníkov na banket, ktorý bol zahájený obetovaním štyroch porcií potravy. Najvyšší dvorný čašník položil prvú z nich na kráľovský trón, druhú vedľa ohniska, tretiu na čestný stôl a štvrtú na prah jedálne. Potom sa stolovníci napchali a spili, ako by to bolo ich posledné jedlo v živote.

Len čo sa Muvatalliš zodvihol, utíchol smiech aj vrava. Aj tí podguráženejší našli v sebe štipku dôstojnosti.

Iba jediná vec mohla ešte oddialiť konflikt.

Cisár a jeho suita vyšli z hlavného mesta jednou z horných brán, bránou Sfíng, a zamierili ku skalnatému kopcu, na ktorého vrchol sa Muvatalliš, Uri-Tešup a Putuhepa vyšplhali.

Zostali nehybne stáť, s očami uprenými k oblakom.

- Tam sú! - vykríkol Uri-Tešup.

Cisárov syn napäl luk a zamieril na jedného zo supov, letiacich nad hlavným mestom. Presná strela prerazila dravcovi hrdlo.

Jeden dôstojník priniesol mŕtvolu vtáka vrchnému generálovi, ktorý nožom otvoril brucho dravca a obidvomi rukami z neho vytiahol pariace sa vnútornosti.

- Rozlúštite ich, - požiadal Muvatalliš Putuhepu, - a oznámte, či nám je osud priaznivo naklonený.

Napriek prenikavému pachu splnila kňažná svoju úlohu a preskúmala usporiadanie supích vnútorností.

- Priaznivý.

Uri-Tešupov bojový pokrik rozochvel anatolské hory.

49. kapitola

Faraónova veľká rada, do ktorej boli prizvané mnohé dvorné osobnosti, bola znepokojená. Ministri sa tvárili chladne, vysokí úradníci sa sťažovali na nedostatok jasných pokynov, proroci predvídali vojenskú katastrofu. Hradba, ktorú predstavoval Ameni a jeho odbor, už nestačila chrániť Ramzesa a každý očakával od kráľa vysvetlenie.

Keď si faraón sadol na trón, bola audienčná sála plná. Aby nenastal zmätok a aby sa zachovala tisícročná dôstojnosť faraónovej inštitúcie, patrilo sa staršinovi medzi hodnostármi, aby kládol otázky, ktoré zhromaždil. Barbari polemizovali, kričali a skákali si do reči. V srdci Egypta sa postupne ujímali slova a navzájom sa počúvali.

- Veličenstvo, - pýtal sa staršina, - krajina je nepokojná a chce vedieť, či je už blízko vojna s Chetitmi.

- Áno, je, - odpovedal Ramzes.

Po tejto stručnej a hroznej odpovedi sa rozhostilo dlhé ticho.

- Je nevyhnutná?

- Nevyhnutná.

- Je naša armáda pripravená na boj?

- Remeselníci s vervou pracovali a pracujú tak i naďalej. Uvítali by sme niekoľko mesiacov času navyše, ale, nemáme ich.

- Prečo, Veličenstvo?

- Pretože naša armáda sa musí v čo najkratšom čase vydať na sever. Stretnutie sa bude konať ďaleko od Egypta. Naše protektoráty Kanaán a Amurru boli pacifikované, takže cez ne prejdeme bez problémov.

- Koho vymenujete za vrchného generála?

- Velenia sa ujmem ja sám. Počas mojej neprítomnosti bude vládnuť Obidvom krajinám veľká kráľovská manželka Nefertari za pomoci kráľovnej matky Tuje.

Staršina zabudol na ďalšie otázky. Boli už bezvýznamné.

Homér fajčil šalviové listy, napchané do veľkej slimačej ulity, ktorá mu slúžila ako fajka. Sedel pod citrónovníkom a vychutnával jarné slnko, ktorého teplo zmierňovalo jeho reumatizmus. Dlhá biela brada, prevoňaná holičom, šľachtila jeho zbrázdenú, vráskavú tvár. Na básnikových kolenách priadol čiernobiely kocúr Hektor.

- Dúfal som, že vás pred vaším odchodom ešte uvidím, Veličenstvo. Je to veľká vojna, nie je to tak?

- Ide o ďalšie prežitie Egypta, Homér.

- Vďaka starostlivosti človeka, - napísal som, - môžeme zbadať vyrastať, hoci aj v mieste opustenom, nádherný olivovník plný miazgy, ktorý je zavlažovaný hojnou vodou a vetrami ohýbaný, strom, ktorý sa zahalí do bielych kvetov. Náhle ho však dych tornáda vykorení a na zem zrazí.

- A čo ak strom odolá búrke?

Homér podal kráľovi pohár červeného vína s anízom a koriandrom a sám sa dlhým dúškom napil.

- Napíšem o vašich hrdinských činoch, Ramzes.

- Zostane vám kvôli vašej práci nejaký voľný čas?

- Venujem sa ospevovaniu vojny a ciest a milujem hrdinov. Ako víťaz sa stanete nesmrteľným.

- A keď budem porazený?

- Viete si predstaviť Chetitov, ako sa zmocňujú mojej záhrady, vyrúbu môj citrónovník, zničia moje pisárske vybavenie, vydesia Hektora? Bohovia by nemohli dopustiť takú skazu. Kde sa odohrá rozhodujúca bitka?

- To je vojenské tajomstvo, ale vám ho môžem zveriť: bude to v Kadeši.

- Bitka pri Kadeši... To je dobrý názov. Veľa literárnych dielok zmizne, to mi verte, ale toto dielo bude žiť v pamäti ľudstva ďalej. Vložím do neho celé svoje umenie. Ešte jedna maličkosť, Veličenstvo: rád by som mal šťastný koniec.

- Pokúsim sa, aby som vás nesklamal.

Ameni bol celkom vykoľajený. Chcel Ramzesovi položiť tisíc otázok, ukázať mu stovku spisov, predložiť desiatku prípadov... Jedine faraón mohol o nich rozhodovať. Bledý, bez dychu, s trasúcimi sa rukami vzbudzoval osobný sekretár dojem, že je na konci so silami.

- Mal by si si odpočinúť, - radil mu kráľ.

- Ale... veď odchádzaš! A na ako dlho? Bojím sa, že budem robiť chyby a oslabím kráľovstvo.

- Máš moju dôveru, Ameni. Kráľovná ti pomôže rozhodnúť sa správne.

- Povedz mi pravdu, Veličenstvo: máš nejakú šancu, aspoň jedinú, že porazíš Chetitov?

- Viedol by som azda svojich mužov do boja, keby som bol už vopred porazený?

- Povráva sa, že tí barbari sú neporaziteľní.

- Keď poznáme nepriateľa, môžeme ho zničiť. Staraj sa dobre o našu krajinu, Ameni.

Šenar si pochutnával na pečenom jahňacom rebierku, ochutenom petržlenom a zelerom. Potrel mäso korením, pretože sa mu jeho chuť zdala trochu nevýrazná. Aj vynikajúce červené víno mu pripadalo podradné. Šenar zavolal svojho majordóma, ale do jedálne vstúpil neočakávaný hosť.

- Ramzes! Nechceš sa so mnou najesť?

- To určite nie.

Ostrý tón Šenarovi znechutil jedlo. Radšej vstal od stola.

- Poďme sa posadiť do altánku, súhlasíš?

- Ako chceš.

Šenar mal ľahké tráviace ťažkosti, preto si sadol do záhradného kresla. Ramzes ostal stáť a hľadel sa na Níl.

- Tvoje Veličenstvo vyzerá nahnevane... Blízky konflikt?

- Mám aj ďalšie dôvody na nespokojnosť.

- Týkajú sa mňa?

- Práve teba, Šenar.

- Dostal si sťažnosť na moju prácu na ministerstve?

- Ty si ma odjakživa nenávidel, však?

- Ramzes! Medzi nami boli nezhody, ale to obdobie je už za nami.

- Myslíš?

- Som si tým istý!

- Tvojím jediným cieľom, Šenar, je zmocniť sa vlády, a to aj za cenu najodpornejšej zrady.

Šenar mal pocit, ako by dostal úder do žalúdka.

- Kto ma ohováral?

- Nepočúvam žiadne klebety. Moje tvrdenie je založené na faktoch.

- Nemožné!

- V jednej mennoferskej budove našiel Serramanna dve ženské mŕtvoly a laboratórium čierneho mága, ktorý sa pokúšal počarovať kráľovnej.

- Prečo by som mal byť do tých poľutovaniahodných vecí zapletený ja?

- Pretože tá budova patrí tebe, hoci si z opatrnosti uviedol meno tvojej sestry. Katastrálne služby sú presné.

- Vlastním toľko domov, a hlavne v Mennoferi, že nepoznám ani ich presný počet! Ako by som mohol vedieť, čo sa tam deje?

- Nebol jedným z tvojich priateľov sýrsky obchodník menom Raia?

- Žiadny priateľ, ale dodávateľ exotických váz.

- V skutočnosti špión v službách Chetitov.

- To je... To je strašné! Ako som to mohol vedieť? Mal stovky zákazníkov!

- Vieš sa obratne brániť, ale ja viem, že tvoja bezhraničná ctižiadostivosť ťa priviedla až k zrade krajiny a k spolupráci s našimi nepriateľmi. Chetiti potrebovali na našom území komplica a ich hlavným spojencom si bol ty, môj vlastný brat.

- Aké šialené nápady ťa to mátajú, Ramzes? Tak by sa mohol správať len odporný podliak!

- Ten odporný podliak si ty, Šenar!

- Robí ti potešenie bezdôvodne ma obviňovať.

- Dopustil si sa osudnej chyby, keď si si myslel, že ktokoľvek je podplatiteľný. Neváhal si zaútočiť ani na moje okolie a na mojich priateľov z detstva. Nepredpokladal si však, že priateľstvo môže byť pevné ako žula. Preto si padol do pasce, ktorú som ti pripravil.

Šenar bol otrasený.

- Aša ma nezradil, Šenar, a nikdy nepracoval pre teba.

Kráľov starší brat sa chytil operadiel kresla.

- Môj priateľ Aša ma priebežne informoval o tvojich plánoch a činoch, - pokračoval Ramzes. - Ty si od základu zlý človek, Šenar, a nikdy sa už nezmeníš.

- Ja... Mám právo na súd!

- Bude sa konať a budeš odsúdený na smrť za vlastizradu. Pretože sme vo vojnovom stave, budeš uvrhnutý do hlavného väzenia v Mennoferi a potom do žalára v oáze Charga, kde počkáš na proces. Podľa zákona musí faraón pred odchodom do boja zneškodniť vnútorných nepriateľov.

Šenarove ústa sa skrivili od úškľabku.

- Neodvážiš sa ma zabiť, pretože som tvoj brat... Chetiti ťa porazia! Keď budeš mŕtvy, budem to ja, komu odovzdajú moc!

- Pre kráľa je prospešné, ak stretne zlo a spozná jeho tvár. Vďaka tebe, Šenar, bude zo mňa lepší bojovník.

50. kapitola

Chetitská sedliačka rozprávala Ramzesovi o všetkých udalostiach, ktoré prežila v Ašovej spoločnosti, ako aj o svojej ceste do Egypta, kde ju vďaka diplomatovmu odkazu okamžite prijali a uviedli k faraónovi.

Ako jej Aša sľúbil, poskytol jej Ramzes v Pi-Ramzese byt a doživotnú rentu, ktorá jej umožnila najesť sa, obliekať sa a platiť si slúžku. Sedliačka sa rozplývala od vďačnosti a rada by kráľa informovala o Ašovom osude, ale sama nevedela, čo sa s ním nakoniec stalo.

Ramzesovi bolo zrejmé, čo sa stalo. Jeho priateľa dolapili a nepochybne popravili. Aša mohol samozrejme použiť svoju poslednú lesť a nahovoriť Chetitom, že pracoval pre Šenara, a tým pádom aj pre nich. Dopriali mu však dosť času, aby sa vyjadril a presvedčil ich?

Nech už bol jeho osud akýkoľvek, splnil Aša, ako najlepšie mohol, úlohu, ktorou ho Ramzes poveril Jeho stručný odkaz obsahoval iba tri slová, ale tie prinútili Ramzesa, aby vstúpil do vojny:

Kadeš. Rýchlo. Nebezpečenstvo.

Aša nenapísal viac z obavy, keby jeho odkaz zachytili. Sedliačke sa zase nezveril zo strachu, že bude zradený. Tie tri slová však vyjadrili dosť.

Keď Mebu predvolali do veľkej rady, utekal na záchod a zvracal. Aby prekryl páchnúci dych, použil najprenikavejší parfém, vyrobený na báze ázijskej ruže. Po Šenarovom uväznení, ktoré ohromilo celý dvor, očakával bývalý minister zahraničných vecí, že bude taktiež uvrhnutý do žalára. Meba nemohol zmiznúť, lebo útekom by priznal spoluvinu, a nemohol ani varovať Ofira, ktorý musel tiež utiecť.

Cestou do paláca sa Meba pokúšal premýšľať. Čo ak ho Ramzes nepodozrieva? Nebol považovaný za Šenarovho priateľa. Ten naopak zaujal jeho miesto ministra, držal ho bokom a povolal ho k sebe len preto, aby ho ponížil. Taký názor panoval na dvore a možno to bude aj názor kráľa. Nebude Meba pôsobiť ako obeť, ktorú osud odškodnil tým, že bol potrestaný jeho prenasledovateľ Šenar?

Meba sa musí správať zdržanlivo a nenaliehať, aby bol dosadený na uvoľnené miesto. Správny postoj spočíval v tom, že sa uzavrie do dôstojnosti vysokého úradníka, nebude sa pripomínať a vyčká okamih, keď sa osud vyjadrí v prospech Ramzesa alebo Chetitov. V druhom prípade bude vedieť využiť situáciu.

Veľkej rady sa zúčastnili všetci generáli a vysokí dôstojníci. Faraón a veľká kráľovská manželka zasadli bok po boku na svoj trón.

- Na základe získaných informácií, - oznámil Ramzes, - vyhlasuje Egypt vojnu Chatti. Naše oddiely sa pod mojím velením hneď zajtra ráno vydajú na sever. Práve sme zaslali cisárovi Muvatallišovi depešu, aby sme mu oznámili začiatok oficiálneho nepriateľstva. Kiež sa nám podarí poraziť temnoty a udržať v našej krajine prítomnosť Pravidla bohyne Maat.

Najstručnejšia veľká rada od počiatku Ramzesovej vlády nepokračovala diskusiou. Dvorania a vojenskí pohlavári sa bez slov rozišli.

Serramanna prešiel okolo Mebu bez povšimnutia.

Po návrate do svojej pracovne vypil diplomat plný džbán bieleho vína z oáz.

Ramzes pobozkal svoje deti Chaa a Meritamon, ktoré sa pustili do zúrivých pretekov so Strážcom, kráľovým psom. Pod vedením Nedžema, záhradníka, ktorý sa stal ministrom poľnohospodárstva, sa zdokonaľovali v písaní hieroglyfov a hrali sa hru na hada, pri

ktorej bolo potrebné vyhnúť sa tmavým poličkám a dosiahnuť krajinu svetla. Pre chlapca aj dievčatko bol ten deň ako všetky ostatné. Boli veselí a nasledovali dobrého Nedžema, ktorý im bude musieť prečítať rozprávku.

Ramzes a Nefertari sedeli v tráve, vychutnávali chvíľku, keď boli sami a pozorovali akácie, granátovníky, tamarišky, vŕby a jujuby, vyrastajúce z kobercov irisov, nevädzí a stračích nôžok. Jarné slnko prebúdzalo energiu ukrytú v zemi. Kráľ mal na sebe len rúško a kráľovná krátke šaty s ramienkami, ponechávajúce odhalené prsia.

- Ako znášaš zradu svojho brata?

- Prekvapila by ma naopak jeho vernosť. Dúfam, že som vďaka Ašovej odvahe a obratnosti odťal hlavu monštru, ale ostávajú ešte tmavé zóny. Nenašli sme toho čarodejníka a Šenar mal pravdepodobne ešte ďalších spojencov, Egypťanov alebo cudzincov. Buď veľmi opatrná, Nefertari.

- Keď budeš nasadzovať vlastný život, budem myslieť na kráľovstvo, nie na seba.

- Nariadil som Serramannovi, aby ostal v Pi-Ramzese a zabezpečil tvoju ochranu. On, ktorý si tak veľmi želá pozabíjať čo najviac Chetitov, je celý bez seba od zlosti.

Nefertari oprela hlavu o Ramzesovo plece a jej rozpustené vlasy pohladkali Ramzesovu ruku.

- Ledva som sa dostala z priepasti a už sa vystavuješ nebezpečenstvu zase ty... Dočkáme sa pár rokov pokoja a šťastia ako tvoj otec a tvoja matka?

- Možno, ale iba ak porazíme Chetitov. Keby sme neabsolvovali tento boj, odsúdili by sme Egypt k záhube. Ak sa nevrátim, staň sa faraónom ty, Nefertari. Vládni a postav sa nepriazni osudu. Z národov, ktoré Muvatalliš porazil, urobil aj otrokov. Kiež obyvatelia Obidvoch krajín nikdy nebudú takto ponížení.

- Nech už je náš osud akýkoľvek, poznáme šťastie, to šťastie, ktoré vzniká každú minútu, prchavé ako vôňa alebo šepot vetra v lístí. Ja patrím tebe, Ramzes, ako patrí vlna moru a kvetina slnkom zaliatej lúke.

Ramienko Nefertariných šiat sa samo od seba zviezlo z pleca. Kráľove pery sa pritisli k teplej a voňavej pokožke, zatiaľ čo jeho ruky dokončili vyzliekanie kráľovninho oddaného tela. Milenci sa spojili v ohni svojej túžby.

Nad záhradou pi-ramzesského paláca preletel kŕdeľ divých husí...

Krátko pred úsvitom sa Ramzes obliekol na „čistom mieste“ Amonovho chrámu a posvätil potraviny tuhé i tekuté, ktoré sa budú používať počas obradov. Potom faraón opustil čisté miesto a pozoroval zrodenie slnka, svojho ochrancu, ktorého bohyňa nebies večer zhltla, aby po krutom boji so silami temnôt umožnila pri východe jeho znovuzrodenie. Nebude to taký istý boj, ako sa chystá zviesť Setchiho syn proti chetitským hordám? Znovuzrodená hviezda sa objavila na horizonte medzi dvomi kopcami, na ktorých podľa starých legiend rástli dva obrovské tyrkysové stromy, ktoré sa rozostúpili, aby uvoľnili cestu svetlu.

Ramzes predniesol modlitbu, ktorú odriekaval každý z jeho predchodcov:

- Buď pozdravené, svetlo, ktoré sa rodíš z prvotných vôd, zjavuješ sa na chrbte zeme, prežiaruješ svojou krásou Obidve krajiny. Si žijúcou dušou, prichádzaš k životu samo zo seba bez toho, aby niekto poznal jeho pôvod. Prechádzaš oblohou v podobe sokola s pestrofarebným perím a odstraňuješ zlo. Bárka noci je po tvojej pravici, bárka dňa po tvojej ľavici, posádka bárky svetla je plná radosti.

Možno už Ramzes nikdy neprednesie túto modlitbu, ak ho čaká pri Kadeši smrť. Ale po ňom príde ďalší hlas a slová svetla nebudú stratené.

Vo všetkých štyroch mestských kasárňach sa vykonávali posledné kontroly pred odchodom. Vďaka ustavičnej kráľovej prítomnosti v uplynulých týždňoch bola morálka vysoká, napriek očakávanej prudkosti boja. Kvalita aj množstvo výzbroje upokojovali aj tých najvystrašenejších.

Keď oddiely vychádzali z kasární smerom k hlavnej mestskej bráne, zamieril Ramzes so svojím vozom z Amonovho chrámu do chrámu Sutechovho, ktorý stál v najstaršej časti mesta, kde sa pred mnohými stáročiami usadili hyksóski uchvatitelia. Na zažehnanie nešťastia tu faraóni udržiavali svätyňu zasvätenú najmocnejšej sile vo vesmíre. Setchimu, človeku boha Sutecha, sa ju podarilo ovládnuť a odovzdať jej tajomstvo svojmu synovi.

Dnes sem Ramzes neprišiel Sutechovi čeliť, ale naplniť magický akt jeho stotožnenia so sýrskym a chetitským bohom búrky, aby si privlastnil energiu hromu a udrel ňou na nepriateľa.

Konfrontácia bola rýchla a prudká.

Ramzesov pohľad sa zabodol do červených očí sochy, predstavujúcej stojaceho človeka s hlavou psovitej šelmy s dlhým ňufákom a veľkými ušami.

Podstavec sa zachvel a zdalo sa, že nohy boha sa posunuli dopredu.

- Sutech, ty, ktorý si mocná sila, pripoj ma k svojmu Ka a daj mi svoju silu.

Lúč oživujúci červené oči zhasol. Sutech sa rozhodol splniť faraónovu prosbu.

Madiánsky kňaz a jeho dcéra boli nepokojní. Mojžiš, ktorý hnal na pastvu hlavné stádo oviec patriacich kmeňu, sa mal vrátiť už pred dvoma dňami. Osamelý a neprístupný starcov zať zvykol meditovať na hore a občas mal čudesné vidiny. Na otázky, ktoré mu kládla jeho manželka, odmietal odpovedať a ani sa veľmi nevenoval svojmu synovi, ktorému dal meno „Vyhnanec“.

Kňaz vedel, že Mojžiš ustavične myslí na Egypt, na tú ohromnú krajinu, kde sa narodil a zastával dôležité funkcie.

- Vráti sa tam späť? - pýtala sa utrápene dcéra otca.

- Myslím, že nie.

- Prečo sa vlastne uchýlil do Madiánu?

- Neviem, a ani to nechcem vedieť. Mojžiš je čestný a pracovitý muž. Čo si môžeme viac želať?

- Môj manžel mi pripadá taký vzdialený, taký tajomný...

- Ber ho takého, aký je, dcéra, a budeš šťastná.

- Len či sa vráti, otec.

- Dôveruj mu a staraj sa o malého.

Mojžiš sa vrátil, ale jeho tvár sa zmenila. Zbrázdili ju vrásky a jeho vlasy zošediveli.

Žena sa mu vrhla okolo krku.

- Čo sa stalo, Mojžiš?

- Videl som plameň, ktorý šľahal z jedného kra. Ovinul celý ker, ale nestrávil ho. Z vnútra kra ma zavolal Boh. Oznámil Svoje meno a zveril mi poslanie. Boh je Ten, ktorý je, a ja ho musím počúvnuť.

- Počúvnuť ho... Znamená to, že nás opustíš, mňa a moje dieťa?

- Splním svoje poslanie, pretože nikto sa nesmie protiviť Bohu. Jeho prikázanie stojí nad nami, tebou i mnou. Kto sme, ak nie iba nástroje v službách Jeho vôle?

- Aké je to poslanie, Mojžiš?

- Dozvieš sa to, keď nadíde čas.

Hebrej sa uchýlil do svojho stanu a znova prežíval tie stretnutia s poslom vyslaným Jahvem, Bohom svojich predkov Abraháma, Izáka a Jakuba.

Jeho meditáciu prerušil krik. Nejaký muž sa prirútil na koni do tábora a bez dychu oznamoval, že na sever vyrazila obrovská armáda, vedená osobne faraónom, aby sa stretla s Chetitmi.

Mojžiš pomyslel na Ramzesa, svojho priateľa z detstva, a na úžasnú energiu, ktorou je obdarený. V tom okamihu si prial jeho víťazstvo.

51. kapitola

Chetitská armáda sa rozvinula pred hradbami hlavného mesta. Z jednej zo strážnych veží pozorovala kňažná Putuhepa, ako sa radia bojové vozy, potom lukostrelci a pešiaci. So svojou dokonalou disciplínou stelesňovali neporaziteľnú silu cisárstva, vďaka ktorej bude Ramzesov Egypt čoskoro už len podriadenou provinciou.

Tak, ako sa patrilo, odpovedal Muvatalliš na Ramzesovo vyhlásenie vojny rovnakým listom, obsahujúcim povinné protokolárne termíny.

Putuhepa by si radšej nechala manžela pri sebe, ale cisár prikázal, aby Chattušil, jeho hlavný radca, bol prítomný na bojovom poli.

Vrchný generál Uri-Tešup kráčal k svojim vojakom s pochodňou v ruke. Zapálil veľký ohrievací kôš a dal priviezť k ohňu jeden voz, ktorý nebol nikdy v boji. Palicou ho rozbil na kusy a zvyšky spálil.

- Tak bude zničený každý vojak, ktorý cúvne pred nepriateľom, takto ho boh búrky strávi plameňom!

Týmto magickým obradom dodal Uri-Tešup svojim oddielom súdržnosť, ktorú neoslabí ani ten najprudší boj.

Cisárov syn natiahol svoj meč smerom k Muvatallišovi na znamenie podriadenosti.

Cisársky voz zamieril ku Kadešu, ktorý sa stane cintorínom egyptskej armády.

Dva nádherné Ramzesove kone „Vesetské víťazstvo“ a „Spokojná Mut“ ťahali kráľovský kočiar na čele armády, vytvorenej zo štyroch päťtisícových divízií mužov pod ochranou boha Amona, Rea, Ptaha a Sutecha. Divízni generáli mali pod svojím velením veliteľov jednotiek, generálporučíkov a nosičov zástavy. Päťsto

vozov bolo rozdelených na päť regimentov. Vybavenie vojakov sa skladalo z tuník, košieľ, pancierov, kožených náholeníc, prilieb, malých sekeriek s dvojitým ostrím a z mnohých zbraní, ktoré v danom okamihu pridelia pisári hospodárskej správy.

Ramzesov vozataj Menna bol skúsený vojak, ktorý dobre poznal Sýriu. Prítomnosť Zabijaka, obrovského núbijského leva, ktorý klusal s hrivou vlajúcou vo vetre vedľa voza, sa mu príliš nepáčila.

Setau a Lotos aj napriek Ramzesovmu varovaniu trvali na tom, že budú riadiť obväzisko, a to aj pri najprudších bojoch. Pretože Kadeš ešte nepoznali, dúfali, že tam objavia zopár neobyčajných hadov.

Armáda opustila hlavné mesto koncom mesiaca apríla piateho roka Ramzesovho panovania. Počasie bolo priaznivé a postup nezabrzdil žiadny incident. Po prekročení hranice v Sile sa Ramzes pustil cestou pozdĺž pobrežia s vyznačenými vodnými zdrojmi strážených pevnôstkami, potom krížom cez Kanaán a Amurru.

Na mieste nazývanom „Príbytok cédrového údolia“, blízko Byblu nariadil kráľ pomocnej armáde s tritisíc mužmi, ktorá tu bola umiestnená, aby chránila vstup do protektorátov, aby pokračovala ďalej na sever až na úroveň Kadeša a dorazila na miesto boja severovýchodným smerom. Generáli sa proti takejto taktike postavili, pretože sa domnievali, že pomocná armáda narazí na veľmi silný odpor a bude blokovaná hneď na pobreží. Ramzes však ich pripomienky zamietol.

Kráľ zamýšľal dosiahnuť Kadeš prekročením planiny Bekaa, preliačiny medzi pohoriami Libanonu a Antilibanonu, cestou vedúcou znepokojujúcou, divokou krajinou, ktorá urobila na egyptských vojakov silný dojem. Niektorí z nich vedeli, že bahnisté vodné toky sú plné krokodílov a v horách pokrytých hustými lesmi sa vyskytujú medvede, hyeny, divé mačky a vlci.

Konáre cyprusov, jedlí a cédrov boli také husté, že počas prechodu zalesnenou zónou vojaci už nevideli slnko a boli vydesení. Aby sa zabránilo vznikajúcej panike, musel jeden generál osobne zasiahnuť a presvedčiť vojakov, že nezomrú udusením.

Na čele išla Amonova divízia, za ňou divízia Reova a Ptahova. Pochod uzatvárala Sutechova divízia. Mesiac po začatí pochodu sa egyptské vojská priblížili k mohutnej kadešskej pevnosti, vybudovanej na ľavom brehu Orontu, na okraji planiny Bekaa. Pevnosť označovala hranicu Chetitskej ríše a slúžila ako základňa pre bojovníkov, pôsobiacich rozvrat v provinciách Amurru a Kanaán.

Koniec mesiaca mája bol daždivý a vojaci sa sťažovali na vlhko. Ale keďže strava bola kvalitná a bol jej dostatok, dovolili plné žalúdky na túto nepríjemnosť zabudnúť.

Niekoľko kilometrov od Kadeša, tesne pred hustým a tmavým lesom Labwi, Ramzes zastavil armádu. Miesto bolo ako stvorené na rôzne nástrahy, vozy ostanú stáť a pechota nebude môcť manévrovať.

Kráľ mal stále na pamäti Ašov odkaz „Kadeš. Rýchlo. Nebezpečenstvo.“ a vyhýbal sa vydať unáhlené rozhodnutie.

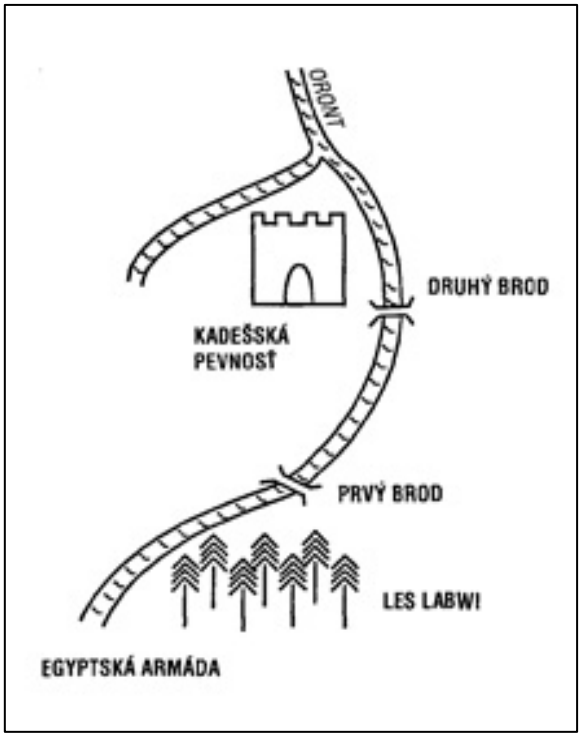
Povolil len skromný tábor pod ochranou prvej línie vozov a lukostrelcov a zvolal vojnovú radu, ktorej sa zúčastnil aj Setau, medzi vojakmi už veľmi populárny, pretože im s pomocou svojej družky vyliečil tisíc a jednu boľačku.

Ramzes zavolal vozataja Mennu.

- Rozviň veľkú mapu.

- My sme tu, - upresnil Ramzes, - na okraji lesa Labwi, na pravom brehu Orontu. Pri východe z lesa je prvý brod, ktorý nám umožní prejsť rieku mimo dosahu chetitských lukostrelcov, rozostavaných na vežiach pevnosti. Druhý brod, severnejšie, je k nim oveľa bližšie. Prejdeme v blízkosti pevnosti a zriadime tábor na

severovýchode, aby sme mohli zaútočiť z opačnej strany. Ste s takým plánom spokojní?

Generáli súhlasili so svojím veliteľom.

Kráľ sa rozčúlil.

- Azda ste ohlúpli?

- Je pravda, že ten les trochu prekáža, - vystúpil generál Amonovej divízie.

- To je ohromný postreh! Myslíte si, že nás Chetiti pokojne nechajú použiť brod, rozvinúť sa pri pevnosti a postaviť tábor? To je plán, ktorý ste mi, vážení generáli, odovzdali, a ktorému chýba len jeden detail: prítomnosť chetitskej armády.

- Zostane určite zatvorená v pevnosti, schovaná za jej stenami, - namietol generál Ptahovej divízie.

- Keby bol Muvatalliš zlým bojovníkom, tak by naozaj konal presne tak. On je však cisárom Chatti! Zaútočí na nás zároveň v lese, pri brode a pred pevnosťou, izoluje naše jednotky a zabráni nám pohotovo odpovedať. Chetiti neurobia takú chybu, aby zostali v obrannej pozícii. Oni že by blokovali svoju útočnú silu v pevnosti? Uznajte, že také rozhodnutie by bolo proti zdravému rozumu!

- Rozhodujúci je výber terénu, - argumentoval generál Sutechovej divízie. - Boj v lese nie je ani zďaleka našou špecialitou! Otvorená rovina nám vyhovuje väčšmi. Prejdime teda Oront ešte pred lesom Labwi.

- To nie je možné. Nie je tam brod.

- Tak ten prekliaty les podpáľme!

- Vietor sa môže obrátiť proti nám a navyše zhorené a popadané stromy nám zabránia v postupe vpred.

- Vhodnejšie by bolo ísť pozdĺž pobrežia, - usudzoval generál Reovej divízie, ani si nevšimol, že si protirečí. - Potom by sme mohli zaútočiť na Kadeš zo severu.

- Nezmysel, - vyhlásil jeho kolega z Ptahovej divízie. - Pri všetkej úcte k Jeho Veličenstvu nemá pomocná armáda žiadnu šancu pripojiť sa k nám. Chetiti sú nedôverčiví a pri vyústení pobrežnej cesty postavia veľa vojakov, aby zabránili prípadnému útoku. Najlepšia taktika je tá, ktorú sme navrhli my.

- Samozrejme, - ironizoval generál Sutechovej divízie, - ale už nemáme možnosť ísť dopredu! Navrhujem poslať tisíc pešiakov do lesa Labwi a sledovať reakciu Chetitov.

- A čo nám povie tých tisíc mŕtvych? - opýtal sa Ramzes.

Generál Reovej divízie bol sklamaný.

- Ešte sme ani nebojovali, a už máme ustúpiť? Chetiti sa nám vysmejú a prestíž Veličenstva veľmi utrpí.

- A čo sa stane s mojou povesťou, ak povediem svoju armádu do záhuby? Musíme zachrániť Egypt, nie moju slávu.

- Ako sa rozhodnete, Veličenstvo?

Setau zasiahol zo zálohy.

- Ako lovec hadov konám rád samostatne, alebo so svojou družkou. Keby som sa prechádzal v spoločnosti stovky vojakov, neuvidel by som jedinú kobru.

- Prejdite k veci, - požiadal ho generál Sutechovej divízie.

- Pošlime do toho lesa malú skupinku, - navrhol Setau. - Ak sa jej podarí prejsť, nech si obzrie nepriateľské sily. Potom budeme vedieť, ako na nich zaútočiť.

Setau sa sám postavil na čelo hliadky, ktorá sa skladala z desiatich mladých, dobre vycvičených vojakov, ozbrojených prakmi, lukmi a dýkami. Všetci sa vedeli nehlučne pohybovať.

Len čo prenikli do lesa Labwi, kde bolo aj na pravé poludnie šero, rozptýlili sa. Občas zdvihli zrak k vrcholkom stromov, či neuvidia prípadných lukostrelcov, pritisnutých bruchami k vysokým vetvám.

Setau mal v strehu všetky zmysly, no nezbadal prítomnosť žiadneho nepriateľa. Vyšiel prvý z lesa a prikrčil sa do hustej trávy, nasledovaný ostatnými druhmi, prekvapenými takou pokojnou prechádzkou.

Prvý brod už mali na dohľad.

V oblasti nebolo ani jedného chetitského vojaka.

V diaľke sa týčila pevnosť Kadeš, vybudovaná na vyvýšenine. Pred ňou pustá planina. Egypťania na seba prekvapene pozreli.

Ešte stále nemohli uveriť a zostali nehybne stáť viac než hodinu. Boli nútení uznať úplne nepopierateľnú skutočnosť: chetitská armáda v Kadeši nie je.

- Tam, - ukázal Setau k trom dubom neďaleko brodu. Niečo sa pohlo.

Členovia hliadky urobili rýchly obchvat. Jeden z mužov ostal vzadu. Keby jeho druhovia padli do pasce, rýchlo by sa vrátil a upozornil Ramzesa. Operácia však prebehla bez ťažkostí a

Egypťania zajali dvoch mužov, ktorí boli podľa svojho oblečenia náčelníkmi beduínskych kmeňov.

52. kapitola

Obidvaja zajatci boli vystrašení.

Jeden bol vysoký a chudý, druhý strednej postavy, plešatý a bradatý. Ani jeden z nich sa neodvážil pozdvihnúť zrak k egyptskému faraónovi.

- Vaše mená?

- Ja som Amos, - odpovedal plešatý. - Môj priateľ sa volá Baduch.

- Kto ste?

- Náčelníci beduínskych kmeňov.

- Ako mi vysvetlíte svoju prítomnosť v týchto končinách?

- Mali sme sa v Kadeši stretnúť s jedným chetitským hodnostárom.

- Dôvod stretnutia?

Amos si zahryzol do pery, Baduch už vopred zvesil hlavu.

- Odpovedz! - nariadil Ramzes.

- Chetiti nám navrhli spojenectvo proti Egyptu, na Sinaji, útočiť na karavány...

- A vy ste súhlasili.

- Nie, my sme sa chceli porozprávať!

- Aký bol výsledok toho rokovania?

- Žiadne rokovanie nebolo, Veličenstvo, pretože v Kadeši nie je ani jeden chetitský hodnostár. V pevnosti sú len Sýrčania.

- Kde je chetitská armáda?

- Odtiahla z Kadeša pred dvomi týždňami. Podľa veliteľa pevnosti stojí pred Aleppom, vyše stopäťdesiat kilometrov odtiaľto, aby mohli manévrovať stovky svojich nových bojových vozov. Váhali sme, môj priateľ a ja, či sa máme pustiť za nimi.

- Chetiti nás nečakali tu, v Kadeši?

- Ale áno, Veličenstvo... Ale nomádi ako my im hlásili obrovskú silu vášho vojska. Oni nepredpokladali, že budete mať k dispozícii toľko vojakov, preto sa radšej chceli s vami stretnúť na vhodnejšom mieste.

- Ty spolu s ostatnými beduínmi ste im teda oznámili náš príchod!

- Prosíme o odpustenie, Veličenstvo! Ako mnoho ostaných, aj ja som veril v chetitskú prevahu... A vy viete, že tí barbari nám nedajú na výber. Buď ich počúvneme, alebo nás zabijú.

- Koľko mužov je v pevnosti?

- Aspoň tisíc Sýrčanov, ktorí sú presvedčení, že Kadeš je nedobytný.

Zišla sa vojnová rada. V očiach generálov sa stal Setau úctyhodnou osobou, ktorá si zaslúži vyznamenanie.

- Chetitská armáda ustúpila, - vyhlásil hrdo generál Reovej divízie. - Nie je to víťazstvo, Veličenstvo?

- Veľmi krehká výhoda. Vynoril sa teraz jeden problém: máme obliehať Kadeš?

Padli rôzne názory, ale väčšina bola za rýchly postup k Aleppu.

- Ak sa Chetiti s nami nechceli stretnúť na tomto mieste, - uvažoval Setau, - tak preto, aby nás skôr nalákali do svojho terénu. Nestálo by za úvahu, keby sme sa zmocnili tej pevnosti a urobili z nej svoju tylovú základňu, namiesto toho, aby sme poslali všetky naše divízie do bitky a zapojili sa tak do protivníkovej hry?

- Budeme riskovať stratu vzácneho času, - namietol generál Amonovej divízie.

- To si nemyslím. Keď už chetitská armáda nebráni Kadeš, rýchlo sa ho zmocníme. Možno sa nám dokonca podarí presvedčiť Sýrčanov, aby sa výmenou za záchranu života vzdali.

- Budeme Kadeš obliehať a dobyjeme ho, - rozhodol Ramzes. - V budúcnosti bude tento kraj patriť pod právomoc faraóna.

Amonova divízia pod faraónovým velením prešla cez les Labwi, presunula sa cez prvý brod, vydala sa planinou a postavila sa severozápadne od impozantnej pevnosti, obohnanej hradbami s cimburím a s piatimi vežami. Sýrčania na vežiach pozorovali, ako Reova divízia zaujíma postavenie pod opevnením. Ptahova divízia sa utáborila pri brode a Sutechova ostala na okraji lesa. Po noci odpočinku sa nasledujúci deň na obed egyptské vojská spoja, aby obkľúčili Kadeš a vyslali prvý útok.

Ženisti postavili s veľkou rýchlosťou faraónov tábor. Keď vytvorili z vysokých štítov pravouhlú hradbu, vztýčili panovníkov priestorný stan. Bol zložený z jednej miestnosti, pracovne a prijímacej sály. Rad ďalších stanov, skromnejších ako ten faraónov, bol určený dôstojníkom. Vojaci spali pod širym nebom. Keď pršalo, utiahli sa pod plátenné prístrešky. Do tábora sa vchádzalo drevenými vrátami chránenými dvomi sochami levov a vedúcimi na hlavnú príjazdovú cestu, ktorá sa končila pri kaplnke. V nej uctieval kráľ boha Amona.

Len čo dal divízny generál povolenie odložiť zbrane, vojaci sa rozišli za svojimi povinnosťami podľa úsekov, do ktorých boli zaradení. Postarali sa o kone, osly a hovädzí dobytok, prali odevy, opravovali kolesá, ktoré sa po ceste poškodili, ostrili dýky a kopije, rozdeľovali prídely, varili. Vôňa jedál umožnila zabudnúť na Kadeš, Chetitov a vojnu. Muži medzi sebou žartovali, rozprávali rôzne historky, hrali o svoj žold. Tí najaktívnejší zorganizovali súťaž v zápase s holými rukami.

Ramzes sám nakŕmil svojho koňa a leva, ktorého chuť do jedla bola stále obrovská. Nakoniec sa tábor ponoril do spánku a na oblohe sa vlády ujali hviezdy. Kráľ uprene hľadel na pevnosť, ktorú jeho otec radšej neobsadil. Zmocniť sa jej, by predstavovalo pre Chetitskú ríšu obrovský úder. Keby tam Ramzes umiestnil elitnú posádku, chránila by krajinu pred inváziou.

Faraón si ľahol na posteľ, ktorej nohy mali tvar levích pazúrov, a položil si hlavu na vankúš, potiahnutý tkaninou so vzorom papyrusov a lotosov. Jemnosť vzoru vyvolala na jeho tvári úsmev. Ako ďaleko bola tá jeho nežná krajina!

Len čo Ramzes zatvoril oči, objavila sa pred ním krásna Nefertarina tvár.

- Vstávaj, Šenar.

- Vieš, s kým hovoríš, dozorca?

- So zradcom, ktorý si zasluhuje smrť.

- Ja som kráľov starší brat!

- Už nie si nič, tvoje meno navždy zmizne! Vstávaj, lebo hneď okúsiš, ako páli môj bič.

- Nemáš právo zle zaobchádzať s väzňami.

- S väzňami nie... Ale s tebou áno!

Šenar vzal hrozbu vážne a vstal.

Vo veľkom mennoferskom väzení netrpel žiadnym príkorím. Na rozdiel od ostatných odsúdencov, ktorí museli ťažko pracovať na poliach alebo opravovať hrádze, ostával kráľov starší brat zatvorený v cele a dvakrát denne dostával jedlo.

Žalárnik ho vystrčil na chodbu. Šenar si myslel, že nastúpi do voza a pôjde do oázy, ale nevrlí strážnici ho prinútili vstúpiť do kancelárie, kde sedel muž, ktorého po Ramzesovi a Ašovi nenávidel najviac - Ameni. Ameni - verný pisár, vzor nepodplatiteľnosti!

- Vybral si si zlú cestu, Ameni, cestu porazených. Tvoje víťazstvo bude trvať len krátko.

- Opustí niekedy zloba tvoje srdce?

- Nie skôr, než zabodnem dýku do toho tvojho! Chetiti zničia Ramzesa a mňa oslobodia.

- Väzenie ťa pripravilo o rozum, ale možno nie o pamäť.

Šenar sa zamračil.

- Čo odo mňa chceš, Ameni?

- Určite si mal komplica.

- Komplica... Samozrejme, to som mal, a dokonca veľa! Komplicom je celý dvor, celá krajina je komplicom! Keď zasadnem na trón, padnú mi k nohám a ja potrestám svojich nepriateľov.

- Povedz mi mená svojich komplicov, Šenar.

- Si zvedavý, pisárik, veľmi zvedavý... A nemyslíš, že som bol dosť silný na to, aby som konal sám?

- Manipulovali tebou, Šenar, a teraz ťa tvoji priatelia opustili.

- Mýliš sa, Ameni, Ramzes prežíva svoje posledné dni.

- Ak budeš hovoriť, Šenar, zlepšia sa podmienky tvojej väzby.

- Ja nepobudnem dlho vo väzení. Na tvojom mieste, pisárik, by som vzal nohy na plecia! Moja pomsta neušetrí nikoho, a hlavne nie teba!

- Pýtam sa ťa naposledy, Šenar: si ochotný uviesť mená svojich komplicov?

- Nech démoni pekiel roztrhajú tvoju tvár a vyrvú tvoje vnútornosti!

- Žalár ti rozviaže jazyk.

- Budeš sa mi plaziť pri nohách, Ameni.

- Odveďte ho!

Strážnici strčili Šenara do voza, ktorý ťahali dva volky. Jeden policajt držal opraty a jeho štyria kolegovia odprevadia voz až do žalára.

Šenar sedel na zle pripevnenej doske a cítil na ceste každý otras. Bolesť a nepohodlie mu však boli ľahostajné. Byť tak blízko najvyššej moci a klesnúť tak nízko v ňom vzbudzovalo neuhasiteľnú túžbu po odplate.

Až do polovice cesty Šenar podriemkával a sníval o víťaznom zajtrajšku.

Do tváre mu šľahli zrnká piesku. Prekvapene si kľakol a vyzrel von.

Oblohu zakrývalo obrovské okrové mračno a zaplnilo celú púšť. Búrka silnela neuveriteľnou rýchlosťou.

Dva vydesené kone zhodili svojich jazdcov. Zatiaľ čo sa ich kamaráti snažili rýchlo im pomôcť, dobil Šenar kočiša, zhodil ho na cestu, zaujal jeho miesto a vnoril sa priamo do pieskového víru.

53. kapitola

Ráno bolo hmlisté a kadešská pevnosť vystupovala z mliečneho oparu len veľmi pomaly. Jej mohutné obrysy sa vyzývavo týčili pred egyptskou armádou. Chránená Orontom a súčasne aj zalesnenými vrchmi, zdala sa nedobytná. Z miesta, kde zaujal postavenie kráľ a Amonova divízia, videl Ramzes na planine pred pevnosťou Reovou divíziu a medzi lesom Labwi a prvým brodom Ptahovu divíziu. Onedlho prekročí rieku, nasledovaná Sutechovou divíziou.

Potom podniknú všetky štyri armádne útvary proti pevnosti víťazný útok.

Vojaci si kontrolovali zbrane. Malé kordy, kopije, meče, zahnuté šable, kyje a palice, sekery a luky. S blížiacou sa bitkou ich zbrane začali páliť v ruke, aj kone začali byť nervózne. Na príkaz pisára zo zásobovacieho oddielu sa tábor vyčistil a umyli sa kuchynské nádoby. Dôstojníci podrobili jednotky prehliadke a neoholených vojakov poslali k holičovi. Nestrpeli žiadne nedbalé oblečenie a previnilcov potrestali niekoľkými dňami práce naviac.

Krátko pred poludním, keď sa už konečne ukázalo teplé slnko, dal Ramzes optickým znamením rozkaz, aby sa Ptahova divízia dala do pohybu. Divízia začala postupovať vpred a prechádzať cez brod. Sutechova divízia v lese sa onedlho pripojí tiež.

Náhle sa ozvalo zahrmenie.

Ramzes zdvihol zrak k nebu, ale nezbadal žiadny mrak.

Rev na planine silnel. Faraón neveriaci vlastným očiam objavil skutočnú príčinu ohlušujúceho hluku, ktorý napĺňal okolie kadešskej pevnosti.

Cez druhý brod, bližšie k pevnosti, sa práve prevalila záplava chetitských vozov a vnorila sa do boku Reovej divízie. Ďalšia vlna,

obrovská a divoká, zaútočila na Ptahovu divíziu. Za vozmi bežali tisícky pešiakov, pokrývajúce kopec aj údolie ako mračno kobyliek.

Táto obrovská armáda sa skrývala v lese na východ a západ od pevnosti a vrhla sa na egyptské vojská práve v momente, keď boli najzraniteľnejšie.

Počet nepriateľov Ramzesa ohromil. Keď sa objavil Muvatalliš, faraón pochopil.

Okolo cisára Chatti stáli na svojich vozoch kniežatá zo Sýrie, Mitanni, Aleppa, Ugaritu, Karkemiša, Arzavy a náčelníci malých kniežatstiev, ktorých na príkaz cisára Chattušil presvedčil, aby sa pridali k Chetitom a rozdrvili egyptskú armádu.

Koalícia... Muvatalliš zapojil do najväčšej koalície, aká kedy existovala, všetky barbarské krajiny až k morským brehom, vydeliac ich ohromným množstvom zlata a striebra.

Na nevýhodne postavené egyptské sily, doslova stuhnuté od úžasu, sa vyrútilo štyridsaťtisíc mužov a tritisícpäťsto vozov.

Pod nepriateľskými šípmi padali stovky pešiakov Ptahovej divízie, vozy sa prevrátili a zatarasili brod. Tí, ktorí prežili, utekali k lesu Labwi, aby tam našli úkryt, a bránili tak Sutechovej divízii, aby zasiahla do boja. Táto časť egyptskej armády sa už nemohla zapojiť do bitky, aby sa nestala ľahkou korisťou koaličných lukostrelcov.

Takmer všetky vozy Ptahovej divízie boli rozbité, vozy Sutechovej divízie zostali zaseknuté na mieste. Situácia na planine bola katastrofálna. Reova divízia, rozdelená na dve časti, bola odsúdená na bezmocnosť a jej muži boli rozprášení. Spojené nepriateľské sily masakrovali Egypťanov, železo ich zbraní prerážalo kosti a prenikalo svalmi, kopije prebodávali boky, dýky sa vnárali do trupov.

Spojenecké kniežatá volali Muvatallišovi na slávu. Cisárova taktika sa ukázala ako perfektná. Kto by si pomyslel, že tá namyslená

Ramzesova armáda bude takto vyhladená bez toho, aby začala vôbec bojovať? Tí, ktorí prežili, sa dali na útek ako vystrašené zajace a za svoj život vďačili len rýchlemu behu. Zostávalo zasadiť konečný úder.

Dosiaľ nedotknutá Amonova divízia a faraónov tábor nebudú dlho odolávať rozohneným hordám, ktoré sa chystali na útok. Potom už bude Muvatallišovo víťazstvo konečné. Po Ramzesovej smrti Egypt faraónov konečne skloní hlavu a stane sa otrokom ríše Chatti.

Na rozdiel od svojho otca padol Ramzes do kadešskej pasce a na tento omyl doplatí svojím životom.

Jeden divoký bojovník odstrčil dve kniežatá a postavil sa pred cisára.

- Otče, čo sa deje? - pýtal sa Uri-Tešup. - Prečo si ma neupozornil na čas ofenzívy, mňa, vrchného generála našej armády?

- Poveril som ťa jasnou úlohou: obranou Kadeša s našimi záložnými batalión mi.

- Ale pevnosť nie je ohrozená!

- To sú moje príkazy, Uri-Tešup. Zabúdaš na jednu podstatnú skutočnosť: velenie spojenej armády som ti nezveril.

- Ale kto je...

- Kto iný mohol splniť takú dôležitú úlohu, ako môj brat Chattušil? To on viedol dlhé a trpezlivé rokovania a presvedčil našich spojencov, aby vzali na seba výnimočné zaťaženie spojené s vojnou, a tak si zaslúži tú česť, aby velil koalícii.

Uri-Tešup sa nenávistne pozrel na Chattušila a položil ruku na rukoväť svojho meča.

- Vráť sa na svoje miesto, synu, - prikázal mu ostro Muvatalliš.

Chetitskí jazdci rozvrátili hradbu vybudovanú zo štítov, ktorá chránila faraónov tábor. Tých pár vojakov, ktorí sa pokúsili o odpor, bolo preklatých kopijami a zrútilo sa na zem. Veliteľ vozatajstva

kričal na utekajúcich vojakov, aby sa nevzdávali. Šíp chetitského lukostrelca prenikol do jeho úst a dôstojník umieral, márne sa pokúšajúc prehryznúť strelu, ktorá mu brala život.

Ku kráľovskému stanu sa snažilo preniknúť viac než dvetisíc vozov.

- Môj pane, kričal Menna, vy, ktorý v hodine bitky ochraňujete Egypt, vy, ktorý ste pánom udatnosti, pozrite sa! Čoskoro budeme uprostred tisícok nepriateľov sami! Nezostávajme tu... Utečme!

Ramzes sa s opovrhnutím pozrel na svojho vozataja.

- Keď sa ťa zmocnila zbabelosť, strať sa mi z očí!

- Veličenstvo, úpenlivo vás prosím! To nie je odvaha, ale šialenstvo. Zachráňte si život, krajina vás potrebuje.

- Egypt nepotrebuje porazených. Budem sa biť, Menna.

Ramzes si položil na hlavu modrú korunu a obliekol si krátky pancier, kombináciu suknice a hrudného štítu, osadený kovovými plieškami. Na zápästiach zlaté náramky, ktorých uzávery predstavovali kačice z lazuritu so zlatými pierkami.

Pokojne, ako by ho čakal bežný deň, zakryl svoje dva kone dlhou plátennou čabrakou červenej, modrej a zelenej farby. Hlavu koňa „Vesetské víťazstvo“ a kobyly „Spokojná Mut“ ozdobil krásnymi chocholmi z červených pier, na konci s modrou farbou.

Potom Ramzes nastúpil do svojho voza z pozláteného dreva, dlhého tri metre, ktorého polkruhová korba spočívala na jednej náprave s ojami. Časti, ktoré boli vystavené treniu, boli obložené kožou. Kostra korby, vzadu otvorenej, bola vyrobená z dosiek obitých zlatom, podlaha bola z prepletených remienkov.

Na postranných častiach boli postavy kľačiacich a podrobených Aziatov a Núbijčanov. Sen práve sa rozbíjajúceho kráľovstva, posledné symbolické potvrdenie moci Egypta, jeho ovládnutie Severu a Juhu.

Voz bol vybavený dvomi puzdrami, jedným na šípy, druhým na luky a meče. S týmito smiešnymi zbraňami sa faraón chystal poraziť celú armádu.

Aby mal voľné ruky, uviazal si Ramzes opraty okolo pása. Obidva kone boli inteligentné a odvážne a zamierili priamo do stredu bitky. Kráľa vzpružilo výhražné revanie: Zabijak mu zostal verný a bude sa biť po jeho boku na život a na smrť.

Lev a pár koní: to boli poslední spojenci kráľa Egypta. Vozy a pešiaci Amonovej divízie sa rozpŕchli pred nepriateľom.

- Ak urobíš chybu, - povedal mu kedysi Setchi, - neobviňuj nikoho iného len samého seba a naprav svoj omyl. Bi sa ako býk, lev a sokol, buď rýchly ako búrka, inak budeš porazený.

Za ohlušujúceho hluku sa okolo spojeneckých vozov zdvihlo mračno prachu, keď vyrazili do útoku na kopec, kde stál na svojom voze faraón Egypta.

Ramzesa sa zmocnil pocit hlbokej nespravodlivosti. Prečo bol k nemu osud taký nespravodlivý, prečo má Egypt zahynúť pod nohami barbarov?

Z Reovej divízie už nezostalo na planine nič. Muži, ktorí prežili, utiekli na juh. Zvyšné sily Ptahovej a Sutechovej divízie boli blokované na východnom brehu Orontu. Amonova divízia, v ktorej sa nachádzala elita vozatajstva, sa dopustila odpornej zbabelosti, keď podľahla pri prvom útoku spojených armád. Nezostal jediný vysoký dôstojník, žiadny štítnik, žiadny lukostrelec, ktorý by bol schopný boja. Nech už bola ich hodnosť akákoľvek, vojaci mysleli len na to, aby si zachránili svoje životy a zabudli na Egypt. Menna kľačal s hlavou v dlaniach, aby nevidel, ako sa naňho vrhne nepriateľ.

Päť rokov vlády, päť rokov, keď sa Ramzes usiloval byť verný Setchiho odkazu a pokračovať v budovaní šťastnej a bohatej krajiny, päť rokov zavŕšených skazou, predohrou k invázii do Obidvoch krajín a zotročeniu obyvateľstva. Nefertari a Tuja dlho

nezadržia to mračno lupičov, ktorí vniknú do Delty a potom zničia celé údolie Nílu.

Tu sa Ramzes vzbúril.

Zodvihol zrak k slnku a obrátil sa k Amonovi, bohu skrytému v svetle, ktorého skutočnú podobu žiadna ľudská bytosť nikdy nespozná.

- Volám ťa, môj otče Amon! Môže otec zabudnúť na svojho syna, samého uprostred davu protivníkov? Čo sa stalo, že sa tak správaš? Nepočúvol som ťa azda niekedy? Všetky cudzie krajiny sa proti mne spojili. Moji vojaci, aj keď ich bolo veľa, sa dali na útek, a ja som tu sám bez pomoci. Kto však sú títo barbari, ak nie kruté bytosti, ktoré nikdy nedodržiavali Pravidlo bohyne Maat? Pre teba, otče môj, som vystaval chrámy, k tebe hore som každý deň posielal obety. Zacítil si vône najnádhernejších kvetov, postavil som pre teba vysoké pylóny, vztýčil stožiare so štandardami, aby som oznámil tvoju prítomnosť v svätyniach, z kameňolomov v Elefantíne som dal vyťažiť obelisky, ktoré boli postavené na tvoju slávu. Volám ťa, môj otče Amon, pretože som sám, úplne sám. Konal som pre teba s milujúcim srdcom. V tejto chvíli núdze konaj pre toho, ktorý konal. Amon bude pre mňa znamenať viac než milióny vojakov a stotisíc vozov. Udatnosť množstva je smiešna, lebo Amon sám je silnejší ako armáda.

Palisáda, ktorá chránila prístup do tábora, povolila a uvoľnila cestu vozovému útoku. O necelú minútu už nebude Ramzes nažive.

- Otče môj, - vykríkol faraón, - prečo si ma opustil?

54. kapitola

Muvatalliš, Chattušil a spojenecké kniežatá obdivovali faraónov postoj.

- Zomrie ako bojovník, - povedal cisár. - Taký panovník, ako je on, by si zaslúžil byť Chetitom. Naše víťazstvo patrí predovšetkým tebe, Chattušil.

- Tí dvaja beduíni dokonale zahrali svoju úlohu. Boli to ich lži, ktoré presvedčili Ramzesa, že naše vojská sú ďaleko od Kadeša.

- Uri-Tešup sa mýlil, keď bol proti tvojmu plánu a presadzoval bitku pred pevnosťou. Jeho omyl vezmem do úvahy.

- Nie je azda dôležité to, že sme boli svedkami triumfu spojenectva? Dobytie Egypta nám zaistí blahobyt na mnoho storočí.

- Poďme sa pozrieť, ako skončí Ramzes, zradený vlastným vojskom.

Vtom slnko zrazu znásobilo svoju silu a oslepilo Chetitov a ich spojencov. Na modrej oblohe zaburácal hrom.

Každý si myslel, že sa stal obeťou halucinácií... Ten hlas, mohutný ako sám vesmír, prichádzal z neba? Hlas, ktorého posolstvo pochopil jedine Ramzes: „Som tvoj otec Amon, moja ruka je tvoja. Som tvoj otec, ja, pán víťazstva.“

Lúč svetla dopadol na faraóna a urobil ho žiarivým ako zlato lesknúce sa na slnku. Ramzes, syn Rea, získal obrovskú silu dennej hviezdy a vyrazil proti útočníkom, stuhnutým od úžasu.

Už to nebol osamotený a porazený veliteľ, zvádzajúci svoju poslednú bitku, ale kráľ nevídanej sily a neúnavných rúk, zničujúci plameň, ligotavá hviezda, prudký víchor, divý býk s ostrými rohami, sokol, ktorý svojimi pazúrmi roztrhá každého, kto sa postaví proti nemu. Ramzes vystreľoval jeden šíp za druhým a zabíjal vozatajov chetitských vozov. Kone, zbavené kontroly, sa vzpierali a

padali na zem jeden cez druhého. Vozy sa prevracali a vytvárali zmätenú spúšť.

Zabijak, núbijský lev, šíril okolo seba hrôzu. Vrhal do boja svojich tristo kilogramov, údermi pazúrov trhal protivníkov a do ich hrdiel a lebiek vnikali jeho desaťcentimetrové zuby. Jeho nádherná hriva viala, pazúry sa zatínali rovnako prudko ako presne.

Ramzes a Zabijak rozbili protivníkov nápor a prenikli nepriateľskými líniami. Veliteľ chetitských pešiakov sa zahnal kopijou, ale už nemal čas dokončiť pohyb: faraónov šíp sa mu zabodol do ľavého oka. V tom istom okamihu sa zovrela levova čeľusť okolo vystrašeného veliteľa cisárskeho vozatajstva.

Spojené vojská napriek svojmu počtu začali ustupovať a valili sa z kopca smerom k planine.

Muvatalliš zbledol.

- To nie je človek, - vykríkol, - ale boh Sutech osobne, jedinečná bytosť obdarená mocou poraziť tisíce bojovníkov! Pozrite sa, keď chcú naňho zaútočiť, ruka im ochabne, telo stuhne a už nie sú schopní ovládať kopiju ani luk!

Sám Chattušil, vždy taký chladnokrvný, ustrnul od úžasu. Bol by prisahal, že z Ramzesa šľahá plameň a spaľuje každého, kto sa ho pokúsi dostať.

Jednému chetitskému obrovi sa podarilo zachytiť okraja korby a rozohnať sa kordom, ale jeho krúžkové brnenie akoby sa rozžeravilo. Muž zreval od bolesti a zomrel s pokožkou celou spálenou. Ani Ramzes, ani lev nepoľavili v rýchlosti. Faraón cítil, že ho vedie Amonova ruka a že boh víťazstva stojí tesne za ním a dodáva mu silu celej armády. Kráľ Egypta, podobný búrke, zrážal protivníkov ako steblá trávy.

- Musíme mu zabrániť, aby pokračoval! - vykríkol Chattušil.

- V našom vojsku zavládla panika, - odpovedal mu knieža z Aleppa.

- Tak ich opäť zvládnite! - rozkázal Muvatalliš.

- Ramzes je boh...

- Je to len človek, aj keď jeho odvaha vyzerá nadľudská. Konajte, knieža, dodajte dôveru našim vojakom a bitka sa skončí.

Knieža z Aleppa váhavo bodol koňa a zišiel zo skalnatého vŕška, kde sídlil spojený vrchný štáb. Bol rozhodnutý, že rýchlo ukončí Ramzesovo a levovo vyčíňanie.

Chattušil sa zahľadel na západné vrchy. Čo tam uvidel, ho ohromilo.

- Veličenstvo, tam, vyzerá to ako... rútiace sa egyptské bojové vozy!

- Odkiaľ to idú?

- Zrejme išli cestou okolo pobrežia.

- Ako si vynútili prístup?

- Uri-Tešup odmietol blokovať túto prístupovú cestu tvrdiac, že žiadny Egypťan nebude riskovať, aby sa vydal týmto smerom.

Pretože záložná armáda nenarazila na žiadny odpor, rozvinula sa po celej šírke planiny a vpadla do prielomu vytvoreného Ramzesom.

- Neutekajte! - kričalo aleppské knieža. - Zabite Ramzesa!

Niekoľko vojakov počúvlo. Len čo sa však obrátili, levie pazúry im rozdriapali tváre a hrude.

Keď knieža z Aleppa zbadalo, ako sa naňho rúti zlatý Ramzesov voz, vyvalilo ohromene oči a samo sa dalo na útek. Jeho kôň dupal po chetitských spojencoch, ako sa snažil uniknúť faraónovi.

Knieža v panike pustilo opraty. Zviera sa splašilo a vrhlo sa do Orontu, kde už bolo potopených veľa bojových vozov, hromadiac sa jeden na druhom, než zmizli pod hladinou, alebo ich odniesol prúd. Vojaci sa dusili v bahne, niektorí sa utopili, iní sa pokúšali plávať. Všetci radšej skočili do rieky, ako by sa mali stretnúť s tým strašným božstvom, podobajúcim sa nebeskému ohňu.

Pomocná armáda dokončila dielo započaté Ramzesom, skolila množstvo vojakov spojených armád a utekajúcich prinútila, aby sa

vrhli do Orontu. Veliteľ vozatajstva zdvihol za nohy aleppské knieža, vypľúvajúce vodu, ktorú práve poprehĺtalo.

Ramzesov voz sa blížil k skalnatému výbežku, na ktorom bol usídlený nepriateľský generálny štáb.

- Ustúpme, - radil Chattušil cisárovi.

- Ostávajú nám ešte sily na západnom brehu.

- Sú nedostatočné... Ramzes je schopný uvoľniť brod a vyslobodiť Ptahovu a Sutechovu divíziu.

Cisár si opakom ruky utrel čelo.

- Čo sa to deje, Chattušil... Jeden jediný muž je schopný zlikvidovať celú armádu?

- Ak je tým mužom faraón, ak je to Ramzes...

- Stvorenie ovládajúce mnohonásobné množstvo... To je len rozprávkový výmysel. My sme predsa na bojovom poli!

- Sme porazení, Veličenstvo, musíme sa stiahnuť.

- Chetit neustupuje.

- Myslime na to, aby sme zachránili váš život a pokračovali v boji iným spôsobom.

- Čo navrhuješ?

- Uchýlme sa do pevnosti.

- Budeme tam chytení do pasce!

- Nemáme na výber, - radil Chattušil. - Ak budeme utekať na sever, Ramzes a jeho vojsko nás budú prenasledovať.

- Želajme si, aby bol Kadeš naozaj nedobytný.

- Nie je to pevnosť, ako každá iná, Veličenstvo. Sám Setchi sa vzdal jej dobytia.

- To sa však nebude týkať jeho syna!

- Poponáhľajme sa, Veličenstvo.

Muvatalliš zdvihol proti svojej vôli pravú ruku a nechal ju tak niekoľko nekonečných sekúnd, dávajúc týmto pokynom rozkaz na ústup.

Uri-Tešup sa bezmocne prizeral na prehru a dohrýzol si pritom pery do krvi. Batalión, ktorý blokoval na východnom brehu Orontu prístup k prvému brodu, ustúpil až k druhému. Zvyšky Ptahovej divízie sa neodvážili ísť za ním z obavy, že padnú do novej pasce. Generál radšej zaistil svoj tyl vyslaním posla k Sutechovej divízii, aby oznámil, že cesta je voľná a divízia môže prekročiť les Labwi.

Keď sa knieža z Aleppa spamätalo, vytrhlo sa vojakovi, ktorý ho zachránil, preplávalo rieku a pridalo sa k spojencom, pochodujúcim ku Kadešu. Lukostrelci záložnej armády kosili utečencov po stovkách.

Egypťania chodili pomedzi mŕtvoly a každej odrezali jednu ruku, aby mohli vykonať hrôzostrašné sčítanie, ktorého výsledok bude zaznamenaný v úradných archívoch.

Nikto sa neodvážil priblížiť k faraónovi. Zabijak ležal pred koňmi v pozícii sfingy. Ramzes, znečistený od krvi, zišiel zo zlatého voza, dlho hladkal svojho leva aj kone a vojakom, ktorí sa zastavili očakávajúc ďalšie monarchove reakcie, nevenoval jediný pohľad.

Menna prišiel prvý ku kráľovi. Vozataj sa celý triasol a len ťažko prekladal nohy.

Za druhým brodom utekala chetitská armáda a spojenci, ktorí prežili, značnou rýchlosťou k veľkej bráne kadešskej pevnosti. Egypťania už nemali čas, aby Muvatallišovi a jeho vojakom zabránili v úteku.

- Veličenstvo, - ozval sa nesmelým hlasom Menna, - Veličenstvo... my sme zvíťazili.

Ramzes hľadel uprene na pevnosť a podobal sa žulovej soche.

- Veľký chetitský veliteľ ustúpil pred Vaším Veličenstvom, - pokračoval Menna, - dal sa na útek. Len vy sám ste zabili tisícky mužov! Kto dokáže osláviť vašu veľkosť?

Ramzes sa otočil k svojmu vozatajovi.

V obavách, že bude rozdrvený silou, ktorá z panovníka vyžarovala, padol vydesený Menna na kolená.

- To si ty, Menna?

- Áno, Veličenstvo, to som ja, váš vozataj, váš verný sluha! Odpusťte mi, odpusťte vašej armáde! Nedovolí víťazstvo zabudnúť na naše previnenia?

- Faraón neodpustí, verný sluha. Faraón vládne a koná.

55. kapitola

Zničená bola Amonova a Reova divízia, Ptahova bola oslabená, Sutechova ostala nedotknutá. Padlo tisíce Egypťanov, ešte viac životov však položili Chetiti a ich spojenci, ale jedno bolo isté: bitku pri Kadeši vyhral Ramzes.

Muvatalliš, Chattušil, Uri-Tešup a niektorí zo spojencov, ako knieža z Aleppa, ostali nažive a uzavreli sa v pevnosti. Mýtus o nepremožiteľnosti Chetitov však padol. Mnoho kniežat, ktoré sa pridali k Muvatallišovi, zahynulo v rieke, alebo ich prebodli šípy. Nabudúce budú malé či veľké kniežatstvá vedieť, že Muvatallišov štít nestačí, aby ich ochránil pred Ramzesovým hnevom.

Faraón zvolal do svojho stanu všetkých dôstojníkov, ktorí prežili, medzi nimi generálov Ptahovej a Sutechovej divízie.

Napriek radosti z víťazstva sa nikto neusmieval. Ramzes na tróne z pozláteného dreva mal výzor rozhnevaného sokola. Všetci cítili, že je pripravený vrhnúť sa na svoju korisť.

- Všetci tu prítomní, - vyhlásil, - ste mali zodpovednosť za velenie. Všetci ste ťažili zo svojej hodnosti. Všetci ste sa zachovali ako zbabelci! Dobre živení, dobre ubytovaní, oslobodení od daní, rešpektovaní a závistlivo obdivovaní, vy, velitelia mojej armády, vy ste v okamihu boja utiekli so zbabelosťou, ktorej sa nič nevyrovná.

Generál Sutechovej divízie vystúpil o krok vpred.

- Veličenstvo...

- Chceš mi oponovať?

Generál sa zaradil späť.

- Už vám nemôžem dôverovať. Zajtra zutekáte znova, rozpŕchnete sa ako vrabce, keď sa blíži nebezpečenstvo. Preto vás zosadzujem z funkcií. Buďte radi, že zostanete v armáde ako vojaci, budete slúžiť vlasti, poberať žold a bude vám priznaný dôchodok.

Nikto neprotestoval. Väčšina očakávala prísnejší trest.

Ešte v ten istý deň vymenoval kráľ nových dôstojníkov, vybraných z pomocných zborov.

Nasledujúci deň po víťazstve podnikol Ramzes prvý útok proti kadešskej pevnosti. Na vežiach viali chetitské zástavy.

Streľba egyptských lukostrelcov bola neúčinná. Strely sa lámali o cimburie, za ktorým sa ukrývali obliehaní. Na rozdiel od iných sýrskych pevností boli vrcholy kadešských veží mimo dostrel.

Pešiaci túžili preukázať svoju chrabrosť, vyšplhali sa na skalnatý výbežok, na ktorom bola pevnosť vybudovaná, a opreli o hradby drevené rebríky. Chetitskí lukostrelci ich však pozabíjali a tí, ktorí prežili, boli nútení ustúpiť. Nasledovali tri ďalšie útoky a rovnaký počet neúspechov.

O ďalšie dva dni sa niekoľkým odvážnym podarilo vyšplhať do polovice steny, ale spŕšky kameňov ich premenili na nebožtíkov.

Kadeš sa zdal nedobytný.

Zachmúrený Ramzes znovu zvolal vojnovú radu, ktorej členovia súperili medzi sebou v úsilí zapáčiť sa kráľovi. Unavený jalovým rečnením ich prepustil a ponechal si pri sebe len Setaua.

- Lotos a ja zachránime desiatky životov, ale len s podmienkou, že sami nezomrieme od vyčerpania. Ak budeme pokračovať v doterajšom tempe, čoskoro nám budú chýbať lieky.

- Neskrývaj sa za slová.

- Vráťme sa do Egypta, Ramzes.

- Zabudnúť na kadešskú pevnosť?

- Víťazstvo sme už dobyli.

- Kým nebude Kadeš patriť Egyptu, chetitská hrozba bude pretrvávať.

- Dobytie pevnosti by si vyžiadalo príliš veľa úsilia a priveľa mŕtvych. Vráťme sa do Egypta, aby sme sa tam mohli postarať o ranených a nabrať nové sily.

- Táto pevnosť musí podľahnúť tak, ako všetky ostatné.

- A čo, ak sa usiluješ zbytočne?

- Príroda, ktorá nás obklopuje, je veľmi bohatá. Ty s Lotos v nej nájdete látky potrebné na prípravu liekov.

- A čo keby bol v tej pevnosti uväznený Aša?

- O dôvod viac, aby sme sa jej zmocnili a oslobodili ho.

Pribehol vozataj Menna a padol kráľovi k nohám.

- Veličenstvo, Veličenstvo! Z hradieb vyhodili kopiju... Na jej hrote bol pripevnený odkaz!

- Daj mi ho.

Ramzes prečítal text.

Ramzesovi, faraónovi Egypta, od jeho brata Muvatalliša, cisára Chatti.

Skôr ako budeme pokračovať v boji, nebolo by dobré stretnúť sa a vyjednávať? Nech je na planine postavený stan, v polovici cesty medzi tvojou armádou a pevnosťou.

Vyberiem sa tam sám, môj brat sa tam tiež vyberie sám, zajtra, len čo bude slnko v najvyššom bode.

Pod stanom stáli oproti sebe dva tróny, medzi nimi nízky stôl a na ňom dva poháre a džbánik čerstvej vody.

Obaja panovníci sa naraz posadili bez toho, aby sa spustili z očí. Muvatalliš mal na sebe aj napriek horúčave dlhý plášť z červenej a čiernej vlny.

- Teší ma, že sa stretávam so svojím bratom egyptským faraónom, ktorého sláva ustavične rastie.

- Povesť cisára Chatti šíri hrôzu v mnohých krajinách.

- V tejto oblasti mi môj brat Ramzes už nemá čo závidieť. Vytvoril som neporaziteľnú koalíciu, no ty si ju porazil. Akej božskej ochrane sa tešíš?

- Ochrane môjho otca Amona, ktorého ruka posilnila moju.

- Nemohol som uveriť, že by v človeku mohla byť ukrytá taká sila, aj keď to je faraón.

- Neváhal si použiť klamstvá a ľsti.

- Vojnové zbrane ako každé iné! Premohli by ťa, keby ťa nebola podporila nadprirodzená sila. To duša tvojho otca Setchiho živila tvoju šialenú odvahu, to ona ti dala zabudnúť na strach a porážku.

- Si pripravený vzdať sa, môj brat Muvatalliš?

- Zvykne sa môj brat Ramzes tak hrubo správať?

- Pre výbojnú politiku Chatti zomreli tisícky mužov. Neostal už teda čas na zbytočné reči. Si pripravený vzdať sa?

- Vie môj brat, kto som?

- Cisár Chatti, lapený do pasce vo svojej kadešskej pevnosti.

- Spolu so mnou je tam môj brat Chattušil, môj syn Uri-Tešup, moji vazali a spojenci. Vzdať sa, by znamenalo pripraviť ríšu o hlavu.

- Porazený musí znášať dôsledky svojej prehry.

- Vyhral si bitku pri Kadeši, to je pravda, ale pevnosť zostáva nedotknutá.

- Skôr alebo neskôr padne.

- Tvoje prvé útoky boli neúspešné. Keď budeš takto pokračovať, stratíš veľa mužov a pritom ani nepoškriabeš kadešské hradby.

- Preto som sa rozhodol zmeniť taktiku.

- Medzi nami bratmi, prezradíš mi ju?

- Ty si to neuhádol? Spočíva v trpezlivosti. V pevnosti je vás veľa. Počkáme, až sa vám minú potraviny. Nebola by okamžitá kapitulácia lepšia než dlhé trápenie?

- Môj brat Ramzes túto pevnosť dobre nepozná. Jej priestorné sklady obsahujú veľké zásoby potravín, ktoré nám umožnia vydržať obliehanie niekoľko mesiacov. Naše podmienky budú lepšie než podmienky, ktoré bude mať egyptská armáda.

- Je to len chválenkárstvo.

- To určite nie, drahý brat, to určite nie! Vy Egypťania ste veľmi vzdialení od vašich základní a budete prežívať čoraz ťažšie chvíle. Každý vie, že neznášate dlhý pobyt ďaleko od vlasti a že Egypt nemá rád dlhú faraónovu neprítomnosť. Príde jeseň, potom zima so svojimi mrazmi a chorobami. K tomu sa pripojí rozčarovanie a vyčerpanosť. Jednou vecou si môžeš byť istý, milý brat: v porovnaní s vami budeme na tom lepšie. A nepočítaj s tým, že nám bude chýbať voda. Kadešské nádrže sú plné a okrem toho sa bude využívať studňa vyhĺbená uprostred pevnosti.

Ramzes sa napil trocha vody, nie kvôli smädu, ale aby mohol prerušiť rozhovor a porozmýšľať. Muvatallišove argumenty boli celkom presvedčivé.

- Praje si môj brat zahnať smäd?

- Nie, teplo znášam dobre.

- Bojíš sa jedu, tak často používaného prostriedku na chetitskom dvore?

- S tým zvykom je už koniec. Ale aj tak som radšej, keď môj čašník ochutná jedlá určené pre mňa. Môj brat Ramzes asi vie, že jeden z jeho priateľov z detstva, mladý a skvelý diplomat Aša, bol zadržaný pri plnení špionážnej úlohy v preoblečení za obchodníka. Keby som uplatnil naše zákony, bol by už mŕtvy. Predpokladal som však, že by si chcel zachrániť túto drahú bytosť.

- Mýliš sa, Muvatalliš. Kráľ vo mne pohltil človeka.

- Aša nie je len tvoj priateľ, ale aj skutočný šéf egyptskej diplomacie a najlepší znalec Ázie. Aj keď človek znecitlivie, kráľ neobetuje jednu z hlavných figúr v hre.

- Čo navrhuješ?

- Nie je mier, hoci aj dočasný, lepší než strašný boj?

- Mier... Nemožné!

- Premýšľaj, milý brat Ramzes. Do tejto bitky som nezapojil celú chetitskú armádu. Čo nevidieť mi prídu na pomoc záložné sily,

ty budeš musieť absolvovať ďalšie bitky a pritom udržovať obliehanie. Také úsilie presahuje tvoje možnosti tak v počte mužov, ako v zbraniach a tvoje víťazstvo sa zmení na katastrofu.

- Prehral si bitku pri Kadeši, Muvatalliš, a ešte sa opovažuješ žiadať mier!

- Som pripravený uznať svoju prehru spísaním oficiálneho dokumentu. Len čo ho budeš mať v ruke, zrušíš obliehanie a hranica mojej ríše bude s konečnou platnosťou stanovená v Kadeši. Moja armáda sa nikdy nezmocní Egypta.

56. kapitola

Dvere Ašovej cely sa otvorili.

Mladý diplomat sa aj napriek svojej chladnokrvnosti strhol.

Neprístupné tváre obidvoch strážnikov neveštili nič dobrého. Od svojho uväznenia Aša každý deň očakával, že bude popravený. Chetiti neprejavovali voči špiónom žiadnu zhovievavosť.

Sekera, dýka, alebo nútený skok z útesu? Egypťan si želal, aby jeho smrť bola brutálna a rýchla a nebola krutým predstavením.

Ašu zaviedli do studenej, strohej sály, vyzdobenej štítmi a kopijami. Ako všade, vojna pripomínala v Chatti svoju prítomnosť.

- Ako sa máte? - opýtala sa kňažná Putuhepa.

- Chýba mi cvičenie a vaša strava mi veľmi nechutí, ale ešte žijem. Nie je to zázrak?

- V istom zmysle áno.

- Mám pocit, že moja zásoba šťastia sa vyčerpáva... Vaša prítomnosť ma však upokojuje. Mohla by byť žena taká nemilosrdná?

- Nespoliehajte sa na slabosť chetitskej ženy.

- Môj šarm už neúčinkuje?

Kňažnej sa zmocnila zlosť.

- Uvedomujete si vôbec svoju situáciu?

- Egyptský diplomat vie zomrieť s úsmevom, aj keď sa chveje na celom tele.

Aša si pomyslel na Ramzesovu zlosť a na to, ako mu bude aj na onom svete vytýkať, že sa mu nepodarilo uniknúť z Chatti a informovať ho o obrovskej koalícii vytvorenej cisárom. Odovzdala mu sedliačka ten krátky odkaz obsahujúci tri slová? Veľmi tomu neveril, ale ak to urobila, faraón mal istotne dostatočnú predstavivosť, aby pochopil zmysel odkazu.

Bez informácií by však bola egyptská armáda pri Kadeši zničená a na egyptský trón by nastúpil Šenar. Keď všetko dobre uvážil, bude lepšie zomrieť než znášať tyraniu takého despotu.

- Nezradili ste Ramzesa a nikdy ste neboli Šenarovým spolupracovníkom, - povedala Putuhepa.

- Úsudok nechám na vás.

- Bitka pri Kadeši sa už skončila, - oznámila mu. - Ramzes porazil spojené vojská.

Aša sa cítil ako opitý.

- Vy sa mi vysmievate.

- Na žarty nemám náladu.

- Spojené vojská porazené..., - opakoval Aša ohromene.

- Náš cisár je živý a voľný, - dodala Putuhepa. - Pevnosť Kadeš je nedotknutá.

Diplomatova nálada poklesla.

- Čo so mnou urobíte?

- S chuťou by som vás dala upáliť ako špióna, ale ste jedným z bodov vyjednávania.

Egyptská armáda táborila pred pevnosťou, ktorej hradby zostávali aj napriek teplému júlovému slnku šedivé. Od Ramzesovho a Muvatallišovho rozhovoru nepodnikli faraónovi vojaci žiadny nový útok na Kadeš. Uri-Tešup a chetitskí lukostrelci pozorovali z hradieb svojich protivníkov, venujúcich sa mierumilovným zamestnaniam. Starali sa o kone, osly a voly, zdokonaľovali sa v spoločenských hrách, usporadúvali súťaže v ručných súbojoch, jedli rôzne jedlá, pripravované vojenskými kuchármi a veselo sa zabávali.

Najvyšším dôstojníkom dal Ramzes jediný príkaz: udržiavať disciplínu. O dohode s Muvatallišom faraón nikoho neinformoval.

Nový generál Sutechovej divízie sa odvážil položiť kráľovi otázku.

- Veličenstvo, sme zmätení.

- Nenapĺňa vás úľavou veľké víťazstvo, ktoré sme dosiahli?

- Uvedomujeme si, že jediným víťazom bitky pri Kadeši ste vy, Veličenstvo, ale prečo na tú pevnosť nezaútočíme?

- Pretože nemáme šancu zmocniť sa jej. Museli by sme obetovať najmenej polovicu z našich mužov bez toho, aby sme si vôbec boli istí výsledkom.

- Ako dlho budeme musieť takto stáť a pozerať sa na tú prekliatu pevnosť?

- Uzavrel som s Muvatallišom dohodu.

- Chcete povedať... mier?

- Boli vyslovené podmienky. Ak nebudú splnené, obnovíme nepriateľstvo.

- Akú lehotu predpokladáte, Veličenstvo?

- Vyprší koncom tohto týždňa. Potom sa dozviem, či má slovo cisára nejakú hodnotu.

Na ceste zo severu sa v diaľke objavilo mračno prachu. Ku Kadešu sa blížilo niekoľko chetitských vozov, ktoré možno tvorili predvoj pomocnej armády, ponáhľajúcej sa oslobodiť Muvatalliša a jeho ľudí.

Ramzes upokojil vojakov v egyptskom tábore. Vyskočil na svoj voz, ťahaný „Vesetským víťazstvom“ a „Spokojnou Mut“, a sprevádzaný svojím levom sa vydal naproti chetitskému batalión u.

Chetitskí lukostrelci nechali ruky na opratách. Ramzesova a Zabijakova povesť sa už rozšírila po celej krajine.

Z jedného voza zostúpil muž a zamieril k faraónovi.

Elegantný Aša s pružnou chôdzou, ušľachtilou tvárou a jemnými, starostlivo pristrihnutými fúzmi zabudol na protokol a rozbehol sa k Ramzesovi.

Kráľ objal priateľa.

- Poslúžil ti môj odkaz, Veličenstvo?

- Áno aj nie. Nevedel som pochopiť tvoje varovanie, ale mágia osudu bola na strane Egypta. A vďaka tebe som rýchlo zasiahol. Víťazstvo nám priniesol Amon.

- Myslel som si, že už nikdy neuvidím Egypt. Chetitské väzenia sú príšerné. Usiloval som sa protivníka presvedčiť, že som Šenarov komplic, čo mi pravdepodobne zachránilo život. A potom sa už udalosti valili jedna za druhou. Zomrieť tam, by bol neodpustiteľný nedostatok vkusu.

- Musíme rozhodnúť o prímerí alebo pokračovaní nepriateľstva. Tvoja rada mi príde vhod.

V stane ukázal Ramzes Ašovi dokument, ktorý mu poslal chetitský cisár.

Ja, Muvatalliš, som tvojím služobníkom, Ramzes, a uznávam ťa ako Syna svetla, vzídeného z neho, jeho skutočné dieťa. Moja krajina je tvojím sluhom a leží pri tvojich nohách. Nezneužívaj však svoju moc!

Tvoja sila je neúprosná, preukázal si ju dobytím veľkého víťazstva. Prečo by si však ďalej vyhladzoval ľud tvojho služobníka, prečo by v tebe mala zostávať nevraživosť?

Keď si víťazom, uznaj, že mier je lepší ako vojna, a daj Chetitom dych života.

- Krásny diplomatický štýl, - ocenil Aša.

- Pripadá ti toto posolstvo dostatočne výstižné pre všetky krajiny v tejto oblasti?

- Ozajstný majstrovský kúsok! Skutočnosť, že chetitský panovník bol porazený v bitke, je niečo nevídané, a že svoju porážku uznal, je ďalším zázrakom na tvoj účet.

- Nepodarilo sa mi dobyť Kadeš.

- Na tej pevnosti nezáleží! Vyhral si rozhodujúcu bitku. Neporaziteľný Muvatalliš sa teraz považuje za tvojho vazala, aspoň

podľa slov... Tento nával nútenej poníženosti nesmierne poslúži tvojej vážnosti.

Spísaním prijateľného textu a uvoľnením Ašu dodržal Muvatalliš slovo. Preto dal Ramzes príkaz, aby armáda zrušila tábor a vydala sa na spiatočnú cestu do Egypta.

Skôr, než opustili miesto, kde prišlo toľko Egypťanov o život, obrátil sa Ramzes k pevnosti, z ktorej odchádzali voľní a bez ujmy Muvatalliš, jeho brat a jeho syn. Faraón sem neprišiel, aby tento symbol chetitskej moci rozbil, ale čo z nej po pálčivej porážke koalície zostane? Muvatalliš, ktorý sa vyhlásil za Ramzesovho služobníka... Kto by si bol predstavil taký úspech? Kráľ nikdy nezabudne, že premeniť katastrofu na triumf mu umožnila jedine pomoc jeho nebeského otca.

- Na kadešskej planine už nezostal jediný Egypťan, - oznámil veliteľ hliadky.

- Pošli prieskumníkov na juh, na východ a na západ, - prikázal Muvatalliš svojmu synovi Uri-Tešupovi. - Ramzes si možno zapamätal našu lekciu a ukryl svoje vojská v lese, aby na nás zaútočil, keď vyjdeme z pevnosti.

- Ako dlho ešte budeme utekať?

- Musíme sa vrátiť do Chattušaša, - poznamenal Chattušil, - obnoviť sily a pomýšľať na ďalšiu taktiku.

- Nepýtam sa porazeného generála, - vybuchol Uri-Tešup, - ale cisára Chetitov.

- Upokoj sa, synak, - zasiahol Muvatalliš. - Myslím si, že veliteľ spojených vojsk sa ničím neprevinil. Všetci sme podcenili Ramzesovu osobnú silu.

- Keby ste nechali konať mňa, zvíťazili by sme!

- Mýliš sa. Kvalita egyptskej výzbroje je vynikajúca, faraónove vozy sú rovnako dobré ako naše. Priamy útok na planine, ktorý si

plánoval, by sa obrátil v náš neprospech a naše vojská by utrpeli ťažké straty.

- A vy sa zmierite s takou ponižujúcou prehrou...

- Uchovali sme si túto pevnosť. Ríša Chatti nie je obsadená, vojna proti Egyptu bude pokračovať.

- Ako môže pokračovať po tom hanebnom dokumente, ktorý ste podpísali?

- Nejde sa o mierovú zmluvu, - upresnil Chattušil, - ale o obyčajný list jedného monarchu druhému. To, že sa s tým Ramzes uspokojil, svedčí o jeho neskúsenosti.

- Muvatalliš krátko a stručne vyhlasuje, že sa považuje za faraónovho vazala!

Chattušil sa usmial.

- Ak má vazal k dispozícii potrebné vojská, nič mu nezakazuje, aby sa vzbúril.

Uri-Tešup zabodol pohľad do Muvatalliša.

- Nepočúvajte toho neschopného chlapa, otče, a dajte mi plnú vojenskú moc! Diplomatické jemnôstky a kľučky nepovedú k ničomu. Ja, jedine ja sám, som schopný rozdrviť Ramzesa!

- Vráťme sa do Chattušaša, - rázne ukončil rozhovor cisár. - Horský vzduch prospeje našim úvahám.

57. kapitola

Ramzes sa mocným skokom vrhol do bazéna, kde sa kúpala Nefertari. Kráľ plával pod vodou a uchopil svoju manželku okolo pása. Predstierala prekvapenie, dala sa ponoriť a potom spolu v objatí vystúpili pomaly k hladine. Strážca, žltý pes, pobehoval okolo bazéna a štekal, zatiaľ čo Zabijak spal v tieni sykomory, s tenkým zlatým kruhom na krku, ktorý dostal ako odmenu za svoju udatnosť.

Ramzes nemohol pozrieť na Nefertari, aby pritom nebol očarený jej krásou. Okrem očarovania zmyslov a súladu tiel ich spájalo akési tajomné puto, silnejšie než čas a smrť. Mierne jesenné slnko zalialo ich tváre svojím blahodarným jasom, keď sa ponárali do modrozelených vĺn bazéna. Len čo z neho vystúpili, Strážca prestal štekať a začal im oblizovať nohy. Kráľov pes neznášal vodu a nechápal, prečo jeho pán má také potešenie z máčania sa. Keď sa Strážca nasýtil pohladení od kráľovského páru, usadil sa medzi labami obrovského leva a oddal sa príjemnému odpočinku.

Nefertari bola viac než žiaduca a Ramzesove ruky sa rozžhavili. Pohybovali sa po nádhernom tele mladej ženy so zápalom dobyvateľa prenikajúceho do neznámej krajiny. Najprv bola pasívna, šťastná, že je dobývaná, potom však na milencovo vábenie odpovedala.

V celej krajine sa Ramzes stal Ramzesom Veľkým. Pri návrate do Pi-Ramzesu davy vyvolávali na slávu víťazovi v bitke pri Kadeši, faraónovi, ktorý dokázal rozprášiť Chetitov a zahnať na ich územie. Tento obrovský triumf sa oslavoval počas niekoľkotýždňových radovánok v mestách a dedinách. Prízrak invázie sa rozplynul a Egypt sa oddal svojej vrodenej radosti zo života, korunovanej bohatou nílskou záplavou, prísľubom hojnej úrody.

Piaty rok vlády Setchiho syna bol triumfálne zavŕšený. Nová vojenská hierarchia mu bola celkom oddaná a podrobený dvor sa sklonil pred kráľom. Ramzesova mladosť sa končila. Dvadsaťosemročný muž vládnuci Obidvom krajinám sa vyrovnal najväčším vladárom a svoju epochu už poznamenal nezmazateľnou pečaťou.

Homér sa vydal v ústrety Ramzesovi, opierajúc sa o palicu.

- Skončil som, Veličenstvo.

- Chcete sa o mňa oprieť a trochu sa prejsť, alebo sa posadíte pod svoj citrónovník?

- Prejdime sa trochu. Moja hlava a ruka v poslednom čase veľa pracovali. Teraz sú na rade moje nohy.

- Vaše nové dielo vás prinútilo prerušiť písanie Iliady.

- Áno, ale vy ste boli fantastickým námetom!

- Ako ste to napísali?

- Držal som sa pravdy, Veličenstvo. Nevynechal som ani zbabelosť vašej armády, ani váš osamelý a zúfalý boj, ani výzvu vášmu božskému otcovi. Okolnosti toho neobyčajného víťazstva ma zapálili, ako by som bol mladým básnikom, tvoriacim svoje prvé dielo! Verše mi spievali na perách a scény sa hromadili samé od seba. S opravou niektorých gramatických chýb mi veľmi pomohol váš priateľ Ameni. Egyptský jazyk nie je ľahký, ale jeho pružnosť a výstižnosť je pre básnika radosťou.

- Opis bitky pri Kadeši bude vyrytý na južnej vonkajšej stene veľkej stĺpovej siene karnackého chrámu, - povedal mu Ramzes, - na vonkajších stenách chrámového nádvoria v Luksore a na priečelí jeho pylónu, na vonkajších stenách chrámu v Ebozeve i na budúcom prvom nádvorí môjho chrámu miliónov rokov.

- Večný kameň takto navždy uchová pamiatku na bitku pri Kadeši.

- Chcem tak uctiť skrytého boha, Homér, ako aj víťazstvo Pravidla nad zmätkom a schopnosť Pravdy zlikvidovať chaos.

- Prekvapujete ma, Veličenstvo, aj vaša krajina ma prekvapuje každý deň čoraz viac. Neveril som, že vaše slávne Pravidlo vám pomôže poraziť nepriateľa rozhodnutého zničiť vás.

- Ak prestane láska a náklonnosť bohyne Maat živiť moje myslenie a moju vôľu, moja vláda rýchlo skončí a egyptská krajina si nájde iného ženícha.

Napriek obrovskému množstvu jedla, ktoré Ameni skonzumoval, nikdy nepribral. Osobný kráľov sekretár, stále rovnako útly, bledý, s nezdravým výzorom, už nevychádzal zo svojej pracovne a s úzkou skupinou spolupracovníkov spracovával úctyhodný objem spisov. Ameni postupoval veľmi otvorene s vezírom aj s ministrami, a preto presne vedel, čo sa odohráva v krajine. Dbal na to, aby každý vysoký úradník dôsledne splnil úlohu, ktorú mu pridelil. Podľa Ramzesovho priateľa z detstva sa dalo dobré riadenie zhrnúť do jednoduchého pravidla: Čím vyššie miesto, tým rozsiahlejšie právomoci a tým prísnejší trest v prípade omylu alebo neschopnosti.

Od ministra po vedúceho odboru, každý ručil za chyby podriadených a musel za ne platiť. Odvolaní ministri a zosadení úradníci zakúsili Ameniho prísnosť na vlastnej koži.

Keď bol panovník v Pi-Ramzese, jeho sivá eminencia sa s ním vídala denne. Keď kráľ odchádzal do Vesetu alebo do Mennoferu, Ameni mu pripravoval podrobné správy, ktoré kráľ preštudoval čo najpozornejšie. Bol to on, kto riešil a rozhodoval.

Keď pisár vysvetlil kráľovi svoj plán posilnenia hrádzí na budúci rok, vstúpil Serramanna do pracovne zaplnenej policami so starostlivo zatriedenými papyrusmi. Sardínsky obor sa uklonil pred faraónom.

- Ešte si na mňa nahnevaný? - opýtal sa Ramzes.

- Ja by som vás v bitke neopustil.

- Bdieť nad mojou manželkou a mojou matkou je nanajvýš dôležitá úloha.

- To nepopieram, chcel som však byť vedľa vás a zabíjať Chetitov. Ich bezočivosť ma poburuje. Keď sa chce niekto vydávať za elitu bojovníkov, neschováva sa v pevnosti!

- Náš čas je vzácny, - zasiahol Ameni. - Aký je výsledok tvojho pátrania?

- Žiadny, - odpovedal Serramanna.

- Žiadna stopa?

- Našiel som väzenskú káru a mŕtvoly egyptských policajtov, ale nie Šenarovu. Podľa svedectva obchodníkov, ktorí sa uchýlili do jedného kamenného prístrešku, bola piesočná búrka nezvyčajne prudká a dlhá. Zašiel som až do oázy Chárga a môžem vás ubezpečiť, že sme spolu s mojimi ľuďmi prehľadali celú púšť.

- Keď išiel Šenar poslepiačky, - uvažoval Ameni, - pravdepodobne padol do koryta nejakého vyschnutého vádí a jeho telo pochovali tony piesku.

- Taký je všeobecný názor, - súhlasil Serramanna.

- Ale nie môj, - namietol Ramzes.

- Nemal žiadnu šancu vyviaznuť z tej hrôzy, Veličenstvo. Keď zišiel z hlavnej cesty, stratil sa, a proti piesočnej búrke a smädu dlho bojovať nevydržal.

- Jeho nenávisť je taká silná, že mu nahradila vodu i potravu. Šenar nie je mŕtvy.

Kráľ rozjímal pred sochou Thovta pri vstupe na ministerstvo zahraničných vecí, keď predtým položil na obetný stôl kyticu ľalií a šachorov. Boh múdrosti a vedomostí, vtelený do sochy sediaceho paviána s mesačným kosákom na hlave, mal pohľad uprený k nebesiam, za hranice ľudských možností.

Keď Ramzes prechádzal ministerstvom, úradníci vstávali a ukláňali sa. Aša, nový minister, mu sám otvoril dvere svojej pracovne. Kráľ a jeho priateľ, ktorý sa stal v očiach dvora hrdinom, sa objali. Panovníkov príchod bol pre Ašu mimoriadnou poctou.

Jeho pracovňa sa veľmi líšila od pracovne Ameniho. Jemnú farebnú výzdobu tu vytvárali kvetinové kompozície narcisov a nechtíkov, alabastrové vázy štíhlych tvarov na stolčekoch, stojace lampy, akáciové truhlice a pestré závesy, pripomínajúce skôr súkromný apartmán v nejakej nádhernej vile než pracovné miesto.

Z Ašových očí vyžarovala inteligencia, bol elegantný, na hlave mal ľahkú, navoňanú parochňu a vyzeral ako hosť na bankete, svetácky, ľahkovážny a trochu povýšenecký. Kto by si pomyslel, že tento človek z vysokej spoločnosti bol schopný stať sa špiónom, ukrývajúcim sa v preoblečení za obchodníka a precestovať nehostinné chetitské končiny? Prepychové prostredie nového ministra nenarúšali žiadne hromady spisov. Dôležité informácie si radšej uchovával vo svojej zázračnej pamäti.

- Obávam sa, že som nútený podať demisiu, Veličenstvo.

- Akej vážnej chyby si sa dopustil?

- Neschopnosti. Moje ministerstvo nešetrilo silami, ale Mojžiš je i naďalej nezvestný... Obyčajne sa jazyky skôr či neskôr rozviažu. Podľa môjho názoru je tu jediná možnosť: uchýlil sa do nejakého zapadnutého kúta a nepohne sa z miesta. Ak si zmenil meno a splynul s nejakou rodinou beduínov, bude ťažké, ba priam nemožné ho nájsť.

- Pokračuj v pátraní. A čo chetitská špionážna sieť vytvorená na našom území?

- Telo mladej blondínky bolo pochované bez toho, aby sa ho podarilo identifikovať. Ten čarodejník zmizol. Istotne sa mu podarilo opustiť Egypt. Ani tu nekolujú žiadne reči, ako keby sa všetci členovia siete rozplynuli za niekoľko dní. Unikli sme veľkému nebezpečenstvu, Ramzes.

- Je už naozaj preč?

- Tvrdiť to s istotou by bolo príliš opovážlivé, - uznal Aša.

- Nepoľavuj v ostražitosti.

- Kladiem si otázku ohľadom ďalšej reakcie Chetitov, - priznal sa Aša. - Porážka ich ponížila a ich vnútorné rozpory sú hlboké. Určite sa neuspokoja s mierom, budú však potrebovať niekoľko mesiacov, možno aj rokov, kým pozbierajú nové sily.

- Ako sa správa Meba?

- Môj vznešený predchodca je horlivým zástupcom, ktorý vie, kde je jeho miesto.

- Daj si naňho pozor. Ako bývalý minister ti bude určite závidieť. Aké skúsenosti majú velitelia našich posádok v južnej Sýrii?

- Je bezvetrie. Dôveryhodnosť ich správy je však obmedzená ich obozretnosťou. Preto zajtra odchádzam do provincie Amurru. Sily okamžitého nasadenia na zastavenie prípadnej invázie musíme koncentrovať práve tam.

58. kapitola

Aby kňažná Putuhepa utíšila svoj hnev, zatvorila sa na najposvätnejšom mieste v chetitskom hlavnom meste, a to v podzemnej miestnosti vyhĺbenej v skale pri akropole, na ktorej sa týčila cisárova rezidencia. Po porážke pri Kadeši sa Muvatalliš rozhodol udržiavať rovnaký odstup tak od svojho syna, ako aj od svojho brata. Svoju osobnú moc upevňoval tým, že sa vyhlásil za jediného schopného, ktorý udrží rovnováhu medzi súperiacimi skupinami.

Strop podzemnej miestnosti bol klenutý a steny vyzdobené reliéfmi, predstavujúcimi cisára ako bojovníka a kňaza s okrídleným slnkom nad hlavou. Putuhepa zamierila k oltáru Pekiel, na ktorom bol položený meč postriekaný krvou.

Práve na toto miesto prišla hľadať potrebnú inšpiráciu, aby zachránila manžela pred Muvatallišovými hromovými ranami a umožnila mu získať späť predchádzajúcu cisárovu priazeň. Na druhej strane Uri-Tešup, obľúbený u najbojachtivejšej vojenskej kasty, nezostane nečinný a pokúsi sa zničiť Chattušila, či dokonca odstrániť Muvatalliša.

Dlho do noci meditovala Putuhepa, mysliac len na svojho manžela.

Boh Pekiel jej dal odpoveď.

Porada v úzkom kruhu, na ktorej sa zišiel cisár Muvatalliš so svojím synom Uri-Tešupom a bratom Chattušilom, sa stala príležitosťou k prudkému stretu.

- Jediným zodpovedným za našu porážku je Chattušil, - vyhlásil Uri-Tešup. - Keby som velil spojeným vojskám ja, rozdrvili by sme egyptskú armádu.

- My sme ju rozdrvili, - pripomenul Chattušil, - ale kto mohol predvídať ten Ramzesov zásah?

- Ja, ja by som ho porazil!

- Nechvasci sa, - zasiahol cisár. - Nikto by nemohol ovládnuť silu, ktorá v ňom vzbĺkla v deň bitky. Keď hovoria bohovia, treba vedieť načúvať ich hlasu.

Muvatallišove slová zabránili jeho synovi, aby pokračoval v načatej téme. Preto zaútočil v inej oblasti.

- Čo zamýšľate na budúce, otče?

- Premýšľam.

- Na premýšľanie už niet času! V Kadeši sme boli zosmiešnení, preto je dôležité reagovať čo najrýchlejšie. Zverte mi velenie toho, čo zostalo zo spojených vojsk, a ja vtrhnem do Egypta.

- Nezmysel, - namietol Chattušil. - Našou prvou starosťou musí byť zachovanie aliancie. Naši spojenci stratili veľa mužov, tróny niektorých kniežat budú ohrozené, ak ich finančne nepodporíme.

- Táraniny porazeného! - odsekol Uri-Tešup. - Chattušil sa usiluje získať čas, aby zamaskoval svoju zbabelosť a neschopnosť.

- Mierni sa, - prikázal Muvatalliš. - Urážky nám nepomôžu.

- Dosť bolo váhania, otče: žiadam plnú moc.

- Ja som cisár, Uri-Tešup, a ty mi nebudeš diktovať, čo mám robiť.

- Zostaňte si s vaším zlým radcom, ak si to želáte, ale ja sa utiahnem do svojich komnát, kým mi neprikážete, aby som doviedol naše vojská k víťazstvu.

Uri-Tešup opustil nervóznym krokom audienčnú sálu.

- Nemýli sa až tak veľmi, - uznal Chattušil.

- Čo tým chceš povedať?

- Putuhepa sa rozprávala s božstvami Pekiel.

- A ich odpoveď?

- Musíme zmazať porážku pri Kadeši.

- Máš nejaký plán?

- Predstavuje riziká, ktoré som odhodlaný znášať.

- Si môj brat, Chattušil, a tvoj život je pre mňa vzácny.

- Domnievam sa, že sme sa pri Kadeši nedopustili omylu. Pre mňa je najdôležitejšia veľkosť cisárstva. To, čo žiadajú pekelní bohovia, splním ja.

Nedžem, záhradník, ktorý sa stal ministrom poľnohospodárstva Ramzesa Veľkého, bol zároveň aj učiteľom jeho syna Chaa. Bol nadšený nadaním dieťaťa na písanie a čítanie a dovolil mu, aby sa záľube v štúdiu a získavaní vedomostí venovalo podľa svojej ľubovôle.

Minister si veľmi dobre rozumel s kráľovským synom a Ramzes si blahoželal k tomuto spôsobu výchovy. Pokojný Nedžem sa však teraz prvýkrát cítil nútený vzpriečiť sa Ramzesovým príkazom s vedomím, že táto neposlušnosť privodí jeho pád.

- Veličenstvo...

- Počúvam ťa, milý Nedžem.

- Ide o vášho syna.

- Je pripravený?

- Áno, ale...

- Niečo ho bolí?

- Nie, Veličenstvo, ale...

- Tak nech ihneď príde.

- Pri všetkej úcte, Veličenstvo, nie som presvedčený, že také malé dieťa je schopné čeliť nebezpečenstvu, ktorému ho chcete vystaviť.

- To musím vedieť posúdiť ja, Nedžem.

- Nebezpečenstvo... Nebezpečenstvo je značné!

- Cha sa musí stretnúť so svojím osudom, nech už je, aký chce. Nie je to dieťa ako ostatné.

Minister pochopil, že jeho odpor je márny.

- Občas je mi ho ľúto, Veličenstvo.

Od Delty fúkal severák, ale nestačil rozohnať ťažké, čierne oblaky plné dažďa. Malý Cha sedel za svojím otcom na nádhernom sivom koni a triasol sa od zimy.

- Je mi zima, otče. Nemohli by sme ísť pomalšie?

- Ponáhľame sa.

- Kam ma vedieš?

- Pozrieť sa na smrť.

- Na krásnu bohyňu západnej krajiny s tým nežným úsmevom?

- Nie, to je smrť spravodlivých. A ty ním ešte nie si.

- Chcem sa ním stať!

- Dobre, prekroč teda prvú etapu.

Cha zaťal zuby. Nikdy svojho otca nesklame.

Ramzes sa zastavil pri kanáli, pri ktorého prípojke na nílske rameno bola malá žulová svätyňa. Miesto vyzeralo pokojne.

- Tá smrť je tu?

- Vo vnútri tej stavby. Ak máš strach, nechoď tam.

Cha zoskočil na zem. Spomenul si na čarovné formuly, ktoré poznal z povestí a ktoré boli určené na zariekavanie nebezpečenstva. Otočil sa k otcovi, ale Ramzes zostal stáť. Cha pochopil, že od faraóna nemôže očakávať žiadnu pomoc. Jeho jediným východiskom bolo ísť do svätyne.

Slnko zakryl mrak a obloha stmavla. Dieťa urobilo niekoľko váhavých krokov, ale v polovici cesty pred cieľom sa zastavilo. Na chodníku sa chystala zaútočiť čierna kobra so širokou hlavou, dlhá vyše metra.

Dieťa stuhnuté od strachu sa neodvážilo utiecť.

Kobra sa odhodlala a blížila sa k nemu.

Plaz čoskoro zaútočí. V okamihu, keď sa kobra už rozpínala, chlapček zatvoril oči a zajakavo šeptal staré formuly.

Vidlicovitá palica pribila hada k zemi.

- Táto smrť nebola pre teba, - vyhlásil Setau. - Utekaj k otcovi, maličký.

Cha sa pozrel Ramzesovi priamo do očí.

- Tá kobra ma neuštipla, pretože som odriekaval staré formuly... Stane sa zo mňa spravodlivý, však?

Keď prišiel Ramzes za svojou matkou, sedela Tuja v pohodlnom kresle, vychutnávala mierne teplo zimného slnka, ktoré ozdobilo svätožiarou stromy v jej súkromnej záhrade. Práve sa zhovárala s vysokou tmavovláskou.

- Dolente! - vykríkol kráľ, keď spoznal sestru.

- Nebuď prísny, - radila mu Tuja. - Má ti čo povedať.

Dolente s unavenou tvárou, zoslabnutá a bledá, vrhla sa Ramzesovi k nohám.

- Odpusť mi, prosím ťa!

- Cítiš sa vinná, Dolente?

- Ten prekliaty mág mi počaroval... Myslela som si, že je to čestný muž.

- A kto je to?

- Líbyjčan, odborník na čiernu mágiu. Uväznil ma v jednom mennoferskom dome a potom ma prinútil, aby som spolu s ním utiekla. Keby som nepočúvla, podrezal by mi hrdlo.

- Prečo toľko brutality?

- Pretože... pretože...

Dolente sa rozplakala. Ramzes ju zodvihol a pomohol jej posadiť sa.

- Vysvetli mi to.

- Ten mág... Ten mág zabil slúžku a jednu mladú svetlovlasú ženu, ktorá mu slúžila ako médium. Zabil ich, pretože ho odmietli počúvať a pomáhať mu.

- Bola si pri tom zločine?

- Nie, bola som zatvorená... Ale videla som mŕtvoly, keď sme opúšťali dom.

- Prečo ťa ten mág držal ako väzňa?

- Bol presvedčený, že som dobré médium a zamýšľal využiť to proti tebe, môjmu bratovi! Držal ma pod drogami a kládol mi otázky o tvojich zvykoch... Ja som však nebola schopná odpovedať. Keď zamieril do Líbyje, prepustil ma. Prežila som príšerné chvíle, Ramzes, bola som presvedčená, že ma neušetrí!

- Nebola si neopatrná?

- Ľutujem to, keby si vedel, ako to ľutujem!

- Nevzďaľuj sa z pi-ramzesského dvora.

59. kapitola

Aša veľmi dobre poznal knieža provincie Amurru menom Bentešina. Na slová bohov bol len málo citlivý, radšej dával prednosť zlatu, ženám a vínu. Bol to mravne skazený muž, úplatkár, starajúci sa výhradne o svoj blahobyt a svoje potešenia.

Pretože pevnosť Amurru mala predovšetkým strategickú úlohu, nešetril šéf egyptskej diplomacie prostriedkami, aby si zabezpečil Bentešinovu aktívnu pomoc. Predovšetkým Aša cestoval v mene faraóna sám, čím preukázal kniežaťu úctu. Navyše mu privážal množstvo vzácnych darov, najmä prepychové tkaniny, džbány najlepších značiek vína, alabastrové nádoby, slávnostné zbrane a nábytok hodný kráľovského dvora.

Väčšina egyptských vojakov umiestnených v Amurru bola zaradená do pomocnej armády, ktorej zásah v Kadeši sa ukázal ako rozhodujúci. Po návrate do Egypta boli odmenení dlhou dovolenkou, po ktorej znovu nastúpili do služby. Preto Aša priviedol skupinu päťdesiatich dôstojníkov - inštruktorov, poverených dohliadať na miestne vojsko, kým z Pi-Ramzesu nedorazí tisícka pešiakov a lukostrelcov, ktorí z Amurru urobia solídnu vojenskú základňu.

Aša sa nalodil v Peluse a zamieril na sever. Priaznivý vietor a pokojné more urobili plavbu veľmi prijemnou, ktorej pôvab ešte zväčšila mladá Sýrčanka prítomná na palube.

Keď egyptská loď vplávala do bejrútskeho prístavu, očakával ju na nábreží knieža Bentešina, obklopený dvoranmi. Žoviálny telnatý päťdesiatnik, ktorý vystavoval na obdiv svoje čierne, lesklé fúzy, pobozkal Ašu na obidve líca a rozplýval sa chválospevmi nad božským víťazstvom, ktoré vydobyl Ramzes Veľký pri Kadeši, čím zásadne zmenil rovnováhu na celom svete.

- Aká skvelá kariéra, Aša! Taký mladý, a minister zahraničných vecí veľkého Egypta... Skláňam sa pred vami.

- To nie je nutné, prišiel som ako priateľ.

- Budete ubytovaný v mojom paláci a splním vám všetky želania.

Bentešinove oči zažiarili.

- Priali by ste si... nejakú mladú pannu?

- Kto by bol takým bláznom, aby pohrdol zázrakmi prírody? Pozri sa na tie skromné dary, Bentešina, a povedz mi, či sa ti páčia.

Námorníci vyložili náklad.

Roztáraný Bentešina neskrýval uspokojenie. Pri pohľade na posteľ vyberane elegantného tvaru sa mu vydral z hrdla blažený výkrik.

- Vy Egypťania viete žiť! Už sa nemôžem dočkať, kedy vyskúšam tento zázrak... A nie sám!

Aša hneď využil vynikajúcu náladu kniežaťa, aby mu predstavil dôstojníkov - inštruktorov.

- Ako verný spojenec Egypta nám musíš pomôcť vystavať obrannú hrádzu, ktorá ochráni Amurru a odradí Chetitov od útočných úmyslov.

- Je to moje najvrúcnejšie želanie, - vyhlásil Bentešina. - Už som unavený zo všetkých tých konfliktov, ktoré škodia obchodu. Môj ľud chce byť chránený.

- O niekoľko týždňov pošle Ramzes armádu. Dovtedy budú títo inštruktori cvičiť tvojich vojakov.

- Vynikajúce, vynikajúce... Chatti zažila obrovskú porážku, Muvatalliš musí zvádzať vnútorný boj proti svojmu synovi Uri-Tešupovi a bratovi Chattušilovi.

- Koho podporuje kasta bojovníkov?

- Aj ona sa zdá rozdelená. Svojich stúpencov majú obidvaja. Zatiaľ cisár udržiava zdanlivú súdržnosť, ale štátny prevrat sa nedá vylúčiť. A potom, niektorí členovia koalície ľutujú, že sa dali

naverbovať do toho katastrofálneho dobrodružstva pri Kadeši, za ktoré tak draho zaplatia. Niektorí sa obzerajú po novom pánovi, ktorým by celkom určite mohol byť faraón.

- Skvelé perspektívy.

- A ja vám sľubujem nezabudnuteľný večer!

Mladá Libanončanka s ťažkými prsami a silnými stehnami si ľahla na Ašu a pohybom celého tela dopredu a dozadu ho ľahko masírovala. Celé jej telo nádherne voňalo a húština jej svetlého pohlavia bola očarujúcou krajinou.

Aj keď už Aša absolvoval niekoľko víťazných stretnutí, nezostal pasívnym. Len čo masáž mladej Libanončanky dosiahla predpokladaný účinok, odsunul ju nabok. Okamžite objavil slastnú cestu do nej a prežil s ňou ďalšiu chvíľu intenzívneho potešenia. Už veľmi dávno nebola pannou. Jej umenie v láskaní však túto medzeru bohato vynahradilo. Ani ona, ani on neprehovorili jediné slovo.

- Teraz ma nechaj, - povedal nakoniec, - chce sa mi spať.

Dievča vstalo a vyšlo z priestornej miestnosti do záhrady. Aša už na ňu zabudol a rozmýšľal o tom, čo mu prezradil Bentešina o koalícii vytvorenej Muvatallišom, ktorá je na najlepšej ceste rozpadnúť sa. Správne manévrovanie bude ťažké, ale zato vzrušujúce.

Ku ktorej ďalšej veľkej mocnosti by sa títo odpadlíci pridali, keby stratili dôveru v cisára Chatti? Určite nie k Egyptu. Krajina faraónov bola príliš vzdialená, jej mentalita priveľmi odlišná od spôsobu myslenia malých ázijských kniežatstiev, výbojných a nestálych. Diplomatovi sa vnucovala jediná myšlienka, taká znepokojujúca, že mal chuť ihneď sa pozrieť na mapu oblasti.

Dvere izby sa otvorili.

Vstúpil malý neduživý muž, ktorý mal vlasy stiahnuté čelenkou, krk ozdobený nenápadným strieborným náhrdelníkom, nad

ľavým lakťom mal náramok a oblečený bol do pestrofarebného kusa látky, zakrývajúceho plecia.

- Volám sa Chattušil a som brat Muvatalliša, cisára Chatti.

Aša na niekoľko okamihov zneistel. Privodila mu únava z cesty a milostného zápolenia halucinácie?

- Nesníva sa vám to, Aša. Teší ma, že sa môžem zoznámiť so šéfom egyptskej diplomacie a veľmi blízkym priateľom Ramzesa Veľkého.

- Vy, a v Amurru...

- Ste mojím väzňom, Aša. Každý pokus o útek by bol odsúdený na neúspech. Moji muži zajali egyptských dôstojníkov, vašu posádku, aj vašu loď. Chatti je opäť pánom provincie Amurru. Ramzes sa pomýlil, keď podcenil našu schopnosť reagovať. Ako veliteľ porazenej koalície pri Kadeši som podstúpil neznesiteľné poníženie. Bez úžasného Ramzesovho hnevu a jeho nevídanej odvahy by som zničil egyptskú armádu. Preto som musel čo najrýchlejšie preukázať svoje skutočné kvality a účinne zasiahnuť, kým ste vy zaspali na vavrínoch.

- Knieža provincie Amurru nás opäť zradil.

- Bentešina sa predá tomu, kto dá viac, on už je taký. Táto provincia sa nikdy viac nevráti do egyptského područia.

- Zabúdate na Ramzesov hnev!

- Naopak, bojím sa ho. Preto sa vyhnem tomu, aby som ho vyprovokoval.

- Len čo sa dozvie, že chetitské sily okupujú Amurru, zasiahne. A som presvedčený, že ste nemali dosť času zostaviť armádu schopnú odolať mu.

Chattušil sa usmial.

- Váš dôvtip je nebezpečný, ale bude vám nanič, pretože Ramzes sa dozvie pravdu oveľa neskôr.

- Moje mlčanie bude nápadné.

- Vy nebudete mlčať, Aša, pretože napíšete Ramzesovi upokojujúci list, v ktorom mu vysvetlíte, že vaša misia prebieha podľa plánov a vaši inštruktori odvádzajú dobrú prácu.

- Inak povedané, naša armáda príde do Amurru s úplnou dôverou a padne do pasce.

- To je naozaj súčasť môjho plánu.

Aša sa pokúsil čítať Chattušilove myšlienky. Vedel všetko o kvalitách a nedostatkoch národov v tejto oblasti, o ich túžbach i nenávisti. Pred Egypťanom sa odhalila úplná pravda.

- Opäť špinavé spojenectvo s beduínmi!

- Lepšie riešenie neexistuje, - prisvedčil Chattušil.

- Sú to lupiči a vrahovia.

- To viem. Budú mi užitoční na to, aby som medzi spojencov Egypta zasial nepokoj.

- Nie je neopatrné zverovať mi také tajomstvá?

- Čoskoro už nepôjde o tajomstvo, ale o skutočnosť. Oblečte sa, Aša, a poďte so mnou. Musím vám nadiktovať list.

- A keď ho odmietnem napísať?

- Zomriete.

- Som pripravený.

- Nie, nie ste. Muž, ktorý miluje ženy tak ako vy, nie je pripravený vzdať sa radostí zo života kvôli vopred stratenej záležitosti. Vy ten list napíšete, Aša, pretože chcete žiť.

Egypťan váhal.

- A keď počúvnem?

- Zatvoríme vás do celkom pohodlného väzenia a prežijete.

- Prečo ma nezabijete?

- V rámci istého vyjednávania budete ako šéf egyptskej diplomacie výhodnou výmennou položkou. Uplatnilo sa to už pri Kadeši, či nie?

- Žiadate ma, aby som zradil Ramzesa.

- Konáte pod nátlakom... To nie je naozajstná zrada.

- Záchrana života... Nie je to príliš krásny sľub?
- Máte moje slovo pred bohmi Chatti a v mene cisára.
- Napíšem ten list, Chattušil.

60. kapitola

Sedem dcér madiánskeho kňaza, ku ktorým patrila aj Mojžišova manželka, nabralo vodu a plnilo koryto na napájanie otcových oviec, keď do osady zrazu vtrhlo desať beduínov na koňoch. Zarastení, ozbrojení lukmi a dýkami, vyzerali hnaní tými najhoršími úmyslami.

Ovce sa rozpŕchli, sedem dcér utekalo ukryť sa do stanov, starec sa oprel o palicu a postavil sa proti návštevníkom.

- Ty si náčelník tohto spoločenstva?

- Áno, to som ja.

- Koľko máš schopných mužov?

- Som tu len ja a strážca stáda.

- Kanaán sa za podpory Chetitov vzbúri proti faraónovi. Vďaka nim dostaneme zem. Všetky kmene nám musia pomôcť poraziť Egypťanov.

- My nie sme kmeň, ale rodina, ktorá sa tu v mieri usídlila už pred niekoľkými generáciami.

- Priveď nám svojho strážcu stáda.

- Je na hore.

Beduíni sa poradili.

- Vrátime sa, - oznámil ich hovorca. - Odvedieme ho so sebou a bude bojovať. Ináč zasypeme tvoju studňu a podpálime tvoje stany.

Mojžiš vstúpil do stanu za súmraku. Jeho manželka a svokor vstali.

- Kde si bol? - opýtala sa žena.

- Na svätej hore, tam, kde sa zjavil boh našich otcov. Hovoril o biede Hebrejov v Egypte, o mojom ľude podriadenom faraónovi, o mojich bratoch, ktorí nariekajú a túžia sa oslobodiť od útlaku.

- Je to oveľa horšie, - oznámil mu madiánsky kňaz. - Prišli sem beduíni a chcú ťa odviesť, aby si sa zúčastnil vzbury Kanaánu proti faraónovi spolu s ostatnými mužmi z celej oblasti.

- To je šialenstvo. Ramzes rozdrví tú rebéliu.

- Aj keď sú na strane povstalcov Chetiti?

- Neboli azda porazení pri Kadeši?

- Povráva sa to v karavánach, - uznal kňaz. - Môžeme im však veriť? Musíme sa ukryť, Mojžiš.

- Beduíni sa ti vyhrážali?

- Ak s nimi nebudeš bojovať, zabijú nás.

Cippora, Mojžišova manželka, sa mu hodila okolo krku.

- Ty odídeš, však?

- Boh mi prikázal, aby som sa vrátil do Egypta.

- Postavia ťa tam pred súd a odsúdia ťa! - pripomenul mu starý kňaz.

- Pôjdem s tebou, - rozhodla sa Cippora, - a vezmeme so sebou aj nášho syna.

- Tá cesta môže byť nebezpečná.

- To je smiešne. Ty si môj manžel a ja som tvoja žena.

Starec sa unavene posadil.

- Upokoj sa, Boh tvoju oázu ochráni, - veštil Mojžiš. - Beduíni sa nevrátia.

- Čo mám z toho, keď vás už nikdy neuvidím, teba, moju dcéru a vaše dieťa!

- Máš pravdu. Pobozkaj nás na rozlúčku a zverme svoje duše Pánovi.

V Pi-Ramzese sa chrámy pripravovali na zimné slávnosti, počas ktorých obnovovala skrytá energia vesmíru sochy a predmety používané pri obradoch. Sila, ktorá ich oživovala, sa postupne vyčerpávala, preto sa musel kráľovský pár spojiť so svetlom a poslať obeť hore k Maat, strážkyni kozmického poriadku.

Víťazstvo pri Kadeši upokojilo Egypťanov. Chetitskú armádu už nikto nepovažoval za neporaziteľnú. Každý vedel, že Ramzes dokáže zahnať nepriateľa a zachovať každodenné šťastie.

Hlavné mesto opeknelo. Hlavné chrámy, patriace Amonovi, Ptahovi, Reovi a Sutechovi, vyrastali v rytme kamenárskych palíc a dlát, vily šľachticov a vysokých úradníkov súťažili v kráse s vilami vo Vesete a Mennoferi. Neutíchala aktivita v prístave, sklady prekypovali bohatstvom, špecializovaná dielňa vyrábala modrou farbou glazované kachličky zdobiace fasády pi-ramzesských domov a vytvárajúce povesť „tyrkysového mesta“.

Jednou z obľúbených zábav obyvateľov hlavného mesta bolo plaviť sa v bárkach po kanáloch plných rýb a venovať sa rybolovu. Rybári chrúmali jablká medovej chuti pochádzajúce zo sadov bohatého vidieka a nechali unášať vlasec po prúde, obdivujúc rozkvitnuté záhrady lemujúce kanál, let ibisov, ružových plameniakov a pelikánov, často zabúdajúc na rybu, ktorá sa zahryzla do návnady na udici.

Ramzes vesloval a vozil svoju dcéru Meritamon a svojho syna Chaa, ktorý nezabudol sestričke opísať svoje stretnutie s kobrou. Chlapček sa vyjadroval uvážlivo, bez preháňania. Po týchto pár hodinách odpočinku zamýšľal Ramzes vrátiť sa k Nefertari a ku krásnej Iset, ktorú veľká kráľovská manželka pozvala na večeru.

V prístave čakal Ameni.

Aby pisár opustil svoju pracovňu, muselo sa prihodiť skutočne niečo vážne.

- List od Ašu.

- Znepokojujúci?

- Prečítaj si ho sám.

Ramzes zveril deti Nedžemovi, stále sa obávajúcemu nejakého nešťastia, či už počas plavby na loďke, alebo dokonca pri prechádzke v palácovej záhrade. Minister poľnohospodárstva vzal

deti za ruky, zatiaľ čo Ramzes rozvinul papyrus, ktorý mu podal Ameni.

Faraónovi Egypta od Ašu, ministra zahraničných vecí.

V súlade s príkazmi jeho Veličenstva som sa stretol s kniežaťom Amurru Bentešinom, ktorý ma prijal, ako najlepšie vedel. Naši dôstojníci - inštruktori, na čele ktorých je pisár, vychovaný ako ty a ja na univerzite vo Vesete, začali výcvik libanonskej armády. Ako sme predpokladali, Chetiti sa stiahli po svojej porážke pri Kadeši viac na sever. Nesmieme však poľaviť v našej obozretnosti. Miestne sily nebudú stačiť, ak sa v budúcnosti uskutoční ďalší pokus o inváziu. Preto je potrebné neodkladne vyslať jeden dobre vyzbrojený regiment a vytvoriť tu obrannú základňu, ktorá bude zárukou trvalého mieru a bezpečnosti našej krajiny.

Nech sa faraón teší skvelému zdraviu.

Kráľ zvinul dokument.

- Je to skutočne Ašov rukopis.

- S tým súhlasím, ale...

- Aša tento text naozaj napísal, ale pod nátlakom.

- Tiež si to myslím, - prisvedčil Ameni. - Nikdy by nenapísal, že ste študovali na univerzite vo Vesete!

- Nie, ak ide o univerzitu v Mennoferi. A Aša má vynikajúcu pamäť.

- Čo má znamenať ten omyl?

- Že je uväznený v Amurru.

- Že by sa knieža Bentešina zbláznil?

- Nie, aj on konal pod nátlakom, istotne po tom, čo sa rokovalo o jeho pomoci.

- Máme tomu rozumieť...

- Protiútok Chetitov bol bleskurýchly. Zmocnili sa Amurru a nastražili na nás novú pascu. Nebyť Ašovho dôvtipu, Muvatalliš by mal svoju odvetu.

- Myslíš, že Aša ešte žije?

- To neviem, Ameni. Za pomoci Serramannu pripravím okamžite elitné komando. Ak je náš priateľ vo väzení, oslobodíme ho.

Keď dal faraón príkaz vedúcemu majstrovi taviarne, aby opäť obnovil intenzívnu výrobu útočných a obranných zbraní, o niekoľko hodín sa rozšírila táto informácia po hlavnom meste a behom niekoľkých dní po celom Egypte.

Na čo je dobré zakrývať si oči? Víťazstvo pri Kadeši nestačilo na to, aby zmarilo dobyvačné túžby Chetitov. Všetky štyri pi-ramzesské kasárne boli uvedené do stavu pohotovosti a vojaci pochopili, že už dlho nepotrvá, kým sa vydajú na sever do nových bojov.

Celý deň a noc zostal Ramzes sám, zatvorený vo svojej pracovni. Zavčas rána vystúpil na palácovú terasu, aby pozoroval svoju hviezdu - ochrancu, ako sa rodí po ťažkých bojoch s drakom temnôt.

Vo východnom rohu terasy sedela na múriku Nefertari, taká čistá a krásna, ako ružový jas úsvitu.

Ramzes ju privinul k sebe.

- Myslel som si, že víťazstvom pri Kadeši sa začalo obdobie mieru, ale bol som príliš domýšľavý. Okolo nás obchádzajú tiene: tieň Muvatalliša, Šenara, ktorý asi ešte žije, tieň toho líbyjského mága, ktorý nám unikol, Mojžiša, ktorého stopu sa mi nepodarilo nájsť, Ašu, uväzneného alebo mŕtveho v Amurru... Budeme mať dosť síl, aby sme odolali búrke?

- Tvojou úlohou je, aby si pevne držal kormidlo lode, nech už je sila vetra akokoľvek veľká. Nemáš ani čas, ani právo pochybovať. Ak ide prúd proti tebe, postavíš sa mu, my sa mu postavíme.

Nad horizontom sa objavilo slnko a ožiarilo veľkú kráľovskú manželku a Ramzesa, Syna svetla, svojimi prvými lúčmi.

CHRISTIAN JACQ

RAMZES

BITKA PRI KADEŠI

Z francúzskeho originálu Ramsès, La Bataille de Kadesh,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Robert Laffont
preložila Anna Rusnáková.
Zodpovedná redaktorka Božena Mitterová.
Obálku navrhol Branko Kocian.
Vydalo vydavateľstvo Motýľ, Mariánska 9, 811 08 Bratislava.
Vydanie prvé. Rok vydania 1998.
Vytlačila Trnavská tlačiareň LIAMA, s. r. o.

ISBN 80-88775-63-9